

Mihai
Giugariu

Magdalena

r o m a n

Editura Eminescu

MIHAI GIUGARIU

Magdalena

Mihai Giugariu (n. 1929) publică acum, după *Fata și bătrânul* (1968), *Condotierul* (1970), *Iubiri rele* (1973), cel de al patrulea volum de proză, romanul *Magdalena*. Interesul autorului se îndreaptă spre problematica socială contemporană, folosind un registru variat de tipuri umane și situații. Eroina al cărui nume dă titlul noului roman se confruntă după întâmplările dramatice ale vieții cu necesitatea imperioasă a comunicării, a aflării locului său în lume. Autorul urmărește în paginile acestei cărți procesul de recuperare morală și de readaptare umană tenace, încheiat cu descoperirea acelui minunat echilibru pe care îl aduce iubirea împlinită.

CAPITOLUL I

PLOUA

NECONTENIT. E A CINCEA noapte. N-ar trebui să fie încă noapte, dar în cameră e aproape întuneric. Rezervorul de sticlă al lămpii e golit pe jumătate. Asta e tot Ceea ce a mai rămas, în bidon nu se mai găsește nicio picătură de gaz.

Când ascultă cu atenție aude ploaia. Încolo e liniște. S-ar putea crede că nu s-a întâmplat nimic. Casa e departe de sat, pe o fâșie de câmpie între șosea și râu, mult mai aproape de râu. Se află pe culmea unui dâmb izolat ca un mamelon, care întrerupe câmpia. În partea dinspre râu malul înalt e împădurit, transformându-se într-o luncă deasă. Cea mai apropiată așezare este la vreo douăzeci de kilometri.

Se dădu jos din pat, își trase cizmele de cauciuc și intră pe culoar îndreptându-se spre ușă. Culoarul este cu vreo douăzeci de centimetri mai jos decât pardoseala camerelor. Într-o parte sunt două camere de dormit, una foarte mare și alta mică, în partea cealaltă bucătăria și o altă cameră. Apa îi ajunge până la glezne. Miroase a mâl și a tencuială mucegăită.

Pipăi marginile ușii, însă nu se vedea nimic și atunci se întoarse în cameră și luă lampa. Ridică puțin flacăra și plimbă lampa cu grijă de jur-împrejurul canatului. Pe margine, între căptușeală și tăblia ușii, era pus un amestec de mămăligă, tărate și pământ. Apa nu pătrundea pe acolo. Jos, între prag și ușă, fuseseră mai întâi înfundate bucăți de cârpe, iar peste ele lipit amestecul acela de un galben murdar. Totuși pe acolo intra apa. Poate și prin porii ușii. Aduse o găleată din bucătărie și începu să o umple cu o farfurie veche de tablă. Plutește în aer un iz de pământ ud și

cocleală. Deșerta farfuria, o cufunda în apă, o umplea și apoi o vărsa din nou în găleată. Fără să privească la nimic. Când cufunda farfuria, se auzea clipocitul apei, un zgomot străin fără nicio legătură cu ceea ce se petrecea acolo.

Umplu găleata până la trei sferturi. Apoi renunță. Intră în bucătărie și își scoase cizmele. Își privi picioarele. Pielea era albă, curată. Se așază pe o banchetă de lemn și își trase picioarele sub ea. Își apucă gleznelor și le mângâie. Ca și cum ar fi mângâiat o piele străină și asta îi dădu o ciudată senzație de plăcere și dezgust în același timp.

Își tăie o felie de pâine și începu să mănânce. După aceea trecu din nou dincolo, agăță lampa în pervazul ferestrei și se întinse în pat. Mesteca pâinea încet. Își aminti de povestea unchiului Lobo.

El și cu ceilalți doi stăteau într-un bordei în avanposturi. Coliba era în pădure; aproape de marginea ei, dincolo de pădure, se întindea câmpia. Patrula întârzia să vină pentru că ninge în fiecare zi sau pentru că îi uitaseră. Asta se întâmpla în timpul primului război. După o săptămână, au împușcat ciorile și au început să le curețe. Avea să fie un război lung. După ce jumuliseră două, li s-a făcut scârbă și le-au aruncat. Apoi patrula a venit și le-a adus mâncare. Mâncau și râdeau. Foc se făcea numai noaptea. Și dincolo era la fel. Coliba se afla într-o pădure rară. Poate că de aceea nu sosea patrula la timp, le era teamă. Dar pentru ceilalți era și mai prost, stăteau în câmp descoperit. Când li s-a făcut din nou foame, au început să caute ciorile. Fuseseră acoperite de zăpadă. Carnea era fragedă și moale. Așa spunea unchiul Lobo, dar începuse să fie bătrân și îi plăcea să-și amintească de tot ceea ce mâncase vreodată în viața lui. În afară de iarna aceea, nu mai știa nimic despre război. Ascultându-l, s-ar fi putut crede că atunci a fost fericit.

Privi spre lampă. Flacăra era mică, ardea liniștit. O lumină alb-gălbuie decolorându-se treptat, devenind de o incandescență toropitoare.

Cine a fost Robinson Crusoe? întrebese profesorul. Un japonez care s-a rătăcit în junglă după terminarea războiului. Liane lungi legând copaci înalți și parfumați. Din coaja fructelor zdrobită curge un lichid albicios ca laptele. Un om se balansează la capătul frânghiei, pendulează. Atârnă și pendulează fără să atingă apa râului și totul este plăcut, miroase a flori galbene și a piei de animale încinse la soare.

Mai avu timpul să-și spună că flacăra lămpii nu va rezista până dimineața. Apoi ațipi.

Afară plouă mereu. Câteodată ploaia se întetește și atunci zgomotul e liniștitor pentru că nu se aude nimic altceva. La fel a fost și în prima noapte. O ploaie mărunță pe care pământul o absoarbe, se umflă și totul devine nesigur, apoi se lasă acoperit de ea. O rezistență înfrântă încetul cu încetul ca o scufundare lentă.

În timpul nopții au trecut autocamioane pe șosea. Au fost ultimele. Casa e la câteva sute de metri de șosea. Râul trece de partea cealaltă, pe la poalele ridicăturii pe care e construită casa. Locul a fost bine ales. În unii ani apa se revarsă, dar, datorită înălțimii pe care e așezată casa, nu ajunge sus. Când se retrage apa, rămân în luncă ochiuri pline de pește. Chiar dacă râul acoperă o parte din câmpie tot nu ajunge la casă. De două ori s-a întâmplat ca apa să atingă rambleul șoselei. Atunci casa rămânea izolată. Picherul traversa câmpia cu barca și câinele alături. Din cauza asta, în magazie se găsește întotdeauna o barcă veche. Cealaltă barcă de pescuit este la râu. Casa are fundație înaltă de piatră. Jos e magazia, iar sus camerele de locuit și bucătăria. Intrarea în casă se face pe o scară cu opt trepte din piatră.

Prima viitură a fost spre dimineață. Apoi apa a început să se retragă. În cursul celei de a treia

noapți, apele au crescut din nou. Nu se mai auzea niciun claxon pe șosea. Doar vuietul râului foarte aproape de casă, vag, surd, venind uneori din față, alteori din spate.

Bărbatul a coborât și a dezlegat câinele. Dimineața, apa era aproape de scară. În timpul zilei, a urcat puțin. În dimineața celei de a cincea zi, când a pătruns în magazie, bărbatul a scos barca și a legat-o cu un lanț de zăbrelele de fier ale ferestrei. Barca era îngustă și avea fundul plat. Fusesse folosită mai demult pentru pândă la păsări. Înainte de prânz, apa acoperise șase trepte. Bărbatul a tras barca sus și a călăfăruit-o cu fâșii de pânză și smoală topită. Câinele stătea alături. Când bărbatul a terminat, a venit la ea și i-a spus:

„Pregătește-le. Plecăm.”

„Nu.”

„Trebuie să plecăm. Uită-te” și i-a arătat apa care spăla cea de a șaptea treaptă. Din cauza pietrei apa părea verde.

„Amândoi nu se poate, e prea mică barca. Eu rămân.”

„Ești sigură?”

„Da.”

„Bine. Cum vrei.”

Nicola a luat pușca, bani, o sticlă de țuică și mantaua din pânză de cort. Câinele a sărit în barcă. El a strigat:

„Desfă lanțul.”

La fiecare fereastră erau zăbrele. Lanțul bărcii era legat de una din barele de fier, lungi, vopsite în alb. Câinele era nerăbdător, a început să latre. Magdalena nu făcea nimic, stătea cu mâinile pe zăbrele. El a așteptat un timp. Părea liniștit. Un val a lipit barca de peretele casei. Apoi Nicola a spus: „Bine”. S-a sprijinit cu vâsla în perete, împingând barca lângă scară. A coborât, a proptit-o cu vârful între zid și scară, s-a urcat și a dezlegat lanțul.

După ce a plecat, Magdalena a lipit ușa de la culoar de jur-împrejur și a tras un scrin mare în

dreptul ei. Seara, a făcut focul în soba din bucătărie, a mâncat ouă cu slănină și a băut vin. Pe perete, deasupra sobei, erau două tipsii de aramă. Metalul fusese frecat de curând, pe suprafața lui se reflecta jarul focului. Se uita în luciul mort al metalului și își amintea. În noaptea când fusese prima viitură, auzise totul. De fapt, nu auzise nimic, era doar un fel de mișcare ciudată a aerului, care o trezise. Deschisese ochii și aștepta.

Privi la fereastră. Nu se vedea nimic. Încercă să audă dincolo de răpăitul ploii. Ca și cum ar fi putut lăsa deoparte în dreapta și în stânga sa faldurile unei perdele, împiedicând să ajungă la ea un zgomot adevărat. Își turnă încă un pahar de vin. În casă era un patefon. Nicola cumpărase, demult, o placă, la un târg de vechituri din oraș. O ascultaseră amândoi și el dădea încet din cap. Era o melodie curioasă. „Așa se cânta înainte de război, spusese Nicola, eram copil, o melodie se cânta până înnebuneai. Acum e altceva.”

Magdalena se ridică. Găsi patefonul și placa. Învârti manivela și-i dădu drumul. „Oh, Maria Magdalena”, așa era cântecul. Camera se umplea de o căldură leșioasă. O puse de mai multe ori. Între timp se dezbracă. Își prinse sânii în mâini, coborî mâinile pe coapse. Luă cămașa de noapte, o trase peste cap și o lăsă să-i cadă pe corp. Apoi opri patefonul, deschise o fereastră, scoase mâna printre zăbrele și aruncă placa. Nu se auzi aproape nimic sau un clipocit slab care putea veni de la orice altceva, chiar de la o pasăre obosită care nu mai rezistase.

După aceea se culcase. Ploua mereu, dar zgomotul apei nu se mai distingea decât dacă se gândea la el.

Se trezi și primul gest pe care-l făcu fu să-și scuture firimiturile de pâine de pe cămașă. În casă se afla un ceas. Avea cadranul alb și clopot deșteptător. Clopotul era deasupra, de forma unei

cupole. Pe cadran erau două siluete lovind cu câte un baros. Privi ceasul, încă buimăcită, crezând că zgomotele veneau de acolo. Apoi înțelese că ceea ce o trezise erau strigătele. Întinse mâinile pe pat și așteptă.

— E cineva în casă? auzi limpede, dar tot nu se hotărî să răspundă.

Știa că vor veni mai aproape, nu se vor lăsa până nu vor fi siguri, certitudinea asta era ca o întărâtare pentru graba din ea. Închise pentru câteva clipe ochii. Primăvara, jos, lângă râu, e o umezeală dușmănoasă. Pomi subțiri ne- formați își mișcă neîncetat trunchiurile ca niște umbre îndoielnice. Câteodată, răzbat înfiorat țipetele păsărilor speriate. Mai târziu, spre vară, râul se îngustează, rămân pe margine bolovani mari albi gri ca niște maxilare dezgolate. Numai toamna târziu, în timpul acela scurt, dintre sfârșitul ploilor și îngheț, totul se vede limpede, e liniște, dar nu încă moarte.

Apoi, cadrul ferestrei se umplu de lumina albă a reflectorului.

Ieșirea era complicată. Toate ferestrele aveau zăbrele, gratii lungi, din țeavă de fier, bine încastrate în zidărie. Scrinul din dreptul ușii era greu de tras din pricina apei de pe culoar. Trebuia scoasă lipitura de pe margini care, în partea de sus, unde nu pătrunsese apa, se întărise. Chiar și așa, o dată desfăcută ușa, apa de afară, cu aproape jumătate de metru peste nivelul pragului, ar fi izbucnit ca un șuvoi puternic sub presiune, aruncând-o înăuntru. Rămânea acoperișul, dar era înclinat și alunecos iar distanța de la el la barca pneumatică era prea mare. Exista și riscul să răstoarne ambarcația. Magdalena strigă:

— Luați lumina asta de pe mine. Parcă sunt goală.

— Ei, asta-i, de ce-ți arde acum?! totuși stinseră reflectorul.

Au început să se sfătuiască și doar din când în când îi puneau și ei câte o întrebare „ești sigură că acolo nu e apa mai mult de două palme?”, „nu, stau până la gât” și unul din ei grav, „nu vorbi așa cu noi, doar am venit să te salvăm”, iar ei îi părea bine că întârzie, pentru că acum nu trebuia să facă nimic. Se dădu jos din pat, privind prin cameră, căutându-și lucrurile de îmbrăcat. Se mișca foarte încet, mâinile ezitau ca și cum n-ar fi recunoscut nimic. Acum amintirile n-aveau nicio legătură cu ceea ce era în jurul său, veneau de departe. Avea senzația că străbate o încăpere goală în care n-a fost demult, totul s-a pietrificat în memorie, și-a pierdut culoarea, mirosul.

Într-o dimineață, monitoarele au găsit ușile de la dormitoare închise. Au țipat, au plecat, surprinse, au revenit și au țipat din nou. Au început să lovească cu pumnii în ușă, însă nu aveau ce face, era un lucru absolut nou, neobișnuit. Nu răspundea nimeni. A fost anunțată directoarea. La ora opt a fost adus un lăcătuș. Fusesse prevăzut și asta, ușile erau blocate pe dinăuntru cu zăvoare. Dinăuntru nu răspundea nimeni. – „Spuneți ce doriți” a întrebat una din monitoare. „Să stăm de vorbă.” Cele de afară au răsuflat ușurate. „Bine, vă ascultăm.”

Se aflau pe un culoar lung în care dădeau toate ușile dormitoarelor. Clădirea era o veche cazarmă austriacă vopsită, pereții de la stradă în humă gălbuie, un zid lung, trist toamna și primăvara, nesfârșit, împărțind orașul în două. Înainte și după cazarmă. Poate s-au sinucis, n-a spus-o, dar gândise o monitoare în vârstă. Înainte de a veni lăcătușul, fetele erau în pragul adolescenței. „Vorbiți.” S-a deschis ușa unui singur dormitor.

„Tu ești...”

„Maria Magdalena.”

Au condus-o în biroul directoarei. Camera era lungă, mirosea a gazolină și cretă albă.

„De ce ești purtătoarea petițiilor? Ai un nume păcătos.”

Nu a răspuns, s-a uitat spre ușă.

„Bine. Lăsați-ne singure, a spus monitoarelor. Vorbește, Maria Magdalena.”

— „Ne dezbrăcăm într-un vestiar comun”

„Da și mai departe.”

„Ne atârnam rochiile și ciorapii și chiloții. Uneori n-ar trebui să ne lăsăm chiloții, dar e ordin. Tot felul de trupuri albe, roz, negricioase, cu pete pe piele, cu negi. Unele își pun palmele pe sâni, fiindcă n-au și cred că ar trebui să aibă.”

„Și?”

„Apoi ne împărțim în două săli de dușuri, câte patruzeci la o sală de dușuri.”

„E o clădire veche. Războiul...”

„S-a terminat.”

„Spune mai departe.”

„Intrăm patruzeci, una în spatele celeilalte, suntem numărate. Zece dușuri, câte patru la un duș. Ne atingem, ne lipim. Ne îmbrățișăm pentru ca apa să ne sature pe toate.”

„Altceva?”

„Nu e de ajuns?”

Privi spre umărul directoarei. Sub rochie, pe piele avea un semn pe care-l știau toate. Directoarea lăsă ochii în jos.

„Ba da.”

Era îmbătrânită. Alte funcții nu i se mai putuseră da. Magdalena continuă.

„E foarte frig, dormitoarele nu sunt încălzite.” I se făcuse deodată milă de femeia aceea bătrână. Schimbă deodată tonul. „Am putea spune că ne plângem fiindcă este foarte frig. Asta e de înțeles.”

„Va trebui să te pedepsesc mai târziu, Maria Magdalena.”

„Bine.”

În zilele de sărbătoare, o mașină veche, un Ford polonez, dinainte de război, le ducea afară

din oraș, pe malul râului. Acolo mâncau tarte cu marmeladă și dansau.

Se așeză pe pat și începu să se îmbrace. Se gândi că în bucătărie a mai rămas vin în sticlă și-i păru rău că trebuie să-l lase acolo. Puloverul îi acoperea fața.

— Ei, ce faci acolo?

Tresări. Nu reuși să răspundă imediat din cauza puloverului. Simțea gustul dulceag al lânii în gură..

— N-auzi, ce dracu tot faci? Suntem pontonieri!...

— Bagajul...

Începu să caute un sac de pânză mic, închis cu fermoar, pe care-l folosea când mergea în oraș. În interior era un buzunar pentru acte. Acolo puse diploma și actul de naștere. Exista în casă o fotografie cu niște copii alergând la un cros. În dreapta, jos, se vedea o parte din banda pe care scria „sosire”. Copiii, de doisprezece, treisprezece ani, aveau corpuri înguste și supte. Găsi fotografia într-un sertar.

— Câte geamantane vrei să-ți iei?

Dar altcineva se amestecă, probabil îi spuse ceva încet celui care vorbise, apoi auzi.:

— Vă rugăm să vă grăbiți...

Înfundă în sac câteva obiecte, de care considera că are nevoie în noaptea aceea și în ziua care urma. Trase fermoarul, se duse la fereastră și coborî lampa. Apoi deschise fereastra,

— Gata.

Pentru ca să o scoată din casă, au spart ei, de afară, ușa, cu niște toporiști cu coada scurtă. Asta au socotit că e cea mai bună soluție, pe fereastră femeia nu putea ieși din cauza gratiilor, dacă ar fi deschis ea ușa, pe dinăuntru, exista riscul să fie răsturnată și lovită de șuvoiul de apă. În orice caz, ar fi trebuit să pășească prin apa care i-ar fi venit până mai sus de genunchi și apoi trasă sus și ridicată în barcă.

„Aveți ceva împotriva, întrebaseră totuși. Oricum, ușa nu mai poate rezista mult.”

Și ea răspunsese, cu ochii lucind:

„Nu, sfărâmați-o.”

În timp ce spărgeau ușa, s-a urcat pe scrinul cu care era blocată, pentru ca să poată ieși mai ușor. Aștepta. Stătea cu spatele spre ușă să n-o atingă țândările. Ei fuseseră preveniți, își controlau tăria loviturilor, izbeau doar atât cât trebuia să se înfigă bine lama în lemn, apoi făceau pârghie din toporișcă, apăsând într-o parte și scoteau lemnul în afară. În culoar era întuneric, ea auzea loviturile și i se părea că simte deja mirosul de sudoare și pânză jilavă venind de la ei. Când spărturile din tabla ușii fură destul de mari ca să intre pumnul, și-au băgat mâinile, au apucat capetele de scândură din care era făcută ușa și au tras. Ea s-a întors cu fața spre ușă. Le vedea mâinile, câteodată și fețele, urcând și coborând în deschiderea spărturii.

— Ți-a fost frică?

— Da.

— Mai e puțin...

Se dădu jos de pe scrin, fugi la bucătărie și se întoarse cu sticla de vin.

Cărbunii din sobă se acoperiseră. În bucătărie nu se vedea nimic. Pipăi pe masă după sticlă. Îi părea bine că e întuneric. Nu se mai zăreau nici reflexele stinse ale vaselor de aramă. Totul era mort. Scoase dopul de la sticlă și bău cu poftă.

— Ce faci acolo?

Acum spărtura era mare. Mai trebuia lărgită doar în părți.

— Ia...

Întinse sticla, afară, prin spărtură. Unul din ei o apucă. Bău, apoi o cedă celui de lângă el. De abia acum își dădu seama că mai era un al treilea, în celălalt capăt al bărcii. Se ținea cu brațele de crengile pomului de lângă scară ca să fixeze barca. Cel care băuse primul plescăi mulțumit.

— Am crezut că ești rea.

— Mai crezi?
— Nu. Câine ai? sau pisici?
— De ce?
— Mai toți au. Vor să-i ia cu ei.
— N-am.
— Uite, mai e vin.

Îi întinseră sticla și ea bău cu poftă. Acum îi vedea bine pe cei doi. Și ei o vedeau pe ea. Erau foarte tineri. Poate și slabi, dar vestoanele groase și pânzele impermeabile le ascundeau trupurile. Erau bucuroși că ea băuse ultima, după ei. Au mai lovit de câteva ori în tăblia ușii și după aceea i-au ajutat să iasă. Unul dintre ei s-a dus la mijlocul bărcii ca s-o echilibreze.

Ieși afară și mirosi aerul și ploaia. Nu bătea vântul, crezuse că afară e frig, dar nu fusese decât curentul aerului care pătrundea prin spărtură în culoar. Când ieșise, s-a aplecat și a căutat bordul bărcii cu piciorul. „Nu te teme”, i-a spus soldatul. A apucat-o de șold și a tras-o spre el. Simți mirosul de piele caldă și puțin de vin. Ploua și apa i se scurgea dulce pe obraji. Unul dintre ei îi dădu o pânză de cort. Se așeză pe o scândură, în fundul bărcii, cu sacul lângă ea.

— Asta-i tot ce-ai adus?

Femeia râse.

— N-a rămas nimic. Nimic de ce nu m-aș putea lipsi.

Apoi porniră.

Punctul de concentrare și triaj era în clădirea școlii. Școala se afla într-o zonă mai înaltă, în afara vechii vetre a satului. Mai întâi se construiseră câteva case, apoi fusese ridicată acolo școala. Într-una din clase, se aflau paturi de campanie pentru răniți. La început fuseseră mai mulți. Cei gravi au fost transportați cu elicopterul. Rămăseseră câțiva cu răni ușoare. Dar mai erau și cei extenuați, cărora li se dăduseră calmante și dormitau întinși în pat. Într-o altă clasă, fusese instalat punctul de

traij. Școala era alimentată de la un grup electrogen aflat pe un camion militar. Mai exista bucătărie, magazie de cazarmament și morgă.

Pluteau de câțva timp în tăcere. Părea că înaintează, târâți de fascicolul puternic de lumină, din față, care era aprins din când în când. Bărbații erau obosiți, iar vinul le răspândise o căldură plăcută în corpuri. Magdalena începu să vorbească, dar o făcea mai mult pentru ea.

— Soseam câteodată noaptea. Așipeam și, când mă trezeam, mă uitam înainte, vedeam asfaltul șoselei în lumina farurilor și mi se părea că e ud, întotdeauna mi se părea că plouă și e ud. Cu timpul, se transforma într-o apă lungă, care curgea sub mine.

— Mama îmi striga de jos – vorbi unul dintre ei, Vladimir – în pod sunt strigoi. Îmi plăcea să mă ascund în pod, era liniște și puteam face orice cu mine. Da, mamă, răspundeam, dar mă întorceam târziu, peste două trei ore, obosit. Treceam pe lângă ea și îi spuneam: Ai avut dreptate, mamă.

— Ce găseai acolo?

— Nimic.

— Mie mi-e frică de apă, spuse cel care o ajutase să se urce în barcă.

Se simțea la adăpost sub pânza de cort care i-o pusese pe cap. Poate că în momentul acela treceau exact deasupra șoselei și, gândindu-se la asta, se simți deodată în siguranță.

— Mi-e frică de apă, vorbi, din nou, Vladimir. La pontonieri, mi-au spus la recrutare – sunt unități de elită. Era un tip îngâmfat care-i ținea, cred, discursuri și maică-si.

Trecură prin sat ca și cum ar fi mers noaptea pe câmp printre stoguri de fân. Numai acoperișurile erau deasupra apei. De abia acum simțea apa sub ea. Valurile provocate de vibrațiile elicei se întorceau și izbeau barca în borduri. Trebuia să fie atenți la stâlpii de telegraf. Turația motorului fusese redusă mult, iar cei doi din față

pilotau cu comenzi scurte. Reflectorul era tot timpul aprins. În lumina lui, zărise pentru prima dată suprafața cenușie a apei, întinzându-se departe, până la capătul fascicolului. Și, pentru o clipă, ca o nălucă ciudată, silueta aproape îngropată a unei bărci.

Primul lucru, după ce ajunsese în școală, îi dădura să mănânce. În timp ce mânca, intră un doctor militar care o întreabă cum se simte. Era o mâncare din orez, cu gust dulceag, amestecată cu pâslă de roșii. Mâncarea era rece, rămăsese de la masa de seară. Apoi primi o cană de lapte. În sală, lângă perete, erau două butii cu ficus. Sala fusese înainte atelierul de lucru manual. Două mese lungi, fără catedră și fără tablă. Cineva vomitase în butia unui ficus. După aceea se turnase apă, dar tot mirosea în încăpere. Bău câteva înghițituri, apoi împinse cana cu lapte la o parte.

Femeia cure îi dăduse să mănânce spuse:

— Dacă vrei, poți să dormi aici. E mai bine, mai multă liniște.

— Mulțumesc.

— N-ai terminat, arată spre cana de lapte. E făcut din lapte praf, are alt gust. Eu sunt obișnuită cu el.

Era îmbrăcată cu un halat alb, mânecile suflecate deasupra coatelor. Avea o epidermă urâtă, poroasă.

— Nu mi-e foame.

— Cere două pături. Au să te întrebe unde dormi, dar nu insistă. Unii s-au dat jos din paturile pliante, nu se simțeau în siguranță...

— Înțeleg.

— Ești singură?

— Da.

— Pot să-ți ajut să lipești două bănci una de alta. Deasupra pui una din pături, dacă vrei.

— Mulțumesc, nu m-am hotărât încă.

În afară de clasa transformată în infirmerie, celelalte săli de clasă rămăseseră la fel ca înainte.

Noaptea a doua și a treia, școala fusese plină. Stăteau pe culoare, în holul mare, de la intrare și chiar în closete. Cei mai norocoși apucaseră să intre în clase. Unii dintre ei dormeau cu capul pe pupitre, erau pupitre noi, late, acoperite cu plăci de melamină. Recî. Din cauza asta, își puneau mîna sub față, iar femeile basmalele, răceala suprafețelor lucioase și străine se asocia cu cea a întunericului și apei din spatele ferestrelor cu rame albe. În timpul zilelor următoare, au fost evacuați. S-a organizat un punct de triaj la care lucrau un funcționar civil și un militar. Mîncarea era pregătită într-un camion militar și transportată în marmite. Existau doctori și infirmiere, dimineata se mătura, se aeriseau clasele și se distribuia cafea caldă. Părea un război de lungă durată, un război curios, în care militarii pregăteau mîncare și purtau brancarde, iar civilii soseau dintr-un focar monoton și surd, cu fețe livide de spaimă.

În ultimele zile, veneau din ce în ce mai puțini fiindcă toate așezările din zona respectivă fuseseră evacuate. Erau descoperite case izolate, puncte de lucru, iar uneori oameni, rămași printre crengile unui copac. Noaptea, clasele erau aproape goale. Păreau trenuri pustii, cu luminile stinse, circulând pe un pămînt care nu mai aparține nimănui. Așa era mai rău decît înainte. Atunci se înghesuiau, își atingeau umerii sau capetele și se simțeau oarecum în siguranță. De aceea, unii preferau să iasă pe săli, acolo era lumină și se vedeau plintoane de noapte, circulând. Cei care rămîneau se întindeau pe băncile pupitrelor și încercau să doarmă. Cei mai mulți reușeau. Cîteodată, se trezeau noaptea, în spațiul acela strîmt, nu știau unde se află sau poate, tocmai, știau și gemeau încet ca niște animale slăbite de boală. Mirosea neîncetat a haine ude și mucegai.

Magdalena primi două pături și se întoarse în sala de mese. Era întuneric. Pe dibuite, alipi cele două bănci, fiecare din ele foarte lată și deasupra

puse una din pături. Se lungi cu mâinile sub cap. Când trecuse pe coridor, zărise în penumbră, sub scară un bărbat și o femeie îmbrățișați. Probabil că bărbatul se bucura de gemetele femeii.

Magdalena închise ochii. Era cald și se simțea la adăpost. Se gândi la arbori înalți legați între ei prin corzi lungi verzi maronii. Încercă să regăsească mirosul dulce al florilor albe și galbene. Ploua din nou liniștit, în frunzele mari, acoperite cu un strat subțire de email verde închis, picăturile de apă loveau încet și liniștitor. Adormi.

O trezi zgomotul vocilor și lumina. Aprins exact deasupra capului ei, un bec protejat de un abajur alb de tablă. Își duse mâinile deasupra capului, acoperindu-se. Mâinile o usturau sau o înțepau. Nu le putea stăpâni, lumina intra adânc în ea și n-avea cum să se apere. Strigă înnebunită:

„Luați-l!”

Apoi, brusc, se liniști.

Lângă ea, era o fată care plângea. Avea palmele ude, alunecau pe frunte, pe față, le puneă din nou pe frunte și iar îi alunecau.

„Rămâi acolo”, se auzi vocea unui bărbat, pe care Magdalena nu-l putea vedea din cauza mesei. După aceea, se stinse lumina. Se trase puțin și-i făcu loc. Fata se așază. Nu-i făcea plăcere să o simtă lipită de ea, dar nu știa ce trebuie să spună. Încercă să-și reamintească fața ei.

— Mi-e sete, o auzi vorbind. Vocea era liniștită, stăpânită, se întrebă dacă nu se înșelase,

— E o cană pe masă. Aici, în dreptul meu.

Fata bău câteva înghițituri. Puse cana pe masă. În sală pătrundea o lumină slabă de afară. Probabil la intrare sau undeva în curte un bec stătea aprins toată noaptea.

— Mai e cineva aici?

— Nu știu. Ar fi bine să dormi puțin.

— Nu pot.

Au tăcut un timp. Fata tresărea uneori, părea că este pe punctul de a plânge, dar imediat se înfrâna. Lumina slabă, care pătrundea de afară, se plimba pe pereți. Magdalena era complet trează. Două străine întinse una lângă alta.

— Vrei să stăm de vorbă? întrebă Magdalena.

— Da.

Fata începu să povestească. Nu lăsa nimic deoparte, ca și cum asta ar fi fost condiția impusă.

Rămăseseră numai ei doi. Totdeauna mai fusese și altcineva de față. Ea era aici de trei zile, singură. Înainte, lucrase la căminul cultural.

„Mă cheamă Ana. Nu sunt sălbatecă, nu înțeleg de ce nu mă opresc. Aveam o cameră închiriată în sat. Toată iarna, de când am venit în sat, am stat cu lumina aprinsă până târziu, nu puteam să rămân pe întuneric. În noaptea când a fost inundația, toți strigau în casă.”

Ea stătea pe pat și asculta cum se ridică apa. Nu se ridica apa, se afunda ea puțin câte puțin. Dar nu putu să facă nicio mișcare. Toate astea i le povestise și lui. O întreba mereu „și ce simțezi?”

— „Știam că voia să afle, cred că i-ar fi plăcut să vadă totul. Cum se prăbușește un pod, cum se îneacă un câine. Avea un carnet în care scria ce auzea. M-a apucat de mână și mi-a spus «cred că am să fac un lucru grozav cu tine». Am mâncat împreună. După aceea a strigat «du-te la culcare, trebuie să-mi fac reportajul». A doua zi, ar fi trebuit să plec, dar am spus «pot să mai rămân, nu sunt așteptată nicăieri, aș putea să dau și o mână de ajutor pe-aici».”

I-au arătat cum se lucrează cu o centrală telefonică de campanie și i-au pregătit un pat. În ziua aceea, un soldat s-a înecat. Băiatul plecase de dimineată cu o ambarcație amfibie mare și nu s-a întors decât după-amiaza târziu. Fuseseră transportate câteva animale rămase izolate pe un dâmb. „Astăzi am fost văcar, i-a spus el, când s-a întors, mi-e foarte frig și puțin scârbă.” Noaptea, o

femeie a țipat, nu a țipat, urla îngrozitor. Doctorul i-a făcut o injecție și s-a liniștit. Nu mai puteau dormi. S-au strâns mai mulți, un ofițer a adus o sticlă de rachiu de vin și au băut.

„El a băut cel mai mult. La un moment dat, a spus «hai să dansăm, tot nu se mai poate schimba nimic». Ofițerul n-a înțeles. A zis «e destul, du-te la culcare» și el a plecat. Camera, în care stăteam în gazdă, era la stradă. Câteodată, sâmbăta seara, auzeam spunându-se tare, în dreptul ferestrei mele «nu s-a culcat încă domnișoara» și după aceea râsete groase de bărbați.

„Astăzi a venit mai devreme la mine și mi-a spus «nu vrei să faci o cafea?» Am făcut cafeaua și am băut amândoi. După aceea, am plecat. Era târziu, iar mâine sunt de serviciu dimineă. El a venit după mine. «Astăzi a fost cea mai liniștită zi» a spus și își frământa mâinile. «Se zice, a continuat, că nu mai avem nimic de făcut, decât să așteptăm.» A rămas pe loc, dar eu nu găseam nimic de spus. Stăteam amândoi pe culoar, se vedea cimentul lucind în depărtare și mă gândeam la camerele cu podeaua de lemn roșu mirosind puțin a ceară. «Nu cred că am să pot scrie nimic – a spus și vocea îi tremura, «mâine plec.» Mi s-a făcut milă de el. Nici despre mine n-ai să scrii? «Nu sunt bun de nimic», iar acum aproape plângea. L-am sărutat, bietul de el. În timp ce stăteam de vorbă, o dată sau de două ori, a trecut cineva pe lângă noi. «Astăzi am văzut paie plutind, a spus el, era un strat gros și întins, ai fi putut crede că dedesubt e pământul tare. Ce minciuni, am strigat înnebunit, dar soldatul de lângă mine a spus, ce, ești smintit și m-a împins înapoi pe bancă.»”

„Am rămas așa unul lângă altul. Îmi părea bine că îl sărutaserăm, dar nu știam ce mai pot face. În orice caz, trebuia să rămân lângă el, eu stătuserăm o iarnă întreagă singură, începuserăm să mă obișnuiesc, dar pentru el era prima dată când

i se întâmpla așa ceva. În spatele nostru, era o ușă. A deschis-o și am intrat.”

„Uite unde am ajuns, a spus Ana, dintr-odată înveselită. În camera aceea era muzeul de științe naturale al școlii. În lumina slabă, care venea de afară, se vedeau de-a lungul pereților dulapurile mari cu sticlă. Am izbucnit în râs. Pe un stativ, în dreptul ferestrei, era un vultur cu aripile desfăcute. Silueta se decupa perfect în cadrul geamului. Nu se auzea niciun zgomot, în afară de respirația lui. M-a strâns în brațe și era dintr-odată altcineva care își încleștase degetele pe mine. Părea apucat de un fel de nebunie, voia să-mi desfacă bluza, dar nu reușea, a început să tragă de ea, să o smulgă de pe mine ca și cum m-aș fi opus. Dar eu nu făceam nimic. Eram îngrozită, aveam impresia că în încăperea aceea întunecoasă un om fusese înlocuit pe nesimțite cu un altul. Am strigat, ce faci, ești nebun și el a spus, bolborosind «aici, trebuie să trăim până la fund, s-a adus un mort, e dedesubtul nostru și e aproape ca un război.»”

„M-am zbatut, cred că reușise să-mi smulgă bluza de pe mine și am lovit ceva în spatele meu. Apoi am auzit un zgomot, însă n-am avut timpul să-mi dau seama ce se întâmplă. Am simțit ceva căzând pe mine, în spatele meu. Era unul dintre animalele împăiate, un urs. Am țipat. Atunci s-a deschis ușa și cineva a spus «scârbelor». Pielea îmi ardea sub țepii blănii. Aveam umerii goi și spatele la fel, dar nu mă puteam mișca. Mi-era frică să fac un pas înainte sau la dreapta. L-aș fi târât după mine, oriunde. El a izbucnit în râs. Mi-am dat seama că tot timpul fusese beat. Am împins stativul la locul lui. N-aș fi putut să-mi închipui că un animal împăiat poate fi atât de ușor. Mai târziu am început să plâng.”

— Acum aș vrea să dorm, a spus Magdalena.

— Te superi dacă mă culc și eu aici?

— Cred că n-avem loc amândouă.

— Sus, am patul meu. Dacă vrei, poți să-l iei. De când am venit, nu cred că am dormit mai mult de trei ore, încontinuu, într-o noapte. Am rămas aici, fiindcă am vrut. În sat, am venit singură, pentru că am vrut. N-am de ce să-mi fie frică și nici rușine. Asta ca să nu crezi altceva despre mine.

— Înțeleg.

— Atunci, pot să rămân?

Au mai pus o bancă și s-au culcat una lângă alta. La început, s-au ferit, să nu se atingă. Din cauza asta, erau încordate și, ca să nu se vadă, respirau lung și adânc. Apoi au început să obosească și Ana, prima, a adormit. Dormind, capul i-a alunecat pe umărul celeilalte. A tresărit și s-a îndreptat.

Magdalena nu putea să doarmă. Știa că nu mai e mult până dimineață, dar că va fi totuși o noapte lungă. Începu să caute cu o anumită indiferență ca și cum ar fi răsfirat un mare pachet de cărți de joc, luând câte o carte în mână, lăsându-o, căutând alta. Se opri la una din noapțile de iarnă triste, nesfârșite.

Povestește-ne ceva, Maria Magdalena, o rugau. Camerele erau lungi și înalte. Dimineața, apa aproape înghețată li se prelingea pe mâini, înroșindu-le. Își privea mâinile, ieșind aburi din ele. Păturile, cu care se înveleau, erau uzate, privite în lumină se vedea țesătura rărită. Lasă-ne lângă tine, Maria Magdalena. Unele se băgau lângă ea în pat. Păturile erau cenușii, cu dungi negre. Ca să-i fie cald, băga marginile sub saltea, lăsând liber doar un capăt, în dreptul pernei. Își puneu mâinile sub cap. Am să vă spun o poveste de spionaj.

În timpul războiului – care război? – în timpul războiului, ce importanță are, o femeie frumoasă, artistă, dădea spectacole pentru regimentele de pe front. Avea o trupă, era vedetă, cânta, dansa, spunea glume și reușea să facă totul cu atâta

pricepere încât, la urmă, toți care o ascultau intrau într-un fel de delir, începeau să cânte, să joace, sărind de pe locurile lor, îmbrățișându-se și țipând de fericire. O femeie frumoasă, în timp de război, este o femeie care place bărbaților. O femeie frumoasă înseamnă altceva în război decât înainte de război. Era fiica unui suedez și a unei nemțoaice. Înaltă, blondă – bărbaților care se luptă le plac femeile blonde – și agilă. După spectacole, era invitată la mici banchete omagiale, organizate în cinstea ei de ofițeri. Frontul era o linie neîntreruptă. În timpul banchetelor își pierdea câteodată cumpătul. Atunci spargea o sticlă de șampanie, aruncând-o cu putere în plafonul camerei sau smulgea fața de masă cu tacâmurile de pe ea. Nebuniile astea îi înveseleau pe ofițeri. Alteori, vărsa paharul de vin pe vestonul unui ofițer superior, sau, indignată de îndrăzneala lui, îl pălmuia în văzul tuturor. Nimeni nu și-ar fi putut. Închipui că o femeie în jurul căreia se face atâta zgomot are ceva de ascuns. Viața pe care o ducea era minunat de agitată. Nimeni nu s-ar fi gândit că ar încerca să-și atragă bunăvoința comandanților, umilindu-i. Cu toate acestea, era bănuită. S-a aflat printr-un agent dublu că fusese semnalată mișcarea și poziția unor trupe iar zonele în care se aflau aceste trupe erau tocmai acelea prin care trecuse ea. A fost pusă sub observație, dar nu s-a descoperit nimic. Ea era o femeie frumoasă și cel care s-a gândit că ea e spioană era un bărbat ambițios și care mirosea urât. Eu nu aș suporta un bărbat care miroase urât. A urmărit-o pas cu pas. Într-o zi, i-a ieșit în cale, după una din acele petreceri, prefăcându-se că este beat, s-a agățat de ea și, împleticindu-se, i-a căzut în brațe, lăsând în același timp să-i scape de sub braț o mapă. Ea a spus „uf, ce neghiob ești”, dar nu l-a îmbrâncit așa cum se aștepta el și nici nu l-a luat de braț, așa cum ar fi presupus alții, conducându-l în camera ei. S-a aplecat, a ridicat mapa și i-a dat-o

spunându-i „fi atent, băiețașule”. Au constatat că nu avea legături. Rareori, rămânea în camera unui ofițer, dar nu o făcea pe ascuns. Au ascultat și au auzit-o înjurând sau spunând versuri. Nu avea rude și prieteni. Singura persoană apropiată era mama ei, o femeie bătrână. Locuiau împreună într-un apartament la etajul doi al unui bloc. În tot timpul cât lipsea din oraș, îi scria mamei. La fiecare două trei zile, îi trimitea o scrisoare. Scrisorile au fost interceptate, fotografiate și date la serviciul de cifru. Nu s-a descoperit nimic. Bărbatul, pe care îl umilise, o ura. Așa s-a spus despre el, fiindcă se încăpățâna să o urmărească. Bărbații sunt neîndemânatici și se răzbună unii pe alții fără pricepere. El a cerut să i se mai acorde un răgaz. După aceea, a promis, își dă demisia. Era fiul unui aristocrat și intrase în serviciul secret fiindcă îi plăceau matematicile superioare. A pus-o sub urmărire pe bătrână. Aceasta trăia aproape închisă, cât timp era singură, nu ieșea și nu vedea pe nimeni. Cumpărăturile i le făcea portăreasa. Au scos-o din casă, sub un pretext bine ticluit, timp de două ore și în absența ei au făcut o percheziție sistematică a apartamentului. La intervale regulate, bătrâna cobora la o cafenea din colțul străzii, se așeza la o masă și comanda un capuziner. Rămânea cu ochii ațintiți pe stradă, fără să salute pe nimeni, fără să fie salutăată. Au examinat masa la care stătea, scaunul, au cercetat ceașca golită, l-au interogat pe chelner. Au filmat-o pe bătrână și au privit filmul, derulat cu încetinitorul pentru a se vedea dacă gesturile ei nu ascund o anumită semnificație. Bătrâna își bea cafeaua cincisprezece minute, nemișcată, cu privirea fixă înaintea ei, plătea și se scula. Ofițerul s-a decis să renunțe. Înainte de a-și prezenta demisia, fiindcă era un aristocrat, a luat hotărârea unui gest demn. Să se prezinte bătrânei, să-i spună că s-a înșelat și să-și ceară iertare. Apoi să se împuște. A așteptat ziua în care bătrâna venea la cafenea, a lăsat-o să se așeze

și a venit la masa ei. A salutat, iar bătrâna a tresărit, fără să-și întoarcă totuși privirile. A scos cartea de vizită și i-a întins-o, dar, fiindcă bătrâna nu făcea nicio mișcare, hotărât să meargă până la capăt, a obligat-o să ia cartea de vizită punându-i-o în mână. Bătrâna a ridicat-o în dreptul ochilor și a lăsat-o pe masă. În momentul acela, el și-a dat seama că nu vede. Nu știu dacă în felul acesta a ajuns să-și dea seama că nu vede, poate că eu am înfrumusețat puțin lucrurile. Prin urmare și doar atât este important, scrisorile nu erau destinate bătrânei. Fiindcă era în afară de orice îndoială că bătrâna nu le transmitea mai departe, rămâneau două posibilități. Ca ea – artista – să le scrie pentru ca, recuperându-le atunci când se reîntorcea, dar procedeul ar fi fost absurd și inutil, periculos, sau ca scrisorile să fie destinate în realitate altei persoane, înainte de a ajunge la bătrână.

Pentru că a doua posibilitate era singura logică, au pornit pe acest fir. Așa au descoperit că, în afară de poștaş – dar care s-a schimbat de două sau trei ori – singura persoană, care vedea scrisorile înainte de bătrână, era portăreasa. Au urmărit-o și, după o verificare minuțioasă, au constatat că era agent de legătură. Mai rămânea de stabilit un singur lucru: care erau informațiile și mai ales cum erau ele comunicate prin scrisori. Au fost din nou revăzute toate fotocopiile scrisorilor, s-au căutat noi combinații de cifruri, dar nu s-a găsit nimic.

Spune-ne o dată, strigară fetele, Maria Magdalena, nu ne înnebuni.

Mâinile îi amorțeau. Își simțea umerii reci și eră aproape ca o plăcere a trupului senzația că toate se află în puterea ei, așa cum ar fi fost în stăpânirea unui bărbat.. Dar, după momentul acesta intens încărcat, era obosită și rea.

Am terminat, gândiți-vă singure. Nuu! Continuă repede fiindcă i se făcu deodată scârbă de rugămințile lor, rugămințile ar fi fost niște

mângâieri, ca și cum ar fi atins-o cu palmele pe corp, pe față, pe sâni.

Suprafața plicului era împărțită în mai multe sectoare prin niște linii imaginare. Fiecare sector corespundea unei anumite zone precis delimitate din lungimea frontului. Timbrele erau lipite pe plic într-unul din sectoare (colțul drept sus, mijloc dreapta). În acest fel indica zona de unde trimitea știri. Combinat cu numele unuia sau a două orașe mai importante, identificate prin inițialele majuscule ale frazelor din primele două rânduri putea fi obținută o localizare precisă. Fiecare valoare de timbru corespundea unei arme. Frecvența anumitor valori semnala concentrarea unor unități mari în zona de unde expedia.

Se dădu jos de pe bancă și se duse la fereastră. Își lipi fruntea de geam. Becul din curte lumina un camion militar cu însemnele Crucii Roșii pe partea laterală. În spatele lui nu se vedea nimic. Nu mai ploua. Oamenii dormeau liniștiți. Și protejați. Dincolo de camion trebuiau să fie dealurile. Curbe regulate sub cenușiul albastru al cerului. Numai atunci sunt foarte frumoase, când cerul devine albastru-cenușiu. Îi păru rău că nu mai ploua. Se reîntoarce. Fata era întinsă pe toată lățimea băncilor. Îi puse mâna pe umăr. Apoi o împinse cu putere. Ana se zvârcoli.

— Bivolii, ți-pă înspăimântată.

— Hai, liniștește-te.

Era foarte frig și după câtva timp se apropiară una de alta.

Dimineața, Magdalena fu chemată de un bărbat îmbrăcat civil. Când se sculase, Ana era plecată. Femeia care servea masa o privea.

— Îmi pare rău, trebuie să te scoli. Prima noapte e cea mai rea.

— Unde pot să mă spăl?

— În fundul culoarului, e un spălător. Dacă pui ivărul, nu intră nimeni.

Își dădu jos puloverul. Se spală cu apă rece pe ceafă și pe umeri. Apoi își strânse părul. Se privi în oglindă, trecându-și vârfurile degetelor peste față. Sunt odihnită, ochii sunt puțin tulburi. Se reîntoarce în sală și femeia îi dădu o cană de cafea. Metalul era fierbinte și îi ardea palma. O apucă de buza rotunjită între degetul mare și arătător. La un capăt al mesei o bătrână rupea bucăți mari de pâine și le pune în lapte.

Bărbatul care venise după ea o întrebă dacă a mâncat, apoi o conduse într-o cameră la etaj. Camera avea două birouri. Îi arată un scaun și o rugă să se așeze. În încăpere nu era lumină directă. Lumina venea dintr-un culoar printr-un geam de sticlă aflat deasupra ușii. Bărbatul se așeză pe scaun de cealaltă parte a biroului și coborî abajurul de metal al lămpii. O întrebă dacă a dormit bine. După aceea scoase un pachet de țigări și îl puse între ei. Întrebă brusc:

— Soldații, aseară, au fost cuviincioși?

— Aseară?

— Da. Cei care au venit cu barca. Toți sunt foarte tineri. Este ca și cum ar trăi un fel de aventură – pentru unii.

Se gândi că va fi vorba despre Ana. Spuse batjocoritor:

— Era foarte incomod. Stăteam pe un scrin. Jos era apă.

Își aminti de spărtura din ușă care se lărgea neconținut. Era ca un ecran de hârtie spart. Lemnul fusese uscat și trosnea puternic. Se gândi și la placa de patefon „Oh, Maria Magdalena!”. Îi păru rău că o aruncase. Vorbi fără grabă.

— Era foarte frig. Am băut cu toții o sticlă de vin. Ar fi fost păcat să se piardă. Își aminti de obrazul soldatului și: de mirosul de manta udă. Nu-și amintea fața lui, numai culoarea stinsă a pielii, udă de ploaie și de sudoarea care ieșea prin pori ca printr-un tifon.

— Vin?

— Da, vin. Pentru ce m-ați chemat?

Celălalt întinse mâna spre pachetul de țigări. Apoi se hotărî.

— Bărbatul dumitale a murit.

O privi și ea așteptă să termine. Dar el nu mai spuse nimic. Lumina lămpii era sub nivelul obrazului ei. Simți că lui îi pare rău că nu o poate vedea. Se gândi la ceea ce îi spusese Ana. Ei ar vrea să vadă tot, să lingă și răsuflarea înecaților.

— Când?

— Nu știu.

— Când a fost găsit?

— Ieri. Trebuie să-l identifici. Îmi pare rău, nu se poate altfel.

— Înseamnă că nu e sigur.

— Mă tem că da. L-au recunoscut doi oameni. Actele de identitate nu s-au distrus.

— Deci nu mai e nevoie de mine.

— Trebuie să coborâm.

Au ieșit pe sală și s-au întâlnit cu un alt bărbat. Cei doi au schimbat o privire. Bărbatul cu care ieșise din cameră a dat din cap. Celălalt a spus „veniți cu mine”. Au coborât la subsol. Afară erau oameni care așteptau să fie urcați într-un camion. În timp ce coborau treptele, cel care o conducea a spus „nu mai plouă, o să fiți ajutați”.

Cadavrul se afla într-o cameră în care înainte se țineau unelte de grădinărie. Uneltele fuseseră îngărmădite într-o parte, lăsând un spațiu liber. Pe ciment fusese pus un grătar de lemn. Cadavrul era acoperit cu o pânză de cort. Se simțea un miros de mucegai și de formol. Bărbatul se aplecă și dădu pânza la o parte. Apoi se retrase câțiva pași.

Pleoapele umflate și buzele, dar nimic nu părea totuși schimbat cu adevărat. Camera era luminată printr-un geam îngust, aflat sus, lângă tavan. Pierduse mantaua de ploaie sau îi fusese scoasă. Haina era udă și grea. Postavul își schimbase culoarea, era aproape negru. Îi păru bine că nu era singură, altfel ar fi trebuit să facă

ceva. Așa, putea privi. Buzele nu erau umflate; totdeauna se înșelase. *Nicola, de buzele tale ar trebui prinse lipitori*, cine spusese oare? I se făcu scârbă și se crispă. Bărbatul o urmărise.

— E frig. Eu am pus grătarul de lemn.

Magdalena dădu din cap. Îi păru bine că vorbise. Privi la uneltele de grădinărie. Erau foarte multe, probabil fuseseră folosite de elevi la orele practice. Unele aveau cozile albe. Semănau cu trunchiurile de copaci tineri. Le privi fără să le vadă. Își amintea totul foarte limpede.

Sosiseră târziu, era aproape întuneric. Nicola a spus, stai și apoi coborâse. Un moment i-a trecut prin minte că vrea s-o ducă în brațe. Să treacă de partea cealaltă a trăsurii, să o ia în brațe și s-o ducă în casă. Să-i prindă picioarele sub genunchi, obligând-o să le îndoiaie, să-i sprijine spatele cu cealaltă mână, atrăgând-o spre el pentru a se sprijini. A apucat-o spaima și a vrut să sară, înainte de a ajunge la ea. Dar a întârziat sau nu a fost în stare. Era speriată pentru că – descoperi vinovată – o clipă dorise lucrul acesta. El a intrat în casă și s-a întors cu o pereche de cizme de cauciuc. Încălță-te cu astea, e noroi. Și momentul de spaimă se transformă în furie și umilință.

Privi jos. *Nicola, am să plec*. Îi privi din nou buzele, apoi bărbia și gâtul. Cămașa nu avea năsturele de la gât. Poate că el își băgase mâna sub guler și trăsese. Se gândi că ar trebui să-l coase. Singurul lucru pe care putea să-l mai facă. Părul se uscaseră, i se lipise de frunte. Era îmbrăcat într-o haină al cărei postav cenușiu, aproape negru, nu avea să-și schimbe culoarea. Numai cămașa trebuia închisă sus la gât. Dar nu avea curajul să se aplece. Ochii i se umplură neașteptat de lacrimi. Dădu din cap și bărbatul, care o urmărise tot timpul, se apropie și trase pânza peste cadavru.

Apoi ieșiră împreună.

— Când, dimineața, seara? Îi păru rău că a întrerupt-o și explică liniștit: Trebuie întocmit

certificatul de deces.

— După-amiază, pe la trei, patru.

— Asta e și părerea doctorului. Mai puțin de patruzeci și opt de ore. Deocamdată nu vă puteți întoarce. Rămâneți aici sau vreți să fiți evacuată?

— Mai aștept. Făcu o pauză, căutându-și cuvintele. Vă mulțumesc că vă ocupați de noi.

— Mie? și dintr-odată celălalt păru foarte enervat.

Magdalena își întinse mâinile sub lampă. Simți căldura becului pe suprafața pielii. Calota nichelată a aparatului de raze e sus, deasupra patului. Câteodată, își întinde palmele în iluzia că o să se încălzească, patul e tare, cearșaful rece. Își roti, brusc, corpul. Celălalt birou era pe latura îngustă a camerei. Din partea aceea se auzea un zgomot continuu, în reprize. Cineva linia o hârtie cu o riglă lungă de metal.

— De ce n-ați plecat împreună?

— Are vreo importanță faptul acesta?

— Nu.

— Barca era veche și mică. Mi-a fost teamă.

— Soldații au spus că sunteți o femeie curajoasă.

— Sunt. În barcă nu încăpeau doi oameni. Am rămas singură și am așteptat. A spus că se întoarce. Cu ajutoare.

— Așa a spus? Dar fără să aibă aerul că reproșează ceva. Am fost o dată într-o casă care ardea. O casă foarte mare. S-au întâmplat lucruri foarte curioase.

Se ridică în picioare, dezmoțindu-se.

— Sunt obosit, la ora asta întotdeauna mă simt obosit. Ar trebui să mergem să bem o cafea. A avut ghinion. Știa să înoate, nu-i așa?

— Da.

Celălalt trecu în spatele ei, plimbându-se prin cameră. Nu-l putea vedea bine, însă îl auzea.

— Curentul nu era puternic. După ce s-a răsturnat, ar fi putut să înoate un timp, să se agațe

de ceva. Un pom, un stâlp. Poate că s-a lovit. A venit peste el când înota. Dacă s-ar fi lovit la cap nu mai putea face chiar nimic. Totuși nu are urme. E sigur că și-a pierdut cumpătul. Asta e, știu bine ce se întâmplă.

— Nu-și pierdea niciodată cumpătul.

Celălalt făcu o pauză. Ea își închipui, fiindcă nu vedea nimic în afară de corpul lui proiectat pe suprafața albă a zidului, că ridică neputincios din umeri. Se opri.

— În sfârșit, păcat. Ar fi putut să se salveze. Cred că era foarte obosit. Putem coborî la cafea.

După-amiază l-au înmormântat. Soldații au săpat o groapă într-un loc mai înalt. Tot ei l-au dus. Până la locul unde a fost săpată groapa, nu era cărare. A fost cusută o pânză de cort și făcut din ea un fel de sac. După ce l-au băgat înăuntru au cusut și restul. Înainte de a închide sacul au întrebat-o dacă vrea să facă ceva. Ea s-a aplecat deasupra mortului. Au crezut că vrea să-l sărute, dar Magdalena a pus mâna pe capetele gulerului de la cămașă și a încercat să le apropie. De abia acum se vedea cât de gros se făcuse gâtul. Apoi s-a ridicat și ei au terminat de cusut sacul. Iarba era alunecoasă. Trebuiau să urce puțin, destul de puțin, totuși pentru cei din spate era destul de greu. În unele locuri iarba fusese smulsă.

După soldați, venea Magdalena, în spatele ei, cel care o condusese jos, în camera de la subsol și un ofițer. Iarba avea o culoare frumoasă, bărbătească. Aproape de capătul drumului i-a ajuns din urmă, venind în fugă, Ana. Pământul era nisipos, fusese scos și pus pe o singură latură a gropii. Soldații au lăsat sacul jos, pe cealaltă latură și au așteptat. S-au uitat la ofițer, după aceea la Magdalena.

Adevărata înmormântare fusese jos, în camera de la subsol. Când a tras capetele gulerului, își aminti, i-a atins bărbia. Pielea aspră era a ei, nu a lui.

Niciunul, își spuse, nu trebuie să-i ceară iertare celuiilalt.

Soldații au scos chingile, pregătindu-se, apoi au ridicat pe rând fiecare capăt al sacului. Le-au potrivit bine și le-au încercat tăria, deși nu era nevoie. Nimeni nu spunea nimic. Ana a strigat deodată „așteptați!”. A venit în față, lângă soldați și a îngenunchiat pe iarba moale. A spus „Tatăl nostru”, pronunțând limpede fiecare cuvânt. Toți au îngenunchiat, pe rând, iar Maria Magdalena a întins mâna acolo unde ar fi putut fi capul lui. Rugăciunea era liniștită, totul era liniștit. Dacă și-ar fi ridicat capetele, ar fi văzut jos, departe, satul scufundat, însă acum și apa era liniștită. *Bătrânul pescuia păstrăvi. I-a întins unul pe care îl scosese din cârlig. Bătrânul stătea pe un bolovan, râul era îngust, albia dezvelită, cu pietre albe cenușii, în lumină. Ea l-a apucat, l-a strâns în pumn, apoi a desfăcut pumnul. Pietrele erau reci, simțea răceala în talpa piciorului urcându-i-se prin pulpe. A țipat – peștele se zbătea printre pietrele albe – fiindcă îi era frică să nu-l piardă. Unchiul a apucat peștele și l-a izbit de bolovan, o dată, de două ori, până când din urechi a început să se scurgă un lichid decolorat, albicios. Magdalena a început să plângă. Striga „nu, unchiule, nu”.*

Ana spuse „amin” și toți au repetat după ea amin. Au coborât sacul, după aceea soldații au pus mâna pe cazmale și au început să arunce pământul. Satul era tăcut, acoperișurile stăteau deasupra apei. Ana s-a apropiat și a spus „mergem”. Magdalena a scuturat din cap. Nu-i plăcea pământul ud.

Noaptea s-a culcat într-un pat de campanie. Dimineața, s-au urcat în camion și au plecat, înainte de a se urca, au primit pachete de mâncare și țigări. Camionul era pe jumătate gol. Ana stătea lângă ea. Un ofițer tânăr a început să spună ceva. Tâmpilele îi erau adâncite. S-a oprit și a ridicat din umeri foarte obosit. Drum bun, a zis când a pornit camionul. Ana a început să le facă semne cu mâna

celor de jos. Ofițerul a dus mâna la chipiu și a salutat. Numai picioarele îi trădau oboseala.

Camionul era acoperit cu prelată și avea bănci. Drumul a fost lung, cu multe ocoluri, trebuiau să meargă prin locuri desfundate, iar uneori cineva din cabină cobora și ghida șoferul cu comenzi scurte.

În oraș au primit îmbrăcăminte și bani. Au fost cazate într-un cort mare militar. Locul fusese nivelat înainte și corturile montate ca într-o tabără. În fața unora dintre ele erau întinse rufe la uscat. Cerul era întunecat, însă de douăsprezece ore nu mai ploua. După-amiază, după ce-și alesese patul, Magdalena își aranjă lucrurile în dulap, se spală pe mâini și se pieptăna, pregătindu-se să iasă. Ana spuse „vin și eu”, dar Magdalena dădu din cap. Între corturi erau alei late pe care fusese presărat nisip. Copiii găsiseră lăzi goale pe care le legaseră cu sfori și le trăgeau pe nisip. Pe stâlpi fuseseră montate difuzoare, care transmiteau știrile importante. Se anunță că vor reîncepe ploile. Magdalena se întoarse și-i spuse „îmbracă-te, mergem împreună”.

La poarta taberei era stația autobuzului. Se înființase o linie directă între tabără și centrul orașului. Tot lângă intrare fusese montată o baracă unde se vindeau ziare, dulciuri, articole de drogherie. Mașina plecă în oraș aproape goală. Orașul era cuminte și, după forfota din tabără, părea aproape indiferent.

S-au întors în tabără la unsprezece, cu ultima mașină. Începuse să plouă. Ana sufla în fereastră, aburind geamul, după aceea trăgea linii. Mașinile aveau aprinse farurile de ceață.

La opt, străzile din centru erau pline. Oamenii mergeau fără grabă. Se pregătiseră pentru ploaie. Erau îmbrăcați cu mantăi, șepci, pălării, aveau umbrele mici, demontabile, atârinate de încheietura pumnului. Ele stăteau cu spatele la stradă privind în vitrină. Vitrina reflecta obrazurile oamenilor

care treceau. Uneori erau foarte aproape de ele. În mijlocul vitrinei se găsea o jucărie mecanică, iar împrejurul jucăriei o grămadă de sticle aranjate simetric. Mai târziu au intrat la un cinematograf. S-au așezat la coadă, dar a mers repede, fiindcă la ultima reprezentație venea lume mai puțină. În costul biletului intra o suprataxă de douăzeci și cinci de bani pentru sinistrați. La jurnal s-au arătat câmpii înecate sub apă. În sală era tăcere. Simțeați crispate tăcerea, era ca o reculegere solidară, în mijlocul căreia se aflau ele, cele două străine.

Mașina mergea încet, șoferul conducea prudent din cauza ploii. Ana spuse:

— Sunt obosită. Poate nu trebuia să venim. Tabăra e la marginea orașului, nu face parte din oraș.

Magdalena păru că și-a pierdut dintr-odată răbdarea.

— Ce vrei, de ce te ții după mine tot timpul?

— Iartă-mă, credeam că așa e bine pentru amândouă.

Cealaltă își reveni.

— Sunt liniștită, Ana. Ieri ai spus tu rugăciunea și ar fi trebuit s-o fac eu. Alaltăieri noaptea te-am ascultat. Nu ne datorăm nimic una alteia.

În autobuz cineva începu să plângă. Până la tabără n-au mai vorbit nimic.

Au intrat în cort, s-au dezbrăcat și s-au urcat în paturi. Se auzea ploaia bătând în pânza cortului. Paturile erau despărțite prin perdele. Magdalena își aduse aminte de o mașină care trecuse încărcată cu pâine caldă și i se făcu foame. În cort, în afară de ele două, mai era o femeie, pe care n-o văzuseră la față. Știa că e acolo, dar altceva nu știa nimic. Voi s-o strige pe Ana. Dar tocmai în momentul acela femeia începu să tușească. Tușea încet, înăbușit, ca și cum și-ar fi băgat capul sub pătură și Magdalena renunță.

În fiecare după-amiază plecau din tabără în oraș. Dimineața lucrau la administrația taberei, iar după ora șase plecau. Asta a durat o săptămână. Nu făceau nimic în oraș. Mergeau pe străzi, intrau undeva, se odihneau o jumătate de oră, o oră și porneau din nou. Câteodată, se întorceau cu mașina de zece, alteori cu cea de zece și jumătate. Vorbeau puțin. Orașul avea o stradă largă între catedrală și clădirea administrativă. În perimetrul central erau și, alte străzi mai mici care se umpleau la anumite ore. Nu departe de clădirea administrativă, au descoperit un loc în care le făcea plăcere să vină. Era o piață de formă dreptunghiulară, la una din extremități cu o cișmea de piatră, înconjurată de grilaj. Piața era pavată cu bolovani de râu, n-avea trotuare și pomi. Clădirile, care formau laturile pieței, aveau aceeași înălțime și aceeași culoare. Din cauza asta părea un fel de curte interioară în care tot ceea ce se petrecea avea un aer familiar și firesc chiar dacă oamenii nu se cunoșteau. Din cișmea, care capta un izvor, curgea o apă mineralizată și ușor acidulată. Spre seară, se umpleau, de la cișmea, vase mari și căni, totul fără grabă. Cerul continua să fie închis, dar ploua din ce în ce mai rar.

Magdalena începuse să se obișnuiască cu orașul, cu venirile și plecările lor zilnice. Făcea parte din el așa cum făcea parte și din tabără. Ana însă se plictisea. Vorbea puțin și prefera să rămână cât mai mult într-un loc în care se opreau.

— Aș vrea să intru într-una din casele astea, am mereu impresia că ne țin la distanță. Îi țin departe pe cei din tabără, se feresc de noi ca și cum am fi bolnavi sau foarte săraci. Plătesc taxa pentru sinistrați, ne dau pâine. Au grijă să nu ne lipsească nimic, dar vor să rămânem acolo, sau să ne întoarcem de unde am venit.

Magdalena a răspuns:

— Nu-i judeca. Li s-a făcut frică.

Totuși Ana continua să o însoțească pentru că nu-i plăcea să rămână în tabără.

Printre corturi se jucau copiii. Erau zgomotoși și murdari. Se aciuaseră pisici și câini. Copiii purtau cămăși viu colorate, cu desene imprimate, care atârnav pe ei și-i împiedicau în mișcări. Aveau tot felul de jucării mecanice care zăceau risipite prin nisip. Unele dintre jucării fuseseră noi și scumpe. Femeile apăreau câteodată îmbrăcate cu rochii ciudate și comice pentru locul acela. Cea de a treia persoană din cortul lor era o femeie în vârstă care stătea aproape tot timpul ascunsă în spațiul dintre perdelele din jurul palului. Seara, când se reîntorceau, o auzeau întrebând cu o voce liniștită „voi sunteți?”, apoi niciun zgomot, ca și cum toată noaptea ar fi vegheat cu mâinile sub cap, ascultând și așteptând.

Într-o zi, erau așezate la o masă, la un restaurant vegetarian, cu câte un pahar de lapte bătut și chifle – cina lor, câteodată. Ana și-a șters buzele și a întrebat:

— Cât timp ai fost închisă?

— Cum adică, închisă... tresări Ana.

— Nu trebuie să te superi. Cineva din tabăra, care ne-a văzut împreună, mi-a spus că stăteai într-o casă izolată și foarte departe de orice așezare și că nu ai fost văzută ani de zile. Te-a recunoscut, fiindcă te-ai schimbat foarte puțin. Numai părul, spunea ea...

— Era casa mea. Casa în care locuiam.

— De aceea nu te plictisești acum.

— Vorbești prostii. Cât timp am fost acolo, nu m-am gândit la altceva. Acum sunt aici.

— Și eu am fost închisă.

— Nu mă interesează, Ana.

— Știu. Vrei să spui că nici pe mine nu mă privește ce ți s-a întâmplat ție, mi-ai mai spus-o de atâtea ori. Apoi întrebă brusc: De ce n-ai fugit?

— Ești nervoasă, Ana. Ai început să obosești. Să mergem.

Câteodată încercau să le acosteze. Dar Ana începea să râdă și vorbea tare, obligând lumea să se întoarcă spre ele și astfel erau lăsate în pace.

Într-o seară, la întoarcerea din oraș, Ana a pierdut mașina. Era ultima cursă, fusese multă lume și, când încercau să se urce, Ana a rămas la urmă. În timp ce se depărta mașina, a făcut semne cu mâna, disperată și chiar a alergat câțiva pași. Între locul acela și tabără era o distanță de șapte kilometri.

Magdalena a intrat în cort încet, străduindu-se să nu facă niciun zgomot. S-a oprit în dreptul despărțiturii, în care se afla patul ei. Nehotărâtă. Apoi și-a dat seama că bătrâna așteaptă, nu poate rămâne toată noaptea, pândind întoarcerea lor. De departe se auzea un zgomot de lanț frecându-se de o sârmă, apoi gemetele unui câine. A apucat perdeaua și a tras cu putere. Bătrâna a întrebat:

— Voi sunteți?

— Da.

— Ești singură?

Magdalena a ezitat.

— Eram sigură că o dată așa o să se întâmple.

Apoi tăcu.

Magdalena știa că Ana nu pierduse mașina. Se dezbrăca încet. Nu-i era somn. Închise ochii și începu să se gândească. La fel ca atunci când i se spunea „povestește-ne, Magdalena, ceva de groază”. Ar fi fost bine ca bătrâna s-o roage. Bătrâna stătea cu mâinile sub cap și aștepta.

Magdalena spuse:

— E târziu. S-ar putea să găsească totuși o ocazie.

— Cât e ceasul?

— Douăsprezece fără un sfert.

— Nu pot să dorm, vorbi liniștită bătrâna. Toate s-au întâmplat noaptea. Trebuie să rămâi treaz cât se poate demult. Cu timpul te obișnuiești.

— Da.

— Știi să citești? Citești cărți?

— Da.

— Povestește-mi ceva.

Magdalena începu să vorbească.

Un cabanier trăiește, într-o cabană îndepărtată, singur cu nevasta. Există o perioadă lungă, toamna și primăvara, când nu vine nimeni la ei. Cabana nu este legată prin nici un fel de mijloc de comunicație de un oraș. Masivul e puțin frecventat de turiști. Mai curând o cabană de vânatoare. Cei doi au fost mutați acolo de la o cabană centrală, foarte aglomerată, la stăruințele femeii, care era de o gelozie neobișnuită. Locul este izolat și pustiu. Bărbatul se gândește să scape de femeie. Orice ar face, însă, ar putea fi bănuț. Chiar și de un accident, un accident adevărat (de aceea este tot timpul cu ochii pe ea, o urmărește neîncetat — în zona aceea există avalanșe de zăpadă, ruperi de stânci — și frica lui i se transmite și ei, care se vede urmărită, este atentă, trează, obosită, își dă seama că se pregătește ceva. Dar nu știe ce). Și atunci, bărbatului îi vine o idee uluitoare de simplă. El va fi victima unui accident, pe care-l va pune pe seama dorinței ei bolnăvicioase de răzbunare. Toate circumstanțele din trecut se pot întoarce la fel de bine împotriva femeii. Împrejurimile sunt foarte accidentate și, chiar în spatele cabanei, se află o râpă destul de adâncă. Mai rămâne să aștepte, pentru a pune în aplicare planul, apropierea perioadei în care cabana începe să fie vizitată. După o săptămână de vreme senină și uscată, spre sfârșitul primăverii, se hotărăște. Într-o zi de vineri, o cheamă în spatele cabanei să-i arate un pui de vulpe agățat într-un jnepeniș, apoi îi spune că a glumit, o ia în brațe și începe să se hărjonească cu ea, împingând-o încet către malul râpei. Ea, încordată, după o atât de lungă așteptare și bănuind că asta era cursa de care se temea, reacționează mai violent decât a prevăzut el. Lăsându-se să-și piardă echilibrul, dar pregătit să rămână agățat, pentru a se alege numai cu răni

superficiale, împins puternic, el nu se poate prinde de punctele de sprijin, pe care și le propusese și se rostogolește până jos, în râpă, alegându-se cu fracturi multiple la un picior. Femeia, ieșind brusc din starea de spaimă, în care trăise atâtea zile, reușește să-l salveze. Lucrând cu o tenacitate uluitoare, câștigând centimetru cu centimetru, este în stare, după opt ore, să-l aducă sus. Apoi îl cară în cabană, ducându-l în spate și, după ce îi dă un somnifer puternic, îi imobilizează piciorul fracturat. Noaptea, vremea se schimbă și începe să ningă, astfel că, nici a doua zi și nici zilele următoare, nu vine nimeni la cabană. Bărbatul înțelege absurditatea planului pe care-l făcuse. Prezentând doar niște răni ușoare, nu putea fi luată în serios ipoteza unei tentative de asasinat. Femeia îl veghează în permanență, dar nu cu un sentiment de vinovăție, ci liniștită și sobră, iar el își dă seama că ea începe să bănuiască ce a urmărit. Peste o săptămână, când sosesc primii străini în cabană, este transportat, în stare gravă, jos. În timp ce se află internat în spital, i se cere o declarație și el spune că a alunecat și a căzut. Peste o zi, este interogată din nou și el repetă ceea ce a spus, afirmând, de data aceasta, că nimeni nu ar putea ști mai bine decât el, deoarece nu a fost altcineva de față. Atunci i se citește declarația femeii, care arată că l-a împins în râpă. Nimic în plus. El protestează și i se aduc atunci propriile lui argumente: nu e verosimil ca să fi alunecat, platforma era lată, nu plouase, piatra era uscată. Și, acceptând chiar că ar fi căzut, i se spune, îndemânarea lui și viteza de reacție, pe care experiența i-o dădea, ar fi făcut să se prindă de ceva, râpa având o înclinare foarte mică în partea superioară. Fracturile nu puteau fi provocate decât de o cădere lungă și brutală, așa cum declarase și femeia. E întrebat din nou dacă vrea să depună o plângere și i se atrage atenția că și fără plângerea lui, afacerea va avea același curs. Cere să fie confruntat cu ea, dar i se răspunde

politicos că nu este încă momentul. Pierzându-și cumpătul, începe să țipe „e nebună, nu o ascultați, e complet nebună”. Intervine doctorul, i se dă un calmant puternic și rămâne apatic tot restul zilei și nopții. A doua zi, epuizat, cere să fie ascultat și să se noteze tot ceea ce va spune. Relatează exact ce urmărește, cum a procedat, neomițând niciun amănunt din îndelungata sa pregătire și precizează că s-a lăsat să cadă. Este lăsat să vorbească până la urmă și, când cere declarația ca să o semneze, i se dă. Apoi, i se spune, că povestea este verosimilă și nobilă însă că dorința lui de sacrificiu nu poate submina interesele societății. După aceea, este luată declarația, pe care a semnat-o și, în fața lui, e ruptă în bucăți „pentru a nu fi obligat să te inculpez sub învinuirea de inducere în eroare a justiției”.

Bătrâna spuse:

— N-o mai aștepta. Noaptea asta nu mai vine.

Ana s-a întors dimineața cu prima mașină. S-a spălat, s-a schimbat, punându-și rochia de lucru. Înainte de plecare, a spus:

— Am lipsit toată noaptea.

În timpul zilei s-au întâlnit de vreo două ori, apoi s-au văzut la masă.

În tabără exista o cantină la care cei ce puteau să muncească își plăteau masa. Prețurile erau foarte mici pentru că cea mai mare parte din alimente erau primite. În afara celor care erau repartizate pe adresa taberei, mai veneau colete poștale de la necunoscuți. Pe unul dintre ele era scris: „de la Florian și ai lui”. Administratorul taberei avusese ideea de a pune în cantină, lângă ieșire o tablă de ardezie neagră pe care era trecut prânzul pentru ziua următoare, câte două variante la fiecare fel de mâncare. Înainte de a ieși din cantină, fiecare trebuia să treacă prin fața tablei și să tragă o linie cu creta în dreptul felului de mâncare pe care-l prefera. După numărătoarea liniilor se stabilea necesarul de alimente. Unii,

după ce se săturau, nu mai aveau chef să se gândească la ce vor să mănânce a doua zi.

Ana încerca să se poarte cât mai firesc. Spuse, râzând:

— Am avut astăzi o idee. Să tragem liniile înainte de a mânca, la început, când stăm la rând.

Mâncarea era distribuită de două fete. Stăteau în spatele unei mese lungi și fiecare avea în fața ei câte două marmite. Oamenii spuneau „unu” sau „doi” ori și mai simplu, ridicau un deget ori două.

— Îți strică pofta de mâncare fiindcă te gândești totdeauna la ce urmează a doua zi. Mi-am spus însă că e prea târziu să încercăm acum. Am început să fim niște animale bine dresate.

La sfârșitul mesei, în momentul când Magdalena se pregătea să se scoale, o apucă de mână obligând-o să rămână pe bancă.

— Nu m-ai întrebat ce-am făcut astă noapte.

— Nu.

— Totuși am să-ți spun. M-am întors în oraș și m-am plimbat cu un bărbat. După aceea am fost la el și am așteptat să se facă ziuă. Nu mă crezi, nu-i așa?

— Ba da.

— Am să-ți povestesc cum era înăuntru, ca să-ți dai seama că nu mint. Mai întâi, o scară cu trepte de lemn, roșii, ceruite, deasupra un covor fixat în bare de alamă. O scară dreaptă, pornind de jos. De la ușa de intrare. În cameră era o sferă mare de sticlă verde. O canapea foarte caraghioasă, de formă ovală, cu un spătar exact la mijloc. Îți poți lăsa capul pe spate și atunci fiecare îl vede pe celălalt și chiar obrazurile și frunțile se pot atinge, dar trupurile rămân despărțite. Pe un perete era un calendar scris pe hârtie de mătase. Săptămâna începea cu duminică. Așa e mult mai bine, nu te așteaptă nimic la sfârșit. Vrei să continui?

— Da.

— O masă rotundă de lemn. În mijloc, un desen. Un bărbat, având la dreapta și la stânga câte o femeie. Desenul e făcut din lemn de altă esență. Bărbatul are barbișon. Un scaun cub. Douăzeci și unu de cărți; le-am numărat. Acum mă crezi?

— Da.

— Nu-i adevărat. Pot să-ți spun cum era bucătăria. Pe peretele liber, farfurii de faianță albă cu o floarea soarelui galbenă...

— Destul. Să mergem.

Rămăseseră ultimele. Începuse să se măture.

— Mai stai puțin. Am să-ți spun adevărul. Nu am scăpat mașina. N-am vrut să urc. M-am plimbat, dar nimeni nu s-a uitat la mine. Nu din cauză că sunt respingătoare. Cred că arăt a om hămesit, poate că lucrul ăsta se vede pe fața mea. Poate se vede și pe fața ta. Oamenilor nu le plac cei care arată ca și cum ar vrea să ia totul; sau să dea totul. Probabil nu înțeleg. Cineva m-a oprit totuși și mi-a spus „cred că ești foarte supărată”. M-a dus într-o lăptărie și m-a întrebat ce vreau să mănânc. Am scuturat din cap, refuzând și el a comandat cafea cu frișcă și cornuri. Mi-a spus „nu locuiesc singur, dar poți rămâne peste noapte la mine”. Am fost la el. Era o cameră la care ajungeai urcând o scară dreaptă cu trepte de lemn vopsite în roșu și lustruite...

Se opri o clipă, apoi izbucni:

— Nu, Magdalena, nu. Am mințit, iarăși. M-am oprit în fața unei ferestre. Pentru ca să văd. Să am ce-ți povesti astăzi. Cineva a tras, însă, perdeaua. Am auzit un copil înăuntru plângând. Nu a tras-o pentru mine, sunt sigură, nu avea cum să mă vadă. Totuși a tras-o și apoi a închis fereastra. Am dormit în sala de așteptare a gării. M-am trezit o dată când s-a anunțat venirea unui tren. Am ieșit pe peron. La o fereastră a vagonului de dormit era o femeie care se pieptăna. După ce a plecat trenul, m-am întors și m-am culcat.

S-au sculat de la masă și s-au dus în cort. Bătrâna sforăia. La megafon se transmitea muzică. Amplificatorul era puternic și muzica se auzea tare în toată tabăra.

În după-amiaza aceea nu au plecat în oraș. Cerul era limpede. Aerul, rece și uscat. Magdalena a spus:

— În curând o să plecăm.

Și dintr-odată păru extraordinar de bucuroasă.

Pe lângă tabără funcționa o comisie care se întrunea la câteva zile. Comisia se ocupa de revenirea oamenilor în locurile de unde erau plecați. Mai judeca tot felul de cereri și plângeri. Unii erau chemați de comisie, se fixa ordinea cu o zi înainte, alții se așezau la rând și așteptau, în zilele în care funcționa comisia, era o anumită agitație și mișcare în tabără. Câteodată un bărbat venea bucuros la cort și striga „poimâine plecăm”. Aleile erau mai departe greblate cu grijă. Când un cort se golea, era închis și sigilat. Cei care rămăseseră veneau din zone complet distruse. Acolo se aștepta încă retragerea apelor. Nu numai retragerea apelor, trebuia refăcut totul, casele, stâlpii de telegraf, podurile. Unele așezări urmau să fie mutate pe locuri mai înalte. Era nevoie de un fel de indiferență față de ceea ce se întâmplase. Nepăsare, ca și cum ceea ce fusese pierdut nu avea nicio importanță, un lucru vechi și fără întrebuințare, uitat. Uneori izbucneau mici scandaluri. După perioada de toropeală de la început, viața neobișnuită a taberei și orașul creaseră o stare de nervozitate și excitație.

La câteva zile, Magdalena s-a prezentat singură în fața comisiei și a anunțat că pleacă. A cerut să i se dea o foaie de transport și să i se înlesnească formele de mutare, într-un alt oraș.

— De ce?

Magdalena a ezitat o clipă.

— Așa vreau.

Comisia se întrunea în biroul administratorului, care se găsea, împreună cu casieria și cantina, în singura construcție stabilă din tabără, o baracă confecționată din materiale ușoare. Pe un perete al biroului era agățată o hartă la scară mare cu toate localitățile. Magdalena lucra în biroul acela. Completa adrese pe plicuri, întocmea evidența pentru cantină și ducea corespondența. Era plătită ca femeie de serviciu și fusese singurul post care i se putuse oferi în tabără.

— Unde vrei să mergi?

Întinse mâna și fixă un punct pe hartă.

— Aici.

Cei care lucrau în oraș erau mult mai bine plătiți, dar plecau foarte devreme și se întorceau târziu. În plus, mulți dintre ei nu erau obișnuiți cu disciplina de fabrică și veneau epuizați. Cu toate acestea, câțiva ar fi preferat să rămână în oraș. De cele mai multe ori era greu să fie convinși să renunțe. Magdalena fusese surprinsă de întrebare și fixase aproape la întâmplare punctul pe hartă.

Președintele comisiei s-a întors către ceilalți și a întrebat indulgent:

— Cunoaște cineva orașul?

— Eu îl cunosc. Curat, cam sărăcăcios. Am făcut armata acolo, cumpăram duminică după-amiaza pere. Pere mari. Doar atât.

— Poate că de atunci s-a mai schimbat.

— Foarte frumoase pere. Păcat. De ce tocmai acolo?

— Trebuie să ne reîntoarcem la vechile noastre locuri. Să arătăm entuziasm și încredere.

— Ce te atrage? Bineînțeles, ești liberă să te duci unde îți place. Noi vrem să te ajutăm.

— Poate te-a influențat cineva? se interesă cu răbdare președintele.

— Încetați, strigă Magdalena. Vreau să plec. Mă poate împiedica cineva? Vreau să văd cine m-ar putea împiedica.

Se priviră uimiți unii pe alții.

— S-ar putea să ai totuși unele greutăți.

Administratorul, care până atunci nu spusese nimic, a întrebat-o liniștit:

— De ce nu rămâi un timp aici, în tabără. Cred că acum am putea să-ți mărim și leafa. Lucrezi foarte bine. Mai târziu te vei hotărî.

— Nu înțeleg ce vreți.

— Cum crezi...

— Suntem datori să-ți explicăm.

— Pot pleca singură. Am și bani. Nu am nevoie de nimic. De la început nu trebuia să vă cer nimic

— Bine, bine. Vei primi recomandarea pentru serviciu și foaie de transport. Când vrei să pleci?

— Astăzi. La noapte.

Intră în cort. Se urcă îmbrăcată în pat. Îi părea rău că își ieșise din fire. Erau niște oameni cuminți care organizau un haos. Privea sus la pânza de cort. Deasupra capului se vedea țesătura, firele erau de grosime inegală, cu mici noduri, apoi începeau să se confunde. O masă de culoare omogenă întunecoasă. Știa că nu e singură, dar nu se auzea niciun zgomot. După ce părăsise camera, ceruse o cafea. Cineva în spatele ei a strigat ceva, nu a mai așteptat cafeaua și a ieșit. În fața unui cort, doi inși jucau cărți. O femeie în combinezon strigă la ei. Multă vreme crezuseră că bătrâna stătea întinsă în pat. O dată, o singură dată bătrâna nu a tras perdeaua. Stătea pe marginea patului, cu coatele pe genunchi și fața sprijinită în palme. Dormea sau se prefăcea că doarme. Își spuse că n-ar fi trebuit să iasă atât de repede din birou. Să rămână acolo în fața lor, mai mult, atât cât ar fi fost necesar ca ei să-și dea seama că nu o sperie nimic. Nu, asta se întâmplase altădată. Atunci era foarte important să arate că nu-i e frică chiar dacă nu avea aproape nicio legătură cu ce se vorbea, fiindcă însemna că nu are nimic de ascuns. Acum nici nu-i interesa. Erau ca funcționarii unei comisii de recrutare care mizează pe un procent de

pierderi. Își privi ceasul. După aceea se ridică și începu să-și strângă lucrurile. Din ceea ce primise păstră doar un pulover, restul îl lăsă pe pat. O auzi pe bătrâna întrebând:

— Pleci?

— Da.

— Ai să pleci singură. Numai așa pleci cu adevărat.

— Te simți bine, mătușă?

— Grăbește-te. Cu noi ce vor să facă?

— Nu știu. Te poți întoarce acasă sau...

— Bine.

Bătrâna tăcu. Magdalena așteptă să vorbească, apoi spuse:

— Dimineața e aproape frig. Rămâi cu bine.

Îeși în oraș, se duse la biroul de voiaj și își reținu locul, după aceea o întrebă pe funcționara de la informații care este cel mai bun coafor din oraș. Ceru să i se taie părul scurt. Apoi se privi în oglindă. Era o femeie de treizeci și cinci de ani cu maxilarele ușor proeminente.

Se întoarse în tabără și își luă lucrurile. Bătrâna dormea. Ana nu venise. Când ajunsese în dreptul cantinei, cineva o strigă și îi dădu un baton mare de ciocolată.

— Ia-o pe drum. O să-ți prindă bine.

Sosi la gară devreme. Rămase pe peron, plimbându-se îndelung de la un capăt la celălalt. Aerul era umed, pe metal se transforma în stropi mărunți și reci de apă.

Noaptea, în tren, visă râul. Visă valea râului cu hățișurile ei, din care seara se ridicau păsări speriate și totul era atât de exact, de coerent, încât începu să urmărească în vis exact ceea ce dorea. Urcă malul, apoi coborî, trecu pe malul celălalt al apei și auzi chiar și împușcătura armei.

Își aminti de ceața umedă plutind deasupra apei și de fructele mici negre de arin, căzute pe pământ.

Ajunse în fața casei, mergând pe o stradă foarte lungă și dreaptă. În jurul grătarelor de canal erau băltoace de apă de culoarea mîlului.

Era un altfel de oraș decât cele cu care fusese obișnuită. Casele aveau pereții decolorați, cu pete mari de zugrăveală desprinsă. Erau mici, uneori părănd că se ridică de sub pământ aproape ca niște colibe. Cu toate acestea, senzația nu era de urătenie și disperare. Dimpotrivă, un fel de pace familială părea că plutește deasupra tuturor și asta poate și din cauză că totul era acoperit de o abundență vegetală proaspătă, de un verde aproape negru.

Camera avea două ferestre pe același perete și după grosimea zidului în dreptul ferestrelor se vedea cât de veche este construcția.

— N-are să-ți placă, îi spusese femeia care o întâmpinase. O chema Angela. Mai exista în casă și o altă femeie. Erau singure. Pe cealaltă nu o văzuse, știa însă că exista. Angela se silea să pară disprețuitoare.

— Camera e mică și are lucruri vechi. Obiecte vechi și urâte. Când e frig, miroase a cenușă.

— Nu e de închiriat?

— Nu am nevoie s-o dau. Tu ai cerut s-o vezi.

— Îmi pare rău...

— Nu-i nimic. Poți să rămâi.

— Sunt unele lucruri de aici la care aș renunța. Vreau să spun, nu-mi sunt indispensabile. Pot să scot...

— Nimic.

În cameră, era un pat cu bare de alamă și două butii cu smochini în dreptul ferestrelor. Mai erau noptiere, împletituri, un paravan, tablouri.

— Bine.

— Nici mai târziu n-am să-mi schimb părerea.

Printre lucruri se găsea un scrin dintr-un lemn de culoare închisă. Scrinul avea sertare mari.

Privindu-l, Magdalena se simți deodată mulțumită că va fi camera ei.

— O iau.

Angela zâmbi. Pentru prima dată încerca să îndulcească ceea ce se pregătea să spună.

— Am vrut să știi de la început la ce trebuie să te aștepți. Îmi pare bine că ești o ființă blândă.

Magdalena tresări.

— Pleacă, te rog.

Începu să se dezbrace.. Era încă lumină afară. Prima noapte dormise în gară. Pierduse o legătură și ajunsese târziu. A doua noapte găsisese o cameră la hotel. Era un hotel vechi, urât, ca o pensiune ținută de o familie avară. După ce a primit cheia, a făcut câțiva pași spre scară. Apoi s-a întors. Cel de la recepție o urmărise tot timpul. Era un om nemulțumit. Pe pereți atârnav două cartonașe cu recomandări. Se opri în fața omului.

„Dacă ai veni acum în orașul ăsta, îl întrebase, ce-ai face prima dată?”

Omul, surprins la început, o măsurase cu răutate.

„M-aș spăla.”

Ajunsă sus, se privise în oglindă. Apoi a început să râdă. Râdea nebunește, cu poftă. Se priveau una pe alta și se bucurau de farsa pe care o jucaseră.

Își trecu mâna prin păr. Mâna îi rămase în aer. Încă nu se obișnuise cu părul tăiat scurt, era ca un obiect pe care-l folosisese multă vreme și dintr-odată descoperirea că are alte proporții. Apoi își privi corpul, își atinse pielea cu podul palmelor. Era un gest de care se temea. Dar nu regăsi senzația aceea confuză de voluptate și scârbă. Poate din cauză că prin ferestre pătrundea prea multă lumină. Era o cameră în care se simțea spionată. La fel ca un prizonier scos dintr-o celulă și lăsat în mijlocul unei piețe.

Noaptea, în camera de la hotel, o trezise zgomotul unui tanc. Zgomotul sporise treptat, apoi

izbucnise brusc în ea. Sărise din pat, împinsese canaturile ferestrei și se aplecase mult în afară. Nu era un tanc, ci un camion greu, de intervenție. Înainta încet, uneori roțile patinau. Strada era îngustă, cineva mergea înainte și striga la șofer. Se reîntoarse în pat și-și acoperi capul cu perna. Camionul mergea foarte încet. La un moment dat se opri. Își trase perna de pe cap și atunci auzi o înjurătură. Noaptea era limpede și tăcută. Veni la fereastră, sprijinindu-se cu coatele de pragul rece. Camionul porni din nou, dar, pe măsură ce se depărta, zgomotul se transforma într-o torpoare plăcută. Își aminti că sala de așteptare a gării era pavată cu romburi albe și gri. O înlănțuire neîntreruptă de romburi albe, cenușii. Într-un colț, existau două fotolii. Spre dimineață, cineva a întors comutatorul, lăsând aprins numai un bec. Modificarea luminii o trezise. Noaptea nu treceau prin gară trenuri de persoane. Fără să-și dea seama de ce o face, se ridicase de pe fotoliu. Nu reușea să-și amintească de ce s-a sculat. Porni, la început se înșelă asupra direcției, apoi reveni și se îndreptă spre ușă. Trecu pe lângă impiegat, care o privi uimit, ieși în stradă și plecă mai departe. Se plimbă pe străzi câțva timp. Apoi intră într-o lăptărie. „Lapte cu caimac se poate?” și băuse ținând paharul cald între palme.

Privi camera, trecând încet, fără grabă, de la un obiect la altul. Se gândi că va trebui să se obișnuiască cu ele. De abia acum începea să-și dea seama cât este de obosită. Era încă lumină, ziua se mărea din ce în ce mai mult.

În primele luni lucra într-un spital. Într-o anexă a spitalului, o casă veche, în care fuseseră instalate câteva birouri, fișierul și camera de gardă.

Sorta fișele, care-i veneau dimineața amestecate și scotea fișele care i se cereau. Nu trebuia să aibă altă grijă decât să respecte ordinea alfabetică. Dulapurile cu casete se înșiruiau de-a

lungul peretelui, pe un coridor lung, care fusese închis la ambele capete. Împreună cu ea mai lucrau două femei. Una completa fișele noilor veniți. Când nu avea de lucru, se retrăgea la celălalt capăt al coridorului și citea sau scria. Era o femeie mai în vârstă, tăcută. Cealaltă dădea numere de ordine pentru consultații. Numele său era Marta. Într-unul din capetele culoarului, fuseseră montate, în paravanul despărțitor, două ghișee. De la un capăt la celălalt al culoarului erau patruzeci și doi de pași, pe care Magdalena îi făcea la începutul zilei încet.

Spitalul era compus din mai multe pavilioane. La început fusese o singură clădire, în mijlocul unui mare parc. De la intrarea în parc pornea o alee mare, pavată, din care, la un moment dat, se desfăcea un drum îngust, pietruit, trecând mai întâi pe lângă corpul de izolare, apoi de-a lungul unui zid vechi, cu răsaduri abandonate și grămezi de gunoaie pe jumătate arse, până la intrarea din spate a spitalului. Magdalena descoperi drumul acesta.

La câteva zile, trecând pe acolo, cineva îi ieși în față.

— Unde pleci? Vrei să fugi?

Tresări îngrozită. Înaintea ei se afla un cerșetor cu o armă de vânătoare trecută pe umăr.

— De unde ai luat hainele?

Întinse mâna, încercând să-și facă drum pe lângă el. În dreapta, erau grămezile de gunoi, în stânga, bălării înalte. Lăsă mâna să-i cadă.

— Cine ești? îl întreabă.

— Te-ai plictisit și vrei s-o ștergi. Arma nu e încărcată. Totuși, ține seama, e o armă.

— Lucrez aici.

— De când?

— De o săptămână.

— Nimeni nu iese pe poarta asta. Altădată se scoteau morții pe-aici, într-un docar. Numele meu e Matei.

— Acum lasă-mă să trec.

Celălalt se dădu la o parte, făcându-i loc. Bălăriile erau înalte, pământul moale.

— Stai, se auzi strigată, după ce se îndepărtase câțiva pași. Eu mă ocup cu creșterea cobailor. De asta miros așa urât. În căsuța de acolo. Arma, ți-am spus, nu e încărcată.

A doua zi, Marta a întrebat-o:

„Te-a oprit vânătorul?”

Era convinsă că o urmărise. Putea s-o vadă de când intra pe aleea cea mare, o regăsea în aleea laterală, deși aceasta făcea un cot prin spatele unui grup de pomi și o ținea sub priviri până târziu, când reușea să dispară în spatele pavilionului de izolare. La fel o urmărise și impiegatul după ce ieșise din casă. Îi era foarte frig, se ridicase cu senzația ciudată că era trezită și alungată: Pornise, simțindu-i tot timpul privirea în spate. Își ținea mușchii cefei și ai spatelui încordați, mergea cu coatele lipite de corp, ca să nu se vadă că tremură. Înainta, atentă doar cât să nu se vadă nimic. Bulevardul era lung, drept, departe, în fața ei, zărea o suprafață intens luminată, poate o piață. Nici atunci nu putuse face nimic să scape. De la început, oamenii o priveau stăruitor.

Poarta din spatele spitalului dădea într-o stradă, la capătul căreia era calea ferată. De-a lungul liniilor ajungea la gară, dar nu era nevoie să intre, o ocolea, pășind în piața din spate și de acolo pornea drept înainte. Ajungând acasă, închidea un circuit ale cărui extremități se aflau la o distanță relativ egală în oricare dintre cele două sensuri. Era mereu singură.

Marta veni lângă ea.

— Te-a lăsat să treci?

— Da.

— Știai, ți-a atras atenția cineva?

— Ce să-mi spună?

— El stă ascuns. Când vede pe cineva necunoscut se ascunde. Și apoi îi sare în față. Totul e să nu-ți fie frică. Simte când ți-e frică și cu asta

s-a terminat. Te trimite înapoi, te alungă, așa cum se alungă un câine care a scăpat.

Marta aștepta. Magdalena se hotărî.

— Am trecut pe lângă el, i-am spus „dați-mi voie să trec”, pentru că drumul este foarte îngust.

Crezuse că Marta încerca s-o încolțească. Apoi îi păru rău. Devenise foarte bănuitoare. Rămase mai târziu la spital. În unele zile după-amiaza era mult de lucru. Totuși nu se bucurau, când erau ajutate, se temeau de tot ceea ce părea excesiv. Magdalena era o străină.

Ajunse acasă foarte obosită. În cameră era cald. Deschise fereastra, dar imediat o închise la loc. Voia să rămână singură. În casă exista o infirmă, mama sau sora Angelei, pe care însă nu o văzuse niciodată. Uneori auzea un zgomot ușor pe verandă, ca târșăitul unor picioare goale.

Marta, își spuse Magdalena, era aproape la fel de tânără ca și Ana.

Se așeză pe marginea patului, privind afară. Încetul cu încetul își făcu loc amintirea unui fapt ciudat și caraghios. Lucrurile de care-și amintea nu aveau nicio legătură cu ceea ce i se întâmpla ei. Sau poate că aveau totuși una. Fetele veniseră la ea, trebuie să faci ceva, îi spuseră, altfel, o curăță și ea a făcut. Fata fusese urmărită și se văzuse unde a intrat, dar era întuneric. Au început cercetările și ele s-au ținut bine. Fata făcuse o prostie, dar nu era o prostie foarte mare, nu erau niciodată prea sătule. Ei nu puteau să se amestece acolo, totuși, până la urmă, au făcut-o, fiindcă i-a întăritat încăpățânarea fetelor. După câțiva timp, au găsit pe cineva care-și amintea că a văzut-o ieșind din magazin și care pretindea că ar putea s-o recunoască. Au fost adunate, așezate pe rânduri, cu culoare de trecere între rânduri și, când se pregăteau să înceapă, – fusese adus și un fotograf – ea a strigat „drepti, la stânga-mprejur”. Au rămas uluiți, la orice s-ar fi putut aștepta numai la asta nu. Fetele rămăseseră serioase. Au executat

mișcarea precis. Ei nu știau ce trebuie să facă, încă sperau că e o glumă. Unul singur a început, să alerge printre rânduri, trăgând după el femeia care spunea că ar putea să recunoască hoța, însă fetele se întorceau, pivotau în jurul lor, înțelegând ceea ce urmărește Magdalena, până când totul deveni o comedie grotescă. Femeia ieși dintre rânduri aproape plângând.

Magdalena își luă prosopul și se duse să facă un duș. Camera de baie era într-o fostă cămară. Pe pereți se scurgeau picături de apă, mirosea a ulei și mucegai. Mai târziu, fata pe care o scăpase, o sărutase. Era mai scundă decât ea, se ridicase și o sărutase. Pentru cealaltă fusese ca un semn de supunere sau respect, dar Magdalena se smucise cu violență. Fata o privea mai departe liniștită, ca un vasal cuminte. O cuprinsese un fel de furie limpede. I-a strigat *pleacă imediat*, iar izbucnirea părea să nu aibă nicio legătură cu ceea ce se întâmplase. Cu câteva clipe înainte de a da comanda, nici nu știuse ce va face. Începu să se ștergă cu prosopul, își frecă puternic umerii și gâtul. În cameră era o oglindă, geamul se aburise. Șterse cu un colț al prosopului oglinda. Nicola își trecea vârfurile degetelor pe pielea ei, ca și cum ar fi căutat pe întuneric un obiect. Îi vedea de jos fața, numai bărbia și știu ce se întâmplase cu el, deși atunci era pentru prima dată când el făcuse gestul acela.

Îi era cald. Aerul umed se lipea de pielea ei ca o sudoare străină. Trebuia să iasă imediat. Începu să-și tragă cu repeziciune bluza, dar pânza era jilavă, nu putea face nimic și, descumpănită un moment, fu pe punctul de a izbucni în plâns.

Cobaii erau crescuți în cuști din plasă de sârmă. Cuștile erau așezate pe rasteluri făcute din bare metalice, acoperind pereții până aproape de tavan. De afară, casa părea mică, dărăpănată. Într-o primă încăpere, se aflau rastelurile cu cuști.

Deasupra cimentului fusese presărat rumeguș proaspăt. Mirosul animalelor se amesteca în izul de lemn ud. În casă mai exista o cameră cu un pat și bucătăria. În bucătărie era o sobă mare de zid care răspundea în camera cobailor.

Matei o așteptase în pragul ușii. Când a ajuns în dreptul casei, a rugat-o să intre să-i vadă cobaii. Părea puțin emoționat.

— Sunt animale blânde și binevoitoare, spuse Matei. Îi aleg pe cei mai îndrăzneți și îi păstrez. Asta e cușca lor, Știi cum îi aleg pe cei mai îndrăzneți?

— Nu.

— Pun mâncarea lângă flacăra lumânării. Am spus, cei mai îndrăzneți, nu cei mai puternici. Să nu crezi că îi chinuiesc.

— Nu.

— Mă așez aici, pe scaunul ăsta și privesc. Crezi că mă plictisesc?

— Nu.

În camera în care se afla patul, mirosea a naftalină. Prin fereastră se vedea un zid înalt cu tencuiala roasă și căzută. Marta întrebase.

„Nu ți-e scârbă de mirosul ăsta?”

„Care miros?”

„Al animalelor.” „N-am fost decât o singură dată. Nu-mi place că mă urmărești.”

Marta nu voia nimic. Privea, asculta. Dacă lumina era prea tare, cobora pleoapele. Deschidea ușile, se uita, când se plictisea, le închidea la loc. Ana fusese flămândă. Ca un șobolan înfometat căruia i se dă drumul din cușcă. Între ele nu era nicio legătură. Nu mai putea fi nicio legătură. Când plecase din oraș, rămăsese mult timp la geam pe culoar. Treceau printr-o regiune foarte aglomerată, satele, un fel de mici orașele, veneau unul după altul, la distanțe scurte. După aceea s-a făcut noapte și nu s-a mai văzut nimic. Prin fereastra vagonului se zăreau siluete nesigure de clădiri, oameni, arbori. Se eliberase.

Îl auzi pe Matei vorbind.

— Într-o zi, am pus în mijlocul unei cuști o sticlă cu lapte. S-au cățărat unul peste altul, formând un fel de piramidă până când ultimul a putut să-și bage coada pe gâtul sticlei. După aceea o lăsa jos și fiecare pe rând lungea. Nu erau însă cei îndrăzneți. Îi găsesc din ce în ce mai rar, poate că proba e prea dificilă. Am citit că, dacă li se aplică un șoc electric într-o anumită regiune a capului, devin ucigași. Ucigași din plăcere sau din nevoie. În felul în care noi am bea apă ca să ne astâmpărăm setea. Crezi că se poate așa ceva?

— Nu știu. Am să mai trec pe aici.

— Bine.

Noaptea se trezi cu senzația că nu e singură. Deschise ochii și rămase astfel un timp fără să se miște, încercând să se obișnuiască cu întunericul. Apoi îi închise și ascultă. Așa era mult mai bine. Îi plăcea să urmărească mișcările, deplasarea, pauzele, așteptarea în întuneric cu ochii închiși. În felul ăsta, totul se întâmpla chiar în fața ei.

Nicola se dădea jos din pat, ieșea în curte, rămânea mult timp acolo, după aceea se întorcea. Mergea încet, lipindu-și tălpile de podea, de la călcâi spre vârfurile degetelor, ca o ventuză. Culoarul era lung, umplut de un întuneric dens, ca un corp solid; câteodată bărbatul se apropia prea mult de unul din pereți și -atunci se auzea o frecare ușoară. Într-o noapte, Nicola i-a pus mâinile pe față. I-a acoperit fața cu mâinile ca și cum ar fi vrut s-o sufoce, dar mișcarea nu era brutală. Îi ținea mâinile peste frunte și ochi, împiedicând-o să vadă. Apoi le-a coborât pe gât și din nou i le-a pus pe față. A acoperit-o cu trupul lui imens și a început s-o izbească avid. Era liniștit. Totul a durat foarte mult și la sfârșit s-a rostogolit greoi lângă ea.

Deschise ochii să se uite spre fereastră. Nu era nimeni în cameră. Se dădu jos din pat. Se duse în dreptul ferestrei și privi afară. Nu putea ajunge

chiar lângă fereastră, fiindcă acolo erau puse butiile cu smochini. Ca să vadă mai bine, îndepărtă cu mâna ramurile smochinului. De afară se auzi un zgomot. Își încordă auzul ca să înțeleagă de unde venea zgomotul. Dar nu mai ajungea nimic până la ea.

Nicola ia spus și părea foarte încurcat că trebuie să vorbească.

„Ești foarte slabă. Poate te-ai îmbolnăvit.”

„Mă simt bine.”

„Ai nevoie de ceva?”

„Nu.”

„Aș putea să-ți aduc un câine. Sau un ied. Poate că ți-ar place să tragi cu arma? Nu e nevoie să te uiți când ai lovit. Am să te învăț cum să ții arma. Îți zguduie puțin umărul, dar, după ce te obișnuiești, nu-ți mai dai seama.”

Se întoarse în pat. Privi spre fereastră intens, încercând să nu se gândească la nimic. După un timp, în fața ochilor nu mai avea decât un dreptunghi albicios. Ca un perete dat cu var.

Dimineața își puse o fustă groasă și un pulover. Era încă răcoare. Se pieptănă mult timp și după aceea își făcu o cafea. O durea capul, era obosită. Unul dintre smochini înflorise. De abia acum observă florile. Erau albe și aveau un parfum curios. Apoi ieși afară și se opri în dreptul uneia din ferestrele camerei sale, privind înăuntru. Se vedea patul bine, dar mai ales locul unde se afla perna. Dormise puțin, era obosită totuși, îi părea bine că este dimineață, chiar și oboseala era într-un anumit fel plăcută.

Porni spre spital pe drumul care trecea prin gară. Mergea încet, era încă devreme. Ocoli clădirea gării și traversă liniile ferate în dreptul unui vagon dormitor. Cineva, care stătea în ușa vagonului și se rădea, se uită după ea. Era o vreme umedă, lemnul traverselor părea îmbibat în apă. Apoi intră în strada care dădea în spatele spitalului. Ajunse la poartă, o deschise, trecu pe

cărarea de lângă zid, după aceea înconjură corpul de izolare și ajunse în aleea principală. O ambulanță venea din față. Se feri, dar șoferul ambală motorul ca și cum ar fi vrut să glumească.

Casetele cu fișe erau așezate de-a lungul peretelui din fața ferestrelor. Lemnul din care fuseseră confecționate era galben. Pe fiecare dintre casete în față se afla un cadran metalic în care era băgat un carton cu o literă. Marta se apropie de ea și întrebă:

— Pot să te ajut cu ceva?

Casetele erau dispuse în ordine alfabetică, începând din față, de lângă ghișeul la care se prezentau bolnavii și până în fundul coridorului. Magdalena începu să scoată casetele de la locul lor inversându-le, punându-le una în locul alteia, schimbând ordinea. Nu erau decât ele două, cealaltă lipsea pentru câteva zile. Din când în când se oprea, privea o foaie de hârtie, pe care literele alfabetului fuseseră trecute într-o anumită ordine. Apoi se întorcea și continua. Niciodată nu scotea afară mai mult de trei casete deodată. Părea un joc de puzzle în care trebuie făcute cât mai puține mișcări.

— Așteaptă să termin. N-ai cum să mă ajuti. Spune orice.

Marta se așeză pe colțul unei mese. Ghișeul trebuia deschis peste o jumătate de oră. Timpul acesta era rezervat pentru a pune la loc fișele din ziua precedentă.

— La început, lucram în secția de urgență. Cei mai mulți dintre cei aduși acolo aveau arsuri grave. Sau poate că asta se întâmpla numai când eram eu de serviciu. În școală ni se spusese „uitați-vă cu atenție, în felul acesta dispare frica și scârba”.

Magdalena stabili o nouă ordine a casetelor. În partea din stânga, în apropiere de ghișeu, erau literele cele mai des solicitate. Cea de a treia

femeie, care acum lipsea, se numea doamna Wagner. La cealaltă extremă, erau casetele cu Q, W, Y.

— Am văzut un bărbat căruia i se pusese pe față o mașină de călcat în timp ce dormea. Numai pe un obraz. Cineva avusese ideea asta.

Magdalena mai făcu mici modificări, schimbând locul unor casete din partea mediană. Amestecul părea illogic, nu exista aparent niciun criteriu în aranjarea lor. Dar tot atât de illogică ar fi putut fi considerată dispoziția clapelor la o mașină de scris și gândul acesta o făcu să zâmbească.

— Aș fi vrut să-l cunosc pe bărbatul acela, spuse Marta. Privit numai dintr-o parte, rămânea atrăgător sau, în orice caz, ceva bine cunoscut. Ideea de a-i desfigura numai un obraz, ca și cum l-ar fi împărțit dintr-odată în două, fusese teribilă. Totuși el putea să se aștepte la orice.

Marta privi la aranjarea ultimelor casete, apoi se hotărî:

— Cred că vrei să te distrezi puțin, dar doamna Wagner va fi nemulțumită de ceea ce ai făcut. E destul de ursuză.

Magdalena nu-i răspunse. Se îndepărtă de dulapuri, încercând să îmbrățișeze totul dintr-o privire. Părea destul de mulțumită, ca și cum ar fi fost vorba într-adevăr de găsirea soluției unui joc.

— Am terminat. În câteva zile ai să te obișnuiești. După aceea va fi mult mai ușor.

— Grefa i-a făcut-o cu pielea luată chiar de la femeia care îl desfigurase. A venit singură. Ar fi bine să lași casetele cum au fost.

— Mie îmi convine așa.

Când se reîntoarse, peste câteva zile, doamna Wagner, avu loc o discuție între ele, dar Magdalena nu cedă și atunci fu chemat directorul administrativ. Magdalena îi spuse pentru ce a schimbat casetele și, ca să pară mai convingătoare, afirmă că va putea lucra singură la fișier. Pentru

moment, nu se rezolvă nimic. Directorul știa de unde venise și se arătă conciliant.

Mai târziu, Magdalena găsi într-o anexă a spitalului un scaun cu roate care fusese folosit pentru transportul bolnavilor. Scaunului îi lipsea una din roți. Era îmbrăcat într-o pânză cerată, roșu închis și avea un spătar foarte comod. Magdalena îl rugă pe unul din mecanici să-i facă rost de o roată și să i-o monteze. Apoi aduse scaunul în sala fișierelor. Așezată pe scaun, se deplasa la casete, scotea fișele și revenea la ghișeu. Nu se mișca însă destul de repede, însă demonstra o anumită abilitate. Cei de la ghișeu priveau nedumeriți. Avea picioare lungi pe care le ținea apropiate și puțin oblic. Marta zise:

— Cred că de data asta nu mai merge. Nu se poate să faci numai ce vrei.

Magdalena se duse la directorul administrativ și îi spuse că la fișier pot rămâne numai două persoane. Directorul știa demult lucrul acesta. Totuși aștepta să vadă ce-i va propune. Era de presupus că ea va cere să plece doamna Wagner. Celălalt încercă să pară brutal.

— Putem renunța la tine.

— Nu, eu am învățat să lucrez. Luați-o pe Marta înapoi în secție.

— Ea este de acord?

— N-are importanță.

— Aș putea să-i spun ce mi-ai propus.

— Am s-o fac chiar eu.

Magdalena ajunse dimineața la intrarea din spate a spitalului. Poarta era închisă. Așteptă un timp. Apoi începu să bată. Când se pregătea să plece, Matei ieși să-i deschidă. Avea capul bandajat și era învelit într-o pătură. Îi descuie fără niciun cuvânt, o lăsă să intre, apoi învârti cheia în broască. La prânz, se întoarse tot pe acolo, dar nu ieși nimeni, iar poarta era deschisă. Mergea încet, prefăcându-se preocupată, se opri și privi spre casă, după aceea porni mai departe.

Câteva zile la rând făcu la fel. O dată Matei o opri și-i spuse:

— Nu mai veni. Sunt bolnav. Acum sunt bolnav.

— Pot să te ajut cu ceva?

— Nu. Apoi își schimbă culoarea feței, deveni alb. Ca un om care a pierdut brusc tot sângele și începu să tremure.

— Pleacă, urlă, pleacă imediat. Își trase arma de pe umăr, o îndreptă spre ea și manevră încărcătorul. Magdalena auzi sunetul metalului ciocnit, era un zgomot pe care-l cunoștea foarte bine. Nicola se încorda, i se vedeau mușchii maxilarelor crispându-se ca și cum s-ar fi pregătit să spună ceva, dar în ultimul moment reușea să se stăpânească.

Strigă la celălalt:

— Liniștește-te!

Apoi porni fără să privească în urmă.

La ora aceea strada părea aproape pustie. Nu era o uliță de mahala și nicio străduță dosnică. Avea aspectul unui drum care dusesese cândva într-un loc precis, dar acum nu mai era de folos, fusese abandonat pentru că la capătul lui nu se mai găsea nimic. În multe locuri nu era mărginit de case, fâșiile de pământ uscat înaintau până la rigolă.

...Un oraș care a fost părăsit de oameni, de animale, de insecte, spusese. Stătea cocoțată pe un pupitru și vorbea fără să le dea nicio atenție. Cum se poate, se revoltaseră, ca să-ți treacă prin cap lucruri atât de aiurite. Nu aiurite, așa de ciudate, pentru că nu le-ai văzut niciodată. Și cei care, după ce orașul s-a golit, continuă Magdalena netulburată, le iau locul, intră în case, se așază la mese și continuă cu aceeași lingură să golească farfuria de ciorbă caldă atunci când cei dinaintea lor mâncau, să se urce în paturi și să facă dragoste atunci când cei cărora le-au luat locul s-au întrerupt, să se așeze pe closete... termină, Maria

Magdalena, ești scârboasă. Bine, n-am să mai spun nimic. Dacă vrei povestește-ne lucruri palpitate.

Pe marginea drumului erau tufe de soc. La rigole, bolovanii pavajului erau acoperiți de pete de mușchi verzi cenușii. Întindea mâna spre tufe și răsfirând degetele, le trecea printre frunze ca un pieptene mare. Casele nu aveau câini. Mergea fără grabă, s-ar fi putut crede că și-ar fi ales orașul numai pentru drumul acesta părăsit, abandonat, care, simțea în mod inexplicabil, că-i aparține.

Se urcă pe rambleul căii ferate și porni în lungul liniilor. Apoi intră în zona de triaj, care era pustie. Se vedeau grămezi de zgură veche, uscată și bucăți de șină aruncate. Mirosea a fum, a lemn impregnat din cauza ploilor, iar printre pietre începuseră să iasă buruienile. Călcată în picioare, zgura scârțâia ca un pietriș uscat. Era o gară în care manevrele se făceau cu locomotive vechi. Ajunse lângă clădirea gării, dar nu o mai ocoli, se urcă pe peron, la capătul lui trecu prin fața unei magazii, a cișmelei de apă și apoi intră în restaurantul gării. Mesele erau libere. Se așeză lângă fereastră și comandă o omletă. Văzu pe pervazul ferestrei un anuar al trenurilor înfășurat într-un ziar uitat acolo. Îl luă și începu să-l răsfoiască. Vagoane de dormit, vagoane restaurant, pe foi roz, pe foi albastre, vagoane internaționale. Închise anuarul, îl înfășură la loc în ziar și-l puse pe pervaz. Afară, pe peron, două fete jucau șotron. Înainte de a sări, una dintre ele își umezea buzele cu vârful limbii. Mai târziu, veni un tren și sala se umplu de bărbați. Unii veneau de la lucru, alții plecau. Era o agitație cuminte, stenică, venind din nevoia oamenilor de a se atinge și a-și vorbi. Gara se golea repede. Comandă o cafea și-l rugă pe chelner să ia cel de al doilea scaun de acolo. Apoi un vânzător ambulant îi oferă un bilet de loterie pe care, după ce îl cumpără, îl aruncă în poșetă. Era din nou multă liniște, o liniște care o pătrundea ca lumina puternică a zilei.

Să nu-i lași să se apropie prea mult. O independență stăpânită, ca un obiect cu marginile netede care poate fi ținut la înălțimea ochilor. Altfel te încâlcești, încetul cu încetul nu mai poți scăpa, se agață de mâinile tale, de picioarele tale, de părul tău. Nicola pusese zăbrelele la fereastră, ca să o apese. Nu de asta începuse să-i fie frică, era ca și cum un paznic ar decide să se zidească de viu împreună cu prizonierul său. Toamna, din valea râului se ridica aburul alb al ceții ca un gaz otrăvitor penetrant. O paralizie lentă îi amorțea toate mișcărilor. Aștepta, dar nu se mai întâmpla nimic.

Îi ceru chelnerului un pahar de bere. Îl bău, plăti și se ridică. Gara era din nou pustie. Copiii stăteau acum pe bordura peronului. Se plictisiseră, următorul tren venea peste câteva ore. Una dintre fetițe făcu semn cuiva, apoi lăsă mâna să-i cadă. Magdalena ieși pe bulevardul gării, pornind spre centrul orașului. După câțiva zeci de metri se întoarse. Ocoli piața fără să mai intre în gară, traversă liniile după ce trecu de magazie și reveni pe drumul pustiu care ducea la poarta din spate a spitalului. Grăbi pasul. Descoperi uimită că se gândește la Matei cu un fel de duioșie. Matei, în mijlocul cobailor lui albi și tăcuți. Când ajunse, primul lucru pe care-l văzu fu o tăbliță „intrarea interzisă” atârnată de grilaj. Rămase în fața porții așteptând, fără să se miște, liniștită, privind drept înainte, ca și cum ar fi trebuit să-i dea cuiva timpul s-o recunoască. Din locul unde se afla, se vedea un singur geam, acoperit de hârtie cafenie. Nu se întâmplă nimic, după un timp auzi o melodie la un patefon, un sunet subțire și îndepărtat.

Marta spusese:

„nimeni nu intră acolo. Câteodată o femeie de la dezinfecție vine și face curat. Femeia e oligofrenă, nu răspunde la întrebări. Când eram mică, îmi plăcea să intru sub podul râului cu băieții. Se atingeau de mine și îi loveam. Sub

poduri apa e neagră. Cred că totdeauna mi-a plăcut să văd lucrurile astea scârboase fiindcă nu mă ating. E aproape o voluptate să rămâi curată.”

Din casă se auzi un zgomot, ceva răsturnat brutal, izbit și muzica încetă.

Magdalena se întoarse.

Sâmbătă. La prânz, când se pregătea să plece, Marta a venit la ea.

— Astăzi și mâine nu sunt de gardă. Vino cu mine. Ieșim din oraș.

Magdalena se supuse, fără plăcere.

Trecură la început prin centru. Străzile erau pline și era singurul moment în care se putea vedea că orașul e sufocat. Exista un fel de derută a spațiului gol de o zi și jumătate care urma. Cei mai mulți dintre ei erau bărbați tineri. În timpul săptămânii se mișcau repede, precis, totul se supunea în ei și în jurul lor unei logici riguroase, un fel de ordine curată și limpede ca o elegantă mișcare armonică. Sâmbătă însă, expulzați din cele trei fabrici noi, oamenii deveneau brusc străini într-un oraș care părea neîncăpător pentru ei. Umblau pe străzi ca niște păsări mari, neîndemânatece. Marta cumpără covrigi rotunzi, proaspeți, cu coaja crăpată la foc. Erau gustoși. Bărbații, obsedați de lungul timp gol din fața lor, priveau hămesiți la ele. Marta spuse „hai mai repede”.

La ieșirea din oraș, au oprit o mașină. Drumul trecea peste un pod, iar mai departe începea să urce. Apa era tulbure, acoperea complet albia, până la malul de pământ. Podul era din fier, se simțea în el o ușoară vibrație ca și cum, de la unul din capete, ar fi înaintat încet un vehicul foarte greu; sau ar fi călcat niște picioare de oameni, foarte multe picioare s-ar fi târât obosite pe el. Șoferul le-a lăsat la începutul dealului, la o bifurcație, de unde se desfăcea drumul lateral. Marta sări jos și îi

întinse mâna. Mergea fără grabă și Marta începu să vorbească.

— Am avut mai demult o bicicletă. O bicicletă bărbătească. Avea cadrul înalt și toți priveau lucrul acesta ca o excentricitate. Știam să descalec și să mă urc aplecând spre mine, puțin, bicicleta. Când opresc o mașină, înainte de a urca, mă uit la număr. O dată urcată, îl scriu sus, pe coapsă. Mă întorc cu spatele la șofer, prefăcându-mă că îmi caut ceva în geantă. Îmi ridic fusta și scriu numărul direct pe piele. În felul acesta, sunt sigură că, dacă mi s-ar întâmpla ceva, ar fi descoperit. Bineînțeles el n-are de unde să știe, dar nu o fac să mă apăr, așa mă simt în siguranță.

Mai merseră o bucată de drum și Marta spuse:

— Să nu-ți fie teamă. Nu mă agăț, cu mine poți fi liniștită.

Magdalena fu surprinsă. Nu credea că Marta ar fi putut să-și dea seama. Strânse maxilarele, nemulțumită, fără să răspundă însă nimic.

Drumul trecea la început printr-o luncă rară. Se vedeau jos, în dreapta și în stânga, ochiuri de apă. Din cauză că nu era asfaltat, părea un șleau. Mai târziu începea să urce, întâi într-o pantă ușoară, transformându-se treptat în serpentine largi, despărțite de pâlcuri de arbori. Se opriră într-o curbă și Marta se sprijini în borna de piatră..

Magdalena intră în șanțul șoselei, urcă taluzul și se așeză pe malul acoperit cu iarbă.

— În spatele tău, mai departe, spuse Marta, se află linia unui teleferic părăsit. Singurul lucru care a rămas la capătul de sus este o roată mare pe care se înfășură cablul. Am fi putut urca pe linia telefericului, de acolo totul se vede bine și precis ca și cum te-ai așeza într-o fereastră.

— Vii des pe-aici.

— Am fost o singură dată. Am încercat să urc pe linia telefericului și pe la jumătatea drumului m-am întors. Stând acolo, poți să-ți închipui tot felul de povești care s-au întâmplat. Aventuri cu

bărbați puternici, cu tâlhari, cu sihaștri vicioși, istorii de dragoste, violuri cu țipete înăbușite de bolta plină de lilioci...

— Îți plac?

— Nu! Am spus-o pentru tine. Hai să mergem.

De sus cobora o mașină militară de teren. La volan era un soldat cu beretă kaki pe cap. Frână la câțiva metri în fața lor. Își puse mâinile pe volan și le privi fără să spună nimic. Avea pomeți ascuțiți, pe frunte, sub beretă i se vedea o dungă deschisă chiar sub păr. Se uita la ele și aștepta. Era un bărbat tânăr, care nu se temea să privească drept o femeie. Ar fi putut, fără nicio vorbă, să facă ceea ce i s-ar fi cerut. Să intre cu mașina în marchearrière în șanț, să întoarcă, s-o pună cu botul pe deal. Apoi să le deschidă ușa, așteptând. Avea o cămașă scrobită, deschisă la gât. Continua să-și țină mâinile pe volan, ca și cum s-ar fi odihnit. Trecură pe lângă el și niciunul dintre ei nu spuse nimic. După ce se îndepărtară câțiva pași, în spatele lor mașina demară brusc. Magdalena fu sigură că soldatul rămăsese tot timpul în aceeași poziție... Cu mâinile pe volan, expresia feței neschimbată, puțin obosită, puțin indiferentă, ca a unui om obișnuit să înceapă de oriunde. Peste câteva clipe simțiră gustul uscat și înecăcios al prafului în gură.

Sus, în vârful dealului, se afla mănăstirea. După ultima serpentină, drumul intra într-o zonă plată și chiar asta era senzația că au ajuns la capăt. Pe trei laturi, în jurul mănăstirii, erau chiliile. Cea de a patra latură era liberă. Și deschidea o perspectivă largă jos, spre vale. Ce căuta soldatul acolo, se trezi Magdalena întrebându-se și se simți nemulțumită.

Ferestrele de la chilii erau înalte și lungi, fusese respectat un anume stil, în partea de sus erau ornamente de calcar alb, o decorație cuminte, însă, numai în aparență, pentru că piatra ar fi

suportat orice. Trecură pe sub poarta clopotniței, intrând în incinta mănăstirii. Peluza de iarbă era bine îngrijită, pe marginea ei, dale de piatră formau un patruleter, înconjurând ca un brâu jos clădirea.

— Aici a fost altădată o închisoare. Și un ospiciu. Nu știu dacă ospiciul a fost înainte sau după închisoare.

Magdalena și-l închipui pe soldatul de la volan cu o glugă pe cap. Nu i se mai vedea dunga albă de pe frunte și nici pomeții ascuțiți. Uneori, poate că-și pune capul pe mâini și ațipește. Asta e motivul pentru care le ține atât de sus, e mult mai ușor să-și sprijine fața acolo.

— Unde duce dramul?

— Nu știu. În spate, la vreo doi kilometri, e un sat.

Până jos, soldatul s-a mai oprit o dată. Probabil în cealaltă curbă, acolo unde drumul se lățește. Se opri fără niciun motiv. Era sigur de el sau foarte indiferent, nu trebuia să facă nimic, atât doar, să aștepte. Ca un păianjen – și gândul acesta o crispă, un fior ciudat de repulsie și de încă altceva de care nu-și dădea seama Așteptarea lui, atunci când oprise mașina în fața lor, părea foarte firească, aproape nici nu se uita la ele. Se gândea la un bărbat, gândul acesta de abia acum înțeles o îngheța. Poate că dacă ar fi plouat, totuși, soldatul ar fi trecut în goană mai departe. Picăturile de noroi sărite din roțile mașinii i s-ar fi lipit de fustă și pe pulpe.

După ce intrase în casă, își aminti Magdalena limpede totul, Nicola i-a arătat camerele. Era cald, cineva făcuse focul înaintea venirii lor. La capătul culoarului, era scara. Sus ce e? podul, pot să urc? du-te. Scara avea trepte largi. Când ajunsese la jumătatea scării, a apucat-o de glezne. Și-a smuls piciorul din mâna lui, dar el s-a agățat de celălalt și nu putea face nimic. L-a lovit și el i-a dat drumul. După aceea, a venit după ea, sus. Scara trosnea sub

pașii lui. Nu se mai grăbea. În pod mirosea a praf și pânze de păianjen. Ea era foarte-slabă, o dureau șoldurile și coapsele ca și cum ar fi fost strivită de un perete, își simțea carnea rănită și el nu reușea decât să-i sporească durerea asta. A încercat să-și strecoare palmele sub ea, în felul acesta câteva clipe au rămas imobilizați, dar ea a știut că orice ar face nu se mai poate schimba nimic.

— Vrei să știi de unde venea soldatul? o auzi pe Marta vorbind.

Magdalena tresări.

— Asta m-am întrebat și eu, spuse Marta. Apoi ridică nepăsătoare din umeri și Magdalena se simți vinovată ca de o slăbiciune tăinuită.

Ieșiră din curtea mănăstirii în partea în care șirul chiliilor era întrerupt, deschizându-se un fel de faleză cu perspectivă asupra orașului îndepărtat, așezându-se pe un parapet scund de piatră. Parapetul proteja faleza care se întindea între două extremități ale construcțiilor. Părea un loc ales de promenadă și meditație. De cealaltă parte a parapetului, malul era tăiat și întărit cu bolovani mari de piatră. Orașul se zărea departe, în vale, distanța estompa contururile, era o stampă puțin decolorată, trezind o nostalgie ciudată pentru lucruri care nu s-au petrecut niciodată. Marta își trecu un picior de cealaltă parte a parapetului balansându-l în gol.

— Acum e totul foarte curat. Când începeau nebunii să țipe, băteau clopotele. Ca să nu fie auziți, deși nimeni nu putea să-i audă. Închisoarea era tăcută. Așa cred.

— Mi-ai spus că pot să fiu liniștită cu tine. N-am înțeles.

Marta ezită.

— În momentul în care mă satur, dispar. Acum nu vreau să fiu singură.

Exact ceea ce gândise. O lipitoare. Dar nu era nerușinare, doar un fel de foame bolnavă, de care nu îi era teamă. Privi fără să vrea buzele Martei.

Era o gură bine desenată, însă lipsită de senzualitate, mai curând o gură de adolescent nesigur.

Printre bolovanii cu care fusese zidit malul, ieșeau buruienile subțiri, de un verde decolorat. De sus, până la baza malului, nu erau mai mult de trei metri, dar distanța părea mare din cauza curburii zidului de sprijin care la mijloc forma o ușoară surplombă. Marta se aplecă, adună câteva pietricele și începu să le arunce. Se auzea un zgomot înăbușit când pietrele cădeau în iarbă. De fapt buruienile erau trunchiuri foarte fragile de arțar și tei care în curând aveau să se usuce. Departe de tot se zărea aburul subțire al unui coș de uzină ca o acoladă delicată peste oraș.

Marta se întinse pe spate și începu să vorbească.

— Am o prietenă care nu iubește câinii. Are glezne foarte fragile. Am să-ți povestesc ceva. E o poveste frumoasă.

„Într-o zi, Lilian este chemată să facă injecții unui copil. Când ajunge acolo, este întâmpinată de mama copilului, care îi spune că este vorba de o serie de paisprezece injecții, cu două sau trei zile de pauză între ele, întrebând-o dacă este de acord. Lilian acceptă. La plecare, mama copilului o conduce până în vestibul și îi mulțumește. Apoi îi oferă un baton mare de ciocolată, dar ea refuză. Mama își cere scuze, fără să fie însă descumpănită. Este o femeie care pare puțin distrată sau indiferentă. O singură dată a privit-o atent, atunci când a primit-o. Are glezne subțiri, din cauza asta pare mereu că este pe punctul de a-și pierde echilibrul. A doua zi, nu mai este condusă de nimeni la plecare. Băiatul nu îndrăznește să se ridice cât timp ea este încă în cameră. De fapt nu este un copil, are șaisprezece ani. Pereții camerei sunt văruiți în alb. În camera lui se ajunge din vestibul, trecând printr-un hol mare, apoi printr-un culoar. Lilian a învățat drumul. Una dintre celelalte

uși, care dau în hol, este întredeschisă. Se vede dincolo o mobilă albă. În a patra zi, este întâmpinată de tatăl băiatului.”

Marta se întrerupse. Întinse mâna și începu să caute alte pietricele. Pipăia cu vârful degetelor pământul. Degetele erau lungi și subțiri cu mici umflături în dreptul articulațiilor. Magdalena se gândi la un polipoid.

„Tatăl băiatului are mâinile parfumate. Lilian își dă seama pentru că la plecare și-au strâns mâna și mirosul a rămas impregnat în palma ei. La prima vespasiană intră și se spală. După seria de cinci injecții, au făcut o pauză. Lilian se întreabă cum arată camera din care se vede o noptieră albă. Înainte de a reveni, își spune că n-ar trebui să se întoarcă în casa aceea, însă, imediat, se întreabă, de ce? și ridică disprețuitor din umeri. Când trece prin hol, la plecare, în a șaptea zi, tatăl o invită să ia loc. Îi dă să bea suc de portocale și povestește apoi o întâmplare cu un câine lup. Băiatul vine și el și se așază într-un fotoliu. Fotoliile sunt largi, adânci, pielea este puțin roasă pe brațe. Băiatul se scoală și aduce un album cu fotografii și o rachetă de badmington. În sucul de portocale era și alcool, dar asta nu mai are nicio importanță. Băiatul își arată fotografiile, tatăl dă explicații, glumind. Totul are un aer foarte camaraderesc. Într-una din fotografii, băiatul și tatăl. Sunt întinși pe burtă pe puntea unui vas, iar mama, mai departe, râde. Tatăl spune *e o insulă foarte mică și dacă nu ești extraordinar de atent poți chiar să treci peste ea*. În a opta zi nu se întâmplă nimic. Lilian privește pe fereastră – în cea de a noua zi – așteptând ca băiatul să se îmbrace. Dar el întârzie și apoi îl aude spunând *Lilian, te rog*. Prin fereastră se vede un cărucior pe două roți cu un butoi legat deasupra. Lilian are o idee extraordinară. Strigă *bunicul tău a fost sacagiu?* și izbucnește în râs. Băiatul are un corp lung, frumos. Pe peretele lateral al unui dulap sunt atârdate un vizor și o pereche de înotătoare de

cauciuc. Lilian ia vizorul și-l potrivește pe frunte apoi întinde mâna și îi ajută băiatului să se ridice. Când trec prin hol, observă că ușa de la camera în care se află mobila albă e întredeschisă. *Parcă spuneai că nu e nimeni acasă*, zice Lilian și dintr-odată o cuprinde o furie rea. *Așa am crezut*, dar Lilian nu-l ascultă, se duce la ușă și izbește cu putere. În cameră e un pat lat. Foarte lat și jos, cu tablă de la capete vopsită în alb, iar în dreapta și în stânga două abajururi portocalii. Apoi deschide celelalte uși însă nu e nimeni. Bucătăria e îmbrăcată în faianță colorată. Peste tot o ordine perfectă, ca și cum n-ar fi locuită casa sau ca și cum ar fi pregătită pentru o lungă absență. În bucătărie se află o vază cu flori uscate. Din cauza curentului, tulpinile și frunzele se freacă ușor unele de altele. Începe să râdă, dar băiatul încă se teme. *Mai ai suc de portocale?* îi spune, și-l privește drept în ochi și celălalt se liniștește deodată. Beau amândoi suc și râd mereu pentru că el povestește cum i s-a urcat cineva în spate și *doar atât am făcut*, își scutură scurt umerii. Și râd amândoi. Apoi Lilian se ridică și ajunge în spatele lui. Se apleacă peste speteaza fotoliului – și în tot acest timp râde, râde mereu. Întâi îl sărută pe gât, după aceea îi ia capul între mâini – și-i prinde gura, își mișcă ușor buzele pe fața lui și din nou îl sărută pe gât. Băiatului îi este frig și ea îl obligă să bea paharul de alcool până la capăt. Băiatul are picioare lungi, își ține ochii închiși și câteodată mâinile lui se agață de ea, de umerii ei, de gât, i se înfig în spate dar niciodată nu-i ating sânii. Apoi îl trage dincolo, în camera cu mobilă albă. Îl apucă de mână și sare pe covorul moale, schimbând mereu piciorul. În timpul acesta cântă *ora patru a sosit, omul negru n-a venit*, iar el se prefăce că împreună cu ea caută. Patul este acoperit cu o cuvertură dintr-o mătase galbenă. Lilian se aruncă și îl trage și pe băiat o dată cu ea. Îi desface nasturii de la tricou și printre sughițuri de râs strigă

cântă, nu te opri. În tot acest timp se rostogolește, strânge cuvertura cu coatele, cu corpul, o mototolește, își freacă tălpile pantofilor de ea, vrea să fie sigură că se va murdări. Ar dori chiar să rupă din ea bucăți mici, lungi, fâșii ale căror urme vor rămâne întotdeauna. Băiatul spune *Lilian, te iubesc, nu pot.* Dar culoarea cuverturii – și curățenia și ordinea încăperilor și mobila albă – o înnebunesc. Ca și rezistența țesăturii. Sare jos, apucă de un colț și trage. Apoi îl ia pe băiat în brațe și îl strânge, își plimbă cu duioșie mâinile pe fața lui, abia atingându-i, cu papilele tari ale degetelor, pielea. Îl dezbracă, mișcările ei sunt liniștite și nu au nimic necuviincios. Îl conduce, dar nu pentru mult timp, fiindcă el descoperă că a devenit bărbat.”

— Ți-a plăcut povestea mea, întrebă Marta. Apoi tot ea spuse repede, sfârșitul cred că l-am greșit. Însă, pe măsură ce vorbeam, mă înnebunea culoarea aia – și mobila albă și abajururile, dar mai ales cuvertura și galbenul ei mat, rău, care se întinde ca o pecingine și ne disprețuiește pe toți.

Magdalena se ridică.

— Vreau să mă plimb puțin. Rămâi aici.

— În curând o să bată toaca. Din cauză că suntem pe vârful unui deal, sunetele se topesc și se pierd. Dacă nu mă găsești, coboară pe linia telefericului.

Iarba care acoperea curtea mănăstirii fusese tunsă de curând. Datorită culorii omogene, privirea se lăsa înșelată, zidurile păreau încărcate de nuanțe nesigure. Sus, unde lumina cădea în plin, piatra era de un alb mat. Urmări cu privirea liniile desenului geometric, în înălțime, până când ochii se împăienjeniră. Traversă peluza, sprijinindu-se de zidul mănăstirii. Închise ochii. Simți patul de iarbă elastică sub picioare. Se sprijini cu spatele, lipindu-și palmele de piatra caldă. Aspiră profund, dar nu mirosea a nimic, aerul era străin. Își plimbă palmele pe piatră, alegând și urmărind o linie.

Apoi văzu ferestrele chiliilor, își dădu seama că erau acolo, în jurul ei și i se făcu deodată teamă că este urmărită din spatele lor. Geamurile erau ca niște plase cu ochiuri mari, negre. Ocoli biserica și ieși pe poarta de sub clopotniță. Traversă pajiștea din fața intrării și se îndreptă spre pădure, dar nu în direcția de unde urcaseră din oraș, ci pe cealaltă latură.

Pădurea era rară, nu exista nicio cărare. Ea se afundă fără grijă, cu un fel de bucurie a simțurilor, părând că a regăsit ceva bine cunoscut.

Nicola urca dinspre râu. Era târziu, aproape noapte. Nu striga, nu spunea nimic. Ea știa că vine, totuși nu se auzea nimic. Nicola pășea ușor, ca un vânător, ca un vânat care nu se știe niciodată în siguranță. După ce urca treptele de afară, apăsa clanța cu podul palmei, împingea ușa, o închidea, lăsându-se cu spatele pe ea, ajungea în bucătărie, ridica găleata și începea să bea mult, până când apa îi curgea pe gât.

Pășind pe patul afânat de frunze moarte, închise ochii, strângând pleoapele cu putere pentru ca mișcările, mirosul să vină mai aproape de ea. Repetă, *Nicola pășea ușor ca un vânat*. Dar nu se întâmpla nimic, rămâneau în ea doar cuvintele pe care și le spunea, ca o incantație, o formulă magică, fără să cheme nimic din spatele lor,

Se opri într-un luminiș cu pat gros de mușchi verde-marونیu.

Se culcă pe spate și își deschise bluza. La început, un nasture, după aceea toți. Scoase bluza din fustă și rămase întinsă cu umerii goi. Jos, nu se simțea nicio adiere. Musculițe și gâze mici se învârteau în jurul feței, i se așezau pe piele, dar ea nu făcea nicio mișcare să le alunge. Pielea i se crispă sub atingerea lor. Ar putea să rămână în pădure oricât. Până seara, chiar și după căderea întunericului. Un timp, pielea rămâne tot caldă, apoi se răcește, un frig nemilos se urcă în trup, paralizându-l, totuși la început răcoarea va fi

plăcută, ademenitoare, trebuie să existe un moment în care acest echilibru să fie perfect.

Demult, rămânea întinsă pe iarbă, cu capul sprijinit de un copac. Se auzea râul, dacă sălta puțin capul se vedea dincolo de el un spațiu întunecat, întins, spart rapid de mișcări metalice. Nu-i era frică de întuneric, de trunchiurile și frunzele pomilor în întuneric, de pământul gol. Numai de pietrele albe, care se vedeau pe marginea râului, fiindcă printre ele se amestecau oase lungi și uscate de animale.

Se auzi toaca mănăstirii. Loviturile veneau rar, la început foarte distinct ca o stare de alarmă nedeslușită: își cuprinse umerii în brațe, își apăsă palmele pe sâni, strângându-se ca și cum s-ar fi apărât de lovituri. De trunchiurile copacilor atârnavă ramuri uscate. Printre ele erau agățați licheni de culoarea cenușii, se vedea totul foarte bine până departe, sus. Câteodată, în zilele de sărbătoare, își închipui, urcă prin pădure oameni tineri, care imită toaca lovind între ele două bețe ridicate de jos. Se răstoarnă apoi pe spate privind coroanele pomilor. Uneori, un câine hoinar se oprește lângă ei și atunci tresar speriați, dar imediat bat din palme și cheamă câinele, alintându-l cu diminutive inventate. Din frunzele strivite de coapsele lor și din tulpinile plantelor sălbatece se scurge: un lichid cu miros înțepător. De jos, spre cer, se văd flori galbene, pintenul cocoșului și altele, de un violet decolorat, fără nume. Florile le ating pulpele goale. Totul e nesigur și sensibilizat, un vânt puțin mai puternic ar despuia copacii mai întâi de frunze, apoi de ramurile uscate, totul ar rămâne pur și gol pe suprafața opacă a cerului.

Se ridică. Își încheie nasturii, netezi cu mâna cutele bluzei. Acum ritmul în care bătea toaca era rapid și constant, intervenise o mare ușurare, fiindcă nu mai era nimic de așteptat. Începu

clopotul și Magdalena își așază părul cu podul palmelor.

O găsi pe Marta în același loc. Au pornit înapoi coborând la început dealul pe serpentinele largi, dar curând s-au plictisit și au ieșit din șosea. Au luat-o pe o cărare, ajungând pe un platou. În mijlocul platoului se afla o cabană înconjurată de o pajiște largă. Cabana ar fi trebuit să semene cu o casă din turtă dulce. Storurile erau vopsite în galben, acoperișul avea olane roșii și un horn înalt. În fața cabanei fusese pavat cu un strat de pietricele albe. Din loc în loc, pe pereți, erau pictate inimioare și colaci împlețiți. La cabană ducea și un drum de mașini,

Marta porni înainte.

— Mi-e foame. În timp ce mâncăm, am să-ți povestesc ceva despre căsuța asta de basm.

Au intrat trecând prin fața unui bar metalic lung. Deasupra barului era agățată o diplomă de onoare. S-au așezat la masă și Marta a comandat. Într-un colț era o vitrină cu păpuși și miniaturi din lemn ars. În aer plutea un miros vag de naftalină. Cineva dădu drumul la difuzor. Toate se amestecau într-o chinuitoare inutilitate și urâțenie.

Marta mesteca repede, cu poftă. După un timp, începu să vorbească, iar cuvintele păreau și ele devorate.

— Aici se aranjează uneori petreceri. Niște tipi care știu să se folosească de bucățița lor de autoritate, în rețeaua de distribuție locală. Vin cu două mașini după ora unsprezece. La ora unsprezece cabana se închide. De afară se vede noaptea foarte frumos orașul. Luminile caselor și piața cu reflectoarele îndreptate spre zidul primăriei. Bineînțeles, nu se vede totul clar, dar tocmai din cauza asta este foarte frumos, poți să-ți închipui orice, înainte cu două, trei zile, vine un om priceput care supraveghează pregătirile. Într-o noapte, o fată, care venea pentru prima, dată, s-a sculat și a plecat. Nu era târziu – petrecerea de

abia începea – totuși până în oraș e de mers. La început, au crezut că glumește. Cel care se ocupă cu pregătirile – organizatorul – un bărbat slab și înalt, a început să râdă. După aceea a ridicat mâna să o lovească. Șeful l-a împiedicat. De obicei, când e scandal, – așa se spune – este pusă muzica tare. Acum era foarte multă liniște. Cabanierul oprise magnetofonul și aștepta. Șeful a spus „o să vă conducă cineva cu mașina, s-ar putea să plouă”. Apoi s-a dat drumul la muzică. În momentul în care a ajuns la ușă, fata a vrut să se întoarcă. Presimțise ceva mult mai rău decât palmele pe care lunganul se pregătea să i le tragă. Nu mai era sigură nici de ce s-a ridicat să plece. Văzuse mesele cu lumânări pe ele și alături carafe albe din faianță cu buchete de flori de câmp. Nu o singură masă lungă, ci câteva mese, răspândite în cele două săli. Poate că asta a speriat-o. Fuseseră scoase și lanțurile de hârtie colorată atârinate de lămpi, iar vitrina cu miniaturi acoperită, cu o draperie. Ceva se întâmplase cu fata, i se făcuse deodată frică, sau scârbă, ori pur și simplu s-a gândit că nu e pentru ea. Stătea în pragul ușii, – ezitând să apese pe clanță, iar șeful a spus „du-te, hai, du-te, domnișoară, e târziu”.

De a doua zi a început să aștepte. Era din ce în ce mai sigură că nu făcuse bine plecând. Îi era teamă, teama se instaura ca o boală învăluitoare.

Câteodată, rememorându-și scena, se gândea cu o anumită nostalgie că ar fi fost alungată. Se vedea, pentru o clipă, izbită și aruncată afară pe ușă și asta aproape o mulțumea. Era cu totul altceva, mult mai mult.

Peste câteva zile, i s-a făcut un control (avea gestiunea unui mărunț magazin). A fost fericită pentru că nesiguranța luase sfârșit. Șeful se hotărâse, în sfârșit. I s-a găsit o lipsă în gestiune – nu prea mare – și, când revizorul a întrebat-o dacă are de făcut obiecții, a spus, râzând, „perfect, perfect, v-ați făcut datoria de minune”. A așteptat,

își strânsese lucrurile, însă nu s-a întâmplat nimic. A fost întrebată, numai după o săptămână, dacă achită suma lipsă integral sau în rate.

Apoi au început să-i facă alte controale, toate cât se poate de legale. Era inspectată curățenia magazinului, orarul de funcționare, dacă are unghiile tăiate, depozitarea ambalajelor, totul cu o mare politețe și corectitudine. I se atrăgea atenția că a greșit, dar altceva nimic. Poate că aceste controale ar fi fost normal să fie făcute și totul nu era decât o simplă coincidență. Însă ea trăia o stare de așteptare continuă, devenise extrem de nervoasă, se înroșea și începea să-i tremure vocea ori de câte ori era privită mai lung. (În aceeași perioadă, din pură întâmplare, a fost muștrată pentru că a trecut strada printr-un loc nepermis, o dată și-a pierdut biletul în autobuz, a fost citată din eroare într-un proces și multe alte mărunțișuri. Pe scurt, i se făcuse frică de ceea ce nu se întâmplă.)

Într-o zi, nemaiputând suporta, s-a dus la șef și a cerut să fie pedepsită. El a râs. Era o fată foarte atrăgătoare. „Nu există niciun motiv.” Fata a izbucnit în plâns. „Mi s-au găsit tot felul de abateri” și a început să le enumere cu o precizie uimitoare a zilelor și chiar a orelor, explicând, adăugând chiar fapte imaginare. El continua să râdă. Sunt neînsemnate. „Nu, nu”, striga fata. „În sfârșit, a spus el binevoitor, dacă insiști, arată tot ceea ce ai făcut, în scris, un memoriu, o plângere, cu toate evenimentele pe care mi le-ai povestit mie și pe măsură ce explică, era mai precis, încetase să râdă, eventual un denunț la procuratură, iar eu am să le înaintez mai departe.” Fata a plecat. Într-o joi seara, după ce pândise două săptămâni, fata a venit singură la locul petrecerii.

Marta s-a oprit. Au plecat, iar la șoseaua mare, s-au urcat într-un camion. Se așezaseră în spate, pe un maldăr de saci sau de haine scoase la reformă. Se vedea banda alb-cenușie a șoselei și

siluete informe de copaci, pierzându-se treptat în urma lor, până se confundau cu masa întunecată a orizontului. Înainte de a porni mașina, șoferul bătuse în geam și întrebasese, mai mult prin semne, dacă totul e bine. Marta dăduse din cap. Apoi se ridicase căutând un loc mai bun, se așezase în față, sprijinindu-se de peretele cabinei. Erau ca doi oameni care s-au întâlnit întâmplător într-un camion de ocazie. De jos, se ridica un iz de haine vechi, prăfuite.

În bufet, după ce Marta terminase de povestit, a spus:

„Am băut cafeaua, acum putem să mergem”.

Magdalena a tresărit. A ridicat mâinile și a bătut din palme. Cel care servea nu era sigur că a înțeles, dar ea a bătut din nou, mai puternic și el a venit repede.

„Dă-mi ceva de băut. Mi s-a făcut frig.”

I-a adus un pahar de vodcă. A luat o înghițitură, se vedea însă că nu e obișnuită cu băutura, pentru că, înainte de a bea, a ținut-o puțin în gură ca și cum ar fi trebuit să ia o hotărâre. O singură masă mai era ocupată. Băiatului care adusesse vodca îi părea acum rău că se lăsase umilit. Magdalena s-a uitat la Marta și a spus.

„Poveștile tale sunt scârboase.”

„Așteaptă, mai știu și altele. Tu singură ai să mă rogi să ți le spun, când o să te plictisești.”

„Mi-e milă...”

„Nu, asta nu” și a privit-o aproape cu ură.

Mașina mergea încet. Oricine venea din spate o depășea. Șoferul scotea mâna pe fereastră și le făcea semn să treacă înainte. Era aproape întuneric și încă nu ajunseseră la pod. Părea că au schimbat drumul. Apoi, la o intersecție, mașina se opri și șoferul strigă la cineva de pe șosea să urce. Înainte de a porni, bătut în geamul din spatele cabinei. Marta strigă înăbușit „idiotule”. Magdalena se sprijinea de unul din pereții laterali. Când se oprise mașina, Marta sărise prima. Se urcase pe roată

apoi își trecuse picioarele unul câte unul peste oblonul lateral. Șoferul râdea.

Urcase un bărbat. Se sprijini cu coatele de oblonul din spate stând pe, vine, pregătindu-se în felul acesta să amortizeze șocurile mașinii.

Magdalena se trezi gândindu-se la căruțele care duceau recruții spre marginea orașului. Începuseră să se audă tunurile, iar ei stăteau cumiți pe pereții oblici, din bârne, ai căruțelor, cu armele între picioare. O imagine veche, foarte tulbure. Nu i se vedea fața, dar, după poziția pe care și-o luase, putea să fie sau foarte tânăr sau foarte bătrân. Apoi obosi sau îi deveni indiferent ce se întâmplă și se întinse pe fundul mașinii. De jos, se ridica același miros de haine bărbățești purtate îndelung, pufoaice cusute în romburi sau mantăi soldățești fără nasturi și petlițe. Recruții cântau prost, lipsiți de ritmul pașilor pe caldarâm și până sus, la ferestrele la care stăteau ele, cuvintele... al nostru e bătrân pământ... ajungeau dezlânat.

Se preface obosit sau poate că e obosit cu adevărat, de aceea și-a sprijinit capul de picioarele mele.

Tot nu îi vedea fața fiindcă stătea puțin întors și doar creștetul capului, adică părul și bolta dură a oaselor, îi atingeau gleznelor, dar era sigur acum că e un bărbat tânăr. Apoi el se întoarse și mai mult, lăsându-și greutatea pe umărul drept, ca și cum s-ar fi pregătit să se culce cu adevărat. Tâmpla și fruntea i se lovi ușor de glezna ei, însă, în primul moment, totul fu scurt și repede, părând că, amândoi, dar, mai ales bărbatul se temea. Ori că ațipise cu adevărat și doar tresărise când i-a căzut capul. Din nou îi atinse glezna, dar acum se așeză exact în golul dintre os și tendon, iar această potrivire, cu totul întâmplătoare, avea ceva tandru în ea. În felul acesta, a început să devină liberă. Încordarea nu mai era decât o zonă foarte subțire, ca o perdea fierbinte de protecție, în spatele ei

imaginile curgeau liniștite unele după altele ca fotografiile din lanterna magică. Amintirea șirului lung și trist de căruțe revenea. Recruții erau încordați sau așa le plăcea lor să-și închipuie că sunt. Una dintre fete strigase să venim cu voi vitejilor? dar nimeni nu a râs. De pe urma căruțelor, care se scurgeau încet, rămăneau urme de bălegar proaspăt al cărui miros urca până la ele.

Fruntea lui îi atinge glezna totdeauna în același loc. Mișcările se sincronizau cu ritmul mașinii, fiecare ușoară zdruncinătură îl aducea aproape de ea, se îndepărta și tocmai această lipsă de continuitate făcea atingerea mai greu de suportat. Ațățătoare, ca și cum cineva și-ar fi plimbat vârfurile degetelor pe perete și, încet, uneori, mângâierea rămânând în aer. El părea indiferent, nu încerca să întârzie timpul cât fruntea i se lipea de glezna ei; nici nimic altceva. Mașina încetini pentru câteva clipe și o cuprinse deodată groaza că s-a terminat. Însă erau doar la intrarea pe pod. Din cauza drumului prost pavat, hurducăielile erau mai puternice și atunci picioarele i se ridicau cu câțiva centimetri de la podea. El rămânea cu fruntea lipită de gleznele ei și în felul acesta era ca și cum l-ar fi legănat.

Totul se încărca în ea cu o putere și încetineală îngrozitoare. Simțea că nu se mai poate apăra, un fel de disperare lentă puneă stăpânire pe ea, amortind-o, transformând orice atingere într-o durere de nesuportat. Fâșii lungi din carnea ei erau dezgolate. Își dori, pentru prima dată după foarte mult timp, își dori ca bărbatul, urcându-se spre ea ca o reptilă greoaie, să-și apese bărbia în pântecul ei, să-și frece obrazul între oasele late ale bazinului ca și cum ar fi scufundat capul în ea. Să se urce mai departe cu pumnii strânși, ca niște bolovani albi rostogoliți pe corpul ei, desfăcându-i brusc pe sâni. Și atunci ea să-l aplece spre ea, apucându-l de ceafă – așa cum se apucă un animal pe care vrei să-l îngenunchezi –, făcându-l pentru o clipă să

tresalte sub violența mișcării ei, să geamă și să se prăbușească.

Nemaiputând suporta încordarea, îl împinse cu brutalitate. Capul bărbatului căzu cu zgomot pe podea. Își scutură fusta, își duse palmele la frunte lăsându-le de-a lungul, părului. Era aproape frig.

Marta spuse „am ajuns”. Apoi bătu, cu palma în cabina șoferului și mașina opri.

În timpul nopții se trezi. Îi păru bine că se trezise. Întinse mâna spre lampa de noapte, apoi renunță. Își înălță perna la spate sprijinind-o de barele de metal. Lovindu-le, scoteau un sunet urât, fals. Privi afară, încercând să-și dea seama după culoarea aerului cât este ceasul. Pe fereastră se profilau petele negre ale frunzelor de smochin. Avea timp să-și amintească totul, ca o poveste din care gândise unele fragmente, dar acum, pentru prima dată, o închea într-un întreg.

Mai întâi una dintre fete strigase „vin” și se aplecase mult în afară peste pervazul ferestrei. Apoi se umpluseră toate ferestrele. Tăceau și așteptau. S-ar fi, spus că urmează, ceva cu care sunt obișnuite, dacă n-ar fi fost această tăcere bruscă. Li se vedeau ieșind de sub fuste cămăși de pânză ieftină sau milaneze decolorate, ciorapii de bumbac cafeniu, răsfrânți sus, peste jartiere late, din elastic albastru. De abia în momentul în care auzise strigându-se „vin”, își dădu seama că auzea de multă vreme zgomotul căruțelor. Înaintând trăgănat pe pietrele de râu, înfundate în praf, ale pavajului. Căruța condamnaților la moarte, înspre dimineată, sub geana vineție de lumină traversează piețele înconjurată de ziduri umede și reci. Parisul este un oraș umed și rece. O gravură dintr-o carte cu filele de hârtie galbenă, veche. Reproducerea e proastă, se văd porii măriți ai clișeului, trebuie privit de la o anumită distanță ca să se formeze pete de culoare, alb, alb-gri, negru. Toate ferestrele caselor sunt închise. De aceea e frig. Pe zidurile de

piatră se scurg picături de ceață condensate. Place de Grèves. Legați doi câte doi, la spate, cu capetele descoperite și cămășile albe, răsfrânte la gât. Este îngrozitor de frig, mai ales, în cămășile lor albe. Se cântă încet, vocile sunt afone dar se aud distinct cuvintele... *Și nu va plânge nicio mamă...*

„Magdalena, vino aici, sus.”

Puse piciorul pe marginea de fier lată a patului și de acolo sus, pe pervazul ferestrei. Îi făcură loc printre ele. Aerul are un gust dulceag lipicios. Ce gust ciudat, își spune acum – poate tocmai terminaserăm de mâncat ceva, un fruct fad sau o bucată de glucoză colorată, poate confund eu gustul.

Sosesc în căruțe țărănești, înguste, trase de câte doi cai. Caii sunt mici, au crupele uscate, nici de sub copite și nici de sub roțile căruțelor nu iese praf. Căruțele au forma unor jumătăți de sicrie. Ei stau pe margini, patru câte patru, cu armele între picioare, îndreptate în sus. Scândurile nu sunt prea late; prost închegate, se izbesc unele de altele și până departe se aude un zgomot de lemne ciocnite. Șinele de fier ale roților lovesc pietrele pavajului și zgomotul acesta monoton, continuu, se adaugă celui alt, făcut de izbirea scândurilor. Între ele se amestecă și tremurul paturilor de pușcă, dezordonat și nesigur, deși armele sunt bine ținute în mână, izbindu-se doar de fundul căruțelor. Trotuarele sunt goale. Poate și pentru că este foarte cald, de sub căști le curge transpirația, care încă n-a avut timpul să se acrească. Dar sunt pândiți din dosul storurilor, de după garduri, din spatele pomilor și, probabil și din podurile caselor. Din locurile cele mai neverosimile cu putință. Se scurg prin mijlocul străzii și Magdalena se gândește. Ce se întâmplă cu mine, nu înțeleg, cine a făcut alegerea, ei, prin mijloc, patru câte patru, pe marginea îngustă a scândurilor de lemn și ceilalți dincolo, ascunși în dosul obloanelor. Până acum nu erau împărțiți. Una dintre fete, nemaiputând

suporta tăcerea și aerul foarte cald, pune palmele la gură și strigă *venim cu voi*. Magdalena spune încet *idioato!*

Sunt elevii unei școli de subofițeri, țărani tineri cu fețe negricioase, câte unul lăcătuș sau vatman de tramvai. Căruțașii sunt soldați. Biciurile atârnă inutile. Războiul s-a terminat, da, ce curios, își spune Magdalena, războiul s-a terminat de câteva ore.

De afară i se păru că aude un zgomot. Privi atentă la fereastră, acum se obișnuise cu întunericul, dar nu se vedea nimic. Își ridică perna la spate și lovi una din barele de metal. Apoi închise din nou ochii.

S-au reîntors a doua zi. Acum căruțele erau goale. Numai soldații care mânau caii erau pe capră. Ceilalți veneau pe jos, printre căruțe, pe lângă ele, cei mai mulți la urmă, în spatele lor. Nu cântau, dar erau bărbați, își țineau arma în bandulieră și printre ei unul sau doi aveau un bandaj mare alb deasupra frunții. Nu se mai ferea nimeni din calea lor, rușinea dispăruse. Cei care se ascuseseră în case erau nedumeriți de starea de panică și umilință în care trăiseră în ajun. Umpluseră trotuarele, nu se amestecau printre militari, dar li se adresau, se strigau între ei cu voci puternice și râdeau. Era un fel de întoarcere de la manevră, veselă pentru că se terminase cu praful și cu căștile grele de oțel verde-cenușiu. Căruțașii trebuiau să învârtă bicele deasupra capetelor ca să se facă simțiți. Era foarte cald și cineva a spart un pepene mare verde trântindu-l de trotuar.

La câțiva kilometri de oraș fusese o unitate germană care asigura paza unor depozite de intendență. Stăteau în corturi. Patru corturi, care aveau pardoseală din scânduri pe jos, luminate cu petromaxuri atârnate de stâlpul central. Corturile erau în spatele depozitelor – două clădiri lungi de piatră, care fuseseră folosite înainte drept grajduri pentru o herghelie de selecție. Totul înconjurat cu

un gard de sârmă ghimpată, iar în fund de tot, dincolo de corturi, liziera unei păduri de salcâmi. Elevii au venit prin pădure răspândiți în lanț de trăgători fiindcă era o școală unde se învăța tactica războiului.

Una dintre fete strigase – pentru că începuseră să fie trași prin curți și despărțiți, se vedea de sus cum se strică ordinea aceea fremătândă a culoarului care răbdase – *veniți și aici să beți apă*, iar când monitoarele s-au trezit era prea târziu. Au mai reușit doar să zăvorască ușile grele, întărite în colțare de fier însă trei dintre ei erau deja înăuntru. Acum nu mai aveau fețe de țărani tineri, Maria Magdalena, puțin palidă, stătea sprijinită în picioare de canatul ușii. Câte una dintre fete reușea să se strecoare, făcându-și loc cu coatele până în spatele lor și acolo se freca de postavul aspru cu sâni încinși, până când corpul i se întărea.

Nu putea să-i urască pe băiețandrii aceia nenorociți care miroseau a praf și a urmă de animal tânăr. Totuși, pentru obrăznicia lor, ar fi dorit să-i palmuiască. Să le vadă figurile tâmpе uimindu-se dintr-odată, cerându-i milă, cuprinzându-i, uluiți, picioarele cu brațele lor îmbrăcate în postav aspru și sărat de transpirație, înfrângându-le siguranța și îngâmfarea. Stătea sprijinită de canatul ușii, cu unghiile înfipте în lemnul moale și până la ea ajungeau frânturi de fraze.

„... am atacat prin pădure, ne-am târât piciorul stâng, cotul drept, piciorul stâng... flori galbene și furnici pe mână sus până la încheietură, termină cu prostiile astea, ce le interesează pe ele unde te pișcă pe tine... lopata nu trebuie să se izbească de șold. De la lizieră până la sârma ghimpată erau douăzeci de metri, nu, cincisprezece, o fâșie lată care se vede bine din foișor... nu e niciun foișor, acolo în spate sunt corturile, niște corturi grozave. Am traversat fâșia

de câmp gol, eram acoperiți de puștile mitraliere, m-am întors pe spate și am început să tai cu foarfeca sârma ghimpată, unul m-a apucat de picior și m-am oprit. M-am agățat de un ghimpe de sârmă... aici... tăietura asta, vrea s-o vadă cineva? și după ce mi-am terminat treaba am așteptat... am primit ordinul, am străbătut câmpul, părea al dracului de mare și am ajuns la corturi. Am intrat și am tras... nu... n-am tras, altul a tras. L-am văzut pe ăla în care trăgea... nu mai făcea nimic, se muia, se prăbușea, ați văzut vreodată un om prăbușindu-se? încet, fără grabă. Eu am mai văzut. Nu mai are oase, nu mai e nimic în el, un sac de mațe și strigi înnebunit stai omule, dar știi precis că s-a terminat. În fața mea era unul cu briciul în mână, tocmai se rădea. S-ar fi putut repezi la mine... nu mă mișcăm... ăilalți doi erau față în față, parcă nu mai era nimeni acolo afară de ei... mi s-a făcut rușine... mai rușine decât dacă aș fi privit doi, un bărbat și o femeie când fac dragoste, asta n-o pot spune față de voi... m-am întors spre al meu, ținea mâna cu briciul în sus și am vrut să trag dar uitaserăm să ridic piedica de la armă. Ținea mâna cu briciul îndoit, în sus și atunci m-am dezmeticit. M-am uitat la el și am început să râd. Era în cămașă, cu bretelele încrucișate pe piept; în loc să fie încrucișate la spate, le încrucișase în față, nătângul.

Fetele erau încovoiate de râs, țipau, se schimonoseau, strângându-și brațele peste piept, se urcau pe marginile de fier ale paturilor și săreau jos, săltau pe somierele adânci aruncându-și mâinile în sus, izbindu-se, frecându-se unele de altele pradă unei excitații frenetice, ca o ceată de animale cărora li s-ar fi administrat un puternic euforic.

Îi era cald. Își duse mâna la frunte ștergându-și cu dosul palmei picăturile de transpirație. Apoi se dezveli, rămânând numai în cămașa subțire de

în topit, dar în cameră era o căldură umedă pe care o simțea pe piele. Se gândi că este așa din cauza plantelor înșirate de-a lungul zidurilor, a frunzelor lor mari, cu care era obligată să împartă aerul. O cuprinse un fel de teamă absurdă, violentă, că vor absorbi totul, încetul cu încetul se va sufoca, nemaiavând puterea să fugă, cel puțin să întindă mâna, să apuce scrumiera grea de metal sau lampa sau orice altceva aruncând-o în geam.

Se ridică brusc, se duse la geam și împinse cu putere canaturile ferestrei. De afară pătrunse aerul nopții, un amestec neobișnuit de proaspăt, umed și un miros chimic atât de bine dispersat încât părea parfumul unei plante necunoscute. Magdalena aspiră profund. Se sprijini cu mâinile în pervazul ferestrei, aplecându-se în afară. Curtea era foarte întunecoasă. Strada era luminată cu becuri slabe, așezate la distanțe mari. Fereastra dădea spre o latură a curții, care se continua mult în spatele casei, cu o grădină căzută în paragină. Doar în față era un răzor lat de flori, ascuns față de stradă printr-un șir des de arbuști și arbori, tuia și forșiția, dar și salcâmi bătrâni cu coroanele stufoase.

Privi în față ei, fără să încerce să se deprindă cu întunericul, fără să caute un punct de reper și ideea aceasta, a unui loc străin, care nu avea nicio legătură cu ea, o făcu să se simtă bine. Se gândi că ar putea să se urce pe pervazul ferestrei, foarte larg, să se ghemuiască, strângându-și picioarele sub ea. Nu-i era somn, era obișnuită să doarmă puțin. Sau ar fi putut să se așeze pe bordul ferestrei, ori să sară direct afară, să se înfunde în întunericul acela, care, ascunzându-i lucrurile, pomii și contururile vagi ale zidurilor, pomilor, o făceau pentru prima dată să simtă, printr-o inversare de neînțeles a sensurilor, că ceva îi aparține. Era mulțumită sau numai liniștită, își puse palmele pe umeri și în momentul când simți pânza cămășii sub degete, exact în momentul acela, deveni conștientă că cineva o privește. O

senzație precisă ca și cum nu ea și-ar fi pus mâinile pe corp, cineva străin și-ar fi lăsat palmele pe umerii ei. Cămașa în care era îmbrăcată, albă, era un punct de reper precis în cadrul ferestrei.

Același punct de reper pe care-l avea Nicola, urcând câteodată dinspre râu, obosit, excitat, după ore de pândă.

Întinse mâinile spre canaturile ferestrei și începu să tragă. Încet, fără grabă, fiindcă nu îi era frică și chiar voia să se știe că nu-i este frică. Numai silă și un fel de furie rece. Izbi canaturile ferestrei și întoarse buncărul cu un zgomot puternic.

Se întoarse în pat și imaginile reîncepură să se depene la fel de limpede, de sigur.

Furia o făcuse să izbucnească, dar la început nimeni nu a auzit-o. Sau nu înțelegeau și ea a pus întrebarea încă o dată, din nou, de mai multe ori, fără să ridice tonul. Stătea lipită de canatul ușii, uitându-se la ele cum se agitau în jurul celor trei soldați – cel care povestise, bandajat la mână, așezat pe pat, cel care-l corecta mereu și puțin disprețuitor, jos, direct pe pardoseala din scânduri de lemn, iar un al treilea, mai departe de ei, speriat sau mirat că se află în camera aceea, lovindu-se peste șolduri, sărind unele peste altele, chiuind de râs și de o altă plăcere pe care o ascundea râsul, ca niște animale pe care s-a experimentat un gaz euforic. Au tăcut deodată. Magdalena a spus:

— Și ei, ei atât au așteptat, nu? să-i măcelăriți.

— Ce vrei să spui?

Ea a tăcut, nimeni nu spunea nimic pentru că în definitiv fusese ceva vesel și cuvântul pe care-l folosisese ea nu-și avea rostul. Nu-i urau pe străini, dar de data asta pierduseră, fuseseră bătuți și până la urmă unii se arătaseră chiar nespuse de caraghioși. Tăcerea se prelungea și băiatul adăugă:

— I-am luat prin surprindere, am mai spus-o. Am ieșit din pădure, acoperiți, am traversat câmpul și le-am căzut în spate. Manevra a fost...

— Nu fi idiot, interveni brusc cel care se arăta disprețuitor. Altceva vrea să știe. Este o domnișoară deșteaptă – și se uită la ea – este o puștoaică împruțit de deșteaptă și curioasă. Ei bine, dacă vrei neapărat să afli, ascultă. Știau că venim și ne așteptau, iar unii începuseră chiar să-și facă bagajul, se pregăteau să-și strângă câteva lucruri pentru că cei mai mulți erau niște rezerviști bătrâni contingent cu tata și nu cred că se mirau de nimic. Iar când am dat noi buzna peste ei câțiva se așezaseră chiar pe paturi fiindcă nimeni nu e atât de imbecil încât să-și pună singur ștreangul de gât. Însă se știa că armele le aveau la îndemână fiindcă arma e ca și cuțitul – trebuie să-l ai întotdeauna la îndemână, chiar dacă te duci la un botez.

Și, vorbind, se uita la ea, o țintuia de lemnul alb și înalt al ușii, ea își ținea corpul lipit și foarte drept, ca să pară că poate sta foarte bine și dezbrăcată. Un ștab de la noi, – a continuat – împreună cu un civil s-a dus să trateze, iar noi trebuia să stăm acolo la lizieră ca să nu-i treacă nimănui prin cap ideea să o întindă prin spate în pădure și eu zic că nu era atât de rău gândit pentru că, dacă un tip ambițios de la ei nu s-ar fi lăsat convins, nu puteau să facă altceva decât să vină spre noi, exact ca în câmpul de tragere, noi în pădure și ei afară, știi, asta se cheamă *tir aux pigeons*, fiindcă dincolo era șoseaua și pe acolo nu ar fi avut în niciun caz scăpare. Așa că planul, spun eu, era bun, nimeni n-avea să se aleagă cu nicio zgârietură.

Fetelor nu li se mai părea atât de excitant ce auzeau, el avea obiceiul să lungească unele cuvinte ca și cum s-ar fi îndoit că sunt în stare să înțeleagă. Unul dintre cei doi se aplecase să-și lege o moletieră. Legând moletiera, își lipise capul, părul, de genunchii uneia dintre fete. Însă celălalt vorbea

numai pentru Magdalena și ea simțea că o face cu un fel de ciudă fiindcă aștepta ca ea să cedeze. Să-și desprindă strânsoarea palmelor, să-și aducă umerii puțin în față, chiar și capul să-i alunece într-o parte. Pentru că era imposibil, nu se putea ca ea să aibă corpul acela plat și dur ca al unui impuber. Doar privirea de femeie; o femeie pentru care el era mult prea tânăr și neexperimentat. Numai că cineva s-a gândit că așa e prea simplu și atunci am tăiat sârmele, salt, înainte, ghemuit, iar câte un nătlău s-a zgâriat la frunte sau pe față, nici nu și-a dat seama până nu i s-a scurs sângele în colțul gurii, chiar și atunci, mai întâi l-a lins crezând că-i sudoare. Așa am trecut câmpul. Asta s-a întâmplat după ce ștabul și civilul intraseră. Pentru că cei din corturi nu puteau să fie atât de idioți încât să nu-și dea seama ce se întâmplă. Unul a ieșit, a vrut să se ducă la latrină, care era acolo, în spatele corturilor, dar s-a răzgândit, s-a descheiat la pantaloni și noi toți am rămas înțepeniți, ascunși cu fruntea și buzele în iarba mare și umedă, la câțiva zeci de metri de el și el se pișa, prefăcându-se că nu vede nimic. Iar după ce a intrat înăuntru cred că unii s-au uitat prin vreo crăpătură a pânzei sau chiar prin colțurile ferestrelor acelea mici de celuloid, privind la noi cum ne târâm și unii poate și râdeau în sinea lor așa cum râde o deșcă bătrână de un răcan care-i pus să măture o lungime de poligon în coate și genunchi. Pentru că, atâta vreme cât nu primiseră niciun ordin, însemna că nu e rău. Cred că erau mulțumiți, voiau să-și pună un rând de schimburi curate și să-și umple ranițele cu conserve și apoi să intre liniștiți într-una din cazărmile cu prizonieri, în locul englezilor și americanilor aviatori, așteptând acolo sfârșitul războiului.

Se opri. Însă vocea lui, din ce în ce mai târăganată, iar acum, la urmă, sătulă, ascundea ceva. Iar fetele redeveniseră atente. Magdalena nu ceru nimic. El așteptă, apoi trebui să continue.

Totul urma să se termine bine. Așa era rațional. Când m-a prins prima dată furând, m-a bătut și mi-a spus că e rațional să nu scap nepedepsit. În momentul în care ne pregăteam să intrăm în corturi, un idiot de neamț a pus mâna pe armă. Nu știu de ce a făcut-o, e stupid, dar de ieri mă gândesc într-una. Poate că era un obicei de care nu era în stare să se dezbrace. Poate voia să arate că are onoare – dar nu e vorba de așa ceva, ei ne disprețuiesc puțin fiindcă suntem murdari și noi îi disprețuim cumva că sunt impotenți dar și pentru că au ciocolată; cu ofițerii e altceva, dacă am să ajung ofițer, am să văd ce gândesc ofițerii. Poate că, văzându-ne deodată acolo, în pragul cortului și nu cred că arătam prea bine, unii erau mânjiți pe față, i s-a făcut deodată frică. O frică imensă și atunci a pus mâna pe armă. Iar ghinionul lui a fost că în fața lui tocmai s-a nimerit unul foarte ambițios. S-au privit o clipă în ochi, nu poți să-ți închipui cum s-au privit, nu ca două animale dintre care unul trebuia să piară pentru că eu cred că și animalul acceptă, vreau să spun că trebuie să fie o clipă în care simte că nu i se face nicio nedreptate. S-au privit ca două năluci, adică erau deja morți. Și, în clipa aceea, am vrut să-i trezesc. Să le dau câte un dos de palmă, lovitură puternică, pornită din umăr, să-i răstorn și după aceea să le dau și câte un picior în cur. Dar n-am fost în stare, deși sunt repede de mână, parcă eram paralizat, mă uitam la ei ca și cum eu aș fi fost la mijloc și amândoi trebuiau să tragă în mine. Nu era nimic de făcut, unul avea să moară și amândoi știau, spre deosebire de animale, că nu era drept. Al nostru a tras primul. Precis și bine.

Magdalena își desprinsese mâinile. Se mișcă. Ochii își pierduseră puterea de femeie. Făcu un pas către el – fetele tresăriră, simțeau că se va petrece un lucru curios, de neînțeles – dar ei nu-i păsa de nimic. Nu știa încă sigur ce va face. Poate îl va apuca de gât, trăgându-i corpul spre pântecul ei,

lipindu-i-l și ținându-l strâns, ca o mamă sau ca o amantă. Mângâindu-i părul, alintându-l, iubindu-l cu mâinile și pântecul ei plat, fără să-și dea seama că cel pe care-l alina era mortul; mortul, pe el îi căina, așa cum fac femeile foarte bătrâne care nu mai au puterea să plângă ci doar să mângâie, iar mortul nu putea fi – deși nu fusese vorba decât de rezerviști bătrâni – decât de un om tânăr, ca ei, care murise cu spaima nedreptății în ochi.

Celălalt, însă, speriat de presimțirea unui gest și mai mult ațâțat decât mulțumit că ea, în sfârșit, cedase, țipă. Așa că n-am măcelărit pe nimeni, deșteaptă ce ești. Dar, imediat, i se făcu rușine de slăbiciunea pe care o arătase. Reluă povestea și exact și tonul, puțin disprețuitor, puțin cinic, pe care-l avusese înainte, încercând să se arate și mai nepăsător. Din păcate, spuse el, zgomotul ăsta i-a cam înfricoșat pe unii sau pur și simplu i-a excitat, se spune că treaba asta îți intră repede în reflex. S-ar putea să fi crezut că ăi mari nu căzuseră la învoială, fusese un fel de capcană sau mai știu eu ce dracu. Au încercat să ne pregătească ceva – pe clădirea depozitului era montată un fel de cabină de lemn cu pereții căptușiți cu saci de nisip și acolo instalat și un post de mitralieră, însă ăla a fost cuminte – și atunci a trebuit să-i facem să se potolească. Câțiva s-au tăiat, nu numai de la ei și de-ai noștri, iar unul destul de rău. Dar să știi – și acum părea să-i fie indiferent tot ceea ce spunea, nimeni nu a fost măcelărit și, oricum, dacă ar fi vorba de așa ceva, nu ăia trebuiau măcelăriți, însă asta n-o poți pricepe tu oricât ți-ai închipui că ești de deșteaptă. Și, dacă mă gândesc bine, poate că nici nu e rău că am dat buzna peste ei. Războiul ăsta ar fi putut să-l câștige, totuși au să-l piardă și tot datorită nouă, chiar dacă ni se desfac moletierele mereu, ca idiotului ăstuia.

Fusese zgomot în oraș până seara târziu. Câteodată treceau și mașini, mai mult militare, ferestrele erau deschise și se auzeau dinăuntru

camerelor adânci receptoare de radio. Erau puternice sau găjâite, aparate vechi, cu amplificatoarele puse la maximum, amestecând voci bărbătești și muzică, marșuri, potpuriuri și preludii simfonice, întrerupte de un comunicat iar câteodată se suprapuneau posturi străine. Vândători ambulănți de fructe și taxiurile de piață, claxonând în fața fiecărui obstacol cât de neînsemnat. O mulțime alergând veselă și bezmetică, iar printre ei oameni oprindu-se brusc, intrând în magazine și ieșind cu brațele pline de pachete cu care aproape fugeau spre casă. Fiecare părea să ia locul dinaintea celuiilalt, un fel de joc colectiv în care se curba, se striga, se roteau unii în jurul altora, amestecându-și tropăitul picioarelor ca într-un țarc, în care au fost împinși laolaltă, în mare grabă, felurite animale și oameni.

Totuși, zgomotul nu de aici venea. Era un fel de schimbare a aerului, care se suprapunea peste oraș, curgea de sus, peste acoperișuri și hornuri prelingându-se de-a lungul pereților calzi sau întunecoși până în pietrele pavajului și, de acolo, răsfrânt, pornea din nou în sus, interferându-se cu ceea ce continua să cadă, iar oamenii păreau să nu aibă nicio răspundere pentru acest zgomot. O explozie, care la început fusese un joc de petarde inofensive și care, pe măsură ce trecea timpul înainte, transformându-se în oboseală, devenea un fum înecăcios. Iar oamenii simțeau această schimbare imperceptibilă, mișcările lor începeau să fie mai sacadate, neliniștite, un fel de spaimă rea, pentru că nu-și avea încă nicio justificare, li se urca în pomeții obrazilor și ochi.

Către seară, când se mai vedeau contururile pomilor, au început să se audă bubuiturile tunurilor.

Cei trei se hotărâseră greu să plece și, în momentul în care unul voia să se ridice, a spus, *ei, ați fost grozave*. Le dăduseră tot felul de lucruri, le-au cusut nasturii de la cămăși și le-au spălat și

batistele. Se instaurase un fel de camaraderie ciudată. Știau că totul se va termina foarte curând și poate tocmai de aceea părea că nimeni nu este foarte grăbit să facă ceva anume, aveau multă vreme înaintea lor.

Monitoarele intraseră și apoi au ieșit.

Camera era lungă și înaltă, cu pereții vopsiți în alb de var, de sus până jos. Paturile nu stăteau lipite de perete. Așa e și dormitorul nostru, a spus unul dintre băieți, *câteodată ne gândim la voi, seara mai ales, când suntem obosiți. Maria Magdalena, se laudară fetele, povestește grozav, păcat că n-o puteți asculta.* Stăteau cu tunicile deschiate, armele le ținuseră la început lângă ei, la fel și căștile. Nu spuneau însă nimic de familiile lor. Era singurul lucru cețos, nesigur, care exista între ei. Fetele se prefăceau că nu-l observă pentru ca ei să nu se simtă prost. O singură dată una dintre fete a întrebat *vouă vă trimite cineva prăjituri?*, la noi vin doamnele câteodată. Era puțin prostuță, dar ei nu aveau de unde să știe, *nouă, prăjituri? noi vrem rachiu și primim țișări groase de foi pe care le fumăm când ne facem siesta întinși în fotolii adânci din piele roșie de vițel* – și toți au râs descătușați.

Și-au luat armele și căștile. Și-au încheiat tunicile. Când a ajuns în dreptul ei, a întrebat-o, *tu ești Maria Magdalena, nu-i așa?* și o privea sigur, minunat de sigur. Ea știa că este foarte slabă, mâinile și picioarele lungi, umerii osoși. Nimeni însă nu se putea lăsa înșelat multă vreme de înfățișarea ei. Întinse mâna spre ea ca și cum ar fi vrut să o apuce de bărbie. Se opri, cu mâna în aer, *pe mine mă cheamă Adam.* Zâmbi, însă siguranța lui dispăruse, nici nu fusese vreodată. *Chiar așa mă cheamă, mi se spune păcătosu.* După ce au ieșit, Maria Magdalena s-a uitat la ceas. Nu trecuse decât o jumătate de oră, poate și mai puțin de când intraseră în cameră. El era singurul căruia îi era teamă de ce avea să vie.

Se simți golită, extenuată ca după o noapte de dragoste sau de veghe. Imediat căzu într-un somn greu.

I se oferise ceva. Un fel de dar, de ajutor. Două pachete mari, pe care au vrut să i le ducă acasă cu mașina mică a direcției. Ea a spus că nu stă departe. În pachete erau lucruri de îmbrăcăminte, o savonieră, o ramă de metal pentru fotografii, milieuri din macrame. A desfăcut pachetele jos, pe podeaua camerei. Lucrurile stăteau împrăștiate. Se uită la ele mirată. Nu-i era scârbă și nici rușine. Avea doar impresia că cineva umblase în scrinul și în dulapurile ei și în sertare, acolo, în casa goală, după plecarea ei și adunase la întâmplare ce putuse. Pachetele fuseseră bine legate.

Au înțeles că a refuzat mașina mică fiindcă drumul era prost. Putea fi folosită însă ambulanța, s-au oferit să i le aducă acasă cu ambulanța și Magdalena, pentru un moment, în panică, a dat din cap. Apoi și-a dat seama, a spus, dar ce vor crede cei care vor vedea oprindu-se mașina și deschizându-se ușa de la spate, oamenii sunt curioși, vor fi tare dezamăgiți văzând numai pachetele și aerul ei glumeț i-a convins.

Privi din nou lucrurile. Dar de sus, fără să le atingă, îi era greu să scape de gândul că cineva cotrobăiește în urma ei. Ambalajul fusese făcut din hârtie groasă. Împinse grămada de lucruri sub pat, făcând să alunece pe podeaua ceruită hârtiile în care fuseseră împachetate. Aveau să rămână acolo, sub ea, până când se va hotărî cum să scape de ele. Dar nu putu suporta multă vreme. I se părea că încăperea este invadată de respirații străine, alunecând molatec pe sub ea. Întinse mâna și trase. Un plic transparent cu ciorapi de damă căzu alături. Înghesui lucrurile, împingând pachetul în colțul dintre butii și zid, aproape de fereastră. Se întoarse și izbi cu vârful pantofului plicul de ciorapi. Pe plic era fotografia unui manechin cu

picioare lungi, dezgolite până mai sus de șolduri. Se opri și începu să râdă. Ridică plicul, îl desfăcu, așază fotografia reclamă pe noptieră, desfăcu ciorapii de pe carton. Își ridică picioarele pe pat și începu să se îmbrace. Privea fata model străduindu-se să facă aceleași mișcări pe care le-ar fi făcut ea. Își netezi ciorapii cu mâna – ce curios! mâinile mele au fost întotdeauna atât de străine de trupul meu – dar trecu repede peste gândul acesta, nu putea să-i strice bucuria. Termină, rămânând cu piciorul stâng puțin îndoit, dreptul întins. Mai corectă puțin poziția, privind tot timpul fotografia modelului. Așa e perfect, strigă și rămase câteva clipe nemișcată. Ar fi vrut să aibă o oglindă, să vadă dacă i-a reușit. Era ca o compoziție într-o vitrină cu manechine, dar nu se putea zări decât un colț din vitrină, acela unde se afla ea.

Prelungi mișcarea dintr-un fel de plăcere curioasă. Momentul acesta de imobilitate îi aduse în minte un altul foarte vechi. Stătea întinsă în pat. Erau aceleași picioare lungi, albe, străine. Nicola lipsea. Se străduia să le recunoască. O încordare absurdă. Corpul ei, dezgolit, nu-i mai aparținea. Își privea picioarele ca și cum nu ar fi fost ale ei, ar fi fost surprinsă cu un obiect pe care nu-l dorea, ținându-și mâinile pe picioarele unei alte femei; o dorință de neînțelese, amestecată cu silă. Nicola intrase pe neașteptate în cameră. Ea îl privise cu milă. Niciodată nu o văzuse la lumina zilei astfel, cu picioarele dezgolite sus, până la coapse (își aruncase totul, pantofi, ciorapi, chiloți, rămăsese într-un combinezon urât decolorat, care se lărgea neconținut, acum însă, pentru prima dată, îi părea bine, pentru că o acoperea). Își spuse că o pândise. Pentru că nu-l auzise venind, doar când deschisese ușa, dar atunci era prea târziu. Și o furie rece îi alungă tot sângele din obraji. Așteptă, ținându-și mâinile inerte, cu palmele desfăcute pe o piele străină. Apoi începu să-și maseze ușor mușchii pulpelor și toată această activitate egală și

stereotipă părea pregătirea unei lupte violente. Mișcarea nu era grațioasă. Avea ceva carnal și nesățios. Mâinile se potriveau pe piele și Nicola simți prin mâinile ei toată nebunia dorinței. Mâini uscate și reci. Dar nu făcea nimic. Rămase ținut în ușă și, după un timp, ea își dădu seama că se înșelase. Strigă, *intră, hai intră*, pentru ca să se audă vorbind. Apoi se dădu jos, rotindu-și picioarele strâns alipite, apucă un capot și începu să se îmbrace. Un capot vechi, de diftină roșie, presărată cu pete neregulate, de forma unor margarete galbene. Nicola o așteptă să se îmbrace. Apoi spuse:

„Vreau să mănânc.”

Noaptea se culca lângă ea. Întindea mâna și ea se apropia. Magdalena știa că ea e femeia. În cameră era întuneric, dar niciodată nu se întâmpla altfel. Magdalena își aducea totuși aminte de pod. De mirosul de lemn uscat, lemn transformat în praf și, totdeauna, amintindu-și, praful acela o amețea. Era ca o pătură veche, aruncată brusc în cap și, în încercarea de a respira, de a lua cât mai mult aer, gura și nările i se umpleau de un fel de nisip uscat și dulceag. Din cauza amintirii podului, era totdeauna în așteptare. Era sigură că Nicola nu se putea lipsi de furia aceea rea, copleșitoare, de animal care a stat mult timp la pândă. Crezuse că acum, când intrase pe neașteptate în cameră, avea să se întâmple. Poate că noaptea erau prea aproape unul de altul. Că se va repezi asupra ei, în dezmățul acela de dorință și forță și pentru încă o dată va fi mulțumit, simțind în rezistența ei o repulsie obligată să se convertească încetul cu încetul într-o plăcere murdară, însă Nicola nu făcuse nimic. Se îndepărtase puțin, aruncându-și din când în când ochii pe fereastră și o așteptase să se îmbrace. După ce au sfârșit masa, Nicola a zis:

„În timpul zilei să nu mai intri în cameră.”

„Eram obosită.”

El repetă cu încăpățânare:

„N-ai să mai intri.”

Magdalena strigă atunci, râzând și în momentul acela devenise din nou stăpână:

„Ți-e frică!” ”

Îl privi în față, lung, sigură de ea, așa cum le privea pe fetele care veneau să-i ceară iertare. Una dintre ele greșise și se ruga să fie pedepsită, dorea să fie pedepsită, dar Magdalena tăcea. N-o iubeau când tăcea, sânii îi intrau în torace, umerii i se înălțau, buzele își pierdeau culoarea, devenea, printr-un fel de metamorfoză uluitoare, un bărbat, iar schimbarea asta de sex avea în ea ceva groaznic ca un păcat sau blestemul care poate distruge totul. Nicola se sculă și ieși.

Magdalena se îmbracă a doua zi cu ceea ce primise. O fustă în carouri albastru-roșii, pantofi, bluză de poplin albă, cu mânecile scurte, o jachetă maro. Își atârnă un fel de colier din imitație de jad. Mai erau și alte lucruri, dar trebuise să aleagă. S-a aflat repede și femeile din spital, care făcuseră pachetul, au fost foarte mulțumite. Intrau în camera fișierului sub diferite pretexte, stăteau de vorbă și plecau. Una dintre ele a spus *îmi pare bine că ne-am înșelat*. Magdalena ar fi vrut să afle mai mult. Dar nu putea să întrebe. Doamna Wagner era singura care înțelesese. Poate și Marta. Marta însă nu a venit. De fiecare dată, când intra una dintre femei, doamna Wagner o privea. Ele două nu se iubeau, dar faptul că ridica privirea asupra celei care intra, cu aerul ei alunecat, disprețuitor, era totuși un semn de încredere.

Magdalena plecă mai târziu. Porni pe aleea care dădea în spatele pavilioanelor și se opri în fața ușii lui Matei. Se pregătea să bată, când ușa se deschise. Au stat de vorbă mult timp. Matei era liniștit și atent. În camera de locuit fusese făcut de curând curat. Era îmbrăcat cu o cămașă închisă până sub bărbie și o pereche de pantaloni cu bretele. Din cauza cămășii, părea un pastor,

ocupându-și timpul liber. La plecare, i-a sărutat mâna. Îi păru bine că nu-i spusese nimic. Venise cu intenția să-i spună. Matei era foarte curat și politicos. Arma o lăsase pe pat. Trebuia să-i spună, au făcut o colectă pentru mine, nu-i așa că e frumos că pentru mine s-a făcut o colectă. Sunt folositoare pentru că prilejuiesc fapte frumoase. Dacă Matei n-ar fi fost atât de curat îmbrăcat, i-ar fi spus. Era totuși o porcărie faptul că îi trecuse prin cap ideea să se plângă lui Matei.

A doua zi își puse alte lucruri dintre cele pe care le primise. La fel făcu și a treia și a patra zi. De data asta îi reuși. Directorul o chemă la biroul lui.

— Nu trebuie să-ți bați joc de noi.

Maria Magdalena era mulțumită că aflase de la cine pornise.

De aceea vorbi foarte liniștit.

— Nu-mi place să port lucruri vechi.

— Știu că ai suferit o nenorocire. Tot timpul îi învățăm pe oameni să fie solidari...

— Lucrurile vechi miros. Ați purtat vreodată lucruri vechi?

Directorul spuse stupid!

— Nu trebuie să te descurajezi. Poate din pricina asta ești puțin nervoasă.

Peste câteva zile au venit s-o vadă acasă câteva femei de la spital. Un fel de delegație. În camera Magdalenei existau patul de metal, un dulap de haine, soba și butiile cu smochini. Mai era și scrinul ei. Au fost nevoite să se așeze pe pat. Patul avea somiera lăsată. Era foarte greu de stat pe marginea lui. Se străduiau să găsească o poziție ca să se poată privi unele pe altele. Din cauza aceasta arătau exact ca vizitatorii din zilele de duminică. Puțin crispate, neîndemânatece, silindu-se să zâmbească. Prefăcându-se joviale. Unul dintre smochini era înflorit. În cameră plutea un miros curios, amestec de apă de colonie și

substanță aseptică. Din cauza aceasta parfumul florilor de smochin sugera un fel de boală ascunsă, așa cum se spunea altădată că în camerele de tebeciști miroase a tuberoze.

Nicola a cules într-o primăvară ramuri subțiri, cu muguri, de salcie. Era încă frig. Le-a adus în bucătărie și le-a pus pe masă. Ea era plecată. S-a întors târziu. Când a venit, Nicola arunca ultimele ramuri în sobă. Dăduse la o parte ochiurile de pe plita de metal și camera se umpluse cu un fum acru, albicios. Ramurile erau tinere, pline de sevă. Ardeau foarte greu. Magdalena a rămas în dreptul ușii, privindu-l. A stat acolo fără să facă nimic. Nicola ar fi trebuit să se oprească. Ramurile nu erau ale lui. Dar el se uita în focul albicios și continua să arunce.

Una dintre femei a spus:

— În timpul războiului am stat într-o cameră cu leandri. E un pom cu flori foarte frumoase. Îmi era foarte frică. Uneori, noaptea, vedeam reflectoare pe cer.

Erau din ce în ce mai încurcate. Aduseseră prăjituri de casă și borcane cu dulceață. La plecare, i-au spus:

— E o cameră destul de plăcută. Fotografia de pe perete e a gazdei, nu? Era fotografia cu copii în tricouri și cu banda de pânză pe care scria „sosire”. Magdalena dădu din cap. Știu un tânăr care a avut poliomielită. A făcut sport și s-a îndreptat foarte mult. Au vrut să facă și în spital o sală de sport. E ideea directorului. Cred că el ține mult să te simți bine la noi. Nu e un om rău, deși cam plictisitor. Mă bucur că ne-ai chemat. Când ai nevoie de ceva, spune. Poate că o să-ți găsim o masă. Una mică, ovală, pe care să pui o vază cu flori. Doamna Wagner regretă că n-a putut veni.

După plecarea lor, Maria Magdalena scoase lucrurile ascunse și le răspândi în cameră așa cum fuseseră înainte. Pe peretele opus ferestrelor era prins un afiș. Un afiș lung, ca o coală, cu scriere

japoneză de un portocaliu intens, cu siluetele a doi copii văzuți din spate, în colțul din dreapta, jos. Mai erau și alte lucruri colorate, cârpe sau bucăți de pânză. Apoi încuie camera cu cheia și plecă.

Merse spre vechiul cartier comercial al orașului. Se opri în dreptul vitrinelor, intră în magazine, ieși, totul liniștit, fără grabă ca și cum ar fi trebuit să facă să se consume un timp de așteptare. Pe când se plimba, își aduse aminte de Ana. Intră într-o cofetărie și ceru o cafea. Ana dorise să rămână singură o noapte în oraș. La început, se prefăcuse că aleargă după mașină, iar, după aceea, alerga cu adevărat. În ultimul moment, i se făcuse teamă. Cafeaua era foarte slabă. Din fericire, foarte fierbinte și dulce. Bineînțeles exact atunci când nu trebuia să-i fie frică. Până în momentul acela poți să tremuri, e chiar foarte bine să tremuri pentru că așa simți totul foarte limpede.

Ieși din cofetărie și porni din nou pe străzi fără nicio țintă. Se lăsase seara. Intră într-o mercerie și-i ceru vânzătoarei să-i arate mai multe sculuri de lână, compară culorile alese, schimbă, ceru altceva, renunță. Se opri într-un magazin de galanterie, încercă o pereche de mănuși, ieși, porni mai departe, amestecându-se în mulțimea grăbită și leneșă a serii. Privi fotografiile dintr-o vitrină. După aceea, văzu abajururi de carton gălbui, mașini de călcat de voiaj și prăjitoare de pâine. Vitrine mari, tapisate cu catifea albastră, pânză, hârtie colorată. De peste tot o împresurau mirosuri de cafea prăjită, aluat, ulei încins, umezeală de dușurile vechi. Apoi i se făcu foame. Intră într-un lacto vegetarian, comandă o omletă, mănca repede, cu poftă și se ridică.

Era foarte obosită. Porni spre casă, mergând agale, târându-și picioarele cu o încetineală exasperantă, pentru că simțea că totul trebuie să pară adevărat – o femeie care se întoarce acasă puțin obosită și înfierbântată, a alergat după câteva mărunișuri, dar nu-și mai amintește bine după ce

și chiar dezordinea asta ușoară face parte din ziua ei bună.

Intră în cameră, așteaptă câteva clipe și aprinse lumina. Privi intens la lucrurile din jurul ei. Patul de metal și dulapul, eșarfele, plantele. Scrinul. Un fel de bucurie pioasă. Era o cameră în care totul se afla așa cum fusese lăsat de ea. Și ca să se convingă spuse tare *Nicola, Ana* și chiar *Adam* – Adam care murise atât de firesc. Apoi începu să se dezbrace.

Doamna Wagner știa câteva limbi străine. Cineva o rugase mai demult să-i facă traducerea unui rezumat dintr-o comunicare pe care dorea să o trimită unei societăți științifice. După aceea îi veniseră și alte lucrări. Traducea foarte bine, scria însă cu dificultate pentru că suferea de artroză și îi tremura mâna. Magdalena îi propuse să bată ea la mașină. Doamna Wagner acceptă. Traducea și dicta direct. Unor cuvinte nu le găsea imediat corespondentul și atunci Magdalena îi oferea mai multe soluții. Din sumele pe care le încasa, doamna Wagner îi dădea un sfert Magdalenei. Era o înțelegere foarte bună pentru amândouă. Totuși nu puteau să lucreze liniștite decât când erau în tura de după-amiază, fiindcă spre seară nu mai venea nimeni și, dacă aveau nevoie, rămâneau după ora programului. Magdalena găsi o încăpere sub scară, care fusese închisă cu un perete de scânduri. Aici se țineau gălețile și periile. Rugă pe una din îngrijitoare să le găsească alt loc și îi cumpără o pereche de ciorapi groși de bumbac. După aceea, aerisi bine încăperea, aduse o masă mică și două scaune, înlocui becul cu unul mai puternic și-i puse un abajur. Doamna Wagner nu știu nimic. Când termină de aranjat cămăruța, o chemă. Înăuntru mirosea a cafea caldă. Magdalena trase ușa și amândouă aveau loc atât cât să se strecoare una pe lângă alta, cu capul puțin plecat. Pe partea interioară a ușii era un carton pe care

fusese scris „liniște, lucrăm”. Doamna Wagner spuse:

„Nu-mi place să mă las surprinsă.” Totuși zâmbi.

Chiar când rămâneau seara, deși sala fișierelor era goală, preferau să intre în cameră. În timpul zilei, stăteau doar când era ceva urgent de făcut. Camera avea un zăvor înăuntru, iar, de afară, Magdalena închidea cu un lacăt. Doamna Wagner își luă obiceiul, în timp ce lucrau, să citească tare anumite cuvinte pentru ca Magdalena să se acomodeze cu pronunția.

„Așa îmi este mai ușor, am o memorie leneșă.”

În cămăruță era totdeauna curat. Nu se știa cine se îngrijește de curățenie, dar ori de câte ori intrau, totul părea proaspăt. Pe masă se aflau acum reviste și dicționare, de perete fusese prinsă o schemă anatomică în mai multe limbi, planșe cu flori, animale. Magdalena repeta cuvintele pe care le auzea și uneori trebuia să o facă de câteva ori. După aceea completa în câteva propoziții eliptice cuvântul lipsă. Întotdeauna în cameră mirosea a cafea caldă și, foarte vag, ca și cum ar fi ieșit, din lemnul uscat, a rășină.

Într-o seară, târziu de tot, doamna Wagner vorbi. Soțul meu și-a schimbat numele la căsătorie. Wagner este numele meu de familie. Eram foarte buni prieteni. Acesta a fost unul din puținele lucruri neașteptate pe care le-a făcut. Era sigur că o să mă bucur, deși niciodată n-am vorbit despre asta. Cineva l-a întrebat, o dată, de ce și-a schimbat numele și el a spus, nu înțeleg întrebarea, apoi a adăugat, puțin apăsător, *mu numesc Wagner*. Călătoream mult. El m-a învățat, când eram în munți, să număr din momentul în care se vede lumina fulgerului până când se aude trăsnetul. *Uite, așa trebuie făcut și începea să-și lovească palmele la intervale regulate ca și cum ar fi dat ritmul unei măsuri. În felul acesta nu-mi mai era*

frică. Când ajungeam seara lângă un râu, ne opream. Ne dezbrăcăm din cap până în călcâie și intram în apă. Până sub genunchi sau, dacă apa era mică, cel puțin până la glezne. Ne vedeam unul pe altul albi și atunci nu ne mai era frig. Uneori mergeam pe câmp. Tăiam câmpurile, toamna târziu, când pământul era aproape înghețat. Unele așezări sunt foarte, depărtate, dar chiar și pe acelea le ocoleam. Câmpul gol e ca un fel de sfârșit. Ne așezam unul în spatele celuilalt pe pământul uscat și el, primul, întreba, *tu ce vezi?*

Când eram în oraș, ne prefăceam că ducem o viață foarte așezată. O dată, a luat foc o casă lângă noi. Era noaptea. După ce au venit pompierii, el a ieșit afară, îmbrăcat cu halatul peste pijama, a rămas câteva clipe, s-a întors și a făcut o cafea. M-a chemat, ne-am așezat pe fotolii și am băut cafeaua, ca și cum am fi fost la sfârșitul unei petreceri, după ce au plecat oaspeții și respiri câteva clipe. Acum știu că ne prefăceam. Așa îmi place mie să mă gândesc dar poate nu-i adevărat. Eram buni prieteni.

Când ne aflam în oraș, îmi spunea draga mea, chiar și atunci când nu mai era nimeni de față. Iar eu mă purtam la fel. *Ai dori să iei masa?* și o făceam cu un fel de grijă cuminte de parcă totul ar fi depins de măsura și liniștea gesturilor mele. Și tocmai gândul acesta este cel mai greu de suportat. Că, în realitate, am fost foarte puțin împreună. Nu, nici asta, că ne-am înșelat, fiindcă numai acum îmi spun, știu sigur că ne prefăceam. Aveam destui prieteni, iar seara, după ce plecau, ziceam a fost bine și începeam să facem ordine în cameră. Aș vrea să mă gândesc la ceva neobișnuit care ni s-a întâmplat. Să pot să-ți spun un lucru oarecare, așa cum aș scoate un obiect din buzunar, un fruct de pin sau un ban vechi și aș spune, asta este ceva care o să te facă să înțelegi, dar nu găsesc nimic. Or, îmi vin în minte lucruri stupide: oglinda aburită din baie, totdeauna după ce ieșea el și

încăpățânarea mea de a aștepta ca aburul să se condenseze, să se limpezească lumina oglinzii. Niciun moment de spaimă, de teamă groaznică pentru ceva care simți, ești absolut sigur, s-a întâmplat și pe care acum l-ai reface altfel. Disperarea în fața unei uși închise. Nerăbdarea insuportabilă, de neînfrânt, de a sparge o mulțime, de a rupe masa ei greoaie ca de moluscă pentru a ajunge undeva, mai repede. Nici chiar războiul, ce a fost el pentru noi? O absență, un interval neobișnuit de despărțire, dacă ar exista cel puțin o noapte a ajunului, un tren, o falsă veste, ceva oricât de vulgar, de insolit, de care să nu pot scăpa. Nici nu știu cât a durat acest interval. Întoarcerea a însemnat o manta ușor decolorată, prost croită, care atârna pe el, mi se pare și apoi toate hainele dezinfectate, puse undeva. Niște lucruri primite sau date cu împrumut.

Paul și cu mine am fost foarte buni prieteni. Ar fi putut să scape. A dispărut într-o zi. Fără să lase nimic în urma lui? Puteai să-ți închipui că nici nu existase vreodată. Eu fuseserăm mereu o femeie singură.

Acum sunt sigură că, dacă nu am fi fost în oraș, în orașul ăsta trist și searbăd, nu s-ar fi întâmplat nimic. Nu s-ar fi putut întâmpla. Am fi luat lucrurile în răs. Am fi trecut peste câmpuri, prin păduri rare, dormind ziua și umblând noaptea, am fi pornit în lumina moale a asfințitului și ne-am fi oprit în cea crudă a răsăritului. Am fi fost uitați. Am fi mâncat slănină și biscuiți, am fi găsit colibe părăsite sau șoproane vechi, ne-am fi mânjit la nevoie fețele și niciodată cu o undă de uimire sau de jenă. Fără să ne pară ridicolă fuga aceea, oricât ar fi durat și nici obositoare. De aceea îmi spun că aici, în oraș, mințeam. Ne prefăceam, deși numai eu am ajuns să-mi dau seama de asta. Adică nu putea fi tot a noastră cuminenția aceea ridicolă și inertă și îngrozitoare obișnuință, ca un fel de plasă imensă care-ți cade pe cap și umeri; nu mai

poți gesticula, roti brațele, strânge pumnul și arunca înainte, nici mișca de la dreapta la stânga corpul, doar atât, *da, dragule, bine dragule; cum vrei tu, iubito*. Nimic. Aceeași oameni care stăteau noaptea în râu până la glezne, până la genunchi, unul lângă celălalt, goi, albi. Aruncându-și în față apă înghețată și râzând ca să-și bată joc de frig și întuneric. Cu toate că, ce idee, smintiți, mă întreb dacă nu atunci ne prefăceam. Cineva s-a întors peste câțiva ani. Mi-a spus, e foarte conștiincios, sunt păduri vechi, mergi în ele ca printre coloane, iarna e mai greu, au inventat un fel de sănii pe care doi oameni le trag cu ușurință și acum totul ne pare atât de ciudat aici, e bine că suntem uitați, vă rog să mă iertați – și a plecat.

Rafael (așa i se spunea directorului pe care-l chema de fapt Eliazar) intră într-o seară în cămăruță. Avea o sticlă cu vin și un pachet. În pachet era pateu de pasăre în aspic, pâine și o cutie de brânză. Puse pachetul pe masă, Magdalena, surprinsă de intrarea lui, întinse mâinile spre foile de hârtie risipite în fața lor. Ridică apoi capul și, când se pregătea să vorbească, începură să-i tremure ușor colțurile gurii. Avea în expresie un amestec ciudat de femeie bătrână și de adolescentă. Doamna Wagner interveni cu un gest liniștit.

— Lasă-l, nu face rău nimănui. Apoi, către el. Ar fi trebuit să bați la ușă. Ne simțim bine aici și în siguranță.

— Îmi pare rău.

— Nu-i nimic, acum nu-i nimic. O dată tot o să înveți.

— Albertina! și avea un aer cu adevărat deznădăjduit. Iar din cauza asta părea și puțin comic. Doamna Wagner râse.

— Gata. De cele mai multe ori o începem prost. Se întoarce spre Magdalena. În fiecare an, într-o anumită zi, pe care eu o uit, dar el ține mine,

bem împreună o sticlă de vin. Anul ăsta o să fim trei.

— E târziu, spuse Magdalena, pregătindu-se să plece.

— Stai jos. Nu fi stupidă. Ești singura femeie de aici care nu tremură când simte miros de obiele.

Au început să desfacă pachetele.

— Eli, vorbi doamna Wagner, voi îi spuneți Rafael, eu îi spun Eli, dar foarte rar, m-a cules de la o coadă de șomeri. Nu erau șomeri, ceva mai rău, pentru că atunci când îți venea rândul și-ți spuneau unde să te duci, se uitau la tine să vadă cum reacționezi. Le plăcea grozav momentul acela. Îți furau spaima sau uluirea din ochi în clipa în care se năștea înainte de a se întinde pe față. Cu un excelent simț al surprizei, bine exersat.

— Regret foarte mult, spuse fără niciun sens Magdalena.

— Nu mă sperie bruta. Cel care se uită precis unde lovește. Nu am fost niciodată izbită, dar pot să-mi închipui. Uneori mă uit în dreapta și în stânga mea și îi văd cum strâng fălcile. Sau apasă pe accelerator până la fund. Niște priapici. Existau, oameni care nu ridicau niciodată mâna. Atât doar, *bună dimineața și ați dormit bine?* într-o încăpere inundată de o lumină crudă, albă, intactă, umplând toate ungherele, după o ședere de douăzeci și patru de ore într-o cameră fără nicio fereastră. În fiecare zi. Și plăcerea de a vedea cum strânge pleoapele, acoperindu-și ochii, fără palme, de a-i pândi mușchii feței, convulsiile, de a-i aștepta teama, disperarea pentru ceea ce ar trebui să vină. Am citit – nu, nu, mie nu mi s-a întâmplat – despre un culoar foarte lung prin care cineva se apropie, în fiecare zi aceiași pași, un mers egal, liniștit, dar totdeauna se oprește puțin înainte sau puțin după, în fiecare zi, numai distanța se schimbă. Eli a venit și m-a scos din sala aceea de așteptare, în care mirosea întotdeauna a lemn umed și rumeguș, înainte de a-mi veni rândul.

Magdalena vorbea încet.

— Încă mai urăști?

Doamna Wagner tresări.

— Nu. Astăzi mi-am amintit liniștită.

— Treceam pe aici, spuse deodată vesel Rafael, și-am văzut lumină. E foarte plăcută camera. La sfârșit, mi se pare, o să bem o cafea.

Apoi scoase un briceag cu tirbușon, luă sticla și se pregăti să o desfacă.

— Seara suntem obosite. Și puțin nervoase.

— E un vin bun. Am păstrat sticla la temperatură constantă, culcată și în întuneric.

Magdalena aduse pahare. Apoi băură. Fiecare ținea paharul altfel. Vinul era puternic taninat, în primul moment părea aproape amar, dar senzația dispărea repede, se transforma într-o căldură cuminte, un abur, pătrunzând uniform, cu răbdare, în tot trupul.

— Știai că lucrăm aici?

— Ohoo, mi se spune chiar dacă nu întreb. Stau în fotoliul meu. Îmi întind picioarele, caut o poziție comodă și aștept.

— Ai învățat câte ceva, Eli.

— Albertina, sunt un om aproape bătrân. Dacă ar fi trăit mama, mi-ar fi spus, nu e bine Eli, singurătatea e un viciu.

Apoi turnă din nou și iarăși băură. Taninul se simțea și mai puțin ori se obișnuiseră cu gustul lui. Și nici căldura. Din cauza asta se bea mai ușor. Ca mirosul unui trup pe care-l cunoști, își spuse Magdalena. Dar îi păru rău și de gândul care îi trecuse prin cap și puse paharul aproape negolit pe masă. Rafael rupea bucăți mici de pâine pe care întindea cu briceagul brânza untoasă. Sorbea vinul cu înghițituri rare, fără să-l privească, însă indiferența lui era numai aparentă. Doamna Wagner își aminti cum arăta altădată. Era foarte slab și ochii aveau o culoare deschisă. Singurul lucru, cu adevărat frumos la el, erau buzele. O singură dată întrebaseră: ce aștepti Albertina? Numai

el îi spunea așa. Un nume vechi, al bunicii sau al străbunicii, trecut printre celelalte nume.

— Ultima dată, o auzi pe Magdalena vorbind, am băut vin cu soldații. Ascultând-o, fără voia ei, se crispă. Câteodată îi reamintea de primele zile. Atunci i se părea o ființă grosolană. Aș vrea, continuă Magdalena, să știu exact când s-a întâmplat asta. Pe niciunul din ei nu-l mai țin minte. E aproape un semn de lașitate.

Rafael își umplu din nou paharul. Terminase de mâncat și se lăsă cu scaunul pe spate, ridicând paharul în dreptul luminii.

— Vinul îl primesc de la un prieten. În fiecare an îmi trimite un număr de sticle și eu fac la fel cu el. E ca un schimb de prizonieri. Amândoi ținem la ceremonialul ăsta. Numărăm sticlele, după aceea trimitem o scrisoare. Niciunul nu-i mulțumește celuilalt, dar, după ce este desfăcută prima sticlă, unul dintre noi scrie, anul ăsta ai câștigat. Până în anul următor nu se mai petrece nimic.

— E o idee excelentă, Eli. Nu mi-ai povestit niciodată. De cât timp durează jocul ăsta?

— Ah, n-are nicio importanță. Voi sunteți totdeauna puțin speriați că un lucru nu este destul de vechi.

— Amintirile mele cele mai proaspete sunt cu soldați, spuse Magdalena. Dar mințea pentru că era ușor amestecată. Și, de fapt asta era și ceea ce dorea. Să nu fie nevoită să se gândească la nimic, să aibă capul gol, golit de orice. Ca o cameră în care s-au deschis brusc ferestrele și pentru o clipă, curentul de aer răstoarnă, amestecă totul, obiectele, mirosul lor, locul unde se găseau, nimic nu mai poate fi recunoscut. Întinse paharul spre Rafael și acesta îl umplu. Magdalena bău repede, cu lăcomie.

— Eram pe una din străzile din apropierea Dunării, în Buda, zise Rafael și era aproape seară, nu aveam nevoie de nimic decât să prelungesc cât mai mult senzația de pace și orgoliu, care mă stăpânea. Am intrat într-un loc să beau ceva. Am

văzut raftul din spatele barmanului – era plin de sticle și mi-a părut rău că am intrat, ceea ce doream eu era altceva. Dar băiatul se uită la mine, bineînțeles fără să pară prea insistent și tocmai asta m-a împins să fac ceva. Am întins mâna spre o sticlă pe care scria Tokai. În momentul acela, am auzit pe cineva de lângă mine, *nu, domnule, nu, vous trompez monsieur, altceva e ceea ce vreți și* m-a scos de acolo așa cum ai scoate un adolescent dintr-un stabiliment sordid. M-a dus la el, îmi amintesc bine o cameră foarte înaltă, cu mici obiecte de porțelan răspândite peste tot, dar nu era decât singură, camera aceea și alături, despărțit printr-o perdea groasă de catifea, poate și un perete subțire în spatele ei, un loc de unde a adus târziu o cafetieră de metal alb – am stat acolo și am vorbit fiecare pe rând foarte mult ca și cum nici nu am fi fost împreună. Era un vin roșu foarte limpede. De ce trebuie totdeauna comparat cu sângele de iepure? Într-un colț al camerei era un lighean de porțelan, în care mi-am spălat mâinile și fața. După ce am plecat, am coborât la Dunăre. M-am aplecat peste parapet și m-am uitat să văd apa, dar nu era decât mirosul ei, care ajungea până la mine. Am...

— Destul, Eli, destul. Magdalena era cea care strigase. Auzind-o, doar doamna Wagner tresări. Nu mă interesează Dunărea ta, să o ia naiba cu duhoarea ei. Ceață și frunze putrede.

— Îmi pare rău. Și se lăsă înșelat de teama pe care el părea s-o fi chemat.

— Ei, voi doi arătați grozav de bine când vă credeți tulburați de amintiri. Doamna Wagner râse fără bucurie. Aș vrea să mă amestec și eu. Altfel simt că devin uricioasă. Eli, îți mai aduci aminte ce mi-ai spus, atunci când m-ai luat de acolo?

— Oh, Albertina, e atât de plăcut aici!

— M-ai scos, deci, afară și mi-ai spus ce mi s-ar putea oferi acolo: îngrijitoare la closete publice sau măturătoare; în cel mai fericit caz, un post într-o fabrică de chimicale unde-ți distrugi

încet mâinile și ochii. Așteptam, știam că asta nu e decât începutul. Nu mă temeam, eram doar surprinsă, ca un om care este tras într-o casă și știe că i se va arăta ceva. Eram sigură, Eli, că n-ai să fi grosolan, tu nu puteai fi grosolan, erai foarte slab, totul era subțiat, ascuns, modificat în tine, dar eu nu mă lăsam înșelată, chiar și febrilitatea ochilor nu avea niciun raport cu mine. Pentru asta, așteptam, doream să știu de ce tocmai eu...

Rafael, făcu un gest vag cu mâna.

Ea se întrerupse.

— Vrei să spui că lucrurile astea nu ne privesc decât pe noi doi.

— Albertina!

— Nu fi indignat. Suntem trei și trebuie să ne împărțim amintirile. După ce mi-ai arătat ce mă așteaptă, mi-ai spus ce poți să-mi oferi tu, însă, bineînțeles, atunci nu a avut aerul unei absurde alternative alb-negru, m-ai avertizat și asupra câtorva lucruri neplăcute, iar eu am acceptat. Ne-am luat rămas bun. Ar fi trebuit să fiu mulțumită fiindcă fuseserăm tare. Mai tare decât tine, deși nu știam ce ascunde biruința mea. Însă nu m-am putut stăpâni, voiam să știu. M-am întors. Am alergat după tine, am fugit – mergeai drept, fără să-ți tremure picioarele cu toate că erai atât de aproape – și te-am întrebat – te țineam strâns de haină și te zgâlțâiam cred – de ce, de ce, domnule? Atunci a fost momentul tău de cruzime și umilință – oare cât așteptaseși clipa aceasta? fiindcă sunt bigot, doamnă, mi-ai răspuns, privindu-mă drept în ochi, habotnic, deși mama mea m-ar judeca aspru pentru bucuria de a v-o spune. Eli, doamna Wagner se întoarce spre Magdalena, avea nevoie de cineva care să mănânce din mâna lui. Să *știe* și totuși să mănânce, asta a fost dulcea lui răzbunare.

Magdalena strigă.

— Și eu, la mine nu se gândește nimeni?

— De atunci numai numele ni le-am păstrat, Albertina. Vorbim prea mult astă-seară.

— Nu știu, Eli, nu sunt sigură de mine. Și nici tu n-ai trebui să fi.

Magdalena căzu într-un somn greu, chinuit. Se culcase îmbrăcată, așa cum se aruncase în pat după ce își scosese pantofii. Lumina lămpii de noapte era aprinsă și nu înțelegea nimic. Întinse mâna să o stingă și numai în momentul acela își dădu seama ce se întâmplă cu ea. Lăsă mâna în jos, rămânând nemișcată de teama că îi va fi rău. Băuse mult, chiar și după ce ceilalți se opriseră – ea fusese singura care continuase să bea. Doamna Wagner – ce nume ciudat pentru o femeie -atât de puțin veselă – o privea cu răbdare. Pentru ea seara devenise străină din momentul în care sfârșise de vorbit. Orice mișcare, se gândi, o va face să descopere că o doare capul, că îi este greață; desigur, o imensă scârbă, de care va deveni dintr-odată conștientă. Lângă capul patului nu se găsea nimic și o clipă se simți cuprinsă de panică la ideea că nu va avea timp să ajungă până afară. Că nu va reuși nici cel puțin să apuce un prosop, o cârpă, doar capul, poate, îl va răsuci puțin într-o parte ca o vită foarte bolnavă, lăsându-se apoi pradă indifferenței. Dar nu se întâmplă nimic.

Se dădu jos, se dezbracă. Se freca pe corp cu podul palmelor, își puse cămașa de noapte și pregăti patul. Făcea totul cu mare convingere cu toate că simțea că nu îi mai este somn. Avea capul limpede. Numai gura era uscată. Căută pe pervazul ferestrei o cană, în care avea totdeauna lapte. Bău câteva înghițituri, lăsând cana la îndemână. Se urcă în pat și stinse lumina, deși știa sigur că e inutil să încerce, închise totuși ochii strângând pleoapele cu un fel de încăpățănare. Era ca un burete uscat, în care trebuie să pătrundă apa. Să se îmbibe, încetul cu încetul, până își va recăpăta forma, consistența, gustul.

Niciodată nu se gândise cum a murit Adam. Avusese, desigur, un pat de companie sub el și el

aștepta să se întâmple ceva. Poate era convins că o să scape, poate știa că nu, dar nu asta e important. Și nici dacă era scârbit sau disperat ori dacă era foarte obosit și nu-l mai interesa nimic. Adam murise noaptea, către dimineață. Probabil la ora aceea toți erau foarte obosiți. Nu i-ar fi folosit la nimic ca să se fi petrecut la lumina zilei. Totuși fusese scos pe furiș, așa cum se curăță dimineața culoarele lungi și reci de gândaci morți și, probabil că, la prima vizită, dacă nu chiar mai înainte, lucrurile erau terminate. Cearșaful fusese schimbat sau cel puțin întins cu mâna, paharul de apă golit și clătit, noptiera curățată. Ori poate că descoperiseră ceva mai târziu când unii încă dormeau. Au venit doi brancardieri și l-au ridicat, încercând să se prefacă foarte atenți – iar sora, în acest timp, li se adresa, nu prea tare, dar suficient, totuși, ca să audă cei care ar fi fost deja treji, atenție, încet și direct la radiografie, trebuie să iasă o poză frumoasă, cu grijă, vezi cum îl ții de picioare, e un băiat bun și nu se plânge niciodată. Cei care sunt sculați se lasă înșelați, unii sunt cu adevărat, cineva spune, al naibii, s-a învățat de o poză, numai băiatul din patul lipit de al lui nu se poate stăpâni, întoarce capul și varsă – se scurge din el, încet, fără zgomot, un lichid vâscos, în care se amestecă pete de un galben brun, întinzându-se pe podeaua de ciment prost lustruit. Același miros ca în camera în care a dormit prima noapte cu Ana lângă ea, pe cele două bănci alăturate, în școală. Atâta doar că omul sau femeia aceea stătuse în picioare, sprijinit cu o mână de peretele vopsit în ulei verde, încercând și el să se ascundă, dar nu de rușine, ci fiindcă era sătul de toate.

Magdalena începu să se simtă din ce în ce mai liniștită. Capul îi era foarte limpede ca după un somn adânc și odihnitor. Avea nevoie de ordine și exactitate ca de un exercițiu fizic înviorător. Doar gura îi rămânea uscată și se gândi că mai târziu se va da jos din pat și își va face o cafea. Ar

fi putut până atunci să ia o înghițitură de lapte, apoi renunță și la asta pentru că nu voia să piardă nimic din ceea ce regăsea în ea. Adam murise aproape bătrân. Adică, pentru el, foarte puține lucruri s-ar mai fi schimbat dacă ar fi trăit.

La căderea nopții, luptele au reînceput în apropierea orașului. Nu exista o linie continuă a frontului și, de fapt, nici nu era încă un front. Unitățile se deplasau, se grupau, tatonând forța inamică, evitau ciocnirile directe, atunci când efectivele nu erau egale, preferând locurile mai slab apărate, golurile. Luau în stăpânire o poziție până când flancurile deveneau vulnerabile și atunci o abandonau, căutând alta. În felul acesta, de fiecare parte existau detașamente care se aflau la un moment dat în spatele inamicului, apoi pierdeau contactul și erau izolați, fiind grupuri încercuite și iarăși unități de avangardă, puternic implantate în dispozitivul inamicului. Erau primele ore ale unei bătălii a cărei înverșunare nu era presimțită decât de puțini pentru că ceva, totuși, luase sfârșit.

Noaptea, școala de elevi subofițeri a fost trimisă pe poziții în afara orașului. Inamicul întâmpinase o slabă rezistență – câteva unități mici, formate din rezerviști inapți pentru front, prost dotate – și înaintase până în preajma orașului. Se opriseră acolo pentru că nu voiau să se angajeze în lupte de stradă. Se știa că, în unele locuri, fuseseră formate unități de luptă din civili, indivizi disprețuitori și puțin fanatici. Orașul putea deveni o capcană perfidă – din spatele obloanelor înnegrite de ploi și uscăciune izbucnesc zgomote neașteptate, mici flăcări fără culoare, improșcând pavajul și zidurile lungi. Se opriseră la o anumită distanță și pentru că nu-i interesa decât să recupereze magaziile de intendență să controleze uzina electrică și de apă, poate să ocupe fabrica de amidon.

Școala de elevi a pornit noaptea, iar de data aceasta nu mai ieșise nimeni care să-i vadă. Chiar

și în spatele ferestrelor era întuneric. Bubuiturile tunurilor se auziseră prima dată la căderea serii. Zgomotele veneau de departe, erau vătuite și poate tocmai depărtarea crea o stare de neliniște, o primejdie încercuind orașul, prinzându-l încetul cu încetul. Loviturile soseau în serii scurte și câteva clipe planau în aerul uscat al orașului. Plecarea elevilor nu mai fusese însoțită de nimeni pentru că părea nefiresc ca în cursul aceleiași zile să se petreacă de două ori același ceremonial. Spre ora prânzului fuseseră primiți cu bucurie, se aruncaseră flori și astfel ei își consumaseră dreptul la compasiune și bucurie. Este adevărat că acum se auzeau tunurile trăgând; sentimentul acela stăruitor de nesiguranță invadase orașul, strecurându-se printre obloane și canaturile ușii, dar ceilalți primiseră o dată ceea ce era a lor și, faptul că de abia acum începea să se întâmple cu adevărat ceva grav, crea chiar o stare de ușoară iritare pentru că ei profitaseră de ceea ce nu li se cuvenea încă.

Convoiul înainta în liniște, chiar și căruțele, lucru ciudat, păreau să facă mai puțin zgomot pe caldarâmul de bolovani. Țineau aceleași arme vechi între picioare, dar nu mai erau crispați, se sprijineau de țeavă cu palmele strânse pumn pe metalul calduț și trăncăneau. Priveau cu nepăsare clădirile pe lângă care treceau, ridicând câteodată, plictisiți, privirile. Hohoteau scurt sau scui-pau. În mai puțin de douăsprezece ore deveniseră bărbați, se credeau murdari și insensibili. Întinse în paturile lor, cu mâinile sub cap ori ghemuite pe o parte, fetele ascultau. De afară intra prin ferestrele camuflate o lumină lăptoasă. Geamurile interioare, vopsite în albastru, fuseseră închise de monitoare. Era zăpușeală, fetele își desfăceau nasturii cămășilor la gât trecându-și palmele asudate peste pielea umedă.

Magdalena ieși din dormitor, porni în lungul culoarului până la closet, intra într-una din cabine, se cățăra pe vasul de toaletă și deschise geamul.

Nu vedea aproape. Nimic fiindcă geamul era înalt. Se auzea însă totul foarte bine. Nu mai erau căruțele condamnaților la moarte, doar niște oameni, plecând de cu noaptea la târg, stând de vorbă ca să nu li se facă somn, înjurând de plictiseală sau dintr-o scurtă întărâtare. Bubuiturile tunurilor aproape încetaseră. Magdalena se agăța cu mâinile de pervazul ferestrei, încercând să se înalțe. Dar zidul de cărămidă era gros, nu putea să se prindă de nimic. Voia totuși să se mai uite o dată. Căuta un alt punct de sprijin și, observând că partea de jos a peretelui era ieșită în afară, se gândi că ar putea să-și proptească talpa piciorului de marginea aceea îngustă dacă ar găsi ceva să se agățe. Vocile și cuvintele ajungeau la ea distincte și asta o îndârji și mai mult. Apoi văzu că țeava de la bazinul de apă era puțin depărtată de la perete și se înălță puțin, o prinse cu mâna dreaptă, iar cu stânga se propti de pervazul de zid al ferestrei. În felul acesta, reuși să se ridice, până când ajunse cu pieptul în dreptul pervazului și astfel, folosindu-se și de marginea teșită a peretelui, putu să rămână acolo. Gâfâia puțin, însă îi părea bine pentru că fusese aproape un pariu. Vedea jos crupele cailor ca niște pete mari, negre și cele două rânduri de căști, primind, câteodată, un luciu stins, mort, alunecând într-o mișcare uniformă. Voci și hohote scurte de râs sau gemete rare veneau de sub căști și astfel desluși și umbrele mai clare ale fetelor. La început, Magdalena se strădui să nu se aplece în adâncitura ferestrei de teamă că ar putea fi văzută, dar era greu. Trebuia să-și încordeze mușchii gâtului, răsturnându-și capul pe spate. O dureau sânii, muchia pervazului o apăsa. Se gândi la dunga roșie, îngustă, care îi pătrunde în carne și o clipă își spuse că e un semn de care nu va scăpa niciodată.

Văzuse tot. Iar pentru ea nu se putea schimba nimic. Totuși rămase. Până la ultima căruță, până la ultimul om care va trece, trebuia să stea. Un cal

necheză speriat. Tresări. Cineva liniști calul. Nu mai putea fi mult, coloana era probabil pe sfârșite. Își lăsă capul în față, sprijinindu-se cu bărbia în pervazul ferestrei, care era adâncă, la fel ca într-o celulă de închisoare. Varul mirosea a mucegai. Aspiră lung și, o dată cu gustul umed al tencuielii vechi și umede, simți și o undă de aer cald. Îi păru bine de amorteala care îi pătrundea în gleznă, în palmele mâinilor, în umeri. Apoi auzi de jos pe cineva vorbind limpede, aici sunt putorile alea mici. Vocea era tărăgănată. Cuvintele ajunseră la ea clar. Nimeni nu râdea, nu era o grosolănie de soldat, o auziseră până atunci de multe ori și erau indiferenți. Magdalena se încordă. Spuse încet, scârbelor. Repetă iar, acum aproape era un strigăt. Ușa de la camera mare unde erau cabinele, se deschise, iar una dintre monitoare întrebă, *e cineva aici*, lovind ușa de perete. Magdalena se lăsă să alunece. Dar nu reuși, distanța până la vas părea foarte mare și se izbi cu glezna. O durere rea și ascuțită îi dădu aproape lacrimile în ochi și totul se transforma brusc într-o ură liniștită. *Ei, n-auzi, ce faci acolo? Mi-e rău. Aha, tu ești, ascultă, de ce minți, Maria Magdalena?* Erau la fel de înalte amândouă, însă una, subțire și fragilă, cu bustul lung al unui adolescent. Magdalena spuse, *nu mint, mi-e scârbă*, întinse mâna și o dădu la o parte ca pe un obiect inutil.

După ce au ieșit din oraș, au făcut încă vreo zece kilometri. După aceea s-au dat jos din căruțe și au pornit mai departe, în două șiruri interminabile, de o parte și de cealaltă a șoselei. Adam se afla în față, printre primii douăzeci. Era o noapte caldă, liniștită. Nu era nevoie de nicio dispoziție, totuși, din când în când, se lansa ceva în capul coloanelor cu ordinul de a transmite mai departe de la unul la altul. În felul acesta, erau ținuți într-o stare de încordare, gata să reacționeze la primul semnal.

Un fel de joc cu reguli naive – spunea Adam – însă o spunea cu blândețe, capul, ochii și fruntea și gura erau neatinse, doar trupul îl avea acoperit până aproape sus la umeri – trebuie să ai puțină răbdare și totul vine repede, mai repede decât te aștepți. Ceea ce văzuserăm noi dimineața fusese altceva. Atunci, lucrurile se petrecuseră la lumina zilei. Ca un exercițiu-temă și la urmă toți pot să se ridice și să-și scuture hainele. Acum era noapte și nu știam unde mergem. Eram obosiți și am fi vrut să ne oprim pe marginea drumului, dar trebuia să înaintăm, iar din când în când să trimitem mai departe câteva cuvinte fără sens. Mersul acesta monoton, cu gesturi repetate, cu cuvinte repetate, ajunge să te ațâțe, devine de nesuportat. Totul pare simplu și inutil, în același timp, un fel de joc cu reguli naive și totuși o frică oarbă, lentă, se urcă în tine. Din ce în ce mai mult ești singur, dincolo de șanț e câmpia ca o imensă mlaștină, mirosul ramurilor uscate și al pământului încins îl simți grețos; oamenii dispar și atunci trebuie să întinzi o mână în față să atingi vestonul sau orice altceva, din greșeală, patul armei sau lopata, iar celălalt tresare ca un resort nereglat, îngrozit, se aruncă, este pe punctul de a se arunca în șanț, doar o altă groază cu care a fost îndelung învățat în ultima clipă îl oprește.

S-au ales patrule de recunoaștere și eu am intrat într-una din ele. Atunci am aflat și unde mergem, trebuia făcut un lung ocol să-i blocăm între noi și oraș. Ieșiserăm pe un alt drum decât cel de dimineață și acum urma să ne întoarcem, tăind peste câmpie. Exact ca una din temele tactice pe care le făcuserăm la aplicații. Aceasta era slăbiciunea comandantului – manevre largi de învăluire, la fel cum ai trece peste acoperișul mai multor case ca să cobori într-o curte.

Am ieșit pe câmp. Trebuia să mergem o bucată bună, să ne asigurăm că drumul e liber și apoi să ne întoarcem. După câteva sute de metri,

am dat de o colibă-adăpost. Am stat puțin să vedem dacă mișcă ceva înăuntru. Am ocolit-o, după aceea am intrat. Mirosea a urină și a fân încins. Am ieșit afară și am pornit mai departe. Nu era nimic altceva în jurul nostru decât câmpul și iarba uscată, însă acum ne simțeam bine, fiindcă puteam face orice cu mâinile și picioarele noastre, puteam să ne mișcăm în voie și chiar să ne strigăm. Frica aceea idioată, cât timp ne țineam unul în spatele celuilalt ca un șir lung de ocnași, dispăruse. Mă liniștiserăm și acum puteam să privesc bine de jur împrejur. Pâlcuri rare de arbori și câte o denivelare ușoară pe care de abia o simțai. Era liniște, nu se mai trăgea demult. Orașul trebuia să se afle undeva în față și la dreapta noastră, destul de departe. Poate că merseserăm prea mult, dar nu puteam încă să judec bine lucrurile. Mi-am luat câteva puncte de reper pentru întoarcere, dar o făceam mai mult din obișnuință. Unul dintre noi cunoștea foarte bine locurile. Eu, însă, conduceam patrula și trebuia să scap de senzația aceea de lucru simulat, de joacă neghioabă. Undeva, în față, a fost lansată o rachetă trasor. Ne-am oprit și am privit. Am pornit mai departe. M-am uitat la ceas, nu mai era mult. Trebuia să ajungem la o fermă. Ferma era formată dintr-un grup de clădiri strânse, aproape un patrulator, cu o mare curte interioară. Era o proprietate bogată, construcțiile fuseseră adăugate una câte una, or, cel care o făcuse, fusese mânat de o siguranță seniorială. De la fermă se ajungea direct, pe un drum de țară, în zona uzinei electrice și a castelului de apă. Cealaltă patrulă era mult mai în dreapta noastră. Singurul lucru pe care-l aveam de făcut era să vedem ce se întâmplă la fermă și apoi să ne întoarcem. Dacă era ocupată, trebuia evitată. Comandantul voia o poziție sigură, în care să poată aștepta liniștit, fără să riște nimic, îi era milă de noi, sau nu avea încredere. În felul lui, era un om prudent. Și dimineața încercase același

lucru, iar planul aproape îi reușise. Poate că și acum, cu ceva mai multă răbdare, o zi sau două, aveau să se predea.

Mă gândeam la toate astea și mă gândeam că războiul este o activitate rațională. După aia, mi-am adus aminte de dobitocul ăla de dimineață și am început să râd. Cred că n-am râs, am scos un fel de chițait. Unul din băieți a spus, uite și am văzut în față masa întunecoasă a fermei.

Nu era departe. Ne-am mișcat puțin, la dreapta și la stânga, dar nu se zărea nicio lumină. Ne-am apropiat și acum se puteau desluși bine zidurile. Era o construcție lungă, fără ferestre, poate un grajd de vite. Trebuia să ajungem la unul din capete ca să putem arunca o privire dincolo. Dar era riscant pentru că, dacă ferma fusese ocupată, tocmai acolo putea fi lăsat unul din posturi. Ne-am hotărât ca unul să rămână pe loc, iar ceilalți doi să cerceteze restul clădirii, să-și ia un post de observație și să aștepte. Am renunțat însă, fiindcă însemna o pierdere prea mare de timp. Nu ne rămânea decât să încercăm să trecem pe la unul din capetele grajdului. Ne-am apropiat și, când eram la vreo douăzeci de metri, am pus mâna pe un bulgăre de pământ și l-am aruncat pe acoperiș. S-a auzit un zgomot surd și după aceea bulgărele sărind de pe o țiglă pe alta. A fost prima mea idee în războiul ăsta. Mi-am zis că nimeni nu ar putea să creadă că cineva care cunoaște regulile e-n stare să arunce cu un bolovan în acoperiș.

Și acum pleacă, sunt obosit, vreau să dorm.

Însă nu a închis ochii, se uita la ea ca și cum ea ar fi fost cea care vorbise până atunci, iar el fusese obligat să o asculte, din milă sau din plictiseală.

Ferma era părăsită. S-au reîntors, iar, cu o oră sau două înainte de răsăritul soarelui, elevii școlii ocupau pozițiile din fața uzinei electrice și a castelului de apă, desfășurându-se pe o linie concentrică dincolo de marginea orașului. Unul

din flancuri se sprijinea pe șoseaua principală de acces în oraș, celălalt ajungea la un grup de bordeie de paiantă ale ȝiganilor, abandonate, trecând prin păduricea de lângă depozit.

În spatele uzinei electrice, era o râpă în care se aruncau gunoaiele orașului, iar dincolo de ea, malul ceva mai înalt era presărat cu tufe de salcâmi și oțetari. Fuseseră săpate câteva gropi individuale și în puncte avansate, chiar sub buza malului, dar cea mai mare parte din elevi se aflau în spate, acolo unde malul cobora, risipiți în lanurile de porumb. Nu s-a tras niciun foc de armă.

În fermă fusese instalat un post sanitar. Fusese întins și un fir telefonic între pozițiile din fața uzinei electrice și fermă. Tot în fermă era instalată bucătăria de campanie. La ora cinci s-au adus marmite cu ceai cald. Elevii aveau puști Z.B. Și patru mitraliere, fiecare pluton primise câte zece grenade defensive. Aerul era cald, din râpă se ridica un miros de buruieni putrede și cenușă. Fetele nu cunoșteau mirosul ăsta. Ele erau scoase câteodată afară din oraș, însă în partea cealaltă. Pe malul râului, într-o luncă nisipoasă, presărată cu smocuri de iarbă sevoasă. Desfăceau pachetele cu sanvișuri din pâine unsă cu magiun și le întindeau pe fața de masă din pânză albită. Când era cald, se descălțau și intrau în apă, până la glezne. Se fugăreau, se atârnavă de sălcii și ȝipau, erau cu adevărat vesele, deși celor care treceau pe acolo le era milă. Apoi își mâncau sanvișurile pe care le pregătiseră. La urmă, cântau în cor melodii puțin triste. La reîntoarcere, când se urcau în Fordul vechi al municipalității erau obosite de picnicul pe care-l petrecuseră. Magdalena mușca din pâine cu furie și doar atât spunea, rabla asta nenorocită de mașină, dar nimeni nu o mai asculta, fiindcă erau amețite de oboseală.

După ce s-a împărțit ceaiul, s-au întins pe pământul uscat și cald și au început să picotească. Fuseseră fixate gărzi. Erau mai liniștiți ca după un

marș de noapte, fiindcă atunci nu aveau voie să doarmă. Două dintre mitraliere au fost instalate în fața uzinei electrice. Malul, dinspre câmpie al râpei era ceva mai jos față de înălțimea acoperișului uzinei. Sus, în acoperiș, se găseau lucarnele podului. Acelea erau deschise și întărite cu saci, asta se vedea bine prin binoclu, dar raza lor de vizibilitate era totuși redusă pentru că malul cobora spre câmpie, iar, mai departe, începeau lanurile de porumb. Cineva și-a pus casca în vârful puștii și-a ridicat-o. A așteptat. Nu s-a întâmplat nimic. După aceea au început să se ridice unul câte unul. Se descheiau la pantaloni și urinau cu spatele la uzină.

Pe una din clădirile fermei era scrisă o expresie obscenă. Unul dintre ofițeri a dat ordin să fie răzuită. În camerele mari ale conacului mobilele erau acoperite cu huse. Tablourile fuseseră coborâte de pe pereți și strânse în colțuri. Vesela era curată și masa mare din bucătărie acoperită cu mușama. La intrare, agățat de cuietul vestibulului au găsit un carton pe care era scris „Rugăm folosiți de tot ceea ce aveți nevoie și păstrați. Mulțumim”. Același lucru era scris și în limba germană. Când Adam se hotărâse să intre în clădirea aceasta, era sigur că nu e nimeni în ea. Nicio unitate, niciun soldat. Era ultimul loc din fermă necercetat și totul fusese până atunci gol, părăsit. Un pavilion cu ferestrele înalte, ceva mai depărtat de restul construcțiilor și închizând patrulaterul pe una din laturile înguste. Ușa prin care au intrat, dădea într-un culoar lung. Mirosea a naftalină și a flori de câmp uscate, fascicolul subțire al lanternei lumina un perete alb, curat, pe care erau atârinate gravuri în rame rotunde.

Probabil un culoar de serviciu, din care se deschideau mai multe uși. Ca peste tot, până atunci nimic nu era închis. Ferma nu era ocupată, acum nu mai aveau nicio îndoială, dar voiau să întâlnească un om. Un singur om, cel puțin, era

stranie dar și ridicolă ordinea aceasta moartă, absentă, ca și cum totul s-ar fi petrecut într-o imensă criptă. Vorbeau tare și unul dintre băieți era puțin nervos. Fac ceva pe împușita lor de fermă. Izbi cu patul puștii într-o ușă și culoarul se umplu de un zgomot crud. Toți trei tresăriră. Îmi pare rău. Adam spuse, mi s-a făcut sete. Intră în bucătărie și găsi o cană mare de porțelan, plină cu apă, pe masă. Cana era acoperită cu un șervet de pânză. Bău, la urmă își turnă apă pe față și pe gât. Apoi se întoarse și îi găsi pe ceilalți doi într-o cameră mare, la capătul coridorului. Lăsaseră ușa deschisă și, când se apropie, auzi... Niciodată n-am avut o cameră a mea, când veneam cu o fată trebuia să-i pun mâna la gură dacă începea să geamă. Cel care vorbea era trântit într-un pat mare, dublu, cu lemnăria înaltă. Somiera era goală, din pânză în dungi late. Aici n-aș avea nevoie de așa ceva – continuă cel din pat – i-aș striga eu, să te aud, îți place, hai! mai tare, n-aud nimic, mai tare, n-auzi, plângi, urlă, lovește-mă. Adam se plimba în jurul pereților, luminând cu meticulozitate totul, mobile, tablouri, draperii. Covoarele erau strânse sul și date lângă perete. Cel de al treilea găsisese un măr și mușca din el cu poftă. După aia aș dormi, m-aș întinde bine și i-aș spune, ai destul loc, să nu te bagi în mine, fiindcă mi-e cald și când mi-e cald transpir și miros, nu, nu, stai nu te depărta încă, mai avem ceva de făcut împreună. Adam zise, plecăm și, imediat, îmi place mobila asta, păcat. Păcat, de ce? Adam ridică din umeri. Hai, scoală. Ieșiră prin intrarea principală. În fața casei era o terasă mare ca un fel de peron. Adam se întoarse și privi casa. Era o pată dreptunghiulară albă ale cărei proporții apăreau îndulcite de umbrele nopții. Se simțea un miros de coajă de copac și ierburi amare. Din fața terasei terenul cobora în pantă. Mergeau pe o alee cu prundiș, unul în spatele celui alt, își auzeau pașii, frecarea pietrelor și a nisipului, călcâiele bocancilor se înfingeau și se

răsuceau în patul elastic. Involuntar, își potriviră pasul într-o cadență ciudată. Căderea unui monarh – își spuse Adam, așa trebuie să se anunțe căderea unui monarh. Nu bat clopotele, un pic de mândrie din partea tuturor, nu se mai aud nici împușcături răzlețe, se acceptă capitularea și toți ascultă. Adam mai întoarse o dată capul. Acum nu mai era decât o pată albă, cu contururi nedesluite. Strigă, după mine, pas alergător, fuga marș și începu să alerge. O luară la fugă, țipau și râdeau, scuturându-și armele ca pe niște bețe de joacă. Era ca un fel de despuiere totală, un minut de absență – copii alergând spre gărlă sau rostogolindu-se în praf, ori fugărindu-se pe maidane încinse de soare. Misiunea era terminată.

Dimineața nu s-a întâmplat nimic. În oraș, circulația fusese interzisă, dar era o măsură inutilă. Ferestrele și porțile erau închise, nu se auzeau zgomote, o liniște ireală de noapte. Doar în jurul clădirilor oficiale exista o oarecare agitație, se blocau intrările cu saci de nisip, însă totul părea firav, un fel de exercițiu absurd pentru că nu era de crezut că în orașul acela să se întâmple ceva. Mai târziu au apărut câțiva oameni cu banderole tricolore la braț. Nu se știa bine ce este cu ei, erau, desigur, însărcinați cu ordinea. La marginea orașului, în cartierul din apropierea uzinei electrice și de apă, au fost plasate câteva posturi. Acolo se găseau cei din unitățile de intendență și polițiștii. Așa primiseră ordinul, săpau mici adăposturi pe care le întăreau cu saci de nisip, iar câteodată cu tomberoane și bănci aduse din parcul public, dar se fereau să distrugă prea multe pentru că aveau convingerea că nu vor putea fi atacați. Nu acolo putea fi dată o bătălie, cei mai mulți dintre ei luptaseră în tranșee și numai acela era un război adevărat. Dacă totuși va avea loc o luptă, va fi afară, pe câmp. Ocuparea uzinei era numai un act de intimidare sau de nestăpânită vanitate. În curând aveau să le părăsească și, probabil, li se va

da voie să plece, cu mâinile goale, lăsându-i să-și încerce șansa. Mai târziu se făcu cald și, la fel ca și cei care se aflau de partea cealaltă a uzinei, dincolo de râpă, se descheiară la vestoane, își scoaseră căștile de metal încinse, căutând locuri umbrite. Li s-au adus din curți găleți de apă și căni, iar oamenii, obosiți și înșelați de așteptare, au început să iasă din curți. Cei cu brasarde tricolore erau nedumeriți, ori surprinși. Totuși, din ce în ce mai puțin atrăgeau atenția asupra lor, deși unii dintre ei nu fuseseră niciodată văzuți în oraș și nici nu se știa de unde vin.

La ora douăsprezece, au izbucnit împușcăturile. O rafală lungă și, după aceea, câteva clipe de liniște. Oamenii s-au uitat uluiți unii la alții. Poate cineva trăsese din greșală, asta a fost primul gând, o armă se descărcase singură. Era cald și unii își dăduseră vestoanele jos, se gândeau la masa de prânz, glumeau cu femeile care le dăduseră apă. O garnizoană liniștită și războiul luase sfârșit pentru ei. Fusesse o greșală, cineva lovise o armă, desigur un neghiob, dar nervii erau slăbiți, o noapte da nesomn și apoi toată mișcarea aceea sâcâitoare începută din zorii zilei, șanțuri de apărare, gropi și baraje. Totul ca o rutină soldățească, o corvoadă, mai rău chiar decât atât, pentru că avea o justificare, însă nu putea fi adevărată acea justificare. Se priveau uluiți unii pe alții, căutând instinctiv, în felul acesta, să se apere, încercând să-și prelungească nedumerirea mințind, prefăcându-se că n-au înțeles. Dar erau soldați bătrâni și știau să deosebească o armă cu repetiție de o mitralieră. Se trăsese din uzină, însă nu în ei. Rafala aceea lungă, ca un semnal. S-au aruncat pe burtă și atunci au auzit lupta izbucnind.

Rafala a măturat câțiva elevi. Erau în picioare, sub mal și se credeau la adăpost pentru că nimeni nu a văzut că sus, aproape de coama acoperișului, fusesse desfăcută o țiglă. Unul dintre

elevi a fost lovit în față. A căzut în pământul prăfos și în jurul lui s-a ridicat o pulbere galbenă.

Mă uitam la norul acela de praf galben cenușiu care stătea la câteva palme de pământ – spunea Adam: – și mă întrebam, de ce dracu nu iese din el. Când eram copil, ne trânteam în praf, ne prefăceam loviți și cădeam în el. Dar nu puteam să suport prea mult timp jocul ăsta, la un moment dat, mă apuca o scârbă de gustul lui leșios și fugeam, îmi puneam capul sub cișmea, lăsam să-mi curgă apă pe gât, pe față, în ochi, beam până mi se făcea scârbă și de apă. Eram la numai câțiva pași de el. N-am vrut să mă ridic însă, nu fiindcă mi-era frică, îmi spuneam că, dacă mă duc, o să se mai ridice, așa. Avea încă o șansă, îi mai dădeam eu o șansă. L-am tras în porumb. După aceea m-am târât până aproape de buza malului și m-am uitat. Eram bine adăpostiți sub o încâlcitură de trunchiuri de arbori, care crescuseră chinuit sub bătaia vântului. Nu voiam altceva decât să văd. Cred că din cauza nopții eram puțin amețit și nu-mi era frică. Frică mi-a fost când am aruncat cu bulgărele în acoperiș; atunci mi-am apăsât arma pe coapsă și am vrut să trag în zidul alb din față mea. Să încerc să trag o dată, de două ori, până aș fi golit toată magazia de cartușe, deși nu era decât un zid alb, lung fără nicio fereastră în el. Cel pe care l-am adus în porumb se numea Iacob. Fusesse noaptea cu mine în patrulă. Glonțul a pătruns sub ochi. După ce l-am lăsat acolo, m-am târât sus să văd ce se întâmplă. Cred că fiecare a făcut ce-a vrut, atunci, la început, dacă asta înseamnă derută. Iacob era un tip morocănos. Numai în noaptea aceea, când s-a aruncat în pat, și-a dat drumul, nu l-am auzit niciodată vorbind atât. Își pusese mâinile sub cap și din când în când se sălta, dar mișcarea era greoaie, de om care nu știe să glumească, somiera moale, adâncă. Nu a țipat când a căzut, am văzut praful ridicându-se și am zis, fir-ar al dracului de neghiob. Nici măcar nu gemea.

Doar pulberea galben-cenușie care plutea în jurul lui. Aș fi vrut să-l aud urlând, măcar o singură dată, un strigăt, un țipăt de animal năpăstuit.

Stăteam sub buza dealului bine adăpostit, era un fel de mică groapă la rădăcina pomilor. Am tras arma pe lângă corp și am fixat-o între trunchiurile copacilor. Nu era destul de bine și i-am schimbat de vreo două ori locul, până când am găsit o poziție comodă. Una singură dintre mitralierele noastre trăgea, dar trăgea prost. Mă miram că trage și aia. Mi-am desfăcut centironul și l-am pus lângă mine. Am ochit mult, prima dată foarte mult, până aproape a început să-mi tremure mâna. Am încărcat și am tras din nou. Aveam două gloanțe trasoare, dar nu voiam încă să mă ating de ele. Au trimis înlocuitori la mitralieră, care tăcea, dar n-au ajuns pentru că între lanul de porumb și creasta malului era o fâșie destul de lată, complet descoperită. Nimeni nu se gândise la asta. Nici nu avea de ce să se gândească. Eram ca niște copii, trimiși în fundul odăii, la perete. La mitraliera care trăgea, era un sârb îndărătnic. Trăgea însă aiurea, își ținea capul adăpostit și nu vedea ce face. Era totuși mai bine așa, le atrăgea atenția asupra lui. Am încărcat pentru a treia oară și iarăși am luat îndelung linia de ochire. Îmi servise la ceva, când au fost opriți cei care încercaseră să se apropie de a doua mitralieră, pentru că mi-am întipărit bine în ochi locul de unde trăgeau. Ar fi fost bine să am o pușcă cu lunetă. Nu, n-ar fi fost bine pentru că trebuia să fac ceva mai mult decât se putea. Am apăsat pe trăgaci și de data asta m-am apropiat, am sfărâmat o țiglă sub țeava mitralierei. M-am uitat la cămașa glonțului, când a aruncat-o afară. Am încărcat și acum trebuia să mă grăbesc fiindcă nici sârbul nu putea rezista prea mult. Dacă reușeam să găsesc aceeași direcție, dar să iau linia de ochire puțin mai sus, totul era în ordine. Acolo se găsea ochiul sau fruntea celuilalt. Fruntea miresei.

(Adam nu te grăbi, în baracă e fum., miroase a hârtie arsă. Au rămas numai ei doi. În rândul de jos sunt animalele, câinele, porcul, vulpea, mai sus omul cu violoncel, moara, apoi fierarul; sus de tot, ultima țintă, mireasa. *Ce mă-ta vrei, mă!* Adam nu te înfură. Celălalt ratează o țintă și aruncă arma. Ia alta, așteaptă și urlă. Adam ratează. Toți țipă. Stăpânul barăcii strigă, *ieșiți afară, încăierați-vă acolo; nu mai dau nimic*. După aceea tace. Toți tac și cei doi își încarcă armele. *De ce ești tu atât de afurisit, Adame? Nu știi, surioară. Cineva o fi vrut să se răzbune.*)

Am apăsat pe trăgaci încet, până la capăt. Apoi am dat arma la o parte și m-am ridicat în genunchi. Din locul unde mă aflam nu puteam fi văzut decât de sus. Am rămas o clipă acolo. Trebuie să înțelegi că nu eram nebun. M-am gândit, când am făcut-o și, chiar dacă aș fi greșit, nu riscam prea mult, pentru că celălalt n-ar fi avut răbdare întâi să mă prindă și apoi să tragă. S-ar fi grăbit, imposibil să nu se grăbească și atunci decidea vitejia mea. Cineva trebuia să fie mai rapid dintre noi doi și asta însemna o șansă pe care o păstram. De fapt voiam să știu și într-un anumit fel era dreptul meu s-o știu primul. Apoi, pe măsură ce se dilata clipa aceea, totul a devenit tulbure. O furie nestăpânită mi s-a urcat în gât, în ochi. Aș fi putut să țip, gura mi-era încheștată și țipetele se întorceau în mine. Mă sufocam. Eram ca un om beat sau nebun. Și o putere extraordinară mă împingea în sus, trebuiau să mă vadă toți din cap până în picioare, drept, cu mâinile deasupra capului goale. Sârbul a înțeles sau a ghicit. A început să tragă. Am auzit rafalele și m-am dezmeticit. M-am aruncat la pământ. Apoi am auzit și cea de a doua mitralieră a noastră și, după câțva timp, au pus-o în poziție de tragere și pe a treia. Ceilalți au ieșit din lanul de porumb. Și-au căutat locuri bune, întinși, au desfăcut picioarele, proptindu-se bine în ele, poziție reglementară de

tragere în poligon. Acum era un foc continuu de trăgători. Încărcăm, ocheam, descărcăm. Cămășile săreau, încinse, lângă mine. Lipsiți de teamă, trăgeam bine și eram mulțumiți.

La câteva zile după încetarea luptelor, Magdalena a fost condusă la spital. Au chemat-o la vorbitor și acolo era o femeie mai în vârstă care o aștepta. Stătea cu mâinile în poală și se vedea că fusese țărancă. Monitoarea s-a dus către fereastră ca și cum ar fi zărit pe cineva în curte.

„Sunt soră la spital, i-a spus femeia și, în timpul acesta, o măsura, puțin surprinsă. Ai un neam acolo care vrea să te vadă. Îl cheamă Adam.”

Magdalena s-a uitat drept la ea și femeia a dat din cap. Monitoarea stătea mai departe cu spatele întors.

„Ce i s-a întâmplat?”

„A fost rănit.”

„Grav?”

Femeia a ridicat din umeri.

„La început i-a fost mai rău. Îi place să glumească, dacă nu știi, crezi că te batjocorește.”

Monitoarea s-a întors spre ele.

„Înainte de șapte trebuie să fie înapoi.”

Apoi au plecat. Mergeau de câțva timp și Magdalena a spus:

„Înseamnă că e destul de rău, dacă m-au lăsat să plec.”

Femeia protesta fără convingere.

„Doar ți-e rudă. Așa le-am spus și lor.”

„Ce-a pățit?”

„Plămânii. Și mai jos. A fost plin de schije. A durat foarte mult operația. Când l-au adus, era golit de sânge. În primul moment m-am întrebat de ce l-au mai adus. După aia și-a revenit. Acum strigă după noi, zice, vă purtați cu mine ca și cum aș fi un nenorocit. Câteodată nu mai înțelegi ce vrea să spună.”

„Cum m-ai găsit?”

„A zis, dacă tot mă țiineți aici, nu vreau să fiu singur. Ai pe cineva aici în oraș, l-am întrebat. Maria Magdalena o cheamă. Și mai cum? Nu știu, atât e destul. A spus unde să te caut. Și dacă n-au să-i dea drumul, am întrebat. Trebuie, spune-le că sunt pe moarte. Vorbești prostii, am spus, plec de aici. Lasă, am glumit. Spune-le că mi-e soră și n-am văzut-o de... de cât timp n-am mai văzut-o? S-ar putea să spună că nici nu mă cunoaște.”

Femeia s-a oprit în fața unei prăvălii. A zis:

„Așteaptă-mă puțin” și s-a întors cu o pungă în mână. Înainte de a intra în spital a întrebat:

„Ești fată sau femeie?”

„Ce te privește?”

„Înăuntru poartă-te ca și cum ai fi femeie.”

Apoi au urcat la etaj și a condus-o pe culoar până în fața unei uși. Era liniște și mirosea a lenjerie proaspăt spălată. De trei zile. Orașul era liniștit. În afară de spital dispăruse orice urmă. Fuseseră puse drapele și se aștepta intrarea învingătorilor. De la ferestre se vedea bine în stradă. Cine putea să se ridice. Și fetele se pregăteau să iasă la ferestre. Fuseseră lucrate mici stegulețe. În spital se mai aflau câțiva rezerviști și un polițist. Polițistul ieșise în față și trăgea cu un browning mic, ținând brațul drept întins.

„Hai, ce aștepți”, zise femeia.

Orașul era din nou măturat zilnic, iar stropitoarea trecea pe străzile principale. Dimineața se auzeau vânzătorii de zarzavat. Treceau și căruțe cu pepeni mari verzi.

„Ultimul pat din dreapta. Lângă fereastră.” Îi puse punga în mână și o împinse înainte.

Adam o văzu când era în mijlocul camerei. Strigă. „Ai venit, surioară. Ți-a fost dor de mine.” Câțiva chicotiră. Stătea cu trunchiul ridicat pe perne. Hai, hai, acum nu mai poți da îndărăt.

Magdalena făcu un efort. Între paturi era un culoar larg de tot. Se opri la picioarele patului. Trebuia să spună ceva rău.

„Mi-a fost milă. Credeam că ești mort.”

Dar imediat își dădu seama de ceea ce spusese și se sperie. Adam râse.

„Mai avem destul timp. Așază-te și am să-ți povestesc. Ție-ți place războiul. Fabrica de amidon se afla într-o clădire veche și șubredă. La început fusese o moară, transformată mai târziu într-un depozit, apoi se adăugase o construcție și încă una, totul cât mai simplu și mai puțin costisitor pentru că era concesionată pe timp limitat. Cei dinăuntru nu puteau menține comunicația cu uzina electrică decât prin centrala orașului. După ce a început lupta, s-a văzut că ocuparea acestei clădiri fusese o greșeală pentru că impusese dispersarea forțelor în schimbul unei poziții fără nicio însemnătate strategică și foarte vulnerabilă. Trebuiau totuși s-o păstreze fiindcă apăra unul din flancurile uzinei electrice. Ca să poată rezista, cei dinăuntru nu și-au luat niciun risc, făcând un foc rar, iar cu timpul renunțând complet la orice ripostă. Părea, în felul acesta, un armistițiu tacit solicitat, dar a cărui inițiativă nu și-o puteau asuma totuși câtă vreme grosul unității rezista. În același timp, prin menținerea poziției descurajau orice atac împotriva uzinei electrice, care ar fi fost declanșat în zona aceea. Planul a dat rezultate. Comandantul școlii de elevi a înțeles oferta care i se făcea și a acceptat-o. Și el avea nevoie de un răgaz.

La ora două și jumătate a izbucnit. La început am văzut o coloană de fum subțire ridicându-se în stânga noastră, fără să știm de unde vine. Era cald, cămașa mi se lipise de piele ca o pânză fierbinte. Trăgeam rar, cu pauze neregulate. Ordinul era să menținem acest foc de uzură. După aceea, am văzut vâlvătaia și am înțeles că acolo se terminase. Era un sfârșit puțin ridicol. Am început să râd singur. Mi-era sete și în bidon nu mai aveam apă decât câteva înghițituri. Focul s-a întins repede. Am auzit munițiile explodând și, după puterea exploziilor, mi-am dat seama că înăuntru fuseseră

și obuze de mortieră. Începea să mă cuprindă o toropeală plăcută. Mă gândeam că mai sunt câteva ore până la căderea serii. De aproape patruzeci și opt de ore nu închiseserăm ochii. Printre cei care s-au predat, se aflau doi ofițeri. Incendiul a fost provocat de câteva gloanțe trasoare, pornite de dincolo, dinspre oraș. Nu se știa cine a făcut-o. Cei care au tras cunoșteau bine locul, fiindcă au lovit într-o magazie, în care erau depozitate materiale inflamabile. Până atunci nu mă gândiserăm că cineva trebuie să piardă și altcineva să câștige. Adică nu m-am gândit la lucrul ăsta, raportat, la mine. Era vorba de un mecanism uriaș, o forță abstractă, înăuntrul căreia eu aveam de executat câteva mișcări precise. Probabil că ceva asemănător gândea și comandantul. La el era, însă, o convingere rațională. Bătălia nu se putea da aici, era un oraș prea neînsemnat, care nu poate figura niciodată într-un comunicat. Trebuia doar să câștige timp și să-și cruțe oamenii. Poate că și ceilalți se gândeau la același lucru. Este ciudat cât de liniștitoare devine ideea asta că nu trebuie să te supui decât inerției unei mișcări. Totul se decide într-o zonă îndepărtată, abstractă. Acum descopereau că cineva poate modifica echilibrul unei balanțe, numai atât, punând un deget, apăsând puțin, acest gest uluitor de simplu.

Nu mi-era foame, ci numai sete. O sete cu care se amesteca oboseala din corpul meu, cu înțepeneala umărului în care este sprijinită arma, a brațelor, a degetelor. Nu mai simțeam nici dorința de a bea. Chinul acesta, ușor insinuant, se transformase într-un fel de plăcere. Simțeam că mă cufund încetul cu încetul, dar lăsând ceva deasupra mea, ca un om ascuns într-o apă, respirând printr-o trestie ținută strâns între buze. O apă liniștită, pe suprafața căreia nu se vede nicio încrețitură. O oglindă perfectă, imobilă și nu aveam voie să fac nicio mișcare, să n-o tulbur. Nici să respir, ar fi dispărut moleșeala aceea plăcută și tăcerea, s-ar fi

pierdut transparența ei, verdea opalin care o colora, dar nu puteam rezista prea mult, trebuia să beau. Să deschid gura și să beau. Mult, fără să simt nimic, aveam să mă sufoc mai înainte de a mă sătura și m-a apucat o frică fără margini, stupidă, rea, am început să beau apa cu mâinile, într-un zgomot surd, încercând să aduc apa spre mine, cât mai multă apă și zgomotul, pe care-l făceau mâinile mele, izbind din ce în ce mai puternic apa, creștea, era amplificat de densitatea spațiului acela sensibil, izbindu-mă în ochi, în cap, în timpane...

M-am trezit în exploziile obuzelor de 75 mm. Cămașa îmi ardea în spinare și acum căldura se ridicase până sus, aproape de omoplați. Mai erau câteva ore și după aceea avea să fie liniște. Îmi simțeam gura încinsă. M-am uitat la clădirea din față și, un timp, a existat în mine speranța că m-am înșelat. Dar de acolo nu venea nimic. Încetaseră complet să tragă. Prin urmare, asta așteptaseră. Să le vină tancurile. Și pentru noi ar fi fost bine. Nu, nouă nu ne trebuiau tancuri, fiindcă nu puteam să tragem în uzină. Noi voiam să salvăm câte puțin din toate, demnitate și oameni și motoare.

Apoi am primit ordinul să ne retragem. Cineva striga la noi și mi se păru un efort imens să mă ridic. Când mai aveam vreo zece metri până la lanul de porumb, au început să tragă de sus. Puseseră din nou o mitralieră acolo și acum nu mai aveau de ce să se teamă. Poate că o așezaseră chiar într-una din spărturile acelea, care fuseseră perforate în acoperiș și de acolo aveau o excelentă vizibilitate. Se puteau ocupa de fiecare în parte și era, probabil, o adevărată delectare acest exercițiu de vânătoare la om. Am ajuns la lanul de porumb. M-am aruncat. M-am târât, schimbând direcția. M-am ridicat și auzeam gloanțele izbind în frunzele de porumb, zgomote repezi ca de grindină. Acuma eram eu la rând. M-am gândit că pariaseră pe mine. Poate o sticlă de bere sau un pachet de țigări, iar cel care trăgea era puțin asudat și nervos. Se

gândeă să epoleze mitraliera, dar nu mai avea timp. Totuși e mult mai ușor ca în baracă. Fruntea miresei e un punct roz. O singură încercare și toți pândesc să-ți tremure mâna. Alergam izbind în mușuroaie și câteodată mă dezechilibram. Piciorul mi se afunda în pământ. Mă agățam de câte o tulpină, prinzându-mă puternic cu mâna ca de coardă și săream într-o parte. Apoi am auzit exploziile obuzelor. Acum nici nu-mi mai păsa de idioții ăia care puseseră pariu pe mine. Aveam încă vreo zece metri până să ies din lanul de porumb. După aceea intram în pădure. Nu era o pădure, numai o fâșie cu arbori subțiri și printre ei tufe rare și rugi de mure. Dar putea fi un adăpost. Și alții se gândiseră același lucru. Ne-am strâns vreo treizeci de oameni.

Dincolo de pădurice continua câmpul. Neted, cu miriști de curând arate, fără nicio cută de teren. Fâșia se întindea pe o distanță de câțiva kilometri. În fiecare an se mai intra puțin în ea. În unele locuri era subțiată de tot, câțiva pomi cu o umbră săracă, printre care, primăvara, pășteau capre. Ne-am risipit și am așteptat. Unii rămaseră în lanul de porumb.

După aceea, am auzit venind primul tanc și era exact așa cum mă așteptam. Mergea prin lan, paralel cu pădurea, trăgând serii scurte fără o țintă precisă. Cred că, singurul lucru care îi interesa, era să câștige teren. M-am aruncat pe burtă. Înainta cu viteză mare. Era un tanc ușor de asalt și, când a trecut prin dreptul meu, m-am gândit că două grenade, o grenadă chiar, aruncată jos, lângă șenile l-ar fi răsturnat pe o parte. Am ridicat capul și m-am uitat după el. Atunci am văzut lângă mine unul care se ridicase în genunchi și privea la fel ca și mine. Era într-o cămașă kaki decolorată. Am vrut să țip la el, deși acum era departe. După aceea i-am văzut brasarda tricoloră pe braț și am tăcut. Brasarda căzuse mai jos de cot, aproape de încheietura pumnului și din cauza asta n-o

văzuserăm de la început. N-avea nimic pe cap, deasupra cămășii i se vedea ceafa arsă de soare și faptul că se ridicase cu capul gol când încă eram în bătaia lor nu mi-a plăcut. S-a întors spre mine și a zis, mergea prea repede, ca și cum ar fi trebuit să-mi explice, iar asta m-a supărat și mai tare. Era un om de vreo patruzeci-patruzeci și cinci de ani, cu o față uscată și păr cărunt, tăiat scurt. Ce naiba cauți aici, i-am spus și, după aia, dacă n-ai ce face, rămâi cel puțin jos, n-am chef să-mi trântescă și mie una. Nu poate să fie singur, zise și, pe când vorbea, căuta într-un sac de pânză, pe care-l avea agățat de gât. Dacă ar fi singur, n-ar lua-o așa razna. Apoi a scos din sac ceva învelit într-un ziar. A început să desfacă ziarul, știi – a întrebat – să umbli cu astea? era o sticlă cu un amestec exploziv, cocteil, așa se numește, nu-i nicio filosofie și femeile știu, totul e să nu-ți tremure prea rău mâna. A pus-o lângă el. Hârtia în care fusese ambalată era grasă din cauza petrolului. Am făcut o glumă proastă, lucrezi cam murdar, însă el s-a prefăcut că nu înțelege, am fost genist, a spus. Atunci am auzit motoarele. M-am uitat, sunt două, i-am strigat. Mergea și trăgea fără întrerupere. Unul, mai aproape de marginea pădurii, celălalt prin mijlocul lanului. Ei vezi, ți-am spus eu – și părea aproape fericit. Rămâi aici, eu mă duc dincolo. Nu înțelegeam ce se pregătește să facă. Lasă-l să vină cât mai aproape, mi-a explicat, nu te grăbi, dacă nu poți, mușcă-ți buzele până te liniștești. După aia și-a luat sacul de pânză și a sărit.

Era foarte îndemânat și prudent. Se arunca înainte în salturi scurte, cădea la pământ și-l vedeam reapărând în altă parte. Înainta încet, poate prea încet și mi-am spus că n-are timp să ajungă în mijlocul lanului. Era șiret ca un animal care se pregătește de pândă. Am spus, noroc genistule, încet ca și cum ar fi fost lângă mine. Am apucat sticla și am cântărit-o în mână. Nu era prea grea.

De la vreo douăzeci de metri aş fi putut s-o arunc destul de bine. M-am uitat în jurul meu. Erau vreo câţiva copaci mai înalţi şi o clipă mi-a trecut prin cap să mă urc într-unul din ei. Acum îmi pare rău că n-am făcut-o. Mi-am spus atunci că nu trebuia să mă joc. De fapt mi-era teamă că nu voi fi destul de aproape.

Ajunseseră cam la vreo sută de metri, când mi-am luat locul. Eram bine adăpostit şi sticla o aveam în faţă. Nu aveam de făcut decât să mă sprijin în mâna stângă şi cu dreapta să apuc. M-am ridicat puţin, să-mi întipăresc bine distanţele şi direcţia. După aceea nu mai aveam voie să mă scol, trebuia să rămân acolo întins, lipit de pământ ca un şarpe. Înţelegeam acum că nici genistul nu a vrut să rişte nimic. Mă întrebam unde s-o fi oprit. Aş fi vrut să-l ştiu în dreptul meu. Poate că dacă ţipam mi-ar fi răspuns. După ce trecuse primul tanc, unii dintre cei rămaşi în lanul de porumb au intrat în pădure şi s-au afundat în ea. M-am uitat atent. Tancul care înainta prin mijlocul lanului era ceva mai avansat. Din locul unde mă aflam, nu reuşeam însă să-mi dau seama cât demult. Asta nu-mi convenea pentru că dacă genistul reuşea să-l lovească, îl punea în gardă pe al meu. Invers era şi mai prost. Genistul nu avea unde să fugă, eu puteam totuşi să intru în pădure.

M-am întins din nou la pământ. Nu-mi rămânea decât să aştept şi, ca să pot aştepta liniştit, nu trebuia să mă gândesc la ce-o să se întâmple. Am închis ochii. Aş fi putut să dorm, să rămân acolo întins, fără să aud nimic, fără să ştiu nimic. Să mă trezesc noaptea puţin înfrigurat, să mă scol şi, moleşit încă de somn, să pornesc pe câmpie fără niciun ţel. Ca şi cum m-aş afla dintr-odată într-un loc total necunoscut, o ţară străină, să merg la întâmplare ca o pasăre singuratică, în jurul meu ridicându-se mirosul de ierburi amare al câmpiei. Să continui aşa toată noaptea, răscolind cu bocancii praful cald al nopţii, fără să întâlnesc

nimic în cale, doar siluete de pomi, rare animale hoinare, evitându-ne unii pe alții cu teamă și neîncredere. Dimineața, la ivirea zorilor, să mă aflu în preajma unui oraș tăcut, cu case albe ca niște cuburi imense, de cretă. Să simt de departe mirosul leandrilor și al busuiocului, să-mi scot cămașa și să-mi ud fața. Înaintând cu pași din ce în ce mai mici să mă opresc ca un călător obosit, dar lipsit de grabă, la o anumită depărtare, așteptând să văd soarele luminându-l.

Am deschis ochii privind tulpinile, albe de praf, ale ciulinilor și buruienilor. Eram cu obrazul lipit și simțeam deslușit zgomotul surd și trepidațiile în pământ. Apoi au tras o rafală și gloanțele s-au înfipt în apropiere de mine. Am întins mâna spre sticlă. Am tras-o spre mine, dar acum, îmi dădeam seama, era singurul lucru care conta. Îmi plimbam palma pe suprafața lucioasă fără nicio asperitate. Mirosul de benzină îmi deschidea porii, intrând în piele, risipindu-se în tot corpul ca un anestezic rece. Mitralierele băteau peste mine. Nu mai era mult, dar nu trebuia să mă gândesc încă la nimic. Să rezist cât se poate. Îmi părea rău că nu pot să-l văd pe celălalt. Dacă tancurile menținuseră aceeași distanță între ele, genistul era acum foarte aproape. Poate că se pregătea chiar în acel moment să sară. Era foarte agil, făcea mișcări rapide și îndemânatice, când a plecat de lângă mine a făcut un salt lung ca un om supus unui lung antrenament. Tancul trebuia să fie foarte aproape, dar nu vedeam nimic. M-a cuprins o teamă nebună că am ratat totul. Trecuse prin dreptul meu, dar mult mai departe, ieșise puțin din direcția lui ca să evite locul în care mă aflu. Acum îmi dădeam seama că făcuserăm o greșală de neiertat. Era exact locul în care te aștepti la o capcană. Își dăduseră seama, în ultimul moment și se îndepărtaseră. Nu mai puteam să suport. Trebuia să ridic capul și să văd. Poate că încă nu era prea departe, aș fi putut încerca. Mai aveam o șansă.

Însă nu reușeam decât să strâng tare în mână sticla și sudoarea îmi făcea palma alunecoasă. Mă simțeam neputincios și mizerabil. Iar în această disperare se amesteca ideea surprinzătoare că am scăpat. O bucurie secretă și aproape de neînțeles și tocmai gândul acesta, că mă aflu la adăpost, nimic nu se mai poate întoarce, că a dispărut primejdia, îmi sporea furia și ciuda. Stăteam așa mai departe, cu fața lipită de pământ, sătul și atunci am auzit un zgomot cumplit, curgând ca o lavă fierbinte, inundându-ți ochii și corpul și mâinile. Eram învins. Știam că n-am să pot face nimic. Nici cel puțin să mă târăsc un metru sau doi. Un urlet de mașină-fiară devorând totul. Îmi părea rău că scăpaserăm înainte, dacă m-aș fi ridicat, m-ar fi văzut și ar fi tras precis. Trebuia să se termine totul, să fie liniște, nu mai puteam suporta, mă durea carnea ca și cum ar fi fost desprinsă pielea de pe mine, o rană vie, fiecare sunet, fiecare atingere intra în mine. Mă simțeam într-o baie de umezeală și abur cald.

M-am ridicat. În timp ce o făceam, m-am gândit că n-am să reușesc s-o duc până la capăt. Eram amorțit și picioarele mi se îndreptau cu greu. Îmi spuneam că n-am să ajung să stau drept în picioare, iar gândul acesta aproape mă liniștea, pentru că ar fi fost o caznă să rămân acolo drept până la sfârșit. Mai aveam foarte puțin și atunci am văzut o vâlvătaie imensă la dreapta, în mijlocul lanului. Genistul mă așteptase până în ultima clipă. Mi-am mușcat buzele. Mă văzuseră și acum veneau drept spre mine, cu toată viteza. Eram singura lor șansă. Dar și a mea. Mă aflam în unghiul mort și nu mă mai puteam atinge. Mă uitam fascinat și îmi părea îngrozitor de rău că n-am să pot nici cel puțin schița o mișcare de apărare. Brațele îmi atârnavă inerte pe lângă trup și ei știau că nu am puterea să arunc niciun bolovan de pământ. Era imposibil să-l ating și nici nu mai aveam cu ce. Pumnii mei erau goi, totul luneca din

ei, fugea, nu-mi rămăsese nimic. Atunci am auzit turela ridicându-se. Și am știut că e ultima clipă. Genistul avusese dreptate. Am făcut un pas, un balans scurt și am aruncat. Apoi am sărit într-o parte și m-am trântit la pământ. M-am ridicat și am fugit. Trebuia să ajung la un grup de copaci, pe care-l aleseserăm înainte. Nu aveam nevoie să mă uit. Fugeam plecat cu capul în pământ. Știam că am reușit să lovesc, dar nimic mai mult. Poate că ricoșase, fără să se spargă. Sau poate că nici nu luase foc, genistul greșise amestecul. Mai aveam puțin și aflam. Doar câțiva pași – frunzele tufișului dintre arbori se distingeau bine, vedeam și petele albicioase de pe scoarța pomilor, iar noaptea avea să fie plăcută și liniștită. Am auzit pe cineva din față strigând, *mai repede*, o voce batjocoritoare mi s-a părut – când m-a atins. Trăsese primul care reușise să sară din tanc. Atât a mai avut timp, să tragă în mine, dar era destul. Îmi părea rău de noaptea pe care o așteptam. Mi-am adus aminte de Iacob, îngropat în salteaua moale și frecându-se în ea. Poate că era prima dată când se întinsese pe o saltea atât de moale. Iacob, un dulău sfrijit și caraghios. Am început să râd. În timp ce râdeam, am adormit. Ți-am spus tot.”

„Nu, nu tot”, îl opri dură Magdalena.

„Spre seară, cei din oraș au atacat uzina electrică. N-au mai așteptat. S-au pierdut foarte puțini oameni pentru că ăia erau rezerviști bătrâni și se obișnuiseră cu ideea că au scăpat din război.

Înainte, uzina se afla în afară din oraș. Cu timpul, orașul s-a extins, au fost construite case din ce în ce mai departe, până când au mai rămas acolo, în margine, doar niște grădini de zarzavat și terenuri virane. Au fost postați trăgători în casele cele mai avansate, s-au adus câteva mașini vechi, care ar fi putut servi drept paravane de protecție. Lucrurile fuseseră gândite bine. Acum, când am totul în spatele meu înțeleg că nimic nu a fost lăsat

la întâmplare. Chiar și ieșirea noastră pe câmp noaptea, o manevră greoaie și puțin bătrânească, fusese hotărâtă cu grijă. Era un du-te-vino continuu, ca și cum ar fi fost pregătit un atac puternic. Iar cei de dincolo trebuiau să-și dea seama ce se pregătește, într-un fel asta făcea parte din plan. Totuși oamenii se mișcau cu multă prudență pentru că erau rezerviști, care știau exact bătaia unei arme. Școala pierduse aproape un sfert din efectiv. Se aflase și era greu de crezut că băieții aceia, care cântaseră atât de frumos și fuseseră primiți cu flori, puteau fi transportați îndărăt, în oraș, în Fordul vechi al primăriei și în căruțe acoperite cu prelate kaki. Ultimul dintre cele trei tancuri fusese aruncat în aer de o mână ușoară, confecționată din grenade. În curând avea să se lase seara. De câteva ori, cei din uzină au deschis focul. Au rănit un curier, care venise cu bicicleta și o femeie.

Când lumina zilei a început să-și piardă din claritate, totuși încă se vedea bine, au deschis și cei din oraș focul. Erau bine adăpostiți și trăgeau fără grabă ca niște oameni obișnuiți să aștepte. Încetul cu încetul, obiectele au început să-și amestece contururile. Pentru cei din uzină era însă mult mai prost. Trebuiau să supravegheze totul pe o mare deschidere. Umbrele se suprapuneau, se mișcau și această scădere pe nesimțite a vizibilității crea o stare de iritare crescândă. Mai mult decât dacă ar fi fost noaptea. Uneori nu mai suportau și o lungă rafală de mitralieră era trimisă undeva în gol. O minte perfidă gândise toate acestea. Ceea ce fusese de neînțeles la început – oameni bătrâni descărcând cu răbdare, dar inutil, magazia unor puști vechi – se transformase într-un fel de coșmar. Pentru cei dinăuntru, năluci viciene umpleau câmpul, alergând, căzând și iar ridicându-se, mișcându-se într-o tăcere înghețată. O imensă armată părea să se adune acolo, în față, înaintând,

câștigând cu tenacitate fiecare metru. Toate mitralierele de dincolo trăgeau acum și solidaritatea asta părea un fel de semn al neputinței, al furiei și al fricii. În acest timp, câțiva dintre ai noștri, profitând de faptul că atenția le era concentrată numai în zona deschisă, au înaintat dinspre fabrica de amidon târându-se către una din laturile înguste ale clădirii și au ajuns la scara exterioară de incendiu. Au urcat sus și au intrat prin pod. Doi dintre ei cunoșteau uzina perfect, fiindcă lucraseră în ea. Aveau grenadele între cămașă și flanela de piele. Soldații le înveliseră în cârpe și le țineau în sacii de pânză ai măștilor de gaze, petrecuți după gât. Erau în picioarele goale și simțeau în talpă, în timp ce se cățarau, căldura fierului. Zgomotul exploziilor a venit repede. Cei din fața uzinei au pus armele alături și s-au șters pe frunte.

A doua zi dimineăta, măturătorii au ieșit cu tomberoanele. Orașul nu fusese stropit și curățat de trei zile. Era ca după un mare carnaval, oamenii păreau puțin obosiți, dar își zâmbeau cu un fel de complicitate mulțumită. Predarea celor din uzină fusese primită de comandantul garnizoanei și un civil. Ofițerul care s-a prezentat i-a salutat pe rând pe fiecare. Nu mai am ce să-ți spun. Trebuie să pleci.”

Magdalena întinse mâna pe cearșaf și îi apucă degetele.

„Ba da.”

El o privi. O nesfârșită milă și durere, ca și cum ea s-ar fi aflat acolo, în patul lui. Numai o clipă, apoi își smulse degetele de sub palma ei.

„Bine. Am să-ți spun atunci și ce cred eu. Ceea ce mi s-a întâmplat nu a fost din cauza ghinionului. Ghinion a avut Iacob pentru că el voia să fie de față la ce o să fie mai târziu. Eu am vrut să văd acum și nu am pierdut nimic. Am fost numai ochi și urechi. Și când am plecat în patrulă și când mă uitam de pe malul râpei. Îi vedeam

căzând unul după altul și, dacă mă gândesc bine, acum aproape că îmi pare bine, asta era o jertfă care trebuia achitată. Altfel, ar însemna să cred că ni s-a aruncat ceva de milă ori și mai rău, că suntem niște jefuitori de cadavre și asta nu e adevărat. Iar sfârșitul războiului e încă departe. Sunt însă și lucruri pe care nu le înțeleg bine. Când coboram de la fermă, prin grădină, am trecut pe lângă o cabană mică de lemn în care stă grădinarul vara. Iacob o știa fiindcă lucrase la fermă mai demult. Cabana e ascunsă printre arbori și tufișuri, iar noi am fost siguri că acolo vom găsi pe cineva. Cabana era goală. O masă cu resturi vechi de mâncare pe ea și câteva unelte. De grindă era agățat un drapel tricolor. Trebuie să înțelegi că în cabana aia nu intra nimeni, dacă nu știai de ea, nu puteai s-o găsești ușor. Când a văzut tricolorul, Iacob a tresărit și a întins mâna. Ca și cum ar fi vrut să se convingă că nu se înșală. L-am întrebat ce s-a întâmplat, dar el nu răspundea nimic. Stătea și se gândea. Apoi s-a întors către mine. A spus – și avea un aer neghiob, de parcă totul s-ar fi amestecat în clipa aceea în capul lui – *pe grădinar îl cheamă Johan; nenea Johan. Era neamț. Și drapelul nu l-a agățat aici de frică.*

Eu cred că până aici am fost bun. Ca la o cursă. Mai departe nu știu ce aş face și, drept să-ți spun, nici nu prea mă interesează. Fiecare trebuie să facă tot ce poate pe schimbul lui. Eu am văzut ce doream și sunt mulțumit. Au fost trei zile nemaipomenite. De mâine, să nu mai vii, nu mai am ce să-ți spun. Dacă mai vii, adu-mi un pepene roșu.”

Magdalena se ridică din pat. Se îmbracă și își pregătește apoi un ceai tare. Deschise fereastra. Cerul era vânăt, poate se pregătea să plouă. Bău ceaiul, stând în fața ferestrei. Simțea răcoarea dimineții pe corp, dar mâinile și obrazul îi erau calde. Își aduse aminte de Ana. Ea privea cerul atunci când nu se mai puteau distinge norii; o singură culoare,

uniformă, omogenă ca pasta. Îmi place culoarea asta. Pentru prima dată se gândi la Ana, ca în unul dintre cei care acum îi aparțineau.

CAPITOLUL II

CINEVA VENI LA

MAGDALENA ȘI îi spuse că Matei e bolnav. Era o îngrijitoare bătrână și când îi vorbi își apropie gura de fața ei. Îi mirosea respirația și părul și hainele. Se gândi să o repeadă și chiar începu să-i spună ceva, dar femeia o privi nedumerită și reluă totul de la început ca și cum n-ar fi fost înțeleasă.

Magdalena plecă imediat. Voia să scape de bătrână și de senzația de complicitate dezgustătoare pe care prezența acesteia i-o crease.

Matei stătea în pat, iar pușca era sprijinită de perete, în dreapta lui. Magdalena găsisese ușa întredeschisă. Nu știa ce să facă, ridică mâna să bată în geam, când îl auzi din cealaltă cameră, strigându-i să intre. Trecu printre rastelurile cu cuștile cobailor, i se păru că toate animalele au încetat pentru câteva clipe orice mișcare și o privesc.

Se opri în picioare la capul patului. Dorea să plece cât mai repede și nu se străduia s-o ascundă.

Matei vorbi fără s-o privească. Părea foarte obosit, nu bolnav, doar obosit, un fel de neputință adâncă.

— Îmi pare rău. Femeia e o neghioabă.

— Ai nevoie de ceva?

Era învelit cu o pătură cazonă, gri. Afară ploua. Continuă la fel de încet ca până atunci.

— Cobaii s-au obișnuit cu un om. Femeia le dă să mănânce; dar animalele s-au obișnuit totuși cu un om.

— Și nu vrei să sufere...

Matei se înroși. O mare violență îi zgudui trupul, urcându-se pe obraji, în ochi, starea de letargie de până atunci părând înlocuită de un flux roșu de ură.

— Pleacă!

— N-am spus nimic rău.

— Ieși afară! Imediat.

Țipa. Își scoase mâinile de sub pătură și începu să le rotească amenințător. Fereastra era deschisă. Mirosea a pământ ud.

— Smintită. Nu trebuie să pierzi nimic. Vrei să vezi, să te bucuri de neputința mea – și vocea aproape i se îneca în gât, avea o față schimonosită și rea. Afară!

Magdalena ieși din cameră. Făcu câțiva pași spre ușă apoi se opri în mijlocul încăperii. Erau niște animale neplăcute. Albul murdar al blăniței. Și ochii. Trecu la un alt rastel. Într-o cușcă era o femelă cu pui. Un spectacol hilar și grețos. Nicola nu tăia puii de găină. Le răsucea gâtul. Le răsucea gâtul, prinzându-l între arătător și mijlociu. O mișcare rapidă. Nu curgea sânge. Așa făcea și cu păsările vâdate. Auzi un zgomot și se întoarse. Matei stătea în pragul ușii cu arma îndreptată spre ea. Era în cămașă și chiloți. Avea picioare lungi, musculoase, drepte. Magdalena îl văzu, o privire care îl aduse în albul ochilor ei și o cuprinse o imensă furie, întinse o mână și își încleștă degetele pe sârma unei cuști ca și cum ar fi vrut să se agațe de ea. Matei manevră închizătorul. Poate că totuși avea un glonț. Unul singur, păstrat, furat, ascuns cu grijă. Pentru o clipă li se întâlniră privirile și fiecare văzu la celălalt o lucire stranie care îl sperie. Matei încercă să ridice arma, dar un tremur puternic, nebunesc, îi cuprinse întâi trupul, apoi capul, mâinile, picioarele de parcă totul ar fi pornit dintr-un punct fix, răspândindu-se periferic ca undele unei ape. În colțurile gurii i se iviră bășici albe. Magdalena făcu un pas înainte. Își ținea mai departe mâna încleștată de sârma cuștii. Matei urlă:

— Afară, nerușinato!

Atât reuși să spună. Fața i se schimonosi. Mai avu puterea să ducă mâna la spate și să apese pe clanță. Se prăbuși dincolo, cu corpul în ușă.

Magdalena simțea în falangele degetelor niște înțepături ușoare. Se întoarse. Un cobai, sprijinit în picioarele din spate, își plimba botul pe pielea ei. Își trase cu scârbă mâna din plasa cuștii. Își frecă palma cu putere de fustă. Ridică privirea și, la o altă cușcă, văzu cobaii zgâriind cu labele din față sârma. Se întoarse. I se păru că toți cobaii stăteau agățați de plasa cuștilor. Izbindu-se, lovindu-se, frecându-și ghearele de metalul mat. Camera se umplea de zgomotul, de țipetele lor. Magdalena își duse palmele la urechi și o luă la fugă. Afară, o ploaie rece și mărunță o izbi în față. Continuă să fugă din ce în ce mai tare. Respirația i se scurtă și începu să gâfâie. Alergă, cu încăpățănare. Apoi se opri și își răsturnă capul pe spate. Făcu așa câțiva pași, cu ochii aproape închiși. Se simțea liniștită și bine. Picăturile de apă i se scurgeau pe frunte, în colțurile pleoapelor, pe gât. Iubea ploaia. Își ridică gulerul de la manta și porni încet, cu mâinile băgate în buzunare. Șuvițe de păr ud i se lipeau de față. Câteodată, își scutura capul și mișcarea avea ceva vesel și necugetat în ea.

Colindă așa mult timp, într-un oraș stingher, cu trecători grăbiți și mohorâți. Intră într-o cofetărie și ceru o cafea. Stătea pe o banchetă de catifea albastră și, până la venirea cafelei, privi în jurul ei. Pe o masă lungă, îmbrăcată în pânză roșie, erau așezate stive de cutii de bomboane, jeleuri, pișcoturi, sticle mici de lichior. În colțuri erau patru sticle de șampanie. O ordine ridicolă, de un prost gust înduioșător. Totul fusese acoperit cu o foaie galbenă, transparentă, care se sprijinea pe gâturile sticlelor de șampanie – un fel de tombolă comică.

Ridică privirea și își văzu fața într-o oglindă. Părul îi atârna în meșe lungi și lucioase. Părea foarte tânără. Își dădu seama de lucrul acesta și se simți dintr-odată veselă. Pe stradă trecu o mașină cu sirenă. Tresări. Privi afară. Ploua mereu, oamenii intrau în raza ei de vedere, rămâneau

câteva clipe și dispăreau. Își întinse picioarele mult în față. Era obosită și se gândi la ceva cald și amorf. Privi din nou oglinda. Părul își pierduse strălucirea, începuse să se usuce și era încâlcit. Fata îi aduse cafeaua într-un ibric de aramă. Își turnă jumătate de ceașcă și începu să bea. Cafeaua nu era bună. Dispăruse și senzația aceea de mulțumire, de adăpost liniștit, pe care o încercase la început. Cele patru sticle de șampanie aveau ceva vulgar. Ar fi vrut să meargă undeva, unde să nu rămână singură. Plăti și se ridică.

Ieși pe stradă și porni încet spre casă. Ploua încet, mărunț, o ploaie de primăvară întârziată. I se făcu frig și își strânse mantaua în jurul corpului. Degetele îi alunecau pe suprafața lucioasă. Își aduse aminte de frunzele mari de brusture pe care le ținea deasupra capului. Era una dintre cele mai vechi amintiri. O cale ferată îngustă, cu traversele năpădite de buruieni. Arini și frunze mari de brusture, totdeauna lucioase din cauza ploii. Un gust de lemn ud în gură. Un băiat spune, *hai mănâncă și îi îndeasă cu podul palmei, între buze, o bomboană*. Nu-i place băiatul, el continuă să-i apese bomboana pe gură; spune, neliniștit, *hai, numai puțin, lasă-mă să văd*. Din frunzele de brusture se scurg picături rare de apă.

Ajunse în fața unui coafor. Ușa se deschise ca să iasă cineva și dinăuntru veni un curent de aer cald, parfumat; miros de piele, săpun, veșminte. Se hotărî dintr-odată să intre. Își spuse că asta era ceea ce căuta. Ceva puțin leneș și plăcut.

Găsi din întâmplare un loc liber, se așeză și ceru să fie spălată pe cap. Încăperea era lungă, la capătul opus, îndepărtat, făcea un cot. De acolo se auzea un aparat de radio în surdină. Își lăsă capul pe spate, așezându-și, potrivindu-și gâtul pe curba metalului. Cineva îi apucă părul și jetul de apă caldă o făcu să tresară. Apoi o liniști, punându-i palma pe creștetul capului. Fata avea degete lungi și puternice. Magdalena nu îi vedea fața, dar o

auzea vorbind. Apoi simți mirosul dulceag al șamponului și închise ochii. Mișcările fetei erau îndemânatic, binefăcătoare. Se gândi că trebuie să spună ceva, dar nu reușea să găsească nimic potrivit.

— Ceea ce-ți rămâne de făcut – auzi o voce de lângă ea – este să nu-l pierzi din ochi.

— Am încercat doamnă; dacă ați ști...

— Ai răbdare și urmărește-l.

Tresări și strânse pleoapele.

— Nu vă temeți. Sunt foarte atentă.

O picătură de apă i se prelingea din colțul ochiului, pe obraz. Își dădu seama că apăsa cu putere pleoapele, nu putea suporta ca ochii să o usture. Crezuse că cealaltă nu va observa. Îi păru rău că nu s-a stăpânit. Încercă să se destindă. Zâmbi. Se decontractă încet, chinuit, ca sub apăsarea unor mângâieri stângace. Totdeauna intra ultima sub jetul de apă fierbinte. Și își apăra ochii cu palma. Meșe de păr ud, năclăite în spuma săpunului, se lipesc pe tâmpile, pe frunte. O cameră de baie, cu dușurile fierbinți, aburul, aerul umed, aproape cleios. Iar din fund vocea batjocoritoare a unei monitoare, *haide, haide o dată, ești murdară și leneșă Maria Magdalena*. Mai târziu, nicio monitoare nu îndrăznise vreodată să mai vorbească așa cu ea.

— N-am fost aici de mai multă vreme.

— Mi-am dat seama. În ultimul timp, nu prea v-am văzut.

— E un copil, doamnă, auzi din nou de alături. După ce vine, se încuie în camera lui și nu scoate o vorbă. Rămâne așa ore întregi.

— Te-ai gândit la... hâ... educația sexuală?

— Vreți să spuneți dacă a avut de-a face...

Câteodată pierdea firul discuțiilor. Una dintre voci se micșora devenind șoaptă. Era bine că dispăreau așa. Nu trebuia să se gândească la nimic. O înconjurau frânturi venind din toate părțile și absurdul acestor înlănțuiri părea să o legene.

— A fost o femeie foarte frumoasă. După aceea i-a făcut operația.

— Cine ar suporta gândul că a pierdut tot. Ei. În sfârșit, nu chiar tot, dar aproape. Mai groaznic decât o slujire. Pe mine, când mă atinge...

— Când s-a reîntors bărbatul, stătea în pat, întinsă. Acoperită până sus, sub bărbie, cu un cearșaf de damasc alb. Margueritte Gauthier, doamnă.

— Vrei să spui că el nu știuse nimic?

Degetele fetei îi masau ceafa. O singură mână, puternică, suplă. Când liberau strânsoarea, Magdalena se lovea ușor cu ceafa de apărătoarea de metal. Un guler de metal alb, care părea să se muleze după forma gâtului. Ca o ghilotină. Fiecare capitol din istorie ar trebui să aibă un titlu. La fel ca romanele. Unul dintre titluri ar fi „ghilotina”.

— Aveți un păr bun, doamnă.

— Poftim!?

O surprinsese și tresări. Nu știu ce trebuia să răspundă, fata făcea tot ce putea, dar ea n-o ajuta cu nimic. O clipă se enervă. Apoi îi veni să râdă.

— Cum arată un păr rău?

— Nu știu. Păru puțin încurcată. Cred că asta se simte în vârful degetelor. Totuși, pot să mă descurc bine cu oricine.

Magdalena simți nevoia să spună adevărul.

— Nu am mai fost niciodată aici.

— Atunci poate că m-am înșelat.

— Nu cred că te-ai înșelat.

Fata râse. Începu să-i clătească părul, răcind puțin câte puțin apa. O făcea cu o anumită grijă, poate mai mult decât era obiceiul și Magdalena își dădu seama de asta. Se simți curată ca și cum ar fi dat jos de pe ea o bluză, care nu era murdară, dar care stătuse foarte mult timp într-un loc închis. De abia acum își dădu seama că era din cauza cobailor. Unul din ei îi linsese degetele sau poate că o și mușcase. Dacă n-ar fi fost plasa de sârmă a

cuștilor, i s-ar fi cățărat pe mână. Tremură înfiorată.

— E prea rece?

Protestă scuturând din cap.

— Mai rece încă.

Ploaia o liniștise. Dar numai atât. Acum, de abia, era cu adevărat bine. Niște animale dezgustătoare, cu blana lor albă, ca un paradox greșos al inocenței; brunul tern al pământului înghițind picături roșii de sânge. Culori mincinoase. Nicola apăsa cu talpa lată a pantofului gândaci mari, negri, mișcându-se cu viteze nebunești pe lemnul răzuit al podelelor. Se auzea un zgomot sec ca și cum ar fi fost spartă o bucată de hârtie foarte uscată. Auzi limpede lângă ea.

— Ar trebui organizate cercuri de inițiere sexuală. La căminul cultural.

— Vai, doamnă!

— Da, da. Mai ales cu fabrica asta nouă. Soțul meu este președinte de sindicat, are experiența oamenilor.

Fata începu să-i usuce părul. Din cauza motorului, vocile se auzeau acum mai stinse.

— Când s-a întors, a găsit sertarul de la casa de bani forțat. Era o persoană foarte abilă. Unii au bănuțit că...

— Aha, am înțeles.

— Purta combinezoane brodate de mână. Ei și altele, ce să mai vorbesc.

— Cursurile astea, cum ați spus, de inițiere, nu credeți că ar putea totuși să le dea idei?

— Vai, draga mea, ce demodată ești. Soțul meu și cu mine citim foarte mult.

— Vă simțiți bine, doamnă?

— Sunt puțin obosită.

Vocile, în jurul ei, începeau să-și piardă claritatea. Se amestecau, se pierdeau, un șuvoi sonor împresurând-o, la fel ca aerul cald, ca mișcarea răbdătoare a mâinilor fetei, răsfirându-i părul. Câteodată se auzea ușa trântindu-se cu

putere sau un obiect căzut de pe masă în chiuveta de porțelan, alteori zgomotul acesta confuz și egal devenea tăcere.

Magdalena se depărta de tot ceea ce era în jurul său. Se simțea foarte liniștită și destinsă. Însuși faptul că putea să nu mai audă nimic din ceea ce se vorbea, nimic legat și foarte coerent, era o dovadă a acestui calm.

După ce ieși de la coafor, intră într-un magazin alimentar. Era o oră de aglomerație și magazinul plin de oameni. Își făcu loc cu greutate până în fața galantarelor. Privi nehotărâtă, neștiind ce să aleagă, nimic n-o atrăgea. Se așeză totuși la coadă, spunându-și că avea timpul să se hotărască. Se gândi că, după ce va cumpăra, se va duce acasă, își va pune masa și va pregăti ceaiul. Era plăcut să bei ceaiul, ținând cana între palme, lăsată puțin, cu scaunul pe spate. Cele mai multe femei păreau obosite și puțin nepăsătoare. Poate că și despre mine s-ar putea spune același lucru. Deși nu este adevărat. Mi-e puțin foame și aș vrea să scap mai repede de aglomerația asta. Însă am o cameră în care intru seara și ies dimineața și chiar faptul că nu mă plictisesc e un semn bun. Nici nu-mi trece prin cap să fie altfel. Cineva din spate o rugă să înainteze și Magdalena făcu un pas.

Ajunsă în fața casieritei uită ce voia să cumpere. Încercă să-și amintească, dar era imposibil. Nerăbdarea celor din spate creștea și Magdalena, zâmbind, împinse în față banii care îi avea în mână.

— Aș vrea ceva pentru toți. Îmi pare rău, nu știu ce să iau.

— Mult sau puțin?

— Puțin.

Casierița înregistra.

— Păstrama de gâscă. Asta e lucrul cel mai scump. Se spune că e o delicatessă. Salamul de Sibiu se aduce numai de două ori pe an.

— Mulțumesc.

Ieși din magazin, dar nu era grăbită să se întoarcă acasă. Orașul își trăia orele de seară, pline, nervoase, ba un organism care-și măsoară forța. Intră într-o cofetărie și cumpără câteva prăjituri, ieși tot nehotărâtă. Apoi își dădu seama că, de fapt, ceea ce dorea, era să nu mănânce singură. Se gândi că e o provocare – provocare față de ea – și-i păru bine, că este în stare s-o facă. În felul acesta, avea să încheie o zi în care la un moment dat fusese aproape de pragul josniciei și al umilinței. Trebuia să se gândească pe cine ar vrea să vadă. Cu doamna Wagner nu se putea întâlni. În ultima vreme, lucrau din ce în ce mai rar seara, doamna Wagner era obosită, accepta mai greu traduceri care i se ofereau. Continua să-i dea lecții Magdalenei, însă o corecta cu o anumită asprime atunci când greșea. Poate că era într-adevăr obosită, deși totul părea să pornească din seara în care Eli venise la ele. Înainte de plecare, Eli a spus, *Albertina, îmi pare rău, cred că am vorbit prea mult*. Magdalena înțelese că în momentul acela ea n-ar fi trebuit să fie de față. Mai rămânea Marta. Numai doi oameni, căroră le-ar fi putut spune, pe neașteptate, să ia masa împreună. Totuși, altădată nu s-ar fi putut gândi la nimeni.

Căută într-un carnet numărul de telefon al Martei. Apoi îi telefonă. Marta îi spuse să vină la ea.

Marta locuia într-un bloc de patru etaje, format numai din garsoniere. La fiecare etaj era un culoar lung, din care se deschideau pe dreapta și pe stânga ușile garsonierelor. Totul avea un aer de hotel sau de spital. Unele uși erau deschise și dinăuntru se auzea muzică. La capătul culoarului se găsea o etajeră cu plante ornamentale. Magdalena căută numărul garsonierei, dar, pentru că era prost luminat coridorul, trebui să se apropie mult să vadă. Două femei stăteau de vorbă în fața

unei uși deschise. Când s-a apropiat de ele, au tăcut, privind-o cu o curiozitate pe care nu încercau s-o ascundă. Era aproape ca pe ulița unui sat, atât doar că acolo părea firesc așa. Pentru o clipă, îi păru rău că a venit. Găsi, în sfârșit, ușa camerei și sună îndelung.

Intră repede în vestibul și se propti cu spatele de ușă, rămânând așa câteva clipe. Marta râse.

— Te urmărește cineva?

— Aproape.

Ușa de la cameră era deschisă. Înăuntru se vedea un fotoliu mare. Magdalena îi întinse pachetele și începu să se dezbrace. După aceea intră în cameră și se duse la fotoliu. Era foarte adânc și avu senzația, un moment, că se va răsturna.

— L-am luat de la un domn bătrân. Mi-a spus că e un obiect de familie și că același lucru pot să-l spun și eu. Am să-ți povestesc ceva despre el. Într-o zi...

— E bine aici. Ești apărută.

— Cum te-ai fi așteptat să fie?

— Nu știu. Mi-am închipuit, în timp ce bâjbâiam după numărul camerei și mă priveau, că pereții dintre garsoniere sunt de sticlă.

— Grozavă idee și Marta începu să râdă. Ne-am putea privi unii pe alții fără să ne auzim. Ne cunoaștem însă gesturile, iar, cu timpul, ne obișnuim să înțelegem ce vorbim după mișcarea buzelor, ca surdomuții. Doar în dreptul closetelor sunt montate geamuri opace – până la jumătate. Sâmbăta, când intrăm sub dușuri... Iartă-mă, am uitat, ți-e foame. Mă duc să prepar ceva. Marta se ridică în grabă și ieși. O auzi de dincolo vorbind.

— Dacă te plictisești, uite-te. Uite-te peste tot și întreabă-mă. Se aude foarte bine. Pereții ăștia sunt ca un paravan. Înainte, exista o cameră mare, într-unul din colțuri se punea ligheanul de porțelan și dedesubt găleata, totul înconjurat cu un paravan de lemn lustruit, acoperit cu hârtie sau mătase. Pe

mătase erau pictate margarete sau maci roșii. Mă auzi?

— Da, continuă.

— Nu te plictisesc?

— Când o să mă satur, nu te mai ascult.

— Vrei să bei ceva?

— Nu, mulțumesc.

— Dacă vrei totuși, deschide ușa de la dulap, din dreapta. Ai să găsești acolo o sticlă de vișinată. E singura băutură pe care o am.

Deasupra patului erau atârinate niște cartoane pe care fuseseră lipite fotografii în sepia decupate din reviste. Una dintre fotografii reprezenta o manifestație de femei. Femeile aveau fulare în jurul gâtului și bascuri. Fotografia fusese făcută de sus, se vedeau mai ales frunțile și ochii foarte mari.

— Îți plac fotografiile mele. Toți care vin la mine se uită la ele. Pot să fac pariu că te atrage cea cu sufragetele. De pe fotoliu se vede foarte bine.

— Da.

— Cred că erau niște ființe caraghioase. Dar știau să se distreze. Pentru o femeie e un lucru foarte important, nu crezi? Totuși mi-ar fi plăcut să fiu acolo. Înaintau printre două șiruri de bărbați, care le priveau stând pe bordura trotuarelor. Bărbații poartă jobene și au jilecki colorate. Își freacă ușor, între două degete, vârful mustăților și din când în când scot jobenul, se înclină ceremonios. Un fel de carnaval. Închipuie-ți ce s-ar întâmpla astăzi. Am văzut într-o revistă ilustrată o fată pe motocicletă, cu sâni goi. În spate era un monument, un arc de triumf sau un castel. Încă mai ascuți?

— Nu.

Două șiruri lungi de fete, înaintând tăcute pe o stradă aproape pustie. Era sfârșitul toamnei, octombrie sau noiembrie, fetele au paltoane lungi și băștile sunt înfundate mult pe cap, acoperindu-le aproape în întregime fruntea. E o amintire veche și

străină. Poate că i s-a povestit, sau poate că a văzut undeva lucrul acesta. Fetele se opresc în fața unui cinematograf. În hol sunt afișe scrise de mână și steaguri, iar cineva numără fetele înainte de intrare. În hol este și mai frig decât afară. Ce naiba le-ați adus și pe astea, strigă deodată unul, care iese din sală, de abia au fost înțârcate, să plece acasă, o să avem destui. *Maria Magdalena*, auzi în spatele ei, *ce faci, n-auzi, ne întoarcem*, dar ea înainta fără nicio ezitare și nu se opri decât în fața celui care strigase, *eu am să intru, vreau să văd și să aud, ești cam necioplit, domnule*.

— Cred că știu, ei, mă auzi?...

— Da.

— Cred că știu de unde era fotografia. Roma. În spatele fetei era Coliseum, sau Coloseum, cum s-o fi spunând exact. Strada era goală. Un birjar întorsese capul după ea și rânjea. Ah, spune-mi, ai stat vreodată într-o cameră de mansardă?

Magdalena tresări. Răspunse încet.

— De ce vrei să știi?

— Nu, nu te întreb nimic. Numai eu vorbesc. Masa e aproape gata. Vrei să mâncăm acolo, sau vii aici!

Magdalena se sculă cu părere de rău. Se simțea bine, își ridicase picioarele și se ghemuise între spetează și brațele înalte ale fotoliului. Era o cameră în care putea sta liniștită. Un divan acoperit cu o cuvertură în dungi late, câteva cărți, câteva obiecte risipite pe o etajeră, o mochetă groasă. O cameră în care lucrurile nu miroseau a vechi, nu se simțea că unii au urmat altora într-un fel de succesiune netulburată, ca și cum oamenii înșiși s-ar fi transformat într-un fel de decor plicticos, subordonat, al lucrurilor. Totuși, nicio cameră străină și indiferentă. Ar fi vrut să mai dureze așteptarea pentru că așa nu trebuia să aibă nicio inițiativă. Era singură, dar putea oricând să părăsească această singurătate și, la fel de repede,

să se întoarcă la ea. Se trezi gândindu-se cu un fel de recunoștință caldă la Marta.

— Ei, ce faci, te-ai hotărât?

De dincolo se auzeau tacâmurile izbindu-se într-un sertar deschis. În cameră pătrundea un miros ușor de prăjit. Magdalena simți că îi e foame. O foame bună și devoratoare.

— Vin.

Intră în bucătărie. Era foarte mică, dar totul fusese folosit la maximum. Pe doi pereți, deasupra înălțimii capului erau agățate două dulapuri. O masă îngustă, lipită de perete și, în continuare, frigiderul. Mirosea a unt încins.

— N-ai de ales, aici sau aici, spuse Marta arătând cu mâna cele două scaune. O bucătărie de amănți.

— Miroase foarte bine.

— Întâi mâncăm ce-am făcut eu. Dacă nu ne săturam, mâncăm și ce-ai adus tu.

Marta puse pe masă un platou pe care se găseau ochiuri fierte în apă, bucăți de carne, cartofi fierți, tăiați felii, un fel de chiftele mici din carne de pasăre, mazăre. Fiecare ou era așezat pe o foaie de salată.

— Ești foarte pricepută.

— Mă plictisesc repede. De-aia amestec mâncărurile. Înainte de a termina ceva de făcut, mă apuc de altceva. După aia, răstorn totul într-o farfurie mare.

— Nu mi-aș fi închipuit că-ți place să gătești.

— Orientalii au un fel de mâncare, i se spune farfuria cerșetorului, sau cam așa ceva. Înainte cerșetorii umblau din casă în casă, încinși cu un șorț de piele, cu buzunar mare în față. Fiecare punea acolo ce-i prisosea. Așa s-a inventat farfuria cerșetorului.

Magdalena își puse o lingură de mazăre. Se uită cu atenție la platou.

— Ce să mai iau?

— Stai puțin, să vedem. Ți rad niște cașcaval deasupra și alături un ou cu paprica. Sau, nu, e prea extravagant. Am învățat să fac tot felul de aiureli din astea când eram la cămin. Aveam un reșou și, când ne era foame, adunam tot ce găseam și câteodată ieșeau niște chestii grozave. Reșoul îl țineam ascuns.

— Cămin?

— Credeai că am fost măritată?

— Nu, nu știu.

Marta râse.

— Nu m-ai întrebat niciodată ce-am făcut înainte.

— Nu sunt curioasă.

— Eu sunt. Nu te teme, vorbesc numai despre mine. Am să-ți fac o cafea după ce terminăm masa.

— A fost foarte bun tot ce-am mâncat. Nu mai pot pune nici măcar o singură înghițitură în gură.

— Ești sigură? Păcat că n-avem ceva de băut.

— Pot să-ți ajut să speli vasele.

— Nu, te rog, stai la locul tău. Sau du-te dincolo și dă drumul la radio. Știi, treaba asta cu spălatul vaselor împreună mi se pare foarte idioată; e ca și cum ne-am băga în același pat ca să stăm de vorbă.

— Câteodată spui lucruri aiurite.

Marta începu să râdă.

— Nu trebuie să le iei în seamă. Acum câteva zile, unul m-a înjurat. Spunea să-mi țin ideile pentru mine.

— Cred că asta și faci.

— Îmi pare bine că nu te-ai supărat pentru ce-am spus. De fapt, tu ești foarte puțin atentă la ce se întâmplă. Din cauza asta și vorbesc atât. Cum vrei cafeaua?

— Mică și amară.

— Unii pot să deosebească gustul unei cafele de alta. Nu înțeleg cum reușesc.

— Au talent, răspunse puțin batjocoritor Magdalena.

— Mă întreb de ce-ai ales orașul ăsta. N-ar trebui să mă întreb, toată lumea e mulțumită de tine. Doamna Wagner ne disprețuiește puțin pe toți. Pe tine te-a acceptat cu toate că te-ai atins de ea.

— Și de tine m-am atins.

— Oh, cu mine e cu totul altceva. Până la urmă mi-ai făcut un serviciu. Voiam să plec de acolo, dar nu reușeam să mă hotărăsc să-i spun lui Rafael. Lui Rafael îi face plăcere să-i ceri ceva. La el asta a ajuns un fel de viciu.

Au trecut în cameră. Marta s-a întins pe divan, sprijinindu-și capul de perete cu mâinile băgate sub ceafă.

— Îți mai amintești de seara aceea când ne-am întors de la mănăstire? În camion.

— Nu prea mult.

— Când am ieșit în șosea, era destul de târziu. În camion s-a urcat mai târziu un bărbat. Era întuneric. Și mie mi s-a întâmplat o dată să doresc să rămân singură cu un bărbat, pe care nici nu știam cum îl cheamă. Dar nu era o dorință. Ceva groaznic. Un fel de nebunie, ca și cum, pierzându-l aș fi pierdut totul, orice șansă. Bineînțele nu numai în raport de el.

— De unde știi că asta era ceea ce doream?

Marta își trase o mână de sub ceafă. O întinse de-a lungul peretelui, jucându-se cu ea pe zidul alb.

— Eram într-un compartiment de tren, noaptea. Stătea lângă mine și nu făcea nimic. Dar absolut nimic. Câteodată, când trenul se zgâlțâia ceva mai tare, ne atingeam unul de altul.

— De unde știi, te-am întrebat?

— Ți-am văzut chipul când mașina trecea prin dreptul unui felinar. Era un bec atârnat undeva sus pe un stâlp de telefon. Pentru o clipă, lumina ți-a căzut direct pe față. Nu te spionam, dar era

ceva atât de limpede încât m-am speriat. Mă priveam chiar pe mine.

— Poate că te-ai înșelat.

— Nu, nu mă puteam înșela. Până atunci, crezuserăm că ești moartă, sfârșită. O femeie moartă.

— Poate că totuși te-ai înșelat.

— Așa arăta un om căruia nu-i pasă de nimic. Nu știu ce ți s-a întâmplat acolo, în locul de unde vii.

Magdalena tresări, stăpânindu-se cu greutate.

— Nu cred că am ce să-ți spun, Marta, ai ceva din stăruința unui uliu, din răbdarea rea...

— Nu te supăra. Mă regăsesc uneori în tine. E un sentiment atât de precis, încât mă simt tulburată. Mi se pare, câteodată, că te-aș putea întreba și acum ce voi face?

— Nu mă întreba nimic, Marta – dar începuse deja să se liniștească.

— Hai să bem, totuși, ceva. Nu e o băutură chiar atât de rea. Am pus alcool mult înăuntru și are o culoare frumoasă.

Se sculă și se duse la dulap. Scoase sticla și turnă în două pahare înalte de apă, până la jumătate. Magdalena bău o înghițitură lungă. Acum îi părea rău că se enervase.

E foarte bine aici, la tine. După-amiază m-am plimbat prin ploaie. Apoi am căutat un loc unde să mă încălzesc. Fotoliul ăsta e grozav.

— L-am cumpărat de la un domn bătrân. Mi-a spus, luați-l, o să vă dea iluzia că aveți strămoși. Ridică paharul în lumină. Dacă e prea dulce, mai punem apă.

— Nu, e bună așa. Noroc.

— Noroc.

— Aș putea acum să-ți povestesc de ce am plecat de la cămin.

Magdalena zâmbi. Își însoți zâmbetul de un gest tolerant.

— Nu, nu, asta e o poveste adevărată. N-am să-ți dau tot felul de amănunte, deși ar merita. Sunt lucruri pe care tu nu le poți înțelege bine decât dacă îți imaginezi puțin cum s-au petrecut.

Întinse sticla către Magdalena.

— Dacă mai vrei...

— Nu acum.

— Bine. O pun aici, alături. Când ai chef, n-ai decât să întinzi mâna.

Apoi Marta se întinse din nou, dar de data asta nu-și mai sprijini capul de perete. În poziția în care stătea, cu picioarele atârând, fusta i se ridicase până la jumătatea coapselor. Coapsele erau subțiri și, așa cum le ținea depărtate, aveau ceva ușor obscen. Ca o femeie care a primit mulți bărbați și la sfârșit totul îi este indiferent, nici corpul nu-i mai aparține. Tot ce vrea, e să rămână acolo unde e, nemișcată. Magdalena duse paharul gol la gură, sorbind ultimele picături.

— În apropiere de facultate, era un parc mare. Un parc vechi, iar noaptea părea tare încâlcit, puteai să crezi uneori că ești într-o pădure. În fiecare sâmbătă se organizau reuniuni. Pe la unsprezece, ieșeam din clădire și ne duceam în parc. Mai târziu, ne întorceam să dansăm mai departe. Asta era tot ce se întâmpla la sfârșitul unei săptămâni. În facultate era o sală lungă, jos, în fața secretariatului. Culoarele laterale erau foarte prost luminate, totuși preferam să ne ducem în parc. Niciodată nu plecam prea multe perechi. Ne risipeam prin parc. Ne strângeam în brațe, iar, o dată, m-am întins pe bancă. Tremuram foarte tare amândoi, cred că niciunul nu știa exact ce ar trebui făcut. Ne-am ridicat umiliți, deși continuam să ne mângâiem unul pe altul.

Într-o seară, după ora unsprezece câțiva inși au avut ideea unei vânători originale. Nu știu dacă erau cei mai buni sau cei mai răi. Poate că voiau într-adevăr numai să se distreze. Haideți afară, au spus, răscolim parcul și o să ne amuzăm. O să

vedeți ce vesel are să fie. Dar nimeni n-a vrut să meargă. Poate că unii ar fi dorit. Totuși, nu îndrăzneau să o arate. Totul era pe punctul de a cădea baltă. Și atunci unul a avut o inițiativă grozavă. Într-o săliță mică erau depozitate materiale de pavoazare, se găseau niște torțe, rămase acolo de la o sărbătoare sportivă. Au fost împărțite torțele și, în felul acesta, ideea s-a transformat într-un fel de glumă sinistră. Au ieșit cu torțele aprinse, iar cei care nu apucaseră și-au confectionat și ei un fel de torțe din bețe cu somoioage de pânză muiate în gaz. S-au răspândit în parc și joaca a devenit un fel de nebunie. Noaptea și torțele aprinse și alergarea bezmetică i-au adus într-o stare de excitare de neînchipuit. Gâfâiau și agitau torțele aprinse deasupra capului iar tabloul avea ceva din disperarea fanatică a unei vânători de vrăjitoare. Erau răscolite tufișurile cu răbdare vicioasă iar la locurile cele mai ascunse erau conduși de cei care le știau cel mai bine. Se organiza încercuirea unui spațiu mare, apoi cercul de micșora, se strângea așa cum se strânge atunci când vânatul este la mijloc și plăcerea de a prelungi groaza, spaima lipsei de scăpare a celor din cerc îi făcea să înainteze încet. Când o pereche era prinsă, izbucneau într-o veselie sălbatică. De obicei, cei doi se despărteau, fiecare încerca să scape, cuprins de o ură adâncă față de partener, dar erau strânși și împinși unul în altul. Puțini au încercat să se zbată. Auzeam țipetele mai apropiate sau mai îndepărtate și alergam, iar disperarea îmi dădea o forță extraordinară. Evitam locurile deschise, strecurându-mă cu abilitate, dar, pentru că nu-mi pierduserăm capul, făceam foarte puțin zgomot și din cauza asta reușeam să mă depărtez. Fața îmi era zgâriată, la fel și mâinile și picioarele. Îmi umezeam buzele, trecându-mi limba peste ele și, cu dosul palmei, îmi îndepărtam şuvițele de păr de pe frunte. Eram singură. El se îndepărtase la început de lângă mine. Apoi rămăsese în urma mea

și nu-mi aminteam când l-am pierdut. M-am oprit, sfârșită de oboseală și m-am lăsat să cad pe iarbă. Stăteam cu fața în sus, la fel ca și acum și ascultam țipetele care deveniseră din ce în ce mai slabe, se îndepărtau. Erau mulțumiți probabil cu ceea ce prinseseră. Știam că nu departe de locul unde mă opriserăm era o poartă de intrare. Trebuia să mai aștept un timp ca să fiu sigură, totuși, că nu risc nimic. Îmi țineam brațele cu palmele răsucite în jos și umezeala ierbii îmi liniștea pielea înfierbântată. În jurul meu erau tufișuri înalte și dese de arbuști, care înfloresc primăvara. Îmi reveneam, încetul cu încetul și ideea că sunt acolo singură, oboseala liniștită, care mi se răspândea în corp. Îmi dădeau un fel de voluptate tulbure. Apoi am tresărit. Nu departe de mine, am auzit trosnind niște crăci. Înainte de a avea timpul să înțeleg ce se întâmplă, am sărit în sus și, împinsă de un instinct sălbatic de apărare, am luat-o la fugă. Ieșind din tufișurile unde eram adăpostită, m-am izbit de un bărbat pe care l-am trântit jos. Apoi un altul a încercat să mă oprească, întinzându-mi în față brațul, dar l-am lovit cu genunchiul în pântec, iar lovitura a fost atât de puternică încât l-am auzit scoțând un țipăt de durere. Am ajuns în marginea unei peluze. Am făcut câțiva pași, ieșind puțin din umbra întunecoasă a pomilor și m-am oprit. Eram cu adevărat un animal hăituit și simțurile mele încordate la maximum mă țineau într-o stare de tensiune fără răgaz. În jurul meu era o liniște deplină. Peluza se afla în întuneric, dar luminozitatea orașului se răsfrângea și asupra ei, dând o anumită claritate și transparență aerului. Din față, din dreapta, din stânga i-am văzut deodată, venind spre mine. Mai înainte chiar de a vedea, de a înțelege ce se întâmplă, i-am simțit în jurul meu, înaintând. Se țineau strâns, de braț unul de altul, aruncaseră făcliile și nici nu mai țipau, avansau în tăcere iar liniștea asta era și mai groaznică decât urletele de până atunci.

La început existase doar o idee stupidă, căreia nimeni nu-i dăduse atenție, după aceea fuseseră captați cu un truc ingenios, deși puțin josnic, se lăsaseră prinși de plăcerea acelui joc, până când simțurile le fuseseră tulburate, sfârșind prin a ieși de sub forța celor care-i incitaseră; supunându-se numai unei puternice atracții, care creștea din ei înșiși, fără nicio măsură, transformând plăcerea în ură, iar ura într-o fascinație a distrugerii. Era ca un joc demonic. S-ar fi spus că până atunci fuseserăm fugărită, obosită, doar pentru a mă putea aduce aici, împinsă cu știință în goana asta neconținută, așa cum se alungă un animal de sacrificiu, închizându-i-se toate căile, toate scăpările, către locul ritualului. Excitația cumplită, irațională, pusese stăpânire pe toți. O coridă, în care toți, cu o voluptate dementială, se aruncă asupra animalului; iar animalul eram eu. Trebuia să mă întorc. Singura scăpare nu putea fi decât pe acolo, prin locul de unde ieșiserăm în marginea peluzei. Prima dată când trecuserăm nu era nimeni, iar cei doi, pe care îi loviserăm, nu mai puteau fi un obstacol în starea în care mă aflam. Am cântărit aceste probabilități cu o siguranță extraordinară. M-am răsucit iute pe călcâie, pregătindu-mă să alerg. Dar era prea târziu. Fuseserăm învinsă. În fața mea, drumul era închis și, deși nu le vedeam obrazele, le simțeam privirile concentrate asupra mea. Nu mai era nimic de făcut. Am vrut să renunț. Să mă las să cad pe iarbă, să mă întind acolo și să aștept. Să-i văd apropiindu-se de mine cu pași înceti, savurându-și plăcerea izbânzii, deși puțin neliniștiți. Poate încercând și o ușoară dezamăgire pentru acest abandon de ultim moment. O coridă în care animalul, refuzând bucuria violenței, se așază cuminte sub privirile stupefiate ale mulțimii. Ceva mai rău și mai viclean decât brutalitatea cu care o femeie ar întrerupe orgasmul bărbatului, aruncându-l de pe ea. Totuși n-am putut să cedez tentației acestui abandon, n-am avut forța de a o

face. În clipa în care totul părea pierdut, am observat, la o distanță nu prea mare de locul unde mă aflam, pata alb-cenușie a unei statui, detașându-se pe masa întunecoasă a pomilor. Am înțeles într-o fracțiune de secundă că aceasta era scăparea posibilă. Acolo arcul fusese întrerupt. Toată dificultatea era să trec destul de decisă pe lângă unul din cei de la capete. Am făcut o mișcare înșelătoare, prefăcându-mă că pornesc în altă parte, apoi am schimbat brusc direcția, am alergat câțiva pași și m-am aruncat cu toată puterea în față. Am izbit cu pumnii aruncați deodată înainte, ca două pistoane și am simțit că se afundă într-o carne moale, fără rezistență. După ce am trecut, mi-am dat seama că fusese o fată. Am alergat, dar numai câțiva s-au luat după mine fiindcă erau uluiți, chiar și aceștia au renunțat repede, obosiți și dezgustați. Jocul își pierduse orice interes.

Am ieșit din parc, am sărit într-un tramvai și am ajuns la cămin. Am intrat printr-o ușă de serviciu, care sâmbăta rămânea deschisă, m-am dezbrăcat în baie și am ieșit în combinezon pe culoar. Cele care nu erau plecate din cămin, la ora aceea, dormeau. Am ajuns în cameră la mine, lumina era stinsă, m-am strecurat în vârful picioarelor până la patul meu și m-am urcat în el. Mai târziu au venit două fete iar una dintre ele s-a apropiat de mine. Respiram lung și regulat. S-a îndepărtat și au început să se dezbrace. Vorbeau în șoptă și eram convinsă că știau că nu dorm. A treia zi...

— Am să plec, Marta — și Magdalena se ridică în picioare.

— Nu. Acum trebuie să ascuți până la capăt. Dacă va fi prea târziu ai să rămâi aici.

— Nu-mi place, Marta. E o poveste care nu-mi spune nimic.

Cealaltă tăcu o clipă. Apoi vorbi rar, cu o voce lipsită de orice căldură.

— Nu-i adevărat. Înțelegi lucrurile astea foarte bine.

— De ce crezi asta?

— Bine, să zicem că mă înșel. Totuși vreau să mă asculți. Înainte de a te culca, ai să faci o baie caldă și o să dormi liniștită.

— Mă tratezi ca pe o femeie bătrână, neurastenizată.

— Sunt convinsă că te interesează ce spun, chiar dacă uneori schimb câte ceva. Țasta e felul meu de a nu mă lăsa stăpânită. Alte femei devin foarte puternice abia când posedă un bărbat.

Pentru o clipă, Magdalena o privi pe Marta cu un fel de frică. Recunoștea în ea același fel de putere, atâta doar că îi plăcea să se joace mai mult și din cauza asta era puțin disprețuitoare sau cinică. La început, crezuse că Marta are nevoie de un partener întâmplător, de care să se agațe. Un partener, pe care îl păstrează până când îl sufocă. La fel ca o plantă parazit. Ele două, constată cu stupoare Magdalena, semănau, într-un anumit fel, foarte bine. Simțeau nevoia ca alții să atârne de ele, dar fără ca ele însele să-și piardă independența. Aveau nevoie de sateliți, dar urau forța de atracție care le lega de ei. Nicola, care i se supusese cu atâta credință, a vrut să-și răzbune neputința fără să-și dea seama până în ultima clipă, chiar și după ce-o închisese între gratii, că el era prizonierul.

Magdalena se așeză pe fotoliu.

— A treia zi, reluă Marta, am fost chemată. Ieșise vâlvă, cineva fusese lovit la față, se făcuse, de teamă și o reclamație. Eram învinuită de purtări necuviincioase. Trebuia o anchetă. Eram trei inși, nicio fată printre ei. Au vorbit frumos cu mine. Stăteam toți într-o cameră, în jurul unei mese și s-ar fi spus că suntem niște prieteni foarte vechi. I-am întrerupt cam brutal și am întrebat:

„Ce vreți de la mine?”

Era exact lucrul pe care nu trebuia să-l fac. Cred că din momentul acela, deși nu se puseseră de acord înainte, au știut ce vor de la mine.

„I-ai alergat grozav, a spus calm cel mai bătrân dintre ei, ar trebui să te ocupi de sport.”

„Chiar așa, a întărit altul, care mi-era coleg de an, ai fi formidabilă la cros.”

„Ce vrei de la mine?” am repetat înfierbântată și îmi dădeam seama că mergea foarte prost dar nu mai puteam da înapoi.

„Să spui totul cum s-a întâmplat. În public, râse al treilea, care până atunci tăcuse. Grozav l-ai izbit pe mototolul ăla la pulpă. Ai lovit doi colegi, cu fata ai fost puțin cam prea brutală, deși îți voia binele.”

„Asta trebuie să spun?”

„În mare, cam asta, interveni, prudent, cel care părea să conducă. Poate și faptul că nu ai respectat disciplina, în sfârșit, ceva despre lipsa de principialitate.”

„Ce ar trebui spus despre lipsa de principialitate?”

„Ei, lasă că știi tu cum s-o întorci ca să nu iasă prea rău.”

„Toți au să vorbească?”

„Ceilalți au recunoscut, spuse cel de al treilea, căruia îi plăcea să râdă. Cu ei nu-i nicio problemă; tu pari cam îndărătnică.”

„Fiindcă nu m-am lăsat prinsă...?”

„Ei, n-o lua chiar așa.”

„Fiindcă am fost hăituită ca un animal.”

„Hăituită? ce cuvânt e ăsta; și s-au uitat uimiți unul la altul. A fost doar ca o joacă. Toți au spus asta.”

„Joacă?” am țipat eu.

„Tu ai pierdut simțul măsurii, iar cel care vorbea devenise dur și ai început să alergi ca o bezmetică. Ți-ai lovit doi colegi, al treilea a scăpat din întâmplare.”

„Joacă?” am urlat, de data asta ca o nebună.

„Ai ieșit în parc să-ți faci de cap, mă opri violent, să te destrăbălezi, iar ei au încercat doar să te aducă la ordine și rezultatul...” teama aceea vagă în care trăiam de două zile. Știam că nu mai am ce pierde.

În clipa aceea am simțit o imensă moleșală în tot trupul. Încordarea dispăruse.

Am început să râd și păream grozav de bine dispusă. Apoi m-am întrerupt brusc și am spus fără nicio urmă de ezitare:

„Sâmbătă seara m-am întors devreme la cămin și m-am culcat.”

„Cee?”

„Am avut o durere de cap insuportabilă și am venit că mă culc.”

A fost rândul lor să râdă, dar nu știau să o facă bine și am așteptat să se oprească stingheriți.

„Haida-de, toată lumea te-a văzut la bal.”

„Am fost.”

„Și atunci...?” a întrebat nedumerit cel căruia îi plăcea să râdă.

„Am plecat și m-am întors la cămin, la zece, zece și jumătate.”

„Iar începi...” dar cel care conducea l-a întrerupt.

„Să stăm de vorbă liniștit. Te durea capul. Se fumează mult și culoarele sunt prost aerisite – o să trebuiască să facem ceva. Ai ieșit să iei puțin aer. Ai ieșit în parc și, fiindcă era întuneric, ți-a fost teamă să ieși singură. După aceea, va fost puțin teamă, deși nimeni nu voia să vă facă niciun rău – și... restul se știe. Bineînțeles, la urmă, te-ai întors la cămin.”

„Foarte frumos”, am exclamat.

„Hai, n-are rost să te încăpățânezi.”

„O poveste strașnică”, am continuat.

Însă el părea netulburat.

„N-ai niciun martor că te-ai întors devreme la cămin. Să zicem la zece, zece jumătate.”

„Martor...? am strigat. Nu înțeleg despre ce vorbiți.”

„Da, martor.”

„Ce va apucat? Am crezut că vă pricepeți mai bine.”

Dar el tot nu s-a lăsat atras, a continuat la fel de calm:

„Portarul nu te-a văzut intrând.”

„Și ce-i cu asta! Probabil lipsea în clipa aceea. Poarta e deschisă până la douăsprezece.”

„Sau poate te-ai furișat pe ușa din dos. Nu e bine că rămâne deschisă. Aici o să trebuiască să facem ceva” – și s-a întors pe rând către ceilalți doi, ocolind cu abilitate răspunsul meu.

„Când au venit fetele, am spus, eram în cameră.”

„Prin urmare, știi când s-au întors fetele”, a izbucnit victorios cel căruia îi plăcea să râdă.

„Da, nu suport zgomotul.”

„Atunci de ce te-ai prefăcut că dormi

„Cine a spus că m-am prefăcut? De altfel, am adăugat puțin disprețuitoare, puteam s-o fac. Sunt plictisitoare” – și deveniserăm din nou stăpână pe situație.

Acum trebuia să se termine. Și chiar asta se pregăteau să facă. Cel care conducea a spus:

„Bine. Ți-am dat o șansă și ai refuzat-o. Aduceți-l aici.”

Unul dintre ei s-a sculat. S-a întors peste câteva clipe cu cel cu care fuseserăm în parc.

„Hai, spune.”

A început să vorbească și, o dată sau de două ori i-au cerut amănunte.

„I-am descheiat bluza, a zis și am mângâiat-o...”

„Stârpitură”, am spus râzând.

„Nu-l insulta. E cîstit.”

L-am lăsat să vorbească până la urmă. Din când în când, cei doi se uitau pe furiș. Mă dezbrăcau. Unul violent, repede, celălalt întârziind

fiecare gest. Bărbatul care conducea privea fără nicio ezitare. El avea nevoie de altceva. Cred că îi disprețuia puțin. După ce a terminat de vorbit cel cu care fuseserăm în parc, am spus indiferentă:

„Toate astea sunt scorneli; n-am fost cu nimeni.” Apoi am tăcut. Peste o săptămână am fost dată afară din cămin pentru că aveam venituri mai mari decât prevedea baremul.

Marta își ridică brațele deasupra capului întinzându-se și căscând cu zgomot. Se auzi în apropiere o fereastră izbindu-se și Magdalena tresări. Poate că începuse ploaia din nou. I se făcu deodată frig și-și stăpâni cu greutate tremurul corpului. Ca un fel de spasm urcându-se dinlăuntrul ei, presimțit în ultima clipă.

— Dacă te-ai hotărât să rămâi, găsești la baie un halat. Sunt două atârinate de ușă, cel albastru e curat. În timpul ăsta fac patul.

Magdalena se gândi la apa fierbinte încălzindu-i corpul, biciuindu-i umerii, spatele, brațele și o cuprinse o liniște plăcută și odihnitoare. Se ridică de pe fotoliu și porni cu pași rari spre baie. În treacăt, întinse mâna și atinse o jucărie mecanică de pe o etajeră. Un urs toboșar îmbrăcat în kilt scoțian, uniforma gărzilor reginei. Arcul se mai destinse o fracțiune și toboșarul lovi o dată.

— Ai avut dreptate, trebuia să ascult până la capăt.

Își acoperi părul cu o bonetă mare, de material plastic, pe care o găsisese atârnată de o agățătoare lipită de perete. Boneta îi cuprindea și urechile. Auzea picăturile de apă lovind cu putere în cască. O ploaie caldă. Camera s-a umplut de un abur fierbinte și înecăcios. Își ștergea cu dosul palmei broboanele de transpirație și de apă din colțul pleoapelor. Își simțea corpul descărcându-se de un mare lest. Apoi, fără nicio tranziție aproape, schimbă robinetul la rece iar pielea începu să elibereze căldura pe care o acumulase, o mare

prospețime i se răspândi în trup și o cuprinse ca o binefacere. Se înfășură în halatul aspru și, înainte de a ieși, șterse cu colțul unui prosop oglinda aburită. Ochii – puțin adânciți, dar asta n-o știa decât ea.

O femeie de douăzeci și opt de ani, cu fața prelungă și destinsă.

Când se întoarse în cameră găsi așternutul desfăcut și deasupra o pijama curată. În cameră mai era un pat pliant, întins și pregătit pentru noapte. Marta zise:

— Eu am să dorm aici. Nu suport să dorm în același pat cu o femeie.

Dacă nu avea niciun motiv să-i ascundă Magdalenei, atunci pentru ce nu-i spusese totul până la capăt. Nici cel puțin nu simțise dorința de a-i spune, nu făcuse niciun efort ca să nu vorbească. Paharul, pe care-l ținea în mână, era gol. Începu să se joace cu paiul, suflând în el. Nu-i spusese pentru că pur și simplu nu făcea parte din poveste. Era ca un final căutat, adăugat, de foileton șubred. Făcea parte din altă poveste. Cel care a conclud interogatoriul devenise apoi bărbatul ei.

Puse paharul pe masă. Deschise canatul interior al ferestrei și privi afară. Bătea vântul, un lampadar alb, cilindric se clătina în toate părțile, amenințând să cadă. La vreo cincizeci de metri distanță, se afla un alt bloc. Între blocuri era o alee lată, mărginită pe o latură cu un gard viu. Nu se vedea nimeni intrând sau ieșind din clădire, aleea era pustie. Lampadarul se clătina câteodată violent. Nu existau pomi, nu se zărea nimic altceva. Un loc sterp. Marta împinse canatul ferestrei. Apoi intră în cameră și se urcă în pat. Nu era îngust, dar, în dreptul articulației spătarului, se simțea locul gol. Își puse o pernă la spate, încercând să citească la lumina lămpii portative. Făcu mișcările cu grijă, de teamă să n-o trezească pe Magdalena. Magdalena dormea. Sau se prefăcea foarte bine că doarme. Încercă să se ridice mai mult pentru că nu-și putea

ține bine mâinile, se lovea de brațele fotoliului. Era obișnuită să citească având lampa portativă prinsă în carte, însă acum nu reușea. Poate că nici Magdalena nu reușea să-și găsească locul în pat, însă nu se mișca. Voia s-o facă să creadă că a adormit imediat. Lăsă cartea din mâini, fără să stingă lumina. Încercă să se gândească la altceva. Căsătoria ei a avut loc într-o marți. La căsătorie nu s-au mâncat bomboane fondante și nu s-au aruncat confeti. Însoțitorul de la vagonul de dormit avea o vestă albă peste pantalonii maro, a bătut la ușă și a întrebat: bere sau apă minerală? În noaptea aceea ploua. Mai demult a existat o melodie, cum se numea, ah, da, „Maria Magdalena”. La ce oră doriți să vă treziți, a întrebat însoțitorul. Era cald și ritmul acela regulat – ah, ce melodie simplă – i-a învins până la urmă pe amândoi. Întinse mâna aproape adormită și stinse lampa.

Magdalena se trezi cu o puternică durere de cap. În primul moment nu-și dădu seama unde se află, privi instinctiv în dreapta, de acolo trebuia să vină lumina, dar nu întâlni decât peretele. Apoi își aduse aminte unde se găsește. În cameră era întuneric, storurile fuseseră trase. Se ridică din pat și se duse la baie. Privi ceasul, era aproape cinci. Prea devreme ca să se scoale, prea târziu să încerce să mai doarmă. Își masă ușor, cu podul palmei, fruntea și tâmplele, dar durerea, acum că stătea în picioare, părea și mai puternică. Pe un perete se afla un dulap mic de medicamente. Îl deschise, dar nu găsi decât o fașă mare, nedesfăcută, un tub cu vâșelină și un flacon cu o soluție dezinfectantă. Pe raftul de sus erau îngrămădite câteva sticlute goale, unele dintre ele cu o etichetă de apă de colonie sau parfum. Închise dulapul și se așeză pe marginea căzii. Mișcarea o dezmoțise puțin, durerea de cap nu mai era atât de puternică. Își aduse aminte de ceea ce se întâmplase seara, după ce se urcase în pat. Marta intrase în bucătărie și rămăsese acolo

mult timp. Nu se auzea niciun zgomot. Când reintrase în cameră ea era aproape adormită. Marta umbla încet, cu grijă, dar însăși încetineala asta devenea agresivă. Ca mișcarea imprevizibilă cu lungi opriri a unei insecte. Se trezise. Era încordată, o rigiditate dureroasă pusese stăpânire pe tot corpul, apăsând-o, ca și cum ea însăși și-ar fi comprimat umerii, șoldurile, gleznelor cu fâșii subțiri de metal rece, pătrunzând în carne. O clipă o urî pe Marta. Apoi se eliberase.

Făcu un pas, nesigură, se uită în oglindă. Avea o față tristă. Deschise foarte puțin robinetul, adună apa într-un pumn și își dădu pe frunte. O expresie tristă, ca și cum acela ar fi fost singurul moment de adevăr al zilei. Își șterse fruntea, îngropându-și fața în prosop și îl așeză cu grijă la loc. Apoi se hotărî. Ieși din baie, rămase o clipă în vestibulul de la intrare ca să-și obișnuiască vederea cu întunericul, traversă camera în vârful picioarelor și intră în bucătărie.

Era lumină, o zi mohorâtă, cu nori mari, jos. Deschise fereastra și din față o izbi un miros de ploaie, pământ îmbibat cu apă. Dimineți în care aburul se ridica târziu și greu din luncă, totul mustea, un miros de scoarță de copac udă, de pământ, de pietre. Trase adânc aerul în piept, îi era puțin frig. Nu frig, mai curând un fel de dezmoțire a pielii, a mușchilor. Nicola intra în casă cu mirosul ăsta și niciodată nu se putea ști, la ora aceea a zilei, dacă e primăvară sau toamnă.

Magdalena deschise un dulap îngust și înalt căutând cutia de cafea și zahărul. Dulapul avea rafturile așezate la distanțe inegale, totul era înăuntru ordonat și curat. Găsi zahărul, dar cafeaua nu era nicăieri și atunci auzi de dincolo strigând:

— În dulapul mic, de deasupra mesei, acolo e cafeaua. Cât e ceasul?

— Șase.

— Dacă vrei lapte, găsești în frigider.

Magdalena turnă cafeaua în cești mari. Încălzi laptele, puse pe masă untul, pâinea. Și, pentru o clipă, o cuprinse un fel de bucurie plăcută, caldă. Pregătea pentru cineva micul dejun, în cameră era miros de cafea fierbinte și de aer proaspăt. Iar senzația asta era ca un lucru care nu-i aparținea. Marta intră și se opri o clipă în prag, aspirând aerul cu lăcomie.

— Brrr. E frig aici.

Se așeză, strângându-și halatul în jurul corpului. Luă o înghițitură de cafea, își unse o bucată de pâine și mușcă din ea cu poftă.

— Avem și dulceață, dacă vrei. Și biscuiți. Aici, sus, în dulapul mic. Și o cutie cu suc de ananas.

— Ajunge, o opri Magdalena.

— Nu. Să fie masa plină. Să le văd aici. Așa arată un mic dejun. Cheia de conserve e în sertar. Stai, lasă-mă pe mine. Mama îmi făcea turte dulci, câteodată, duminica. Și ouă, ochiuri, cu ficat de pasăre. Spumă de zmeură... Le pune pe masă. După aceea mă striga, înainte de a intra, închideam ochii. Voiam să văd totul dintr-odată. Veneam în picioarele goale.

— Așază-te. Pentru mine e de ajuns cafeaua.

— Nu. Adu două pahare. Ai să vezi că merge foarte bine după cafea.

— N-am băut niciodată.

— N-are importanță, o să bei acum. Are un gust cam leșios, dar...

— Marta, nu e nimic de făcut. Apoi îi zâmbi cu blândețe. Îmi pare bine că am putut să fierb cafeaua. Acum, hai să terminăm.

— E prea multă lumină aici? se agăță ea cu încăpățănare.

— Nu. Nu știu.

— Bine.

Terminară de băut cafeaua. Niciuna nu se atinse de altceva. Apoi începură să strângă lucrurile. Locul era strâmt. În trecere se ștergeau

una de alta și se depărtau imediat. Marta împinse borcanele și cutiile cu etichete colorate în raftul de sus.

Magdalena intră în cameră și începu să se îmbrace repede. Termină de încheiat ultimul nasture al bluzei. Apoi își strânse părul în fața oglinzii. Înfipse o ultimă agrafă și își netezi cu podul palmei o șuviță.

Închizând ușa în spatele său, se regăsi pe același culoar lung, de spital sau hotel. Acum, în lumina mohorâtă a dimineții intrând prin ferestrele situate la cele două capete, părea și mai neprimitor. Un fel de sală de trecere stânjenitoare, care trebuie parcursă repede fără să privești nici la dreapta nici la stânga. Coborî scările și ieși în stradă.

Rezistase câțva timp gândului de a-l căuta pe Matei. După câteva zile se hotărî, mânată de un fel de teamă nelămurită.

Se opri în fața ușii, ca întotdeauna ezitând dacă să bată ori să aștepte să apară el de undeva. Nu se auzea niciun zgomot. Bătu și nu-i răspunse nimeni. Se dădu un pas îndărăt așa ca să fie văzută dinăuntru printr-una din ferestrele acoperite cu hârtie albastră și ziare, dar tot nu se întâmplă nimic. Strigă „Matei” și vocea îi era cam spartă pentru că se gândea că oricine ar putea trece tocmai atunci, din întâmplare, pe acolo. Apoi se apropie din nou, puse mâna pe clanță și apăsă. Ușa era deschisă. Intră înăuntru și simți izbind-o mirosul acela stătut dulceag, de rumeguș și urmă de animal. Îi păru rău că închisese ușa în urma ei, era aproape întuneric din cauza hârtiei din geamuri însă nu voia să se întoarcă să o deschidă. Se simțea ca și cum ar fi fost urmărită de undeva, din acea cameră, printre cuștile animalelor și nu voia să arate că îi este frică. Își ținea mâinile în jos pe lângă corp. Mai făcu doi pași și se opri. Începuse să se deprindă cu semiîntunericul camerei. Acum vedea bine rastelurile pe care erau așezate cuștile.

Strigă din nou „Matei”, iar în tăcerea care urmă auzi mișcarea rapidă, tăcută a animalelor, asemănătoare zgomotului produs de un mănunchi de hârtie creponată mototolită în pumn. Nu-i răspunse nimeni și, pentru o clipă, avu siguranța că el este dincolo, în spatele ușii, care da în cealaltă cameră, pândind-o. Se gândi că ar trebui să fie. Satisfăcut, văzând-o acolo, încurcată, nesigură. Apoi își aminti că asta era plăcerea lui, să stea ascuns, apoi să se bucure de spaima, de momentul acela unic de spaimă, izbucnind pe fața celui surprins, ca o pată de ulei murdar urcată la suprafața unei ape. Se apropie de ușă fără grabă și, când ajunse în fața ei, întinse mâna și o deschise brusc.

Camera era goală. Patul făcut, cu pătura gri cenușie întinsă bine deasupra. Pe masă se afla un pahar înalt de sticlă, gol, care ar fi putut servi și drept vază pentru flori. Mai era un dulap de haine închis și o etajeră cu câteva cărți. Magdalena privi cu un fel de ciudă totul, dar și cu ușurare. Venise, mânată de teama că este bolnav și simțindu-se puțin neliniștită pentru criza pe care i-o provocase ultima dată. Dar totul era în ordine, nu se întâmplase nimic. Fereastra camerei era deschisă. Privi afară. Se vedea o brazdă proaspăt săpată. Mai departe, erau câțiva pomi și, printre ei, departe, părea să se zărească un acoperiș de tablă. Câțiva câini lătrau asmuțiți. Își aduse aminte de camera de alături cu cobai, se gândi să se întoarcă, dar nu se hotărâ să părăsească locul din fața ferestrei. Grădina se sălbăticiise, câțiva pomi se uscaseră, între ei apăruse o vegetație nouă, violentă, cu toate acestea părea lipsită de orice mister, era mai curând o senzație de abandon, de lenevie. I se păru dintr-odată curioasă prezența ei în acea cameră săracă, urâcioasă, semănând când a chilie când a carceră. Și pentru o clipă i se mai păru de neînțeles, ca și cum nu-i aparținea, interesul ei pentru un om stingher, ostracizat.

Lumina albă, limpede inunda camera, individualizând fiecare obiect. Magdalena căută din priviri arma, dar n-o găsi. Întinse mâna către paharul de sticlă, îl ridică și se uită prin el. Și doamna Wagner semăna într-un anumit fel cu Matei. Un om doborât. Eliminată. Ea se depărtase – un om care își blochează deodată toate simțurile față de exterior, își închide căile de comunicare, rămânând numai ca o prezență în mijlocul celorlalți. Matei era mai sincer. Sau mai greoi. El nu putea reuși această detașare, se apăra de ceilalți. Poate că nici Marta nu e prea departe de ei. Un fel de frică adâncă se cuibări în Magdalena, o senzație de teamă nedeslușită ca și cum ar fi simțit deodată în ea semnele vagi, neclare, ale unui viciu. Plăcerea sau nevoia unor prietenii, cu niște infirmi, punând până la urmă în evidență o slăbiciune bolnăvicioasă, de care se crezuse salvată. Crezuse că totul s-a terminat atunci, sus, pe deal, când Ana îngenunchease în locul ei spunând rugăciunea, când soldații alunecau în noroiul cleios. Apoi se depărtase și de Ana, pentru că Ana o trăgea tot înapoi. Fugise din orașul acela pentru că i se făcuse frică. Nu ajunsese încă să-i fie, cu adevărat, dar se simțea măcinată de nesiguranță, teama că nu s-ar putea elibera complet de ceea ce fusese înainte. De izolarea, la care, cu un simț aproape cultivat al răului și al perversiunii, se acomodase la fel ca un păcătos solitar care își urăște chilia, dar nu se poate lipsi de ea. Și în această modificare a sufletului ei învățase și plăcerea rafinată de a fi paznicul propriului ei gardian.

Pentru prima dată toate aceste gânduri începeau să capete o oarecare claritate. Era ca un om, pășind pe un teren foarte accidentat, înecat într-o ceață deasă și care, de abia acum, când aerul părea să aibă o anume limezime, își dădea seama unde se află.

Puse paharul de sticlă înapoi pe masă. Momentul acela de frică, aproape de disperare,

fiindcă nu-i găsea o cauză lămurită, trecuse. Se transformase încetul cu încetul într-o senzație de sfârșeală, însă liniștitoare, ca acele dureri surde, scăzute, care vin după o criză puternică și care nu numai că se arată suportabile dar, după aspra biciuire a corpului dinainte, par chiar plăcute. Se așeză pe unul din cele două scaune, uitându-se în jur cu speranța că va găsi totuși ceva de făcut. Acum ar fi dorit-o, ca o compensare a liniștii dobândite. Dar fiecare lucru era pus la locul lui. Pătura era bine întinsă, cu pânza cearceafului răsfrântă, la unul din capete. Nicio urmă de praf. Chiar și podeaua fusese spălată de curând. Se vedea că totul fusese pus în ordine. Poate și în dimineața aceea pentru că la îmbinările scândurilor se zărea umezeala rămasă de la spălarea podelei.

Cu siguranță, gândi Magdalena, Matei era prin apropiere. Dar gândul acesta n-o mai crispa. Ideea că e pândită, urmărită tot timpul, îi făcu chiar o anumită plăcere așa cum s-ar fi simțit știindu-se urmărită de un copil pe care trebuie să-l înveselească.

Se ridică de pe scaun și deschise ușa. Dinspre camera cobailor veni mirosul acela dulceag leșios și ea își înfrână senzația de ușoară scârbă care o cuprindea ori de câte ori simțea mirosul. Păși dincolo. Culoarul dintre cuști făcea un unghi drept între camera lui Matei și ușa de la intrare. Deschise și această ușă. Curentul de aer îndepărtă izul stăruitor de rumeguș și urmă de animale. Porni printre rasteluri, oprindu-se în fața câte unei cuști. Se simțea plină de bunăvoință în efortul cu care își înfrâna repulsia față de micile viețuitoare. Pe pardoseala cuștilor erau foi de verdețuri și smocuri de iarbă. La trecerea ei, cobaii se opreau din mâncat și ridicau capetele cu ochii de culoarea sângelui diluat. Într-una din cuști se afla o pereche de cobai angorați. Aveau blana frumoasă, cu spic lung. O frumusețe nefirească, gândi Magdalena și, de aceea, animalele, cu părul lor lung și bogat,

păreau și mai dezgustătoare. După prospețimea verdeții din cuști, se vedea că fusese pusă în ziua aceea. Și apa era curată. Acest joc de-a v-ați ascunselea începea să fie sâcâitor, dar Magdalena se hotărî să meargă până la capăt, întinse mâna și-și băgă vârfurile degetelor printre ochiurile plasei de sârmă. Apoi simți mușcăturile ușoare ale animalelor. Probabil așa fuseseră învățate. Se îngrămădiseră la vârful degetelor și, unul, mai îndrăzneț, se urcase deasupra plasei scoțând o labă printre ochiurile plasei. Magdalena își înfrână cu greutate dorința de a-și trage mâna. Poate că și așa unul sau doi ar fi rămas agățați. S-ar fi subțiat neverosimil, ca niște lungi filamente de păr alb, murdar, atârându-i de vârful degetelor. Aceasta era plăcerea pe care și-o îngăduia Matei, în fiecare dimineată. Un fel de a le mângâia și animalele erau recunoscătoare. Matei, care atunci când îi ieșise prima dată în față, ivindu-se dintre bălăriile înalte, părea un cerșetor sălbătic și viclean. Un fugar murdar, împușcând șobolani de câmp și iepuri, iar câteodată luându-și revanșa asupra singuraticilor, pe care îi pândea și îi înfricoșa ieșind brusc în fața lor cu arma – avea în fiecare dimineată gesturile lui de tandrețe cu acești avortoni albi și dezgustători. Numai atunci, la început, Matei părise cerșetor. Mai târziu era altfel, deși el nu-și schimbase hainele, se purta poate ceva mai îngrijit. Dar, între timp, vorbiseră unul cu altul și, în afară de momentele de furie, nu era nimic grăbit, tulburat în el. Matei nu era vânător – așa cum spusese o dată Marta – pentru că îi lipsea siguranța victoriei. Era mai curând un vânat care își pândește vânătorul și apoi îi sare repede în față pentru a-l provoca și pentru a se elibera astfel el însuși.

Magdalena își plimbă ușor vârfurile degetelor pe plasa de sârmă. Așa cum ar fi făcut-o pe coardele unui instrument. Cobaii își mișcă capetele, rotund, părând fascinați de mișcarea aceea. Într-un colț al cuștii era o frunză de salată

verde. Se simțea mai puternic curentul de aer rece și de afară pătrundea un iz de bălării ude și trunchiuri de copaci tineri.

Nicola – și amintirea se insinuă ca o senzație fizică, încet, nedeslușit la început, încetul cu încetul limpezinându-se – pășea fără zgomot, intrând pe neașteptate în cameră, ajungând deodată în spatele ei, răsărind dintr-un ungher al casei. Alteori cobora după ea la râu și, oricât de bine ascunsă ar fi fost, o găsea, dar niciodată nu-l simțea apropiindu-se. Mai întâi fusese teama și umilința de a fi surprinsă. Un animal, care se aruncă asupra altuia, după o pândă răbdătoare, și-l devoră, însă nu încet, în liniște, ci cu furie, rupând bucăți mari din el. Și Magdalena regăsi, cu o precizie ciudată a simțurilor, mișcarea spasmodică cu care era lovită de scândurile aspre ale podului, iar amintirea aceasta o făcu pentru o clipă să tremure de scârbă și de dorință. Totuși Nicola nu reușea nimic altceva decât să vină în spatele ei, să se apropie pe nesimțite, făcând-o să se încordeze, să aștepte, să-l urască, în momentul în care s-ar fi spus că se pregătește să sară, o liniște stăpânită, rece îl cuprindea. Ca un fel de mare amețală și dezgust față de el însuși. Doar nopțile se apropiau, dar și atunci ea se afla total lipsită de putere și voință, semănând cu o femeie foarte bătrână și foarte obosită care rămâne străină și față de ea însăși. Asta ca un fel de pedeapsă, dar mai ales din teama de a nu oferi un punct de sprijin pentru pârghia violenței și nebuniei din el. O stare de letargie, care i-a uzat, încetul cu încetul. Pe amândoi. Și mai ales pe el. Apoi, pândă lui Nicola a devenit o supraveghere adevărată. O urmărea peste tot, era bucuros să o surprindă, să o știe înfricoșată și neliniștită. În acest fel, a ajuns să-i fie și mai subordonat fiindcă tot ce-i rămăsese era sentimentul acestei stăpâniri fizice. De aceea, a fost nevoie și, până la urmă, era firesc să se

întâmplă așa, ca el să pună zăbrele la ferestre, împiedicând-o să părăsească, în absența sa, casa.

Magdalena făcu unul doi pași trecându-și degetele peste plasa cuștilor. Animalele se obișnuiseră cu prezența ei. Tresăreau o clipă la vibrația sârmei, apoi mestecau mai departe, liniștite, verdețurile. Se gândi că e timpul să plece. Își spuse că Matei nu se arăta și, probabil, se înșelase, nu era ascuns, poate că lipsea într-adevăr. Se duse și închise ușa, care dădea în camera de dormit, apoi porni în lungul culoarului. În trecere, îmbrățișă, ca din întâmplare, cu privirea întreaga încăperea și de abia atunci văzu printre plasele cuștilor, în colțul cel mai întunecos al încăperii fața cuiva. Era nemișcată și, așa cum se zărea, prin jocul distanței, încadrată de barele stativelor și prin ochiurile plaselor de sârmă, părea că locul ei este chiar acolo, în una din cuștile de animale. Nemișcarea era fascinantă. Magdalena duse mâna la spate, căutând instinctiv un sprijin. Întâlni sârma subțire a plasei, de care se agăță pentru o clipă. Îi trecu prin gând să meargă mai departe, întorcând capul și prefăcându-se că n-a observat nimic. Dar nu reușea. Simțea cealaltă privire ațintită asupra ei și își dădu seama că tot timpul fusese așa. Îi urmărise neconștient, de la început, de când intrase, fiecare mișcare, fiecare tresărire. Își plimbase privirea pe fața ei, așa cum își plimbă orbii degetele, fără să atingă, numai o mișcare supusă a aerului. Încercă să se stăpânească. Spuse tare:

— Cine e acolo — și, făcându-și curaj, repetă mai hotărât, ei, n-auzi, cine ești?

— Matei e bolnav, auzi vorbindu-i-se și, de abia acum, își dădu seama că e o femeie.

— De ce te-ai ascuns acolo. Vino aici.

— Pe mine mă cunosc. Sunt animale blânde. Nu mă iubesc, de ce nu mă iubesc? În fiecare dimineață le pun verdeață și apă. Vocea începu să i se pară cunoscută. M-a pus să-i păzesc. Dar n-am voie să m-ating de ei.

— Unde e Matei?

— De ce n-ai venit până acum. Ușa a stat totdeauna deschisă.

Cealaltă se hotărî să iasă din colțul ei. Veni mai în lumină și Magdalena o recunoscu. Era femeia care o anunțase că Matei e bolnav. Privind-o atent, Magdalena își dădu seama că nu era bătrână. Poate și din cauză că o vedea fără halatul albastru de diftină. Pe față îi jucau un fel de umbre modificându-i mereu expresia, niște măști subțiri, schimbate cu o iuțea fantastică, datorită vigorii halucinante a ochilor. Magdalena simți nevoia să se dezvinovățească.

— N-am putut.

— Astăzi e mai cald. Nu trebuie să-ți fie frică de ei. Sunt curați. Dimineața mă așteaptă și le aduc totdeauna foi de varză și de salată proaspătă. Varza o iau de la bucătărie. Mă recunosc și se bucură, se agață de sârmă, i-ai văzut, nu ai de unde să știi. Poate că totuși mă iubesc. Pe el l-au dus cu targa.

— De ce?

— Totdeauna așa îl iau. După aia se întoarce vesel și e foarte bun. Îmi aduce bomboane.

— Unde l-au dus?

Femeia ezită o clipă. Apoi dădu cu încăpățănare din cap.

— N-am voie să spun. Nici arma n-am voie să spun unde e.

— Acum plec. Vrei să-ți aduc ceva?

— Nu. Nu-mi trebuie nimic. Eu sunt un câine credincios. Așa spune el.

— Chiar așa ai și fost.

Femeia păru să se bucure.

— Adevărat? Nici nu m-am mișcat de acolo. Nu m-ai simțit. Așa trebuie să fie un câine credincios.

— Cum te cheamă?

— Raveca.

— Frumos nume.

— Nu, nu-i frumos. M-am obișnuit cu el. Nu ești rea.

— Acum chiar am să plec.

— Trebuie să mai vii pe-aici. Să nu-ți fie scârbă de ei. Ai văzut că sunt blânzi. O dată am uitat o ușiță de la cușcă deschisă. Când m-am întors, i-am găsit jucându-se. M-au văzut și au intrat toți la loc. Parcă erau rușinați.

— Bine.

Magdalena porni spre ușă. Când să iasă, se auzi strigată.

— Când vii, să nu te așezi pe pat. Îi place să găsească patul întins, totdeauna se uită să vadă dacă e așa cum îl vrea. Altfel mă amenință cu arma.

Magdalena reveni peste două zile, însă nu găsi pe nimeni. De când lipsea Matei, poarta era încuiată. Se gândise să ceară cheia pentru că drumul era mai scurt pe acolo, însă renunță. Intrând în casă, o căută cu privirea pe Raveca spre locul unde o văzuse ultima dată. Se așteptase să fie acolo și adusese un pachet cu prăjituri. Era sigură că o va aștepta. Cercetă și restul încăperii. Negăsind-o nicăieri, fu dezamăgită. Apoi trecu în cealaltă cameră. Fereastra era închisă. Se simțea în aer un iz de stătut. Mirosul care iese deasupra lucrurilor vechi, de îndată ce sunt lipsite de aerul proaspăt. Din cauza asta nu mai părea o cameră curată. Chiar și culoarea podelei era alta. Ca și cum toți porii s-ar fi umplut cu un praf fin, gri, cenușiu. Magdalena întinse mâna să deschidă fereastra. Dar nu duse gestul până la capăt, renunță. Se așeză pe scaun, uitându-se afară. Pământul brazdei săpate era zvântat. Mai departe, se zăreau snopuri de bălării, legănându-se în bătaia vântului. Totuși vântul nu se auzea. Continua să privească prin fereastra deschisă, însă ochii i se goleau treptat, nu mai vedea nimic, totul se muta înăuntrul ei.

În toamna aceea, când intraseră trupele în oraș – după moartea lui Adam, s-a menținut mult timp vremea bună. Apoi timpul s-a răcit brusc. Orașul era aproape gol, mai ales la căderea serii. Fetele vedeau câteodată soldații trecând în mașini goale, cu mantalele de ploaie îndesate pe umeri. Nu priveau sus, dar li se vedeau fețele și păreau foarte obosiți. Fetele se gândeau cu un fel de nostalgie la căruțele cu cai încărcate cu elevi, care trecuseră spre sfârșitul verii. Căruțele acelea se mișcau alene, cu o lipsă de grabă ce părea, acum, absurdă și duioasă față de mersul sigur al autocamioanelor puternice. Fetele începeau să aibă și ele o istorie a războiului care le aparținea. Câteodată, soldații cântau. Cântecele erau triste și puțin ciudate. Magdalena se simțea tulburată de aceste cântece. Seara nu mai povestea nimic. Dar nici fetele nu-i cereau. Un timp, rămâneau toate treze, nu vorbeau nimic, își țineau respirația și ascultau. Magdalena începu să se gândească la Adam. Se gândea la Adam ca la un bărbat pe care-l pierduse. Inventă un trecut, dar imaginația nu o ajuta, întâmplările erau greoaie, țesute cu neîndemânare. Deseori se poticnea și trebuia să înceapă altfel. Nu se gândea la Adam ca la un iubit ci ca la un bărbat. Ca și cum ar fi trăit multă vreme împreună și ea putea să-și amintească mai curând felul în care își trăgea cămașa și își încheia nasturii, repede, unul după altul, decât felul în care îi mângâia sânii. Din cauza asta, visurile ei aveau ceva trist și nefiresc. Mai mult decât visurile unei femei bătrâne.

După un timp, nu li s-a mai dat voie să iasă la ferestre. Mai ales când se auzeau venind camioanele, monitoarele intrau și rămâneau cu ele. Ușa mare de la intrare stătea permanent încuiată și înăuntru fusese montat un drug mare de fier, în diagonală, care se bloca printr-un lacăt.

În oraș circula zvonul nenumăratelor întâmplări. Hoți și dezertori. Ecoul acestor

întâmplări trecea dincolo de poarta barată cu
drugul gros de fier, transformându-se în povestiri
cumplite, care le îngrozeau, dar le și excitau
imaginația. Un bărbat a dat tot ce a avut la el, dar
verigheta n-a putut s-o scoată și i-au tăiat degetul.
O femeie a fost violată pe o grămadă de cărbuni.
Cărbunii erau de forma oului. Ca să nu țipe, i-au
căscat gura și i-au băgat unul înăuntru. După ce au
terminat, li s-a făcut scârbă și au împins peste ea
cărbunii, cu picioarele, ca să o acopere. Într-o
noapte au bătut la ușa unei case, după ce au sărit
gardul și au intrat în curte. Nu li s-a deschis. S-au
prefăcut că pleacă, au turnat un bidon de benzină
pe pământ în dreptul geamurilor și i-au dat foc. Cei
dinăuntru au crezut că arde casa și au ieșit. Uneori
erau prinși și executați. Înainte de a fi împușcați,
trebuiau să-și scoată cizmele. Mureau, blestemând
sau plângând, îmbrăcați în cămăși de pânză,
grosolane și cu picioarele goale. De câteva ori s-au
auzit împușcături. Orașul trăia într-o liniște
nefirească și împușcăturile au răsunat clar și
amenințător ca niște palme. Mai erau și alte
întâmplări. Acestea erau puțin mai încurcate.
Păreau că sunt prelungirea războiului, dar într-un
fel mai greu de înțeles. Magdalena ar fi dorit să
vadă totul. Claustrea îndelungată le îndobitocise
pe cele mai multe. Pe altele le înnebunise, își udao
cu apă rece sânii și gâtul, iar atunci când nu mai
puteau își descheiau cămășile și se strângeau în
brațe, în colțuri întunecoase. Monitoarele erau
foarte severe și aplicau pentru cea mai mică
greșeală pedepse aspre. Și ele sufereau de regimul
acesta și încercau să se liniștească țipând și lovind.
Fetele se bucurau de puține fapte reale care se
petreceau sub ochii lor, despre care puteau spune
totul. Intrarea și ieșirea căruțelor cu pâine, de
pildă, era singurul fel prin care se simțeau legate
sigur de oraș. Stăteau la ferestre și priveau sosirea
căruței, la ora aproape fixă, iar monitoarele nu
aveau ce să spună. După ce s-a făcut frig, nu mai

puteau rămâne mult timp nici în curtea interioară. Era o ploaie rece și neîntreruptă. Dalele de piatră luceau într-un gri întunecat, iar noaptea, totul, obiectele, aerul, întunericul părea invadat de o mare disperare. Erau din ce în ce mai depărtate de lumea de afară și începeau să o dorească, lacom, oricât de tulbure ar fi fost. Magdalena voia să iasă și să vadă. Într-o zi, a reușit să plece. După ce descărca pâinea, căruțașul era chemat în bucătărie să bea o cană de cafea de orz, caldă. Din locul în care stătea, vedea întotdeauna căruța. Dacă ploua, căruțașul trăgea până în gangul de ieșire de la poarta din spate. Atunci își bea cafeaua repede, în picioare. Căruța avea deasupra două capace lungi de lemn, care o închideau ca o cutie pentru ca pâinea să nu se ude. De sus, părea un sicriu. Magdalena știa cât timp rămâne căruțașul în bucătărie. Mai observase că nimeni nu se uită în căruță, la ieșire. Nu știa ce se întâmplă după ce pleacă de acolo, dar și-a spus că avea să se descurce pe drum. Prevăzuse și întoarcerea – seara ori noaptea; trebuia să intre printr-o fereastră îngustă, fără geam. Care era exact la nivelul trotuarului și prin care altădată se aruncau lemnele în pivniță. Ușa de la pivniță putea fi deschisă cu o altă cheie, iar înainte de masa de seară, una dintre fete urma să coboare și să descuie. Dacă nu se întorcea până la apelul de seară, trebuiau să spună că e bolnavă și s-a dus la infirmerie; până dimineața nu se mai făcea niciun control.

În ziua aleasă, Magdalena așteptă să intre căruțașul în bucătărie. Mai rămase câțva timp ca să fie sigură că nu s-a schimbat ceva. Apoi se strecură în gang, dădu la o parte unul dintre capace și se urcă. Se ghemui, apucă marginea capacului și-l aduse încet jos, trăgându-și la urmă mâna. Era un întuneric cald și complice. Înăuntru mirosea a aluat copt. Dădu cu mâna de niște saci pe care și-i trase lângă ea. Mai târziu veni căruțașul. Îl auzi pășind fără grabă pe dalele de piatră și așteptă. Pentru o

clipă, totul îi păru indiferent, o carne moartă, din care, lovită, ar curge un sânge străin. Dar nu se întâmplă nimic. Căruțașul se urcă pe capră, unul din cai se zbatu nervos în ham și omul îl liniști. Porniră. Începu să dibuie în jurul ei mulțumită, firimituri de coajă proaspătă pe care le ronțaia între dinți, își dădu seama că ieșiseră în șosea. Căruța o zgâlțâia zdravăn peste pavajul de bolovani, făcându-o să se izbească de câteva ori cu capul de scânduri. Se întinse, îngrămădindu-și sub ceafă un sac. Își desfăcu brațele, sprijinindu-se în pereții laterali. Stătea cu fața în sus, la adăpostul întunericului cald și se simțea liberă. Era o călătorie minunată. Nimeni nu putea s-o oprească de la nimic.

Apoi redeveni atentă. Trebuia să vadă unde se află și să se hotărască în ce fel va face. Ridică cu grijă capacul și privi prin crăpătura îngustă afară. Recunoscuse strada pe care se aflau. Își dădu seama că aveau să treacă prin piața primăriei. Poate că după aceea vor merge spre manutanța armatei pentru a face un nou transport sau poate că pentru ziua aceea era ultimul drum. Simți câteva picături de ploaie căzându-i pe față și le culese cu vârful limbii. Strada era lungă, aproape pustie. Își spuse că, dacă nu reușește să facă nimic până în apropiere de piața primăriei, ar trebui să încerce dincolo. În piața primăriei erau două cofetării. Când ploua, bătrânii își sorbeau cafeaua cu lapte privind afară prin vitrinele ușor aburite. Înăuntru era cald și mirosea a aromă de vanilie. De cuier erau atârinate suporturi de ziar din baghete subțiri de lemn. Una singură dintre fete intrase o dată înăuntru. Privise totul lacom. Prin minte îi trecu ideea nebunească de a sări drept în mijlocul pieței, afară. Își reprezentă totul cu migală: capacele aruncate brusc în lături, figura înnebunită a căruțașului, caii loviți cu imensa putere a fricii, clipa aceea de stupoare ca în resurecția unui fals mort. Văzu toate amănuntele limpede, până și fețele uluite ale bătrânilor din dosul vitrinelor,

acoperite de ceața ușoară a căldurii. Dar bucuria momentului de excitație căzu imediat. Poate că nimeni nu ar fi observat-o. Ei ar fi privit mai departe ploaia tristă. Sau poate că ar fi lovit ușor, cu arătătorul îndoit, în geamul gros. Cu un fel de reproș ori de suavă încântare pentru această mică și caraghioasă întâmplare. Într-una din cofetării era un papagal mare într-o colivie aflată pe un pedestal. În cofetăria aceea nu fusese niciuna dintre fete. Pe jos era un covor gros peste care fusese pus un preș lung din pânză de in, cu dungi roșii, late, pe margini. Mai erau obiecte din argint și farfurii mari din faianță gălbuie. Deveni din nou atentă la locul pe unde treceau și își dădu seama că nu mai era departe. Dar încă nu știa ce avea să facă. Din partea opusă, trecu un soldat pe bicicletă cu o foaie de cort pe el. Apoi auzi căruțașul strunind caii. Căruța se opri. Erau în fața unui debit și înțelese că asta era prilejul pe care-l aștepta. Îl lăsă pe căruțaș să intre în debit, împinse în sus capacul și sări. Închise unul din capace, dar, pentru al doilea, i se făcu teamă că va fi prea târziu. Porni repede în lungul străzii și, pentru o clipă, i se păru că un imens vacarm o urmărește, niște țipete care se agață de ea ca niște cange lungi și elastice. După un timp, auzi căruțașul îndemnând caii și apoi zgomotul șinelor de fier ale roților pe pavaj.

Toată după-amiaza aceea, până seara târziu, când a fost luată de patrula de razie, a colindat orașul. Era îmbrăcată cu un fel de pelerină largă și pe cap avea o basma neagră, înnodată sub bărbie. Pelerina era făcută din câteva uniforme vechi, date la reformă pe care reușise să le obțină de la fata care ajută la magazie. Pe pelerină fuseseră cusute bucăți de pânză bleumarin în chip de garnitură ca să nu atragă atenția țesătura uniformei.

La început merse fără țintă. Voia doar să se obișnuiască. Trebuia mai întâi să se obișnuiască să meargă singură. Se ținu departe de centru.

Niciodată până atunci nu fusese singură. Era curios că nu se gândise vreodată la lucrul ăsta. Își spuse că ar trebui să fie cutremurată. Totul se petrecea în comun, ajunseseră ca celulele specializate ale unei colonii. Ea era povestitoarea, mai avea și alte funcții de care uneori era sătulă. Cineva o opri, întrebând-o unde e o stradă. Răspunse politicos, *îmi pare rău, nu știu*. Ar fi dorit să se simtă altfel în momentul eliberării. I se făcu foame și își pipăi cu mâna banii în buzunar. Dar trebuia să mai aștepte. Ploua mereu și șuvițele de păr care îi scăpaseră de sub basma erau ude. Câteodată își trecea dosul palmei pe frunte. Erau puțini soldați pe străzi, mai puțini încă străini. Trecu pe lângă unii din ei, ridicând capul și înfruntându-le privirea. Nu o vedeau, se uitau drept înaintea lor, pășind, stăpâniți de nesiguranță și orgoliu laolaltă. Mai târziu, se hotărî să mănânce. Nu i se făcuse încă frig, dar simțea o umezeală lipicioasă urcându-i-se pe picioare. Intră într-un birt. Trecuse mai devreme pe lângă el și văzuse înăuntru servind o femeie. Se așeză la o masă și femeia veni lângă ea.

„Ai bani, copilo?” dar nu vorbea cu răutate. Își ținea spatele acoperit cu o broboadă de lână, iar capetele broboadei erau înnodate peste piept.

„Am.”

— „Treci acolo, mai aproape de foc.”

„Stau bine aici.”

„Hai, du-te. Și ridică picioarele pe grătar să te usuci. Vezi să nu-ți arzi asta de pe tine.”

Se mută lângă un godin și, peste puțin timp, femeia îi aduse farfuria cu ciorbă. Tăie o felie mare de pâine și i-o puse alături. Apoi trecu de cealaltă parte a sobei și se așeză pe un scaun. Era o ciorbă bună, fierbinte, cu insule mari de grăsime, la suprafață. După aceea îi aduse jumări cu varză și-i tăie altă felie de pâine. Magdalena vru s-o oprească, dar femeia se prefăcu că nu vede. Pe un perete, era prins un afiș. Sus de tot scria

„ORDONANȚA”. Încercă să citească, dar era prea departe. Nu-i mai era atât de foame, lua din când în când câte o jumară și o ronțăia fără grabă. Se simțea bine. Se încălzise la picioare și o cuprinse un fel de toropeală plăcută. Apoi își aduse aminte că pusese ceva în buzunar. Băgă mâna și scoase de-acolo o foaie de hârtie. Era împăturită și o desfăcu întinzând-o. Cu dosul palmei. Titlul era tipărit cu litere groase, roșii. I-o întinsese un băiat care stătea la colțul străzii, adăpostit sub o streășină cu un teanc în mâna stângă. A strigat după ea, vezi să n-o pierzi, la urmă e și cu distracție. Băiatul își dădea silința să facă o treabă bună. Oamenii mergeau repede, era o toamnă timpurie, străină, grea. Alesese un loc bun, într-o parte pornea o stradă cu magazine, prin cealaltă se ajungea în piața primăriei. Băiatul era vesel. Trebuia să se miște neîncetat pentru că îi era frig. Magdalena citi încă o dată ultimul rând. Împături hârtia și o băgă în buzunar. În farfurie mai rămăseseră câteva jumări, dar era sătulă. Femeia se ridică de la locul ei și veni la ea.

„Te-ai săturat?”

„Trebuie să plec?”

„Nu. Voiam să știu dacă te-ai săturat,”

„Ciorba a fost foarte bună. Și varza.”

„Bine. Ai unde să dormi la noapte?”

„De ce?”

„Am crezut că vrei să întrebi ceva.”

„Nu.”

Femeia strânse firimiturile de pâine, puse cuțitul și furculița în farfurie.

„Vrei apă?”

„Nu. Pot să plătesc?”

„Câți bani ai?”

„Plătesc tot ce am mâncat.”

Femeia repetă mai hotărât:

„Câți bani ai?”

Magdalenei îi păru rău că nu întrebase de la început cât costă. Poate că ar fi putut renunța la

varză. Băgă mâna și puse toți banii pe masă. Femeia alese două monede și le băgă în șorț. Restul i-l împinse în față.

„Astea două sunt pentru varză. Ciorba e de la mine.”

Vru să protesteze. Era cald și femeia o privea cu blândețe. Își adună banii și-i băgă în buzunar.

„Mulțumesc.”

„Ești sigură că nu vrei să-mi spui nimic?”

„Unde e sala Tivoli?”

„Bine. Dacă te răzgândești, poți să rămâi o noapte aici. Dincolo de bucătărie e o săliță. E cald. Mai mult nu, că nu vreau să dau de bucluc.”

„Ce bucluc”, tresări Magdalena.

„Hai, hai, nu-ți fie teamă. Nu mă țin de astea. Dimineață te scoli devreme și pleci. Nu știu unde pleci, nu mă interesează. Acum e prea târziu.”

„Nu înțeleg ce vorbești.”

„Înțelegi foarte bine. Nu ești proastă, se vede după răspunsurile pe care le dai. Dar asta sare în ochi oricui, și-i arată cu mâna pelerina. Chiar dacă i-ai cusut marafeturile pe ea.”

Magdalena întoarse capul. Tăcu o clipă. Apoi spuse:

„Aș vrea să mă mai plimb puțin. Nu m-am hotărât. Coborî vocea, vorbea aproape numai pentru ea. N-am văzut aproape nimic, deși credeam ca o să văd tot. Încă nu știu ce-o să fac.”

„Când te hotărăști, poți să vii. Nu mai târziu de nouă. După aia nu mai deschid.”

„Mulțumesc. Acum aș vrea să plec.”

„Așteaptă puțin. Femeia plecă și se întoarse cu o bucată de plăcintă cu mere. Mănâncă asta pe drum.”

Birtul nu era departe de piața primăriei. Între timp, se făcuse întuneric și putea să meargă peste tot. Era o fată puțin grăbită care se ducea sau venea de undeva. Cunoștea străzile, după ce mâncase, se obișnuise cu orașul. Pelerina era o pelerină adevărată. Ajunse din nou în locul în care

mai devreme băiatul împărțea foile de hârtie, însă nu mai găsi pe nimeni. Nu era așa de târziu. Poate reușise să le termine pe toate; sau poate i se făcuse și frig. Rămase acolo, în colț, câteva clipe, nehotărâtă. Nu mai ploua. De colțul unui balcon atârna o cârpă. Din când în când, se mișca puțin în bătaia unei unde de vânt care nu ajungea până jos. Erau mai puțini oameni decât fuseseră după-amiază. Din cauza luminii slabe a becurilor, așezate la distanță mare unul de altul, nu li se deslușeau bine fețele. Privi în lungul străzii și din nou ridică privirea către balconul de care era agățată cârpa, de abia acum își dădu seama că fusese un steag. Și, dintr-odată, se simți cuprinsă de o mare dezamăgire și oboseală. Îi trecu prin minte că a fost înșelată și nu dori altceva decât să se așeze jos. Să se lase să cadă pe bordura trotuarului, sprijinindu-se cu picioarele în rigola noroioasă ca un om obișnuit s-o facă. Să stea acolo unde era, pentru că nu mai avea de ce să se grăbească. Rămânând în locul acela, la fel de bun ca oricare altul și să aștepte. Toată seara, chiar și noaptea pentru că, totuși, orașul trebuie să fie altfel, mult mai viu, mai nestăpânit. Poate și până dimineață, privind cum se ridică aburii din pavajul rece, cufundându-se în umbrele celor care părăsesc, ultimii, orașul.

Porni pe strada mare, cu magazine înșirate de o parte și de alta, ajunse la capăt și se întoarse pe celălalt trotuar fără să se oprească deloc. Câteodată întorcea capul spre vitrine. În fața unora dintre ele erau bătute paravane mari de scândură. Lemnul era ud și negru. În alte vitrine erau puse portrete mari, încadrate de câte o dungă lată, albă. Cei mai mulți dintre trecători erau bărbați. Nimeni nu părea s-o bage în seamă, până când cineva se lovi de ea din grabă. Întoarse capul, ridicându-și pălăria, apoi, văzând-o, începu să râdă înveselit. Din ușa deschisă a unui magazin, ajunse până în stradă sunetul unui marș militar, urmat imediat de câteva

râsete. Poate că și cei din dosul obloanelor erau veseli. Într-un fel trebuie să se apere, își spuse Magdalena. Totuși încă e război – de fapt de abia a început un război. Mai era și altceva decât războiul. Dar nu înțelegea exact ce anume și nici nu vedea vreun semn adevărat. Bărbații nu sunt bărbați. Poate că numai la adăpostul nopții devin și atunci se nasc poveștile acelea înfricoșătoare. În unele vitrine portretul mare și singuratic părea să anunțe decesul stăpânului comptoarului. Oamenii nu puteau fi deosebiți unii de alții, aveau toți haine de culoare închisă și, când se apropiau de lumina unui bec, păreau nesănătoși din cauza fețelor puțin livide. Își aduse aminte de băiatul care împărțea foile de hârtie și-i păru rău că plecase. Apoi, în dreptul unui cinematograf, încetini pasul încercând să distingă, în reflexele îndepărtate ale luminii, fotografiile din vitrina acoperită cu plasă. Intrarea se făcea sub o copertină iar dincolo de ea, într-un vestibul deschis, locul era bine luminat, sub copertină se adăposteau câțiva inși. La trecerea ei, unul fluieră și Magdalena grăbi pasul.

Mai târziu, ajunsese în piața primăriei. Dar nu era mare deosebire, aceleași lumini slabe și rare, o, liniște de toamnă străină și oameni indiferenți, semănând uimitor unii cu alții, în hainele lor mohorâte. Atât doar că erau mult mai puțini și aproape nicio femeie. Din cauză că erau puțini oameni, se vedea totul foarte bine: piața cu pomii ei stingheri, băncile din jurul rondului, fațada înaltă a primăriei. Pavajul era tot ud, dar nu mai strălucea, câteodată se simțea vântul rece și atunci trebuia să-și plece puțin capul. Mirosea a ziduri umede. O patrulă veni din față. O observă de abia atunci când era în apropiere și crezu că se îndreaptă direct spre ea. Era prea târziu să fugă, se opri pe loc neștiind ce poate să mai facă. Dar patrula trecu mai departe, iar ofițerul aproape o atinse în trecere ca și cum n-ar fi fost nimeni acolo. Postavul mantalelor răspândea un iz de

ploaie și sudoare. Începu să simtă oboseala. Și teama că nimic nu se va schimba, se va întoarce abătută, cerând îndurare și totul pentru nimic. Ca și cum ar fi trecut dintr-o cameră mică în alta mai mare, același aer stătut, aceleași haine, aceleași ziduri. Îi păru rău că n-a oprit-o patrula. Ar fi luat-o la fugă și amândoi soldații, asmuțiți de ofițer, ar fi fugărit-o. Ofițerul ar fi încercat s-o intimideze trăgând un foc în aer. Își zâmbi, iar zâmbetul avea ceva din încăpățânarea cu care primea pedepsele. Apoi își spuse că ar trebui să caute sala în care se ținea conferința. Poate că totuși nu era atât de plictisitor. Îi păru rău că femeia de la birt nu i-a spus. Nici ea nu o credea. În afară de asta, acolo era cald și puteai sta jos. De partea cealaltă a pieței se zărea conturul neclar al clădirilor. Erau cam de aceeași înălțime și, dacă n-ar fi fost ochiurile de lumină presărate la distanțe inegale, ar fi putut părea un zid înalt și lung. În timpul verii, piața era goală la ora la care treceau ele. Mai târziu începea să se umple. Nimic din oraș nu le aparținea. De cele mai multe ori, mașina ocolea piața.

Se gândi că e aproape ora nouă și trebuie să ia o hotărâre. Ca să ia o hotărâre ar fi fost bine să se poată așeza undeva. Puțin mai departe, pe aceeași parte a pieței, se găsea cofetăria în care se spunea că există un papagal. Poate că papagalul a murit demult. În orașul ăsta nimic nu seamănă cu ceea ce ți-ai închipuit înainte. Poate că nici chiar lupta. Adam e mort. Totuși asta nu poate fi tăgăduit. Își pipăi banii în buzunar, îi rămăsese destul. Femeia nu-i luase nici pentru varză cât trebuia. Avea să intre în cofetărie, să treacă printre mese, apoi să-și găsească un loc. Să se așeze, să-și scoată pelerina, să se așeze din nou. În birt totul fusese simplu. Iar femeia n-a întrebat nimic, până când nu terminase de mâncat, iar atunci, când s-a apropiat, avea ceva de spus. Era cald și mirosea a sobă încinsă. De fapt, ce mai aștept eu aici, își spuse, buzele le ținea strânse ca să nu iasă cuvintele și simți că în ochi i

se ridică lacrimi de frig și de furie. Au mințit. Nu se întâmplă nimic, totul e ca înainte în orașul ăsta blestemat de infirmi și bătrâni. M-am lăsat înșelată, ca o puștoaică proastă, așa a zis Adam. Ce-am văzut aici, până acum, altceva decât niște stârpituri ude de ploaie, alunecând în lungul rigolelor noroioase, peste tot un noroi cenușiu și bălțos. Șobolanii de *dincolo*, ieșind noaptea la ferestrele pivnițelor, strecurându-se prin colțurile culoarelor, urcându-se neauziți de-a lungul burlanelor, până sus, la streășina acoperișului. Totuși avea să mai rămână. Cel puțin până după ora apelului. Pentru ca teama și frigul s-o umilească.

Traversă strada, intrând în micul parc aflat în centrul pieței și se așază pe o bancă, pregătindu-se să aștepte acolo bătaia ceasului din turnul primăriei. Cadranul nu era luminat, dar nu putea fi mult până la nouă. După aceea mai avea de așteptat o jumătate de oră. Poate și mai puțin dacă pune la socoteală și drumul de întoarcere. Își ridică picioarele, ghemuindu-se sub pelerină. Nu încercase niciodată pelerina înainte. Poate că dacă ar fi făcut-o, n-ar mai fi avut curajul să iasă cu ea. Acum îi părea bine că se îmbrăcase cu ea. Era aproape ca un cort. O pânză de cort, unul din lucrurile acelea caraghioase pe care-l poartă în spate soldații, un colac scurt, arcuit și inutil făcându-i să semene cu caii de povară. Probabil vine un moment, pentru fiecare, când rămâne singur sub bucata sa de pânză aspră și murdară iar atunci se poate gândi la orice, în liniște.

Un bărbat se așază lângă ea pe bancă. Se apropiase fără zgomot sau ea era foarte adâncită în gânduri și acum stătea acolo, fără să spună nimic. Îl auzi desfăcând un pachet și începând să mănânce. Mesteca repede și cu poftă. Se întrerupse, după un timp și spuse cu gura plină:

„Credeam că ai să te sperii.”

După aceea mîncă mai departe și ea își spuse că ar trebui să plece. Ar fi trebuit s-o facă de la început pentru că acum era mai greu. Avea din ce în ce mai puține motive, omul mîncă mai departe, ăsta era singurul lucru care părea să-l preocupe cu adevărat. Apoi se întrerupse, îl auzi scoțând un dop și nu se putuse împiedica să arunce o privire.

„E lapte. Beau lapte, sunt bolnav de stomac.”

Nu-l crezu. Omul bea cu înghițituri lungi. Între două înghițituri, îi spuse:

„Să știi că nu mint. N-ai de ce să te sperii. Vreau numai să mănânc, aici, lângă tine, sunt liniștit. Așa mi-au spus, trebuie să fi liniștit, când mănânci.”

Mai luă o înghițitură și puse dopul.

„Acum e mult mai bine. Aș putea chiar să fumez o țigară. Ce lucruri aiurite! Alergi de colo până colo, mereu încordat și nicăieri n-ai voie să rămâi prea mult. Și după aia, dintr-odată, aproape în văzul tuturor, te oprești, stai pe loc și nici nu înțelegi bine cum s-a întîmplat. Îți tragi sufletul și poți să fumezi liniștit o țigară.”

Începu să se caute în buzunare. Își aprinse țigara, întorcându-se într-o parte și adăpostind cu îndemănare flacăra în pumn. Trase cu poftă din țigară. Apoi își lăsă capul pe spate, sprijinindu-l de speteaza băncii.

„Astăzi mi-au dat mult de furcă. O dată era s-o pățesc. Sunt obosit și mi-ar face tare bine un pat în care să mă întind.”

Mai trase un fum și Magdalena se întrebă dacă n-ar putea să plece acum. Apoi se auzi bătând ceasul nouă și bărbatul spuse:

„La început am crezut totuși că ești o târfă. Una din târfele alea mici și nevinovate care s-au născut peste noapte.”

Magdalena tresări puternic, dar el continuă netulburat:

„Târfe și dezertori. Cam asta suntem cei mai mulți. După aia mi-am dat seama cât sunt de prost.

Ce să caute o târfă aici? Poate că ai fugit de-acasă, mi-am zis. Într-un fel și eu am fugit de-acasă. Uite, doi oameni care au fugit de-acasă. Aici, lângă ea, am să pot rămâne câteva clipe liniștit.”

Magdalena simți nelămurit că nu minte.

„Când am plecat, am crezut că fac un lucru bun. Adică, nici eu nu mai am ce face, nici ei nu au nevoie de toți. Lucrurile sunt pe sfârșite. Acum nu mai sunt atât de convins. Poate că, dacă aș dormi puțin, dar un somn adevărat, mi-aș schimba iarăși părerea. Când ești un timp singur, vreau să spun, îi auzi doar pe alții vorbind, dar fără să te poți amesteca și tu, ajungi să-ți schimbi mai repede părerea. În primele luni nu m-am gândit că am să mor. Acum mi s-a făcut teamă. Nu știu de ce, teamă pur și simplu. Am cunoscut pe unul care a spus, de data asta o să mă curăț, cu siguranță o să mă curăț. Nu se înșelase. Într-un fel și eu am fugit de-acasă. Niciodată nu trebuie să întinzi coarda prea mult.” Tăcu o clipă ca să stingă țigara.

„Mai târziu am să mă duc la gară. Acum e încă prea multă lume. Trebuie să găsesc un marfar, dacă am puțin noroc pot să intru într-un vagon acoperit. Știu la ce te gândești. Îți spui, asta minte fără rușine. N-ar avea curajul să-mi spună, dacă ar fi adevărat. Poate că e chiar mai bine să gândești așa. Oricum, tu n-ai cu cine să vorbești. Să oprești un om la ora asta, ești prea mică pentru ca să fi târfă. Doar să cauți patrula – și o clipă ezită. Chiar dacă ai vorbi, ce poți să le spui? Ai să-i trimiți după mine la gară. La gară au să caute și-așa, și-așa. Nu, nu, vorbesc prostii, n-ai să faci nimic. Acum ești mulțumită că auzi pe cineva vorbind. Eu sunt mulțumit că pot să vorbesc, până la urmă asta e lucrul cel mai greu, să nu vorbești.”

Băgă mâna în buzunar și luă sticla. Scoase dopul și Magdalena, pentru prima dată, se uită la ceea ce făcea, iar el își dădu seama.

„Totuși cu ceva te-am mințit. Nu e lapte, e vin. Bolnav, însă, sunt.”

Bău o înghițitură și încă una. Puse din nou dopul și băgă sticla în buzunar. În întuneric, părea îmbrăcat cu un fel de palton cu gulerul ridicat.

„Ce-a fost înainte, am suportat. N-am înțeles dar m-am supus. Pe viitor va fi foarte dur. Fără iertare. Au să se curețe mulți. Mult mai mulți, tocmai acum, când e aproape de sfârșit.”

Magdalena se gândi la Adam. Încercă să se gândească bine la el, ca și când ar fi reușit, prin efortul acesta, să-l vadă mișcându-și buzele, bărbia, deasupra pieptarului alb. Era un efort prea mare. Așa cum se întâmplă în vis când nu poți vedea trăsăturile cuiva. O neputință fără milă – și se trezi spunând:

„Nu înțeleg.”

Apoi bărbatul bău ultimele înghițituri de vin. Astupa sticla, deși nu mai era nevoie și o puse alături. Își băgă mâinile în buzunar, adânc, ca un om care se pregătește să aștepte cu răbdare mult timp. Acum erau liniștiți și oarecum nepăsători. Și, tocmai în clipa aceea, îl simți prăvălindu-se asupra ei, apucând-o cu palma după gât, înfundându-i fața în umărul lui, iar cu celălalt braț trăgând-o puternic spre el. Încercă să țipe, dar gura i se umplu de gustul postavului ud și vechi. Voia să se desprindă din îmbrățișare, însă bărbatul era foarte puternic, o ținea strâns de tot, imobilizată și atunci îl auzi șoptindu-i, *ia-mă în brațe, hai, ia-mă, pentru numele lui Dumnezeu, prefă-te că mă strângi în brațe.*

Vocea era șuierătoare, îi simțea răsuflarea caldă în ureche, pe gât. Iar el continua să-i apese fața în postavul jilav, aproape sufocând-o și de abia atunci Magdalena își dădu seama că se întâmplă ceva. Mai înainte de a înțelege, se ghemui cu adevărat la pieptul bărbatului. Simți că amândoi, dar mai ales el, este în primejdie și dori să-l apere. Tot timpul fusese la pândă, era ca un animal fugărit, fără să știe cel puțin de unde vine primejdia și, tocmai în clipa în care își acordase un

răgaz, când se credea liniștit și apărât l-au prins. S-au strecurat prin spatele lor și el a simțit, dar era prea târziu. Totul se întâmplase din vina ei. Nu putuse – dacă nu i-a făcut bine, cel puțin să nu-i facă rău. Îl cuprinse cu brațele și îl strânse.

„Ei, voi de acolo, cine sunteți?”

Acesta a fost primul bărbat pe care l-a strâns în brațe, a întins mâinile și s-a prins de el. Însă el continuă să o apese cu palma pe ceafă ca și cum nu și-ar fi dat seama, sau nu i-ar fi venit să creadă.

„Hei, n-auziți?”

Cineva s-a apropiat de ei și i-a desprins unul de altul, cu brutalitate, aruncând-o pe ea în speteaza băncii. Erau trei sau patru. O patrulă militară. L-au luminat cu o lanternă. Mantaua lui era din postav kaki, fără epoleți, fără centiron. După aceea au spus, hai, sculați-vă și au pornit. Acesta fusese primul bărbat pe care l-a strâns în brațe și tandrețea ei a fost nesfârșită.

Magdalena ieși târziu din casa lui Matei. Înainte de a părăsi camera se uită încă o dată în jurul ei ca și cum ar fi trebuit să găsească ceva. Deschise dulapul, privi înăuntru și-l închise la loc. Apoi, după o mică ezitare, se aplecă, ridică pătura și privi sub pat. Nici aici nu era nimic. Singurul lucru pe care ar fi vrut să-l găsească era arma. I-ar fi plăcut s-o țină puțin în mână și să se uite la ea. Se gândi că, dacă ar avea arma aceea în mână, ar putea înțelege ce e cu Matei. Înainte de a ieși din cameră, privi în urmă să vadă dacă a lăsat totul așa cum a găsit. După aceea trecu dincolo și se opri câteva clipe în fața cuștii cu cobai angorați, cu care începuse să se obișnuiască.

În spital, întrebă de câteva ori de Matei, dar nimeni nu putu să-i spună nimic. Peste câteva zile se întâlni cu Rafael. Acesta veni direct spre ea.

— M-ai căutat.

— Nu.

— Atunci ai fi vrut să mă cauți, dar nu te-ai hotărât încă s-o faci. Vrei să știi unde e Matei.

— De unde ați aflat?

— Mi se spun tot felul de lucruri. Chiar dacă nu întreb. Când suntem noi doi, spune-mi Eli. Nu e nevoie să-l cauți. În perioadele de criză, pleacă. După aceea se întoarce, se simte bine aici.

— Nu cred că a plecat.

— Matei a fost un om de nădejde. După aceea s-a întâmplat o confuzie. În perioadele în care se află în criză, trebuie protejat.

— Și voi o faceți.

— Cred că da.

Ultimele cuvinte fuseseră spuse pe un ton foarte hotărât și Magdalena crezu că discuția a luat sfârșit. După o pauză, Rafael continuă:

— Nu te interesează soarta lui Matei. Chiar îți este puțin scârbă de el. Nu e greu de înțeles, în jurul casei stăruie o duhoare ușoară, insinuantă. Și în el a intrat. Matei este un om care nici nu moare nici nu trăiește. E un osândit. Asta e ceea ce te interesează. La fel se întâmplă și cu Albertina.

— De ce crezi asta?

— Uneori îmi spun că ești ca monahii care se biciuiesc să-și alunge gândurile pofticioase.

Magdalena tresări violent și Rafael se grăbi să o liniștească.

— E o comparație grosolană, recunosc.

După aceea se grăbi să schimbe vorba.

— Nu vrei să-mi dai o mână de ajutor? Am de făcut niște corespondențe și n-are cine să mi le bată la mașină. Trebuie lucrate mai îngrijit. Secretara a fost înainte telefonistă. Unele scrisori ar putea fi scrise în limba germană. Vino într-o după-amiază să le facem împreună.

— Dacă te gândești la propunerea asta în felul în care ai făcut-o cu Albertina, trebuie să renunți. Pe mine n-ai de ce să mă aperi.

Eli râse încet, liniștitor.

— Atunci eram foarte tânăr. Credeam că ai înțeles lucrul acesta.

Magdalena uitase de discuție, când Rafael o chemă, într-o zi, în biroul lui. Nu fusese niciodată acolo și își închipuise că va fi o încăpere impunătoare, elegant mobilată. Spitalul era mare, se extinsese neconținut, anexându-și case, pavilioane, hangare, dispersate toate pe o mare suprafață. Între ele, fusese ridicată o singură construcție nouă cu două etaje în care se aflau laboratoarele. Biroul lui Rafael se afla la etajul unuia din clădirile încorporate spitalului, o casă veche, cu peron în față și scară interioară, desfăcându-se în două bucle largi, la dreapta și stânga. Magdalena urcă sus și nimeri într-o sală mare cu fotolii, o masă de ședințe. Tablouri și candelabre. Stătu un timp, privind nedumerită în jurul ei, apoi auzi un zgomot ușor în spate, se întoarse și-l văzu pe Rafael în cadrul unei uși fără ramă, care, atunci când era închisă, se confunda cu suprafața peretelui. Intră după el într-o încăpere, care fusese altădată un cabinet de lucru, zugrăvită în alb, cu var. Pe un perete era un carton mare cu schema de organizare a spitalului, iar într-un colț o măsuță cu o mașină de scris acoperită cu husă. Rafael îi făcu semn să se așeze, după care îi întinse câteva hârtii scrise de mână. Îi ceru, unde găsea de cuviință, să corecteze. Apoi se așeză la birou și fără niciun alt cuvânt începu să lucreze. Camera avea o fereastră mare, care ocupa aproape în întregime unul din pereți. De acolo se vedeau bine curtea centrală și câteva din pavilioanele mai importante. Când termină de bătut, Magdalena îi dădu textele dactilografiate. Rafael le controlă cu atenție, reținu două și celelalte i le restituie cerând să le bată încă o dată. Privite prin fereastra aceea mare ca o vitrină, curtea și clădirile aveau ceva trist. Magdalena lucră încordată și reuși să aibă mult mai puține greșeli. Rafael controlă la fel de

atent, dădu din cap și le puse deoparte. Se întoarse cu scaunul spre fereastră și se răsturnă pe spate.

— O să avem timp frumos. Cerul s-a limpezit. Când e foarte senin, se văd în depărtare munții.

Se aplecă și scoase o cutie rotundă, din metal, cu caramelle. O întinse spre Magdalena. Pe capac erau un landou cu roțile înalte, o doamnă și un husar. Spuse cu multă blândețe:

— Cred că nu am nevoie de scrisorile astea. Au mai fost trimise o dată. Luă foile bătute la mașină, rupându-le o dată și apoi încă o dată. Le aruncă în coș, dar Magdalena nu spunea nimic și el zâmbi.

— Spitalul a fost făcut în secolul trecut. Era o clădire lungă și curată, cu două saloane în dreapta și în stânga intrării. Am fost răbdător, extrem de răbdător. Aceasta este o calitate care, uneori, suplinește inteligența. Am împins puțin câte puțin gardul spitalului mai departe. Altceva nu puteam face. Se întrerupse și întrebă: Te interesează povestea asta?

— Nu.

— Bine, am să fiu mai scurt. Am căutat medici buni. Ideea mea a fost să caut medici care puteau deveni buni dar care deocamdată nu valorau prea mult. Am primit informații și am cules informații. Asta e într-un fel specialitatea mea, știu să-mi adun informații utile, le fac să vină la mine. Am luat medici de țară, cei mai mulți tineri și chimiști și biologi. Pentru ei a fost destul de avantajos, reprezenta cel puțin o treaptă, urcată foarte repede. Mai trebuie să ții seama că nu orice profesionist bun poate sau vrea să dea un examen. Unora le lipsește spiritul de competiție, sunt născuți să fie proteguiți. Dacă li se bagă cana cu lapte sub nas și li se pune lampa de noptieră la cap, este suficient. Iarăși mă lungesc. Am destul de rar de-a face cu oameni care nu ar dori să le vorbesc

despre lucrurile astea. Mi-ar plăcea să te văd ieșindu-ți din fire.

Luă o caramela din cutie și o desfăcu, desprinzând cu atenție hârtia. Apoi împinse cutia spre Magdalena. Aceasta vorbi deodată foarte liniștită.

— Îmi place camera aceasta. Mai ales pentru fereastră – și își completează propoziția ridicând capul și schițând un gest cu care părea să îmbrățișeze tot ceea ce se zărea în față: acoperișul din olane de un brun roșcat, pătate de umezeală, curtea cu aleile, pomii, câțiva oameni alunecând leneș pe marginea drumului. Dar nu cred că mai am ceva de văzut aici.

— Unii dintre ei, continuă nepăsător Rafael, devin nerecunoscători și vor să plece. Dar aproape totdeauna reușesc să-i conving. Sunt legați prin fel de fel de fire de oraș și trebuie să ai grijă ca lucrul acesta să se petreacă firesc. Acum, însă, se întâmplă mult mai rar. Spitalul a dobândit un fel de faimă și chiar exercită o anumită atracție. Se primesc cereri ca să lucreze cu noi. Sunt sectoare în care internările de bolnavi se fac după programări de lungă durată, bolnavii vin de la distanțe mari. Trebuie să recunoști că începe să devină interesant. Ai citit vreodată o carte despre felul în care se formează o echipă de comando. Sunt niște indivizi, dotați, desigur, dar complet neinteresanți acolo unde se află. Și apoi cineva are ideea să-i adune. Știind destul despre slăbiciunile, viciile, lăcomiile, puterea lor. Și, dacă în alegere se vedește că a dat greș cu unul, îl schimbă cu altul. E un joc de inteligență.

Pentru o clipă, Rafael se încălzi. Se stăpâni și spuse râzând:

— Glumesc.

— În ce pavilion e închis Matei?

— Am să te duc într-una din zile, văd că ții cu orice preț. O să fi dezamăgită, te-am prevenit, nu e

ce te aștepți. E o cameră curată, luminoasă: Are cărți, reviste, hârtie de scris...

— De unde știi că mă așteptam la altceva .

— Poate mă înșel, făcu puțin iritat Rafael. Am văzut că știi să te stăpânești.

Câteva clipe fu liniște, apoi el își regăsi tonul calm și sigur cu care vorbise la început.

— Mă tem că nu m-am făcut destul de bine înțeles în ceea ce ți-am spus mai înainte. Un profesionist bun poate fi fabricat. Exact cum ai spune: am nevoie de o mașină care să fabrice exact piesa asta. Și se va găsi neapărat cineva care să descopere o mașină după comanda ta. Sau, ai spune, vreau să fac cutare lucru și nu cutare lucru. Iar pentru ce vreau eu să fac, un chimist de sinteză este tocmai bine ceea ce-mi trebuie. Totul e să ai o idee sigură despre ce vrei. Iar după aceea să nu te lași până nu găsești ce cauți. Poți chiar să-ți spui, dacă ai timp destul și bani, peste nouă ani să fie gata un chirurg care să știe tot despre intestinul gros. După zece ani, lumea o să spună, formidabil talent, cu toate că la fel de bine putea fi altul, tot atât de bun sau aproape tot atât de bun, dar diferența, probabilă, dintre ei, până la urmă, nici nu mai are importanță pentru că ideea a fost demonstrată. Și, dacă nu ai timp să fabrici un specialist, îl cauți și îl pui să lucreze în locul care i l-ai rezervat în sistemul gândit de tine.

Rafael își schimbă puțin poziția trupului, întorcându-se complet spre fereastră. Amândoi erau cu fața direct spre fereastră. Magdalena se sprijinea cu coatele pe capota mașinii de scris. Rafael continuă din ce în ce mai degajat.

— Aici există câțiva oameni foarte pricepuți care fac faima spitalului. Asta e ceva foarte adevărat, dar reprezintă, ca să spun așa, numai partea vizibilă a lucrurilor. Iar eu mă bucur, pentru că fac parte din categoria oamenilor cărora le place să stea în dosul unei vitrine și să privească afară. Așa cum facem noi doi acum.

— Am înțeles, Eli.

— Vrei să spui că mă disprețuiești puțin.

— Nu. Dar am nevoie de timp ca să mă obișnuiesc. Știi, eu... și se opri surprinsă și speriată de ceea ce fusese pe punctul de a spune. Pentru prima dată i se întâmpla să simtă nevoia de a invoca lunga ei absență și slăbiciunea care i se trăgea de aici.

Fiecare dintre ei părea să regrete faptul că vorbise. Și o tăcere puțin stânjenitoare se așternu. Rafael înțelese că greșise.

Înainte de a pleca, Magdalena spuse:

— Niciodată să nu mai faci ceea ce ai făcut astăzi. Nu așa. Sunt bănuitoare și rea. Am trăit mult timp în pădure, nu-mi place să mă las prinsă.

Rafael înțelese că greșise, știa și când. Atunci când, după ce o obligase să bată a doua oară unele scrisori, rupsese totul în fața ei. Ar fi fost destul să-i spună că nu are nevoie de ele pentru că Magdalena înțelesese. Ea își dăduse seama că fusese numai o încercare, o probă, ca și cum i-ar fi întins cu mâna o vergea de fier încinsă, pe care ea ar fi trebuit să o apuce. Fără să se arate surprinsă și fără să o scape, fiindcă pe el nu asta îl interesa – cât este de îndemânatecă pentru o astfel de treabă – putea să găsească oricând pe cineva care să știe cu adevărat cum s-o facă. Voia să vadă dacă poate să rabde. Și dacă se poate supune. Ea a înțeles și ar fi suportat, deși nu-i făcea plăcere să o pună cineva sub o lumină crudă, privind-o atent. Totuși el greșise fiindcă dusesse lucrurile prea departe. Rupsese foile de hârtie și lucrul acesta fusese aproape o insultă. Iar mai târziu tot ce a urmat nu a fost decât ca o nevoie de a-și justifica greșeala, un elogiu al răbdării, tenacității și chiar umilinței. Însă ea era încă o fanatică deși, s-ar fi putut presupune, capabilă de o mare putere de stăpânire și ură.

Magdalena trecu înapoi prin sala de conferințe, însoțită de privirile lui Rafael, care rămăsese în cadrul ușii, în locul unde o așteptase la

venire, coborî scările și ajunse în curte. Porni pe alee, traversând curtea principală. Un bătrân strângea hârtiile aruncate, înfigând în ele vârful ascuțit al unui baston. De la bucătărie venea un miros de mâncare caldă. Era liniște, se auzea doar zgomotul vesel al farfuriilor, izbindu-se între ele și frânturi de cuvinte. Una dintre fetele care serveau la cantină o recunoscuse și îi dădu bună seara. Se opri și schimbă câteva vorbe cu ea iar fata păru bucuroasă. Aproape de ieșire, o mașină o claxonă din spate, iar Magdalena tresări speriată. Bărbatul îi făcu semn în glumă cu degetul. În spatele parbrizului era atârnată un fel de paiată roșie-galbenă. Magdalena se gândi la fusta ei groasă și urâtă. Își lăsă mâinile în jos pe lângă corp. Bărbatul întoarse pentru o clipă capul și privi. Era o seară caldă. Magdalena strânse pleoapele – ca de o lumină prea puternică. În drum spre casă, își aminti de Rafael. Îi păru rău de ceea ce îi spusese la urmă. Mereu simțea trezindu-se în ea un fel de lipsă de credință în cei care se apropiau prea mult de ea și atunci devenea rea. Poate că nu ascundea în ea decât teama de a-și pierde libertatea. *Totdeauna am fost urmărită de spaima asta, absurdă, că cel care se agață de mine va sfârși prin a mă sugruma. Iar spaima asta m-a chinuit ca o boală ascunsă.* Ajunse acasă, deschise ferestrele larg de tot, stinse lumina și se urcă în pat. Era o noapte tot caldă. Gândul că putea să privească, cu o anumită liniște, nepăsare, la ceea ce i se întâmplase îi provocă un ușor sentiment de satisfacție. *Nicola n-a înțeles cât de necruțătoare era spaima asta a mea.* Și un ciudat val de duioșie o cuprinse, ca pentru un animal credincios, nedreptățit.

Magdalena începu să lucreze mult și organizat. Răscoli într-un anticariat, descoperind un manual de conversație în limba germană și își fixă un program de lecții după capitolele lui. În

același timp bătea sistematic la mașină. Își alegea o carte oarecare din care copia, stabilindu-și o normă de corectitudine și o alta de viteză. Serile în care rămânea împreună cu doamna Wagner își pierduseră intimitatea de altădată și niciuna dintre ele nu făcea niciun efort ca s-o reînvie. Magdalena înțelesese că Albertina nu avea destul curaj ca să întrerupă cu totul. Era ca un om care se pregătește pentru o lungă singurătate, dar amină încă momentul hotărârii. De altfel, Albertina nu-și mai dădea nici osteneala de a se mândri cu trufia și siguranța ei. Devenise neglijentă, tăcea mult timp, pentru ca alteori să înceapă să povestească, volubilă, lucruri lipsite de orice însemnătate, ca o femeie care ar scoate, dintr-o ladă de lemn prăfuită, flori de hârtie și evantaie și coroane de ceară, îngălbenite de timp, ridicându-le în sus și minunându-se în fața lor. În aceste clipe, Magdalena încerca un ciudat sentiment de vinovăție. Pentru că totul pornise din seara în care venise Eli, chiar dacă nu se văzuse imediat. Iar vina ei era aceea că se aflate acolo. Prezența ei fusese ca un catalizator al răului, o dată tulburat acel echilibru. Albertina pierduse interesul de a păstra o stare care păruse bine câștigată și de o mare stabilitate. Unei femei, care nu mai vrea să se machieze, i se zăresc, deodată ridurile și pungile de sub ochi și pielea slăbită. Nu are de ce să se ascundă și, cu timpul, indiferența se transformă chiar într-un fel de plăcere a neglijenței și decrepitudinii. Cu toate acestea, avea uneori accese de mândrie și dispreț.

„Să nu te lași târâtă de Eli, spuse ea, într-o seară. Se amestecă în toate și, văzut de departe, poate că ceea ce face pare bine. Dar să nu-l crezi. Îți pune în față o oală mare de miere și-apoi viespile îți năpădesc capul, formează un roi și nu mai ai scăpare.”

„Ce-ar trebui să fac?” întrebă Magdalena, dar nu pentru că aștepta un sfat.

„Să pleci de aici. Eli are să te atragă încetul cu încetul. Are să te momească până ai să intri în cușca asta imensă a lui așa cum intră un animal, împlânzit prin foame, răbdare și lingușiri. Eli vrea să facă din spital o imensă mașină. Ambiția lui este să-i transforme pe toți într-un fel de roboți care nu murdăresc pereții și nu se lovesc, un fel de stabiliment igienic, din cristal și piatră.”

„Ascultă, Albertina, întrebă deodată Magdalena, tu și cu Eli ați fost...”

„Ha, ha, izbucni în râs, ce naivă ești. Eli e neputincios. El are neînsemnatele lui femei care îl mângâie și i se supun.”

De cele mai multe ori, Albertina era morocănoasă și se vedea că face un efort ca să se poarte normal. În cămăruța de sub scară, începuse să fie un aer închis și înăbușitor. Magdalena profită de acest fapt și-i propuse ca, pentru un timp, să nu se mai întâlnească acolo. Știa că Albertina o să accepte, dar, pentru ca să-i ofere o justificare mai atrăgătoare, îi spuse că se pregătește acasă și îi propuse să o verifice controlându-i exercițiile.

În aceeași perioadă de timp, Magdalena își încărca din ce în ce mai mult programul de lucru. Asista la conferințe, citea, începuse să traducă scurte articole de ziar. Ajungea acasă foarte obosită.

Într-una din zile, primi o scrisoare prin care era anunțată că, în urma morții soțului ei, întrucât acesta nu mai avea nicio rudă apropiată, rămăsese unica moștenitoare. La urmă era întrebată dacă este hotărâtă să păstreze casa sau ar vrea s-o vândă. Scrisoarea era semnată de un avocat. Magdalena rupse scrisoarea și o aruncă.

Începeau să fie zile lungi și limpezi de iunie. Uneori, seara, ieșea pe verandă, se așeza pe un scaun în fața ferestrei, rămânând acolo mult timp. Se răsturna cu scaunul pe spate, în echilibru, mișcându-se înainte și înapoi ca pe un balansoar. Casa părea pustie. Din spatele unei uși știa, totuși,

că pândește o femeie, sau o fată, infirmă, una din cele două surori cărora le aparținea casa. Câteodată, noaptea, o auzea pășind cu pași moi, înfundați în lungul verandei deschise, dar niciodată nu o zărise. Bănuia că uneori se oprește în dreptul ferestrei și, la adăpostul întunericului și al perdelei frunzelor de smochin, privește înăuntru. Pentru că ea, Magdalena, se trezise de două sau trei ori cu sentimentul că este pândită – o senzație pe care o cunoștea foarte bine, un fel de neliniște, mai întâi a trupului, a brațelor și a picioarelor, ca și cum peste ea ar fi fost trecute încet fâșii lungi, concentrate, de lumină. Nicola, în ultima vreme, nu mai avea încredere nici în gratiile de la ferestre, se cățara pe brâul de piatră, învățase toate ieșindurile și rămânea mult timp privind atent, cu aviditate, înăuntru până când recunoștea totul în camera cufundată în întuneric, un fel de reluare în posesie a lucrurilor care îi aparțineau. Sosea noaptea, la ore diferite, iar o dată venise chiar puțin înainte de revărsatul zorilor. Se cățara până reușea să prindă cu vârfurile degetelor barele și apoi se trăgea încet, ajungând cu fruntea, apoi cu ochii la înălțimea pervazului. Ea învățase să recunoască și acest fâșait, frecarea ușoară a hainelor de perete, tresărea ca și cum cineva i-ar fi bătut puternic cu pumnul în geam, după aceea rămânea, însă, liniștită.

Balansându-se ușor pe picioarele din spate ale scaunului, Magdalena privea înaintea ei până când cădea întunericul, pomii și florile dispăreau, se îngropau în masa fluidă ca într-un spațiu dizolvant, După aceea, intra înăuntru, se dezbrăca fără să aprindă lumina și intra în pat. Se înfășură strâns în cearceaf, lăsându-și doar brațele afară, apoi le trecu în jos ca și cum ar fi vrut să netezească toate cutele. Nu o mai îngrozea tăcerea casei și nici umbrele frunzelor late, jucând ușor pe cadrul ferestrei. Își spunea că trecuseră câteva luni de când plecase și ideea aceasta părea să o mire peste

măsură. Apoi adormea cu brațele întinse de-a lungul trupului.

Într-o zi, puțin înainte de ora prânzului, Marta îi telefonă.

— Nu pot veni acolo, de-abia am prins o clipă liberă. Suntem foarte aglomerate. Mereu e adus câte unul. Unele accidente sunt grotești. N-ai vrea să luăm masa împreună diseară? Am auzit că ești foarte ocupată.

— Ai auzit, ce?

— Ei, nimic, glumesc. Deci ești de acord. Am putea să ne întâlnim în oraș, la șapte, să spunem.

— Nu știu încă!

— Sau, nu, mai bine vino la mine. Vino devreme și adu un buchet de flori. Marta închise telefonul fără să mai aștepte răspunsul.

Văzut pe lumină, blocul părea mai puțin urât. Și nici culoarul nu mai dădea impresia de hotel de categorie inferioară.

Magdalena sună și Marta o măsură rapid, cu un aer ușor dezamăgit.

— N-ai adus florile.

— Am adus vermut.

— Ah, e o băutură scârboasă.

Camera părea altfel aranjată decât ultima dată. Avea în ea ceva dinadins cochet feminin, ca și cum ar fi încercat să atragă atenția tocmai prin asta.

— Am adus și zmeură.

— Zmeură, ce idee grozavă! Zmeură cu alcool și frunze de mentă. Astăzi e ziua mea de naștere.

Mai târziu, au sosit trei bărbați. Erau încărcăți cu buchete de flori și camera deveni și mai decorativă. Bărbații răspândeau un miros de apă de colonie și tutun. Poate că și ei simțeau mirosul acesta. Marta se apropie de ea și îi spuse repede:

— N-am mințit. La început m-am gândit să fiu singură. I-am chemat mult mai târziu. Doream să mi se aducă flori.

Magdalena se așeză în fotoliu. Era palidă și din cauza asta părea foarte tânără. Au băut în cești mari, albe, de ceai o băutură gălbuie în care fuseseră amestecate boabe de zmeură iar deasupra puse frunze proaspete de mentă. Apoi au mâncat. Marta a pus jos, în mijlocul încăperii, farfurii mari, rotunde și altele ovale pe care erau amestecate bucăți de carne, pește alb, legume, frunze de salată, cuburi de brânză. Când se lăsă seara, aprinse lumânări. Totul părea complicat inutil. Magdalena se duse la bucătărie, își turnă un pahar cu apă și se așeză în fața ferestrei. Gardul viu care mărginea aleea era înverzit. Lampadarul fusese reparat. Bău paharul până la jumătate, apoi deschise fereastra și vărsă încet cealaltă jumătate. Marta veni după ea.

— Îmi pare rău.

— Am fost o dată cu Nicola la o nuntă... Și apoi se opri brusc, îngrozită. Își duse mâinile la ochi și începu să râdă. Ce proastă sunt. Am început să amestec totul.

Niciodată nu pomenise numele acesta. Marta spuse:

— Bea, și-i întinse una din căni.

Bărbații vorbeau tare acum, se mișcau, lovindu-se, în trecere, de lucrurile din cameră. De jos, se auzi motorul unei mașini și apoi un demaraj greoi, scrâșnit. Bărbații păreau să se certe. Se auzi unul dintre ei strigând. Strigătul acoperi vocile celorlalți.

— Vino, Maria Magdalena. Tu hotărăști.

Marta surâse mulțumită.

— Vezi! Hai, du-te.

Unul dintre bărbați se numea Dan. În cameră mirosea a ceară, a fum și a frunze veștede. Toți trei îngenuncheară în fața fotoliului. Magdalena stătea ghemuită, cu picioarele sub ea. Era îmbrăcată într-o rochie cenușie, cu cercuri mici albe. O femeie de douăzeci și cinci de ani surprinsă și încântătoare.

— Cine este cel mai frumos, cel mai deștept, cel mai viteaz?

Unul din ei îi întinse un pahar. Își aplecară și mai mult capetele.

— Jură!

Răsuflările lor îi atingeau genunchii. Într-un colț, străluceau discurile albe ale margaretelor. Se gândi că este goală și că nu știe nimic. Avea sâni calzi și înalți, coapsele închideau linia pântecului, omoplații se transformau în curburile ascunse ale subsuorilor; mai departe, volume line, descrescând până sub linia ultimei vertebre și pentru o clipă, se privi pe ea ca o femeie obiect. Un lucru străin, pe care-l zărești de departe.

Își plimbă mâinile deasupra capetelor celor trei bărbați, jucându-se cu paharul, înclinându-l câte puțin și din nou redresându-l. Nu era nimic necuviincios în mișcarea mâinilor și a palmelor ei; ca și cum ar fi mângâiat ori descântat. Se simțea puternică și regină. Un curent vag de aer vibră în cameră și, o dată cu el, discurile inegale ale margaretelor. Magdalena tresări, strângându-se în rochia cenușie. Spuse:

— Sunt o femeie nehotărâtă. Fiecare este un ales.

Însă momentul acela de inconștiență dispăruse. Cei trei se ridicară gălăgioși, răspândindu-se în cameră. Unul lovi o sticlă, care se răsturnă cu zgomot. Se întreba ce trebuie să facă și tocmai atunci intră Marta. Aducea un coș mare de răchită plin cu cireșe. Cireșele erau mari, puternice și păreau de un roșu sângerieu, aproape negru. Puse coșul în mijlocul camerei.

— Nu am tort. Nu-mi trebuie tort.

Luă o lumânare și o înfipse în mijlocul grămezii de cireșe. Apoi făcu turul camerei și stinse una câte una toate celelalte lumânări. În sfârșit, veni lângă coșul cu cireșe. Rămăsese numai lumânarea înfiptă în cireșe și fețele lor, calde, puțin excitate, puțin mirate de acest joc nou.

Lumina nu trecea dincolo de capetele alipite prin tâmples, se înălța dreaptă în sus. Apoi se lăsă în genunchi și își roti privirea spre ei toți. Bărbații începură să strige:

— Acum Marta; nu te lăsa înduioșată; necruțător, Marta.

Suflă puternic și lung în lumânare. Câteva clipe, în cameră fu întuneric și liniște.

O liniște înspăimântătoare pentru Magdalena fiindcă, mai ales acum, nu trebuiau s-o lase singură.

După aceea, au aprins lumina și au deschis fereastra. Se băteau pe cireșe, înfigându-și mâinile cât mai adânc și fiecare simțea rezistența elastică a fructelor și se bucura de ea. Dispăru mirosul de fum și ceară. Niște iriși întârziați, galbeni, cu nervuri subțiri ca niște filamente maronii pernicioase se prăbușiseră dintr-o vază prea mică. Își umpleau gura cu cireșe, sâmburii se izbeau cu zgomot de dinți și ei râdeau, cuprinși de o veselie naivă.

Unul dintre bărbați a propus să se danseze.

Magdalena stătea în același loc, pe fotoliu, cu picioarele strânse sub ea. Era amețită de alcoolul cu gust de mentă și zmeură.

Marta se opuse.

— Nu, acesta e un joc de imbecili.

Magdalena privea tabloul cu manifestația midinetelor. Acum părea altceva. O procesiune laică, un fel de carnaval, din care lipseau, însă, marile păpuși de carton și hârtie cu buzele violent vopsite și smocuri de câlți frizați.

— Sărutați-i mâinile, o auzi pe Marta. Hai, Maria Magdalena, întinde-ți palmele pe brațele fotoliului și, voi, apropiați-vă și sărutați-i vârful degetelor, îngenunchind. E ziua mea, respectați-mi dorința. Prosternați-vă la picioarele ei. E singură. De mine să nu vă apropiați.

Duse ceașca la gură și simți pe buze gustul crud și amar al frunzelor. Uneori, în locul

păpușilor cu crinoline, este dus în triumf Iuda. De unde își amintea de Iuda? – mestecă frunza ușor îmbibată în alcool, încruntându-și fruntea.

Fetele erau îngrămădite toate în jurul ei, peste ea, deasupra umerilor ei slabi. Priveau cu nesăț lumea aceea stranie colorată, pe care o încărcau cu dorințe tulburătoare. Ea dădea paginile rar, una câte una. Își țineau palmele pe brațele ei, strângând-o ușor. File mari de hârtie lucioasă cu scene de neînțeles. Un Iuda din *papier-maché*, imens, cu batoane lungi de pulbere detonată legate de-a lungul picioarelor, sus, până sub umeri, purtat de o mulțime îmbătată de o dulce ură. Sau mici și nenumărați Iuda risipiți peste tot în porțile caselor, agățați de pomi, de stâlpi, pregătindu-se să se destrame brusc sub forța petardelor. Și femeile bat din palme la unison, țipând Iuda, Iuda, iar veselia este atroce. Aceleași bătăi de palme și excitație caldă, ca un flux de dezmăț, în lungul gradenelor circulare ale arenei. Taurul despică stupid și inutil suprafața galben cenușie în curbe lungi rectilinii. Femeile îl privesc și sudoarea li se scurge, de-a lungul coapselor încinse. În curând va veni și sângele. Dar trebuie să se bucure cât mai mult până atunci. Să prelungească, totuși nu foarte mult pentru că orgasmul ar fi ratat. Nu e nicio îndoială, sângele va țâșni.

— Reginele sunt singure, spuse unul dintre bărbați.

— Poate i-a fugit iubitul.

Magdalena îl privi intens. Nu înțelegea, făcu un efort și, văzându-i fața, bărbații izbucniră în râs.

— Ați pierdut un iubit? întrebă cu bunăvoință cel de-al treilea.

Marta se întoarse spre el, ridică palma, ținând-o o clipă în aer. Apoi lovi puternic, o dată. Se făcu liniște. Magdalena simți un fel de ceață în jurul ei. Ar fi trebuit să se ridice, să iasă din cameră, pe culoar pe scări afară. Îi păru rău că băuse.

— Hei, Marta, ce faci, am glumit, nu vezi că am glumit! spuse el umilit.

Marta lăsa mâna în jos, leneșă, izbucnind în râs și, când ajunse deasupra capului, începu să se joace cu părul lui.

— Prostuțule, ai glumit, știu.

Apoi cineva găsi o sticlă de șampanie și o deschise. Băură cu sete. Toată lumea păru să se simtă din nou foarte bine. Râdeau neîncetat. Marta aduse o cratiță mare cu mazăre gătită. Unul s-a îmbrăcat cu o fustă. Mâncau stând pe jos, cu linguri lungi de lemn. Se străduiau să facă lucrurile cele mai vesele. Târziu, se auzi bătând cineva în tavan. Loviturile veniră la timp.

Afară aerul era curat și Magdalena reuși să scape de mirosul de trupuri încinse, fum și frunze veștede. Mergeau de o bucată de vreme, când, bărbatul care rămăsese să o conducă, se întoarse spre ea și o îmbrățișă. Buzele ei erau neîndemânatece, uscate, reci. Nu făcuse nicio mișcare ca să-l oprească. El se retrase încurcat, bâiguind:

— Iartă-mă.

Magdalena spuse foarte distrată:

— Oare ce-ar fi trebuit să fac? apoi, revenindu-și, a fost vina mea, îmi pare rău. Seara a fost prea lungă pentru mine.

Se despărțiră. Magdalena ajunse în fața casei, dar nu se opri, merse mai departe cu un pas rapid, egal, ca și cum ar fi trebuit să recupereze o întârziere. Strada era lungă, niciodată nu fusese până la capătul ei. Poate că se transforma în șosea, fiindcă vedea deseori trecând pe acolo camioane. Ajungea afară din oraș, devenind o bandă îngustă, de un gri cenușiu, tăind câmpul pustiu.

Într-o noapte pornise singură pe șosea. La început, tăiasc drumul pornind pe o cale mai scurtă, apoi i se făcuse frică și ieșise la șosea. Avea de mers câțiva kilometri. Era bucuroasă și îi era frică, din cauza asta rămăsese tot timpul încordată,

ca și cum s-ar fi pregătit în orice moment să fie lovită și să lovească. Fusesse o nuntă sau o petrecere. Nicola o ținea lângă el, câteodată îi puneă palma pe picior, asigurându-se, ca un orb, că este acolo. Era o masă lungă, tăcută. Ieșise în curte și apoi, cu o decizie de lunatic, pornise pe câmp. Nicola a căutat, a strigat-o și a început să alerge după ea. Pământul era uscat. O noapte luminoasă și se vedeau nori mici de pulbere sărind pe sub picioarele lui, ea rămăsese ascunsă în umbra unui pom și aștepta. L-a văzut oprindu-se. Se credea singur, stătea cu capul în piept, ca un om mai degrabă înfricoșat decât învins. Poate că atunci Nicola își dăduse seama că ea poate rezista oricât și asta îl speriasse, mult mai mult decât gândul că se află, undeva, singură, în mijlocul câmpului; o noapte lungă și rece, de sfârșit de toamnă. Au ajuns acasă aproape de ziuă, începuse să se vadă iarba întărită de brumă și siluetele decolorate ale copacilor.

Continuându-și drumul pe strada foarte lungă, Magdalena intra la intervale regulate în suprafața de lumină a lampadelor. Era o lumină rece, care-i aluneca pe față ca o plasă foarte fină, metalică. Trebuia să scape cât mai repede de ea și, un moment, grăbi pasul. Apoi își aduse aminte de sărutare și regăsi senzația contactului cu propriile sale buze reci și uscate, ca și cum ea ar fi fost cea care s-ar fi îmbrățișat.

La un moment dat, observă că pierduse drumul. Intrase într-o stradă lăturalnică. Se opri nedumerită, încercând să înțeleagă unde se afla. Apoi regăsi drumul.

Era încălzită și, când ajunse acasă, se frecă pe tot corpul cu un prosop aspru, muiat la un capăt în apă rece. După aceea trase storurile, aprinse lampa de noapte și se întinse în pat. Trebuia să doarmă, trebuia să adoarmă cât mai repede, și-o repetă aproape tare, își privi ceasul și se gândi cu spaimă că mai sunt încă trei ore până se va lumina de ziuă.

Eli s-a ținut de cuvânt și, câteva zile mai târziu, într-o după-amiază, a luat-o pe Magdalena să-l vadă pe Matei. Se afla într-unul din cele mai îndepărtate pavilioane, o construcție urâtă și greoaie, care servise demult drept remiză pentru uneltele de grădinărit și camere de servitori. În decursul timpului, fusese transformată, adăugându-i-se câte ceva. Încăperea în care se afla Matei era spațioasă. Nu avea nicio fereastră. Lumina venea de la plafonieră, cu tuburi fluorescente, montate direct în tavan. În cameră era o canapea-pat și un birou în fața căruia se aflau două scaune. Matei era îmbrăcat cu haine de culoare închisă, avea cămașă albă și cravată. Magdalena a intrat singură. Când a văzut-o, s-a ridicat din dosul biroului și a venit spre ea.

— Ce faci, îmi pare bine că te văd. Ia loc.

Îi arată cu mâna unul din scaunele aflate în fața biroului și el se așează, în fața ei, pe celălalt scaun. Îi oferă țigări dintr-o cutie de lemn pe care o luă de pe birou. În cameră erau flori, se auzea vâjâitul unui ventilator în funcțiune.

— Sunt destul de ocupat la ora asta. Îmi face totuși plăcere să stăm câteva minute de vorbă.

O întreabă apoi dacă nu i se pare aerul prea închis. Se sculă și mări viteza ventilatorului. Zgomotul era mai puternic și el se scuza râzând. Vorbea plăcut, legănând ușor cuvintele. Îi povestește o anecdotă cu animale. Pe un perete era o fotografie cu un câmp de maci.

— Vino ori de câte ori vrei să mă vezi. Se ridică în picioare și o conduse spre ușă. La jumătatea drumului se opri. Mi s-a spus că ai grijă de cobaii mei. Sunt foarte mulțumit.

Erau unul în fața celuilalt. Matei o privea surâzând, liniștit. Se simțea dinspre el un iz ușor de briantină, amestecată cu mirosul de săpun. Apoi îi întâlnește ochii. Se gândi că n-ar fi trebuit s-o facă, dar nu mai putea da înapoi. Era mai înalt decât ea.

Din pricina asta ea își lăsase capul puțin pe spate. Nu avea curajul să-și întoarcă privirea și nici nu voia s-o facă. Era încordată și aștepta. Însă nu se întâmplă nimic. Matei continua să zâmbească și ochii lui erau limpezi. După aceea ridică mâna și o lovi ușor pe umăr.

— Mă bucur că ai venit. Să nu-ți fie teamă că mă deranjezi, treci oricând.

Ieși din cameră.. Eli o aștepta în fața pavilionului. Merseră împreună câțva timp, în tăcere.

Apoi Magdalena se opri și întrebă:

— Cine e domnul la care am fost?

Eli râse cu bonomie.

— Foarte spiritual. Ai fi putut totuși să mă întrebi cine e cerșetorul.

— Te-am întrebat ceva.

— Se comportă excelent. Cred că ți-ai dat seama. Știu, într-un anumit fel, ești dezamăgită. Mi se pare că am avut dreptate.

— Sărmanul...

— Sper că ai observat că nu mai miroase. În fiecare dimineață și seară face baie, se rade zilnic, la câteva zile își face manichiura. Fumează țigări bune, alcool însă n-are voie...

— E dezgustător ce spui, Eli.

— Interesant – continuă netulburat celălalt – e faptul că atunci când amestecă planurile o face cu o mare siguranță. Și niciodată din punctul de vedere al cerșetorului. Medicii pretind că e un caz ieșit din comun. În mod normal – excelente cuvinte, nu-i așa? – momentele de interferență ar trebui să-l tulbure, să reactiveze cealaltă ipostază. Dar, nu, ai văzut când ți-a vorbit despre cobaii lui. Câtă siguranță, câtă demnitate. Și totuși îl priveai intens...

— Ai spionat.

— Ce cuvânt urât. Îți închipui, cred, că există o vizetă în ușă. Trebuie să existe una, două, bine ascunse, nu putem ști niciodată ce se întâmplă. Te

rog să mă crezi că ne costă destul demult perioadele pe care le petrece aici.

— Nu e nimic adevărat. Ai mințit, Eli, nu-i așa că nu e adevărat. Ar fi o cruzime.

— Vrei să spui că l-am pregătit pentru această vizită. O mică injecție, la asta te gândești, nu? Altfel ar fi trebuit să se trezească. Să redevină bunul, sălbaticul, împutitul Matei. Sunt sigur, ciudat lucru, ai fi preferat să-l vezi în cămașa de forță decât în costumul de haine proaspăt călcat. E un exemplar rezistent...

Se întrerupse brusc. Apoi schimbă tonul, luând un aer degajat.

— Hai să bem o cafea. Am sus un termos aproape plin.

Au pornit mai departe, trecând pe lângă o clădire veche, în jurul căreia se aflau panouri de protecție și Eli a început să explice.

— Înăuntru se modifică totul. Camere mici, de o persoană, câteva de două, cabinete de baie la fiecare cameră, televizor, radio, săli de lectură... Un hotel sanatorial.

Continuă să vorbească, dând nenumărate amănunte și Magdalena nu-l întrerupse deloc. Au urcat în biroul lui, Eli scoase un termos, puse pe birou două pahare și turnă în ele. Cafeaua era încă fierbinte.

Se răsturnă în fotoliu, prinzând paharul între degetul mare și arătător ale ambelor mâini ca în niște clești. Fereastra era deschisă. Magdalena stătea în același loc ca data trecută. Își schimbase poziția scaunului până când avu în față întreaga perspectivă pe care i-o oferea lărgimea ferestrei. Eli vorbi despre pavilionul sanatorial.

— Va fi un punct pentru convalescență, asigurând confortul unui hotel de lux, însă cu prețuri mult mai moderate. Din punct de vedere financiar, problema a fost aproape rezolvată, mai este nevoie doar de o anumită derogare, care, în principiu, a și fost obținută. Cu timpul vor fi

transformate și alte pavilioane, astfel că, până la urmă, spitalul propriu-zis se va reduce la două sau trei corpuri prin care trecerea bolnavilor va fi foarte rapidă, oferindu-li-se însă tuturor posibilitatea să-și continue perioada de vindecare supravegheată în pavilioanele sanatoriale împrăștiate în marele parc...

Eli se sculă și începu să se plimbe. Trecu cu pași regulați prin spatele ei. Era încă lumină, se vedea destul de bine. Numai cadrul ferestrei prezenta contururile mai puțin precise, contrastul se atenuase. Mergea fără grabă, continuând să vorbească.

— ... Aceeași foame selectivă pretutindeni. Totul va fi concentrat, pur, elegant, ca un sistem planetar...

Magdalena nu mai urmărea. Dar simțea cadența frazelor stăruitoare învăluind-o încetul cu încetul. Un fel de stare de intimitate cu ceea ce se petrecea în lumina ușor obscură a camerei, cu dimensiunea și locul obiectelor. Îi fu teamă că Eli se va opri. Sau va înceta să vorbească. Și toată fluenta acelei mișcări, care îi procura bucuria unei amintiri anticipate, se va risipi.

Târziu de tot, când în cameră se făcuse aproape întuneric, Eli a aprins lumina și s-a întors. Se așează în fotoliu răsturnându-și capul pe spate.

— Când ai fost ultima oară într-o vacanță?

— Nu știu, minți Magdalena.

— Mai vrei cafea?

— Nu.

Eli își limpezi vocea. Avea o expresie de mirare duioasă.

— Am călătorit o dată o noapte întreagă cu trenul. Și apoi, dimineața, când m-am sculat, eram complet buimăcit, m-am uitat pe fereastră, dar nu era ceea ce mă așteptam să fie. Trebuia să văd munți sau niște dealuri înalte, un relief încărcat și nu era nimic din toate acestea. O câmpie întinsă, un fel de stepă. Am ieșit pe culoar, am lăsat

geamul în jos și m-a izbit un miros de pământ proaspăt în care se amesteca izul de cărbune de la locomotivă. Era puțin răcoare, am tras capul înăuntru, apoi l-am scos din nou. Între timp se luminase de tot și am putut să văd tufele din marginea de jos a taluzului, iar mai departe, iarba albicioasă și mi s-a părut că simt în nări mirosul frunzelor decolorate de pelin și chiar parfumul dulceag al romaniței. Apoi trenul a oprit. Era o gară singuratică, în plin câmp, orașul sau satul trebuiau să fie departe, poate de partea cealaltă a trenului, dar nu le vedeam. Am pus mâna pe valiză și am coborât. Mi se părea un lucru extraordinar. Era o liniște deplină, ca și cum toate zgomotele, până și murmurul imperceptibil al câmpului, ar fi fost absorbite de aerul limpede al dimineții. Câteva capete nedumerite au apărut în dreptul ferestrelor. Apoi trenul a plecat. Nu știam ce gară e și nici nu voiam să mă uit. M-am dus la pompa de apă, mi-am dat jos haina și am băgat capul sub apă. Am scos batista și m-am șters cu ea, băgând-o adânc sub gulerul cămășii. Așa îmi închipuiam că trebuie să fac. Erau niște gesturi care nu-mi aparțineau, dar erau totuși ale mele și mă bucuram de tot ceea ce descopeream că știu. După aceea m-am întors pentru că încă nu-mi aminteam exact ce urmează. În momentul acela, impiegatul, care – mi-am dat seama mai târziu – mă urmărise tot timpul, s-a apropiat și a întrebat *unde trebuie să mergeți?* Înțelegi, cineva, fără să-și dea seama, își bătea joc de mine. Nu aveam voie, mi se interzicea să *fug*. Pentru că el nu crezuse nimic din ceea ce făcuserăm, aștepta cu răbdare, probabil își închipuia că eram beat sau foarte adormit, o neînțelegere, în orice caz, acolo nu. Era posibil să cobor *eu și* voia să mă ajute. Am încercat o clipă să scap. Mi-am aruncat ochii în jur să zăresc numele gării, însă era foarte atent, nu mă scăpa din priviri, era extraordinar de binevoitor și atunci am băgat mâna în buzunar, am scos biletul și i l-am întins. A

ridicat din umeri cu părere de rău, dar nu era decât atâta – părere de rău pentru că mă înșelaserăm – nu eram nici nebun și nici măcar idiot. După aceea m-a invitat la el în birou. Mi-a făcut un ceai și m-a urcat în primul tren.

Afară era întuneric de tot și fereastra; care, până atunci, o adăpostise, acum i se părea un fel de vitrină descoperită, în spatele căreia se afla ea. O supăra lumina puternică, reflectată în albul dens al pereților zugrăviți în var.

— N-ai vrea să-ți iei câteva zile libere?

— N-am dreptul la concediu, răspunse surprinsă Magdalena.

— Ți-ar prii câteva zile, insistă, el. Se poate aranja, o recuperare, o zi sau două fără plată...

— Mă simt foarte bine.

— Am impresia... De fapt, nu sunt medic, nu sunt medic demult... Ai muncit greu în ultima vreme. După ce te întorci, ai să lucrezi aici. Am nevoie de cineva care să se ocupe de pavilionul sanatorial. E mai bine să ia lucrurile de la început. Să știe totul...

Magdalena începu să râdă. Se simțea ușurată, totuși și puțin umilită. Când te întorci... Altfel ar fi fost dezgustător. Continuă să râdă, din ce în ce mai înveselită și el se prefăcu a nu fi înțeles.

— Dar ce știu eu despre organizarea unui astfel de pavilion.

— Oh, nu e nimic. Ai să descoperi singură totul, e destul să privești. Am să-ți fac rost și de o carte, o să-ți ia câtva timp să te descurci cu ea, dar merită.

— Nu m-am gândit niciodată că o să rămân aici, Eli.

— Dar ce altceva ai vrea să faci?

— Nu știu. Începu să râdă. Vorbesc ca și cum aș fi un om foarte tânăr. Nu sunt...

— Nu ești tocmai. Însă n-are nicio legătură cu discuția noastră. Oricând ți-aș fi oferit treaba asta. E o întâmplare că o fac acum.

— Ești sigur?

— Da.

— Mi-ai trimis o dată niște haine spălate și curate. Un pachet... Eli se crispă.

— Trebuia s-o fac.

După aceea râse el. Râdea în hohote, înveselit.

— N-am avut încotro. Eram sigur că o să te enerveze.

— Așa a și fost. Au fost foarte binevoitoare femeile acelea. S-au străduit să facă tot ce era de făcut. Chiar dacă era pentru prima oară. Nu aveau experiență, dar nici nu-i nevoie, există o plăcere a actului caritabil. Femeile o descoperă repede. Femeile descoperă tot felul de perversiuni.

— O plăcere, ai spus?

Magdalena păru ușor iritată de întrerupere.

— Am cunoscut lucrurile astea de demult. Știu foarte bine tot ce se întâmplă. Gesturile, ce fac, ce spun. Cred că știu și ce simt.

— Totuși tu te-ai purtat fără greșală. Așa am înțeles de la ele. În afară de două sau trei mici ciudățenii.

Se uitară unul la altul cu prietenie. Apoi sună telefonul și Eli ridică receptorul însă era greșală și-l puse la loc pe furcă.

— Poate că totuși o să lipsesc câteva zile, spuse, liniștită, Magdalena.

— Ai fost vreodată la mare? întrebă el bucuros. În ultimii ani, vreau să spun...

— Nu, acolo nu.

— Bine, n-are importanță. Pleacă unde vrei.

— Mulțumesc, Eli. Se ridică de pe scaun și-i întinse mâna. O să mai vorbim.

Era o seară caldă și uscată. Se simțea în aer un iz de praf, câteodată un vânt slab ridica pulberea drumului și scândurile gardurilor trosneau ușor. Ferestrele caselor erau deschise. Dinăuntru, ajungea, în frânturi, voci leneșe, în așteptarea nopții adevărate. Bărbații și femeile se

căutau, sub întunerecul nestăpânit. Orașul avea o viață a lui caldă, prietenoasă, pe care începea să o descopere. Magdalena se îndreptă spre casă. Luase drumul mai ocolit. Se simțea obosită, dar oboseala era doar undeva, jos, la fund, ca o placă de metal căzută în nămol. Deasupra totul rămăsese limpede, ecourile nopții care o cuprindeau și un fel de tăcere gingașă înăuntrul ei.

Acasă o găsi pe Marta așteptând-o. Stătea întinsă pe pat. Unul dintre scaune era încărcat cu câteva lucruri, celălalt, cu o spetează înaltă și dreaptă, părea foarte puțin comod. Marta răsfoia o revistă pe care o luase de pe noptieră. Ușa de la cameră rămânea totdeauna deschisă. Marta mai fusese o singură dată acolo. Stătea cu picioarele ridicate pe tăblia patului. Când o văzu intrând, îi zâmbi. Magdalena o admira pentru convingerea cu care făcea ceea ce voia.

— Te aștept demult. Cineva a trecut prin fața ferestrei de două. Ori. A doua oară nu mai era nevoie. Din cauză asta mi-am cocoțat picioarele pe tăblie.

— N-am văzut-o niciodată. Vrei să mănânci ceva?

— Nu. Sau mai bine da. Am să-ți povestesc mai târziu.

— Ți s-a întâmplat ceva, întrebă puțin plictisită Magdalena.

— Ah, nu. E o mică istorie pe care am auzit-o astăzi. De ce nu schimbi puțin aici. Dacă ai da afară dulapul ăsta de ucigaș ar fi mult mai bine.

Marta era singurul om la care se gândise de câteva ori că ar putea intra în camera ei. Acum că se afla acolo îi păru rău că venise. Poate și pentru faptul că reîntorcându-se acasă nu se temea de nimic, nici de lungimea nopții, nici de viciul singurătății.

— Nu știu, răspunse distrată, m-am obișnuit.

— Hai să-ți ajut.

Aruncă revista și sări din pat. Apoi începu să caute și, din când în când, Magdalena o îndrepta, fără convingere. La urmă se pregăti să golească masa, dar renunță. Aduse scaunele lângă pat și puse pe fiecare din ele un șervet.

— O să stăm pe pat. E singurul loc nevătămător din toată camera. Dacă ar fi cuprinsă de un incendiu mistuitor sau ar năvăli înăuntru apa, aş rămâne pe el așteptând moartea.

Magdalena zâmbi. Cealaltă o încurajă.

— Hai, curaj, nu e foarte comod, dar e amuzant. O cină de vestale.

Se urcară în pat. Marta își strânse picioarele sub ea, iar Magdalena se strădui s-o imite. Începură să mănânce. Magdalena întinse mâna să apuce ceva, dar era destul de greu să ajungă. Se balansă puțin înainte și înapoi și fu pe punctul, de a-și pierde echilibrul. Se agăță de Marta care se răsturnă într-o parte. Reușiră să se înveselească. Apoi Marta se izbi cu palma în frunte, sări jos și se întoarse cu câteva sticle de bere luate de pe fereastră.

— Am crezut că plimbarea de afară era pentru sticlele mele.

— În primele zile am fost speriată. Stăteam cu fereastra închisă. Chiar și așa mi se părea că se ascunde printre frunzele smochinilor. Acum las câteodată o ciocolată mică. Se poate întâmpla ca zile întregi să rămână acolo.

— Am citit ceva despre un deținut care reușise să aducă pe pervazul ferestrei o veveriță. Nu știu cum. Poate momind-o cu coji de pâine, poate lovind cu un bețigaș gratiile. Dar numai până acolo, mai departe n-a mers. Adică înăuntru n-a vrut să intre. Crezi povestea asta?

— Nu, nu cred.

— Cu ce desfac sticlele?

— Nu știu.

— Bine, o să mă descurc eu.

Marta începu să caute deschizătorul prin sertare. Dădu peste o fotografie în sepia, ștearsă, reprezentând niște copii alergând. Pe o pancartă se vedea scris „sosire”. O ridică sus, deasupra capului, rămânând cu spatele la Magdalena.

— Asta ce e?

— O fotografie.

Marta împinse sertarul la loc. Luă un cuțit și începu să desprindă cu răbdare capacul.

— Mă gândeam că am să găsesc o pilă de unghii sau un clește, se scuza.

— Rândul viitor o să fie un deschizător.

— Veniserăm să-ți spun povestea doamnei Bârna.

Umplu paharele și ciocniră. Marta desfăcu și celelalte sticle și le aduse lângă pat. Apoi se urcă, sprijinindu-se cu spatele de barele pătrate de alamă. Stăteau față în față, fiecare dintre ele rezemată de unul din capetele patului, cu genunchii îndoiți. Marta vorbi mai departe.

— Până la urmă nu e chiar atât de îngrozitoare camera asta. Poate doar în prima noapte. Când am venit aici, în oraș era iarnă. Ninsese de curând. Și nu se auzea niciun zgomot. Sau așa mi se părea mie. Întâi m-a apucat un fel de spaimă cumplită. După aceea am zis că așa trebuie să se întâmple, la început să fie liniște. Totuși, prima noapte n-am dormit aproape deloc din cauza unui difuzor, care era exact în fața ferestrei.

— Mai vreau un pahar de bere.

Marta îi turnă.

— Când am intrat și te-am văzut întinsă în pat m-am gândit că ești foarte încăpățânată.

— Patul e foarte bun, ți-am spus-o, luă lucrurile în glumă Marta.

— O dată am pălmuit pe cineva, care mi-a zis că sunt bigotă. Se gândea tot la încăpățânare, dar cred că își închipuia că așa mă insultă mai tare.

— Ai fi în stare s-o faci și acum?

Magdalena se încruntă pentru o clipă.

— Nu cred.

Apoi își puse o întrebare ciudată. Oare cât de departe am ajuns? Dar chiar în timp ce spunea ultimele cuvinte încercă să înțeleagă ce vorbise, ca și cum i-ar fi ajuns la ureche ecoul îndepărtat al unei fraze pronunțate de altă persoană.

Marta își destinse genunchii. În mișcare, îi atinse Magdalenei coapsa și amândouă se feriră. Niciodată n-am putea sta una lângă alta, cu umerii, capetele apropiate. Pe Ana am alungat-o, totuși a dormit lângă mine o noapte. Un timp fu liniște. Apoi Marta sparse tăcerea.

— O infirmieră termină facultatea la cursul seral. E o veste bună. N-ai știut, nu-i așa?

— Ce-i asta?

— Eu sunt.

— N-am știut. Mă bucur. Făcu o mică pauză. Vreau să fi sigură...

— Nu știe nimeni. Nu mă întrebi de ce am tăcut?

— Nu.

Se aplecă și luă paharul de jos. Bău o înghițitură, se strâmbă.

— E scârboasă berea. Acum e scârboasă.

Puse paharul la loc. Apoi se dădu jos din pat. Veni în dreptul ferestrei și privi afară. Nu era obișnuită să recunoască locul pe întuneric și nu vedea nimic.

Apucă o frunză de smochin între degete și o rupse. Duse mașinal degetele la nas, apoi lăsă mâna în jos. Continua să privească mai departe în întuneric.

Magdalena o auzi vorbind.

...Era o cameră mică, la etajul unsprezece sau doisprezece, într-un bloc, de pe lanțul de bulevarde. O mansardă de servitori cu un pat ocupând aproape tot spațiul. Patul era îmbrăcat în pânză ieftină, cu dungi portocalii-albe. Stăteam strânși unul în altul, contopiți, o singură linie, continuă, doar capetele le țineam puțin depărtate

ca să ne putem privi. Și eram teribil de liniștiți, netulburați, ca și cum nebunia dintre noi s-ar fi transformat într-o nevinovată legănare, puteam să ne iubim și, în același timp, să ne auzim respirațiile, cuvintele pierdute. Ne răspundeam unul altuia, tăceam și, din nou ne vorbeam, eram atât de înrădăcinați fiecare în celălalt că niciodată nu ajungeam să ne crispăm, totul curgea lin și adânc înăuntrul nostru ca o lumină caldă. O dată, îmi amintesc, s-a auzit de jos, din depărtare, pătrunzător, sirena mașinilor de la circulație. Un sunet continuu, cu modulații stridente. O clipă mi-am dat seama, uimită, că sub noi, în adâncul plafonului de liniște și izolare în care ne aflam, se petrece *altceva*. Ca și cum în momentul acela noi înșine am fi fost acolo jos, despărțiți de ceilalți printr-o cortină groasă de sticlă, nălucind ușor contururile, fără să ne fie teamă de trupurile noastre albe. Am reintrat în puterea adâncă a îmbrățișării. Ne-am depărtat și iarăși ne-am strâns unul în altul. Târziu, s-au auzit din nou sirenele. Atunci mi-am spus că nu trecuse vreun timp real în dulcea noastră gravitație. Eram doar într-o continuă și insesizabilă mișcare giratorie, ca și cum ne-am fi aflat pe o imensă platformă, care se învârtea cu noi, iar acum reveniserăm la un punct cunoscut, nimic nu se putea schimba cu adevărat în afara noastră.

Magdalena spuse, după multă vreme.

— Asta e... tot? Tot ce ți-a rămas?

— Da.

De afară pătrundeau zgomote de noapte. Mai târziu, începu să bată vântul și amândouă se încordară neliniștite.

CAPITOLUL III

MARIA MAGDALENA LIPSI TREI zile. Se întoarse la începutul săptămânii, după-amiază și, după ce coborî în gară, se gândi să ia drumul cel mai scurt spre casă, pornind de-a lungul peronului, mai departe pe lângă șine, până în dreptul magaziei, urmând apoi să traverseze calea ferată, ocolind vagonul de dormit.

Renunță și ieși o dată cu toți călătorii prin holul de intrare în unica piață a gării. Erau acolo câteva taxiuri și o furgonetă. Porni pe jos, spunându-și că ar fi bine să se convingă că nu știe nimic din ceea ce urmează. Că, pentru prima dată, intră în acel oraș, este puțin uimită și neîndemânatică. Era un exercițiu absurd.

Privi în jurul ei. Printre pomi se zăreau case cu un cat, câteodată o scară exterioară, de sticlă verde sau portocalie. Totuși nu-i reușea nimic. Adică nu se simțea cuprinsă de emoție sau de mirarea, puțin stingheritoare, la care se aștepta. Și atunci încercă altceva, să-și amintească tot ce gândise în urmă cu șase luni, când făcuse prima oară drumul acesta. Mergea fără grabă pe bulevardul lat al gării. Era cald. Se opri la un chioșc de răcoritoare și bău un pahar de sifon. Porni mai departe, schimbându-și sacul de voiaj dintr-o mână în cealaltă. Trecuse prea puțin timp ca să înceapă să aibă amintiri. De fapt era ca și cum totul s-ar fi petrecut cu o pauză foarte mică și nu ar fi încăput destul de multe lucruri în acest interval ca să se poată spune exact dacă s-a schimbat ceva între timp și ce anume. Se gândi în acel moment la gestul ușor ridicol cu care cineva ar ridica din când în când colțul unei perdele uitându-se afară, în stradă.

Bulevardul pe care mergea era lung, drept. Într-un loc, trotuarul era ocupat de câteva mese. Mesele fuseseră vopsite în alb. De jur-împrejur se

afla un gard din sârma împletită, vopsit tot în alb. La fiecare colț era câte un ghiveci înalt de piatră cu crăițe. Dincolo de trotuar, pe un teren viran, era un bar, într-o cabană din tablă ondulată. Ușa și ferestrele stăteau deschise, în cadrul uneia din ferestre era agățat un snop de baloane colorate. Pe peretele exterior se aflau două reclame din tablă lucioasă, iar dinăuntru se auzea muzică. Totul ar fi putut fi atrăgător. Pe marginea trotuarului existau însă castanii vechi care făceau ca bulevardul să pară foarte bătrân și nealterat.

Magdalena se așeză la o masă și ceru o cafea de la gheață. În dimineața când intrase în oraș și băuse o cană cu lapte fierbinte., laptele era proaspăt, fusese atunci fiert și avea caimacul gros. Îi păru bine că a reușit totuși să-și amintească de ceva. Băiatul care îi aduse cafeaua o întrebă dacă nu vrea un coniac. Magdalena refuză.

— Poate frișcă; atunci?

Îi aduse frișca și ea puse o linguriță în paharul de cafea.

Băiatul o observa.

— Băută cu cafeaua, ar fi mai bună. Așa cred, adăugă, după un timp, ca și cum s-ar fi scuzat.

— Am să încerc.

Magdalena mai puse frișcă și începu să o amestece. Celălalt zâmbi. Rămase lângă ea, sprijinindu-se cu mâinile de spătarul unui scaun.

— E încă devreme. Mai târziu încep să vină. Atunci se pune muzica mai tare. E și foarte cald. S-au obișnuit să vină cu biciclete, cu motorete, cu scutere. Bineînțeles, nu toți. Înainte, aici era un chioșc mare, din metal vopsit verde, în care cânta muzica. Așa mi s-a spus. Poate nici nu e adevărat. Totuși cred că era plictisitor să vezi în fiecare zi aceeași oameni.

Cineva îl chemă înăuntru. Se întoarse repede și o întrebă dacă mai vrea ceva. Magdalena îi ceru un pahar cu sifon.

— Aș putea să fac o limonadă?

— Mulțumesc.

Îi aduse limonada într-un pahar înalt, cu o felie de lămâie prinsă de buza paharului.

— Nu știu dacă nu e prea dulce. Am căutat pai. Nu mai există.

— E foarte bună.

— În timpul vacanței, caut totdeauna ceva de lucru. Aș putea să mă lipsesc de banii ăștia. Într-un an, am fost la o fermă, la culesul piersicilor, însă era destul de plictisitor. Îmi place să mă plimb. Sper că nu vă supărați ca stăm de vorbă. La început, am crezut că sunteți una din fetele care vin seara să bea oranjadă și să asculte muzică. Când v-am văzut din spate. E destul de bună muzica aici.

Apoi își dădu seama de ce spusese.

— Vă rog să mă iertați. Cred că am spus o prostie.

Magdalena glumi.

— Și mie îmi pare rău.

Mai rămase câteva clipe lângă ea, încurcat, apoi plecă. Se auziră în depărtare clopotele unei biserici. Pe stradă treceau foarte rar mașini. Magdalena își duse mâna la păr apoi o lăsă să-i alunece jos pe gât. Cu toate că îi fusese cald, avea pielea uscată și îi păru bine să o simtă astfel. Era îmbrăcată cu o cămașă de o croială bărbătească, deschisă la gât și se simțea foarte bine în ea. În picioare avea niște sandale din pânză galbenă. Goli paharul și încercă să prindă cu buzele felia de lămâie. Nu reuși și atunci o apucă între degete. După aceea se hotărî să plece. Totuși, mai întârzie puțin, uitându-se în lungul bulevardului, la oameni, la mașinile care treceau. Privi destinsă în jur, încercând nelămurit sentimentul că, într-o anumită măsură, i se datora și ei spectacolul. Privirea era încărcată cu o anumită tandrețe și ea se simți dintr-odată bucuroasă că se află acolo. Că s-a întors. Plăti, zâmbi băiatului și plecă.

Ajunsă acasă, intră în cameră și aruncă sacul de voiaj pe pat. Făcu câțiva pași, se așază pe marginea patului. Respiră adânc. Mirosea a covoare vechi, a metal și a cearceafuri proaspete. Ușa de la dulap era deschisă. Privi în oglindă și văzu în umbra moale a încăperii o femeie de treizeci-treizeci și cinci de ani cu o față mată, părând arsă de soare. Maxilarele lungi și gâtul înalt, o femeie care trebuie privită îndelung și atunci tot ceea ce pare asprime și uscăciune devine precizie. O strictă condensare a trăsăturilor, sugerând un fel de eleganță biologică. Apoi se dezbracă, își puse halatul și se duse la duș, rămânând mult timp sub apa rece. În timp ce se spăla, își trecu mâinile de-a lungul șoldurilor. Își dădu seama că a mai slăbit. Era doar o constatare, nu-i părea nici bine, nici rău. Pielea era foarte întinsă și elastică. Fusesse același gest, de care altădată îi era scârbă. Acum rămase liniștită. O clipă se trezi gândindu-se la ea însăși, așa cum ar fi putut să se gândească un bărbat la o femeie. Reveni în cameră, își perie părul și își masă fruntea și tâmpilele. Se întinse pe pat, strângându-și pe corp faldurile bogate ale halatului. Mai târziu, se dădu jos, deschise fereastra și trase adânc în piept aerul cald și parfumat al serii de vară. Îi părea bine că s-a întors acasă. *Acasă*, spuse tare și ritmul cuvântului o încântă.

A doua zi îl căută la spital pe Eli. În sala de consiliu erau câțiva care-l așteptau. Plecă, iar în timp ce cobora se întâlni cu el. O rugă să vină după-amiază.

Când intră, după-amiază, în biroul lui, nu era singur. Magdalena găsisse, înainte de a ajunge la spital, niște piersici frumoase. Piersicile erau mari de tot și ea se gândi să-i aducă una. În fața biroului, pe un scaun, stătea un bărbat. Când intră ea, acesta se întrerupse pentru o clipă, fără să întoarcă însă capul. Magdalena se opri în prag, stingherită.

— Intră, hai, intră.

Bărbatul se ridică în picioare și Eli îl prezintă. Bărbatul o privea direct în ochi fără să zâmbească. Nu încercă în niciun fel să se facă plăcut. Magdalena auzi numai, Luca, restul fusese spus prea repede și nu-i acordă nicio atenție.

— E ziarist. Vrea să scrie o carte despre cei care au plecat după inundații. Măi întâi trebuie să afle ce s-a întâmplat cu ei.

— Ce fel de carte?

— Reportaj, anchetă. În sfârșit, nu știu prea bine.

Eli se întrerupsese, puțin enervat, dar celălalt rămase tăcut.

— O să stați de vorbă, încheie Eli.

Magdalena spuse, foarte liniștită.

— Nu s-a întâmplat nimic.

— Am să rămân în oraș mai mult timp. Nu trebuie să vă gândiți la mine.

După plecarea lui, Eli încercă să glumească.

— O să-ți apară fotografia și o să dai autografe. Vei deveni o persoană foarte importantă.

Magdalena îl privi fără să spună nimic. În spatele lui erau rafturi lungi din lemn lustruit. Uneori Eli părea foarte urât. Sau foarte neîngrijit. Pe rafturi erau cărți negre, albastre, roșii. Eli se aplecă și scoase din birou un termos mic.

— Am pregătit o cafea.

Puse cele două pahare pe birou și turnă cafea. După aceea începu să soarbă liniștit și, câțeva vreme, niciunul din ei nu vorbi. Magdalena își spuse că nu s-a întâmplat nimic, a fost o mică neînțelegere. Ar fi fost totuși mai bine ca Eli să mă fi prevenit. Poate că dimineață Eli nu știa încă nimic. Atunci când se întâlniseră pe scară, erau singuri. Nu știa încă nimic despre venirea străinului. După ce se întorsese în oraș, în ea începuse să existe o senzație de bucurie și siguranță care, mai ales pentru Eli, nu ar fi putut trece neobservată. A fost sigur că mă voi bucura,

nu avea de ce să fie altfel, a dorit să amâne totul pentru după-amiază.

Se întoarse spre el și surâse. Apoi scoase o piersică și i-o întinse. Eli puse paharul deoparte, luă piersica în palmă și începu să se joace cu ea. Era un fruct mare, cărnos, de un galben-portocaliu. După aceea, o așeză pe birou, în fața lui.

— E un fruct foarte capricios, începu să vorbească. Mama mea era o persoană extrem de sensibilă la animale, pomi, fructe. Folosea totdeauna adjective când amintea despre ele, ca și cum s-ar fi referit la niște persoane adulte pe care le cunoștea demult. Ți-am mai spus că mama era o persoană puțin obișnuită...

Se întrerupse. Întrebă cu o voce veselă, repezită:

— Ei, până la urmă unde ai fost?

— Am vrut să mă opresc în locul în care m-ai trimis. Erau munți, pădurea începea imediat, chiar în spatele casei. O altfel de pădure, bineînțeles... Am dormit o noapte și nu mi-a lipsit nimic. A doua zi, când m-am sculat, mi-am strâns lucrurile. M-au întrebat dacă e ceva care nu-mi place. Nu, totul e minunat. Totuși trebuie să mă întorc și am ridicat neputincioasă din umeri. S-au prefăcut că mă cred. Era o cameră cu un balcon mic de lemn în față. De acolo puteam să văd orice. Seara, când încă nu se întunecase, am ieșit afară și m-am uitat. Chiar și panorama făcea parte din confortul camerei. După tine, altul. Gândul ăsta mi-a trecut prin cap, în timp ce mă uitam. Cred că atunci m-am hotărât să plec. Am mai colindat puțin, m-am oprit, dar nu aveam astâmpăr.

Se opri și spuse brusc: îmi pare bine că m-am întors, Eli. Apoi, după o mică pauză. Cred că o să-mi placă să mă ocup de pavilionul sanatorial.

— Ah, da!

— La întoarcere eram pe culoarul vagonului și priveam. Peroanele păreau înțesate de oameni. Un început sau un sfârșit de concediu. Mulți dintre

ei aveau aerul că au pierdut trenul, mai înainte chiar de a se fi oprit în gară. Mi-am adus aminte de război...

— Război, ai spus?

— Am văzut o dată, în timpul războiului, o gară. Eram copil, stăteam pe peron și mă uitam. M-am distrat teribil, încercau să se agațe de orice, săreau, se prindeau de rama de la fereastră și apoi cădeau. Câteodată unul reușea și atunci începea să calce aerul cu picioarele. Râdeam cu o poftă grozavă. M-am pomenit cu două palme iuți, subțiri, date cu vârful degetelor. Într-un fel, acum m-am răzbunat pentru palmele alea. Când încep să lucrez pentru pavilion?

— Deci, te-ai hotărât! O să ai destul de multă bătaie de cap, la toamnă.

— La toamnă! tresări Magdalena. Era vorba ca imediat ce mă întorc.

— Ești nerăbdătoare și Eli râse cu îngăduință.

— Nu-mi place cum o spui, Eli.

— Credeam că o să-mi povestești ceva vesel, la întoarcere. Nu trebuie să te superi. Sunt puțin obosit, a fost o zi încinsă. Întinse mâna și trase un sertar al biroului. Vrei gumă de mestecat? Mi-a adus cineva o cutie mare. Își închipuia că am copii mulți, mă și vedea înconjurat de ei...

Magdalena zâmbi silit.

— De obicei, refuz totul, continuă el. În afară de vinul bun, îmbuteliat. Cu garanții. Cutia asta am păstrat-o. În speranța că o să-i împlânzesc pe unii. Bineînțeles, cu tine e altceva.

Magdalena cedă și începu să râdă. Apoi râseră amândoi.

— Ai avut o nevastă?

— Da.

— Și?

— Nu știu. A murit sau a plecat.

— Cine a alungat-o?

— Nimeni.

Magdalena se ridică, făcu câțiva pași prin cameră.

— Eli, crezi că trebuie să stau neapărat de vorbă cu străinul de azi-dimineață? Nu-mi face plăcere.

— Și de ce nu? E foarte politicos.

— Ascultă.

Se întoarse spre el și-l privi în ochi.

— Ascultă-mă, Eli. Am lipsit trei zile din oraș. M-am întors și, după ce am venit, am știut că vin acasă. Aproape, înțelegi?

— Da.

— Am să mă silesc să fiu cât se poate de cuminte.

— E bine așa. Mai am acasă două sticle de vin roșu. Cred că sunt ultimele. Anul ăsta am fost cam dezordonat. Am putea merge la Albertina. Ea bombăne întotdeauna, mai ales dacă vii seara. Dar asta n-are nicio importanță.

— Nu, Eli. Astăzi, nu.

— Bine. Ah, uitaserăm să-ți spun. Albertina nu se simte prea bine. O să ai de lucru la fișier, cred că o să lipsească mult. Am să caut pe cineva care să te ajute. Va fi destul de greu, fiindcă e vacanță. Mă tem că un timp ai să rămâi singură. Mai târziu o să te ocupi de cineva care să se descurce; să rămână în locul tău. Poate am să cer una dintre fetele care termină anul ăsta școala specială.

— O să încerc să fac tot ce e nevoie.

— Am încredere în tine.

— Oh, Eli, nu-ți lua iar tonul ăsta! Ori de câte ori primesc încurajări, lucrurile ies prost. Acum dă-mi o tabletă să am ce mesteca pe drum.

Magdalena coborî scările și, când ajunse jos, ezită asupra direcției în care să pornească. Era încă lumină. Se gândi să iasă prin poarta mică, din spate, la care se ajungea trecând pe lângă casa lui Matei. Nu fusese demult pe acolo. Era un drum liniștit, mărginit de garduri înalte, care acum

trebuiau să fie înecate în verdeață și ea simțea nevoia să risipească, sau să înțeleagă, starea aceea de ușoară neliniște pe care o încerca. O vegetație abundentă matură, totuși încă proaspătă, modificând totul, ca jocul unor mari cortine cu falduri suprapuse, în nenumărate tonuri de verde. Apoi își aminti că, în lipsa lui Matei, poarta era de cele mai multe ori închisă.

Matei se afla încă în perioada de criză. Dacă s-ar fi întors, Eli n-ar fi uitat să i-o spună. Eli era puțin încordat când vorbea despre Matei. Se simțea în el o nemulțumire surdă. Eli, atât de stăpânit și sigur, căruia nimeni nu i-ar fi putut lua acum nimic; totul era închegat și stabil în jurul lui ca în universul unui prinț absolut sau al unui monah. Matei îl neliniștea. Matei cerșetorul. Poate că Eli, cu instinctul lui teribil, ceva coborând dintr-o rasă foarte veche, simțea că celălalt era mai puternic așa. De aceea prefera să rămână acolo unde era acum, simulacrul unei lumi reale, nepericuloase. Sau poate că între ei se ascundeau lucruri neștiute. Eli avea un rafinament al plății binelui și răului. Dacă, totuși, mă înșel, Matei fusese doar un subaltern conștiincios și supus, care suferise un accident în timpul serviciului și nu putea fi abandonat. Matei, vagabondul, crescătorul de cobai, își repetă cu un fel de îndârjire, Magdalena, este o ființă reală. Și pușca lui e reală. Poate că este și încărcată, are întotdeauna un glonț pe țeavă. Ce-ar fi dacă și gloanțele ar fi adevărate? Totul se poate răsturna, reaseza. Trebuie numai puțină răbdare, indiferență, până când se stabilește o nouă ordine.

Magdalena porni spre oraș. Colindă străzile la întâmplare. Privea totul cu atenție și în felul acesta nu trebuia să se gândească mult timp la același lucru. Își cumpără o înghețată. Mușcă de câteva ori din ea. Era apoasă și, când începu să se topească, prelingându-i-se pe degete, o aruncă. Se opri să se spele. Un copil își bagă vârfurile degetelor în apă

și o stropi. Cineva strigă la copil. Magdalena îi zâmbi, dar acesta fugi neîncrezător. Era o zi de sfârșit de vară, călduroasă. Ajunse în fața unei clădiri vechi, placată cu piatră. Acolo era clubul orașului. Urcă scările și intră într-un hol mare, înalt, primind lumina de sus, de la etaj, printr-un luminator. În hol se afla o expoziție de fotografii, montate pe panouri mari din carton alb. Înăuntru era răcoare. Se auzea un pian și cineva strigă, închideți ușile, nu mă pot concentra. Apoi Magdalena se plictisi de fotografii și intră într-una din sălile laterale. Două fete în dresuri de balerină stăteau la o masă. Urcă la etaj și nimeri într-o cameră în care erau expuse planșe cu animale și păsări în culori. Ana fusese îmbrățișată de un bărbat tânăr și totul se petrecuse într-o lume hidoasă de animale împăiate. Deschise fereastra camerei și privi jos, în stradă. Se distingea perfect desenul geometric al pietrelor dreptunghiulare cenușii. Ridică din nou privirea și zări departe fumul subțire ca un abur, ieșind dintr-un coș. Mai sus, era cerul, care, privit intens mult timp, se decolora. Apoi coborî, căută bufetul și ceru ceva de băut. Fata de la bufet îi spuse:

— Aștept sâmbăta și duminica. Clădirea e foarte tristă. Toamna e și mai tristă. La toamnă am să plec.

— Unde?

Fata o privi surprinsă. Spuse, ezitând:

— Nu știu, nu m-am gândit.

Magdalena ieși în stradă. Îi păru bine că fusese înăuntru. Simțea aerul proaspăt, încărcat de căldura pietrelor și a zidurilor de afară. Respiră lung, adânc. Aerul avea gust. Se bucură, balansându-și cu lene mâinile înainte și înapoi. Totul trecuse. Dispăruse senzația nedeslușită de neliniște, care se infiltrase la un moment dat în ea.

Mergea spre casă. Începuse să se însereze și ea mergea fără grabă, privind casele, cornișele, reclamele, luminile: un pas suplu, dar lent ca și

cum totul ar fi trebuit strâns în privire, memorat. După un timp, se văzu însoțită de un bărbat și ea nu făcu nimic, nici ca să-l încurajeze dar nici să-l alunge. Era îmbrăcat cu o pereche de pantaloni albaștri și o cămașă de jersey albă. Puțin neglijent, neîngrijit, dar încă nu murdar, jucându-și mâinile foarte lungi, sugerând niște coarde groase de cânepă. Câteodată, mergea un pas înainte și atunci i se vedea cămașa, strânsă deasupra pantalonilor ca și cum ar fi uitat în timp ce se îmbrăca, la un moment dat, de ea. Vorbea neîntrerupt și ea era lipsită de teamă. Uneori, bărbatul se oprea, așteptând un semn de înțelegere de la ea, dar nu-și făcea iluzii și imediat continua.

— ... Aici, în oraș, ar trebui organizată o răpire a sabinelor. Suntem câteva sute de bărbați care au stricat echilibrul orașului. Unii dintre noi sunt imbecili. Într-un apartament de patru camere, stăm patru inși. Câteodată, seara, unul vine mai târziu și se prefacă puțin beat. Ceilalți se prefac că nu-i interesează. Celor cu adevărat imbecili le e frică de amorteala asta. Caută evenimente așa cum adună copiii tâmpiți capace de sticlă de bere de sub mesele cârciumilor. Dimineața, când intru în baie sunt încă somnoros, întind mâna, cu ochii aproape închiși și vreau să găsesc periuța și pasta de dinți totdeauna în același loc. N-am chef să explodeze un cazan pentru ca eu să fac un act de eroism, scoțând un om aproape fiert dinăuntru. Da... ce spuneam, filmul. După ce am ieșit, mi-am spus, ce naiba, niciodată n-o să mi se întâmple ceva formidabil...

Ajungând în fața casei, Magdalena îi întinse mâna și el păru dezamăgit. Apoi se îndepărtă cu pași repezi și ea mai putu zări o dată cămașa strânsă deasupra pantalonilor și mâinile lui lungi, ca niște coarde de cânepă, bălăbănindu-se anapoda pe lângă corp.

Se urcă în pat, încercând să continue traducerea unui articol început mai demult, dar nu

se putea concentra și îl dădu deoparte. Răsfoi câteva reviste, sărind dintr-un loc în altul, neatentă, apoi renunță. Ridică storul, închise lumina și se așează pe un scaun, în fața ferestrei deschise. Nu era obosită, simțea numai o ușoară amorțeală a corpului, fusese o zi lungă și puțin neașteptată. Își dădu seama că dorise la un moment dat ca totul să se petreacă de acum înainte repede. Nu atât repede, cât precis, fără ezitări. Poate că acest sentiment de nerăbdare se născuse o dată cu dorința de a se reîntoarce în oraș. Nu se mai simțea străină. Orașul avea o forță ascunsă de care trebuia să se apropie. Plecarea fusese o mică aventură, un fel de probă și ea o trecuse. Nu era nevoie să meargă mai departe, să caute altceva, se putea opri aici. Era ca un om care trebuise să aleagă distanța, la care să se îndepărteze și locui. Unul din pionierii aceia, dintr-o istorie nostalgică a credințelor, care își alege pământul salvării; se uită la pomii din jur, se apleacă și ia un pumn de pământ, răsfirându-l între degete, privește spre răsărit și apus, se uită cât de departe e apa și de unde va bate vântul iarna, apoi mângâie coaja copacului și înfige în el securea: aici. Singurul lucru important era *hotărârea* ei. De aceea fusese descumpănită. Ea alesese, dar încă nu se schimbase nimic. Va fi o modificare lentă, imperceptibilă pentru ceilalți, va mai dura mult timp. La fel ca mirosul vechi al unei încăperi, care se pierde cu încetul, se modifică, fără o graniță precisă, particule infinitezimale amestecându-se între ele ca osmoza nesigură a unor culori.

Magdalena se ridică de pe scaun și ieși afară. Avea nevoie de mai mult aer „frunzele bogate, lacome ale smochinului îi stăteau în față. Se așează pe o treaptă de piatră. Piatra era caldă încă. Ar fi dorit să asculte muzică. Orice. Melodii triste, cântate cu o mare răbdare și supunere. Căldura pietrei îi pătrundea în coapse, se urca prin șolduri în sus.

Încetul cu încetul se înfrigură. Când nu mai putu suporta, se ridică și intră în casă. Se dezbracă și atingerea sânilor o cutremură.

A doua zi fu întâmpinată, în drum spre casă, după ieșirea de la spital, de străinul pe care-l întâlnise în biroul lui Eli. Era în fața unui chioșc de cărți și, când o zări, ridică privirea așteptând câteva clipe să fie recunoscut, apoi veni spre ea.

— M-am temut că am greșit locul, spuse el. Îmi pare bine că ne-am întâlnit. O parte din drum o s-o facem împreună.

Crezuse, văzându-l acolo, unde o aștepta, că se va preface surprins de întâlnire. Într-un anumit fel, se simți ușurată. Poate că el era exact ceea ce i se spusese. Un gazetar răbdător, culegând date pentru biografii neînsemnate. În momentul acela i se păru de neînțeles neliniștea ei. Ca un om care vede dimensiunile unui obiect la lumina zilei. Se întoarse spre el și-i zâmbi încurajator.

— Să mergem.

Porniră împreună. Bărbatul se adapta cu ușurință la lungimea pasului ei.

După un timp, se întoarse spre ea. Pentru prima dată, păru că zâmbește, dar nu era decât strălucirea intensă a ochilor.

— Cum ați ajuns aici, în orașul ăsta?

— Am pus degetul pe o hartă.

— Așa deci...

— Da. Sper că se potrivește cu tonul reportajului. Era o hartă mare de perete.

— Sunteți o femeie îndrăzneță.

— Când ajungeți la hotel, transcrieți totul?

— Aproape.

— Trebuie să aveți o memorie foarte bună.

— Cred că da.

Aproape de casă, Magdalena se opri. Îi întinse mâna. El o privi îndepărtându-se.

De îndată ce intră în cameră, își scoase pantofii, rămânând în picioarele goale. Podeaua de

lemn era răcoroasă. Simțea în talpă ușoara asprime a lemnului alb, proaspăt frecat. Era obosită și nu avea chef să-și pregătească nimic de mâncare. Tăie o bucată mare de pâine, o unse cu un strat gros de unt și deasupra puse felii de roșii și ardei gras. Nu era obosită. Fusesse încordată și acum se destindea, iar trecerea asta era ca un fel de moleșală, de amortire întinzându-i-se în tot trupul. Desfăcu o sticlă de apă minerală și își turnă un pahar din care bău câteva înghițituri, punându-l apoi la o parte. Începu să se dezbrace. Din când în când, se întrerupea pentru a mușca din felia de pâine. Se gândi la bărbatul de care se despărțise. Era stăruitor și suplu, suplețea lui avea ceva de animal greoi, supus unui lung exercițiu. Nu voia să se ascundă. Poate că asta era puterea lui. Totuși, acum, nu mai era neliniștită de următoarea lor întâlnire. Termină de mâncat felia de pâine și de abia atunci își dădu seama că i se făcuse foame.

Luca o aștepta a doua zi dimineată, în locul unde se despărțiseră în ajun. Era răcoare, un miros de iarbă crudă și scoarță de copaci stăruia în aer. Câteodată, liniștea era întreruptă de trecerea unui autocamion. Mașini vechi, greoaie, cu caroseria dezlânată. Pe izolatoarii de porțelan ai stâlpilor strălucea rouă. Flori mari, de un mov deschis, se ridicau deasupra gardurilor. Chiar și fără flori, gardurile erau prietenoase din cauza lemnului.

— Astăzi o să fie o zi frumoasă, Maria Magdalena și ea tresări la auzul numelui. Însă el îl pronunțase simplu, fără nicio crispă. Vara, continuă Luca, îmi place să mă scol devreme de tot și să pornesc încet pe străzi. Avem timp să bem o cafea sau un pahar cu lapte?

— Da.

Intrară într-o prăvălie cu cafea și dulciuri. Între rafturi fuseseră montate ștraifuri lungi de oglinzi. În oglinzi se multiplicau sticle cu băuturi și borcane de compot. Totul părea neîndemânatec aranjat, dar vesel. La un capăt al tejghelei se afla o

tavă de nisip încălzită la aragaz, cu ibrice mici, îngropate până la jumătate în nisip. Vânzătorului îi făcea plăcere să răsucescă ibricele în nisip, ca și cum le-ar fi înșurubat. Băură cafeaua în picioare. În mijlocul prăvăliei, erau două mese înalte, acoperite cu melamină roșie.

— Cafeaua e bună, spuse Luca destul de tare și vânzătorul îl auzi.

— Aici, în oraș, numai eu știu s-o fac. Întrebați-o pe doamna, a privit tot timpul... Totul e să știi cât trebuie s-o fierbi. Eu am răbdare.

— Da, cred că are dreptate.

— Dimineața am multă răbdare. Mulți trag cu coada ochiului să vadă câtă cafea pun. O dată m-am înfuriat. Mi-am încrucișat brațele. M-a amenințat. Toți s-au obișnuit cu amenințările. Lumea a devenit foarte sucită.

În magazin intră o femeie și vânzătorul nu le mai dădu atenție.

Luca se aplecă spre ea și întrebă pe neașteptate:

— Nu-ți pare rău că ai plecat de-acolo?

— De unde? se lăsă surprinsă Magdalena.

— Din casa ta.

— Nu mai am casă. Își revenise și, o clipă, îl privi drept în ochi. Nu-mi pare rău că sunt aici, dacă asta e ceea ce vrei să știi.

Stăteau apropiați unul de altul. Oricine s-ar fi putut înșela asupra lor. Vorbeau încet, cuvintele rămâneau între ei.

— Totuși era foarte multă liniște. Puteai să faci tot ce voiai, continuă cu o insistență nebănuită, Luca. Într-un anumit fel, erai foarte liberă.

— Ce știi despre mine?

Luca îi aruncă o privire dură. Dar numai pentru o clipă. Apoi trăsăturile i se îndulciră.

— Unele lucruri le știu, altele vreau să le aflu.

— Știi unde am stat?

— Da.

— Kilometrul 83+200, începu repede Magdalena, ca și cum ar fi intrat într-un joc, șoseaua nr. 143. O casă de piatră, încăpătoare, cu olane cenușii, în vârful unui dâmb, distanță de șosea – câteva sute de metri. Între șosea și râu...

Se opri brusc. După aceea spuse:

— Trebuie să plec, e târziu. Rămâi, te rog, aici. Plec singură. Putem sta de vorbă după-amiază. Te aștept la mine.

Băgă mâna în poșetă și, mai înainte ca el să fi putut schița un gest, scoase o hârtie și o puse pe masă. Ieși în grabă. În ușă, un bărbat se dădu deoparte lăsând-o să treacă. Luca luă banii de pe masă și îi întinse vânzătorului. Acesta deschise sertarul și îi aruncă înăuntru. Apoi începu să caute mărunțiș.

— Păstrează restul.

Luca termină de băut cafeaua fără să se grăbească. Pe o masă rămăsese un ziar desfăcut. Întinse mâna și începu să citească, îl puse la loc și ieși. Porni pe stradă cu pași rari, puțin dezordonați, ca și cum ar fi trebuit să lase să se scurgă un timp cu care nu știa ce să facă. Totul fusese bine la început. Nu se arătase surprinsă, bineînțeles, putea să-și închipuie că ar aștepta-o. Nici nu era vorba de o surpriză, iar ea înțelesese și lucrul acesta. Adică accepta ideea că el ar putea veni oricând. Exact ca un om care acceptă un risc prelungit și, din pudoare, își reprimă crisparea, pe care, fiecare nou obstacol descoperit, i-o provoacă. Vânzătorul – în timp ce el citea ziarul – desfăcuse o sticlă de lichior și își turnase pe fundul unui pahar. Era un lichid de un galben strident. Își muiase buzele, apoi a lăsat paharul jos. Magdalena. Maria Magdalena – ea îl ascultase pronunțându-i numele, liniștită. Și totuși, la un moment dat, a existat o neînțelegere. Probabil el săvârșise o greșală, pentru că numai așa se putea explica riposta ei, acea schimbare precisă, nervoasă aproape, care se

simțise în atitudinea ei și care-l făcuse pentru o clipă să-și piardă cumpătul.

Ajunse în dreptul unei curți. Un bărbat curăța cărămizi vechi. Lovea cu răbdare, îndepărtând cimentul uscat.

„Unde ai stat până acum? Mișcă-te o dată!”.

Din cărămizi săreau fărâme de ciment ca niște solzi gri. Era o grămadă mare. Își alegea cu grijă câte una trăgând-o afară.

„Pune-ți o batistă udă pe cap dacă nu mai poți.”

„Lasă-mă dracului în pace.”

Se auzi un zgomot puternic. Luca se crispă. Cineva izbea cu un târnăcop sau un mai. I se păru că simte în gură gustul de pulbere. Cărămizile erau așezate una peste alta într-o stivă înaltă.

„De ce nu punem dinamită?”

„Idiotule!”

O bucată de zid se prăbuși. Îi era cald și cămașa începuse să i se lipească de piele. Porni mai departe. Din spate îl ajungea zgomotul ciocanului. Zidul se prăbușise încet, ca o colină de nisip. Opri un băiat și-l întrebă dacă în oraș există un bazin. Băiatul ridică din umeri.

Intră într-un parc și se așază pe o bancă. Pomii erau tineri, lăsau umbre subțiri pe pământ. Se ridică de pe bancă și un timp se învârti fără rost pe alei. Copiii păreau și ei obosiți de lumină și căldură. Apoi renunță și ieși. Vânzători de fructe și dulciuri erau înșirați pe trotuar. Străzile erau pradă unei toropeli calme, nesfârșite. Orașul părea gol, dar nu pustiu. O ordine cuminte distribuia oamenii, sufletele; chiar și cârdulele mici de preșcolari, risipiți pe aleile parcului, făceau parte din această alcătuire, dispersiune inteligentă.

El doar era un străin și asta se vedea după indiferența cu care aștepta scurgerea timpului.

Către amiază se hotărî să se ducă la râu. Pe râu, mai sus de oraș, exista un baraj de acumulare. În zona aceea era amenajat un ștrand cu o plajă cu

nisip și cabine. Intră într-un magazin și își cumpără chiloți de baie. După aceea întrebă cum poate ajunge la ștrand. Acum dorea să iasă cât mai repede din oraș. Simțea nevoia unui efort care să se suprapună peste oboseala și lenea trupului său. Se gândi că după ce va înota se va simți mai bine. Trebuia să găsească o rezistență, să inventeze un obstacol pe care să-l înfrângă. Plecarea bruscă a Magdalenei fusese aproape o umilință.

Se urcă într-un autobuz, așezându-se în față, lângă șofer. Un grup de fete traversa strada. Una dintre ele se opri și făcu semne cu mâna. Pe gâtul șoferului se prelingeau picături de sudoare. Mirosea a motorină și gaze arse. Câteodată, schimbătorul de viteză se bloca și atunci Luca îl vedea contractându-și mușchii antebrațului. Era un moment de furie și dușmănie. Șoferul spuse:

— După-masă am să mă tăvălesc prin iarbă.

Luca îi zâmbi stingher. Celălalt nu întoarse capul. Privea drept înainte în banda de asfalt sticlos.

Nu se știa dacă se adresase cuiva. Luca se simți înlăturat; un fel de rezistență, obscură, instinctivă, la prezența lui. Coborî din autobuz, continuându-și drumul cu o îndârjire nemărturisită, pe jos.

În cameră era un aer stătut. Ferestrele fuseseră deschise, dar nu se forma niciun curent din cauză că se aflau toate sus și pe același perete. Magdalena își simțea pielea umedă sub halat. Avea o zi grea. Era singură și, dimineața, înainte de programări, trebuia să pună în ordine fișele din ziua precedentă. Renunțase la cărucior, trecea cu repeziciune de la o casetă la alta, uneori alerga și mișcarea îi făcea bine. Nu voia să se gândească la nimic altceva decât la ceea ce făcea. Albertina era bolnavă. Totuși, nu bolnavă, foarte obosită. Amânase foarte mult această oboseală.

Unii fuseseră loviți imediat; alții așteptaseră cu resemnare sau indiferență, câțiva au venit chiar, în întâmpinarea șocului, nu suportaseră nesiguranța; erau ca niște prizonieri care se aruncă în sârme ghimpate. După ce a trecut, cei care scăpaseră s-au ridicat încet. Și-au revenit, trupurile lor s-au încărcat de o nouă vigoare, au început să se bucure, aproape au uitat.

Albertina a amânat mereu deznodământul. Poate că tot timpul a trăit cu ideea că s-a sustras. Acum era foarte obosită. Era un fel de ispășire groaznică, disproporționată și, de aceea, ridicolă, fiindcă totul crescuse în ea, cu o modificare imperceptibilă a țesuturilor. Nu se vedea nimic din afară și nici nu putea fi înțeles. O mortificare fără sens. În ultima vreme își aducea probabil aminte, din ce în ce mai des, de bărbatul ei, pe care atunci îl disprețuise fiindcă nu avusese tăria să se prefacă, să reziste, să se ascundă. Să supraviețuiască mizerabil, așa cum făcuse ea. Albertina, își spuse Magdalena, avea să moară încet. Urât. Afară de cazul când i s-ar fi făcut deodată teribil de frică de moartea asta.

Pe la unsprezece, la sala fișierelor era mai multă liniște. Nu se mai făceau programări pentru consultațiile de dimineață. Ceva mai târziu, începeau programările de după-amiază. Era un sistem foarte greoi. Totdeauna trebuia să se afle cineva pe drum spre cabinete, ducând o fișă sau două și apoi altcineva care să le adune. Cabinetele erau răspândite în două pavilioane. Magdalena se gândi că toate lucrurile astea vor trebui schimbate. Și fișele trebuiau schimbate. Erau sumare, nimeni nu se servea cu adevărat de ele. S-ar putea face niște casete mici, în care să se găsească totul. Casete dintr-un metal ușor, rezistent la temperaturi mari. Cadoul societății la nașterea copilului. Datele sugarului și fotografii, la intervale regulate, alte fotografii, grupa sângelui și perimetrul toracic, apoi anchete cu răspunsuri codificate. Totul strâns

și ordonat, trecut pe cartoane cu dimensiuni egale, de culori diferite, la fel și fotografiile, microfilmele. La deces, caseta se restituie; ca o urnă.

Magdalena intră în camera de sub scară și își schimbă halatul. Adusese un burete și un vas cu apă. Înmuia buretele, îl storcea, se freca pe umeri, sub brațe, pe gât. Din piele ieșea un abur fierbinte. Ridică mâinile privindu-și subțiorile. Un păr castaniu deschis, apropiindu-se de culoarea brațelor. Frecă pielea cu buretele până când începu să o ardă. Nu era de ajuns și atunci își lăsa jos sutienul, luă apă în pumni. Își acoperi sânii cu palmele ude, mulate în forma unor mari scoici. Din nou își umplu pumnii, își prinse sânii și apa începu să se scurgă pe abdomen, făgașe lungi și subțiri arzând și mai tare pielea încinsă.

Luca ieși din râu. Picături de apă șiroiau pe el. Avea o piele albă, dar nu era nimic neplăcut în asta, un alb puțin roșcat, o tentă indiferentă la soare. Trupul unui bărbat, care arată totdeauna la fel, o masculinitate liniștită și sigură. Doi băieți se jucau cu un furtun. Unul dintre ei smuci furtunul, îndreptându-l din greșeală spre Luca și acesta primi jetul gros în plină față. Apa era rece, avea un gust puțin sălciiu. Luca râse și se întoarse cu spatele. Băieții țineau acum furtunul amândoi. Apa îl izbea în omoplați, în ceafă, era un joc grozav, de care se bucurau toți trei. Departe, spre baraj, era un prag înalt de beton, pe care el reușise să se ridice, prinzându-se în vârful degetelor și trăgându-se în sus. Într-o parte a lacului începuseră să crească trestii. Înotase mult timp, câteodată se întorcea pe spate, făcând pluta și se lăsa dus de curentul foarte ușor al apei. Privea cerul până când totul devenea de un alb metalic. Apoi își afunda corpul în apă. Înota craul rotind neconținut brațele și sporind astfel efortul. Lovea apa cu putere, lăsând să cadă de sus antebrațul și mișcarea, inutil dificilă, îi

provoca un fel de voluptate. Înotase până când corpul încins făcuse să i se pară apa foarte caldă. Furtunul băieților îl răcorise. Le mulțumi, făcând un semn cu mâna și plecă. Se așeză în umbra rară a unei tufe de măceș. Găsi o plută din scânduri late de lemn, care era folosită pentru exerciții de înot, o luă și își puse capul pe ea. Adormi. Visa că o femeie îl apasă, încet-încet pe gură. La început, îl apăsase cu palma și el se zvârcolea râzând, după aceea se aplecase asupra lui și-l săruta. Un sărut lung, fără niciun gust și fața femeii, văzută atât de aproape, fu înlocuită de o imensă pernă care îi acoperea totul, ochii, fruntea, nările. Se trezi într-un lac de sudoare. Avea un gust amar în gură și-l durea capul. Se ridică, aproape împleticindu-se, făcu câțiva pași căutând un loc la umbră. Apoi se duse, își băgă capul sub o cișmea, desfăcu palmele și începu să bea. Apa era caldă și sălcie, nu-i astâmpăra setea. Dimineata, după ce intrase în apă, se simțise bine, o senzație de vigoare și de forță liniștită. Îi păru rău că risipise bucuria aceea. Se simțea aproape vinovat de lucrul acesta, fără să înțeleagă de ce. Se întoarse la vestiar și începu să se îmbrace.

După-amiază veni la Magdalena. Masa era golită și cele două scaune puse de o parte și de cealaltă. În rest, nimic nu fusese schimbat în cameră. Luca rămase în picioare, pe loc.

— Aici locuiești? Foarte plăcut. Și plantele astea, așa de bogate, cum se numesc...

— Stai jos, te rog.

Îi făcu semn cu capul către unul din scaune și ea se așeză pe celălalt.

— Dimineată, începu el din nou, după ce ne-am despărțit, m-am dus să fac o baie, la râu. A fost foarte bine, era o apă răcoroasă și limpede. Am înotat. După aceea m-am întins pe spate...

— Vrei să bei ceva?

— Nu, nu încă. Ai fost vreodată la râu? Ar trebui să vii. Astăzi a fost foarte cald. În timp ce înotam îmi spuneam că o apă răcoroasă...

— Aș vrea să începem.

— Ești grăbită, spuse el și râse puțin stingherit. Pentru profesia mea, e o adevărată șansă să am de-a face cu un om care merge direct la țintă.

— Ce profesie? întrebă brusc Magdalena.

El se opri puțin derutat. Înainte de a răspunde, ezită. Apoi se hotărî.

— Așteptam să-mi pui întrebarea asta. Directorul e un om precaut. El a avut ideea să mă prezinte ca ziarist. Nu am fost de acord... totuși...

— Ne-am oprit la timp. Amândoi. De fapt, nu ți-ai dat niciodată prea mult silința să te prefaci. Acum ai fost chiar mulțumit. Ca un om care scapă de un consemn idiot.

— Vrei să spui că știai ce sunt?

— Da.

Cântări o clipă urmarea.

— Totuși e mai bine așa. De când știi?

Magdalena făcu un efort să spună totul precis. Se vedea că se mai gândise la lucrul acesta.

— Ți-am văzut mâinile. Când am intrat la director, atunci, prima dată, citeai o revistă. O țineai sus, în dreptul ochilor. Nu ți se vedea fața, numai mâinile. Am știut că am mai văzut cândva mâinile astea. Apoi mi-am amintit unde. În camera de la etaj, din punctul de triere. Acolo unde m-au anunțat că a fost găsit cadavrul lui Nicola și m-au trimis să-l identific. Erau doi bărbați. Unul care vorbea cu mine. Al doilea stătea la un birou și scria ceva. Nu i-am văzut fața, nici nu mă interesa. I-am văzut mâinile sub cercul de lumină al abajurului. Credeam că ești un simplu funcționar care ia note. Știam că trebuie îndeplinită o formalitate.

— Mai devreme mi-ai oferit ceva de băut.

— Așteaptă.

Magdalena se ridică. Ieși din cameră și se întoarse cu o sticlă pe care o puse pe masă. Mai aduse pahare, lămâie și o cană cu apă. Masa era din scânduri nevopsite. Culoarea lemnului era frumoasă. Luca întinse mâna și turnă în pahare. Îi întinse ei unul. Apoi bău. Apa din cană era rece, sticla se aburise.

— Spune-mi ceva despre Nicola.

— Ce vrei să știi?

— Tot ce-ți trece prin cap.

Magdalena se gândi mult timp. El crezu că se hotărâse să tacă. Apoi, într-un moment în care credea că nu mai e nimic de făcut, ea începu să vorbească.

— Nicola era un bărbat mulțumit. Îi plăcea, dimineata, să se spele cu apă rece pe trup. De multe ori cobora la râu. Își dădea cămașa jos, se așeza în genunchi și-și arunca apă cu pumnii pe corp. Își băga fața în apă și după aceea se scutura. Făcea drumuri lungi. Și-i plăcea să controleze el șoseaua pas cu pas. Înainte de a mânca, mirosea mult mâncarea. Îi plăcea să simtă aburii mâncării umezindu-i fața. Pleca dimineata și venea târziu după-amiaza. Îi plăcea să umble. Când tăia un pom pentru foc, îl târa de la râu până sus și acolo îl spărgea. Îi plăcea să facă lucruri grele și uneori iraționale. Ceea ce-ți spun te interesează?

— Da.

— Mai vrei să știi și altceva?

— Când ai obosit, ne oprim.

— Nicola era un bărbat care trăise mult timp singur. Dar eu cred că nu în felul acesta trebuia înțeleasă firea lui. El avea nevoie să sape o zi întreagă la un șanț sau să mute o grămadă de bolovani. Trebuia să învingă o oboseală sau o rezistență, așa simțea că merge în plin. Eu cred că din cauza asta ajunsese să trăiască acolo.

— O rezistență, așa ai spus? întrebă Luca.

— Da.

— Poți să-mi explici?

— Nu. Apoi reveni, cu o anumită greutate. Nu acum.

— Ah, reluă Luca, aproape vesel, uitaserăm să-ți spun. Ideea ta cu masa și cele două scaune puse față în față e o glumă grozavă. Când am intrat în cameră și am văzut, mi-am spus că ești prea răutăcioasă; voiai să-mi dai o lecție. În realitate, îți place să iei partea cea mai proastă a lucrurilor.

Magdalena ridică fața spre el, obligându-l s-o privească. În vocea ei era un accent surd, o amenințare sau o imputare.

— Voi credeți că Nicola nu s-a înecat?

Întrebarea venise pe neașteptate, brutală și Luca avu nevoie de un timp pentru a putea răspunde.

— Lucrurile, au fost făcute atunci repede. Morții trebuiau îngropați, cei vii salvați. Acum avem mai mult timp. Am citit undeva că în timpul marelui incendiu de la San Francisco, care a dus la distrugerea a trei sferturi din oraș, s-au întâmplat câteva fapte foarte curioase. Așa, de exemplu, un tânăr funcționar de bancă...

Magdalena se îndepărtă încetul cu încetul de el, părăsind camera aceea, uneori atât de rea, patul de alamă, masa, mirosul de flori și de putred intrat în lucruri.

Într-o după-amiază, târziu, Nicola a venit acasă cu doi bărbați. Unul dintre ei era topograf. Avea un corp subțire și neputincios, ca și cum ar fi suferit din copilărie de o boală gravă care i-ar fi împiedicat creșterea. Dar ochii erau febrili, din ei emana un fel de vigoare, nefirească față de trupul acela aproape chircit. Era o privire și sigură și pofticioasă și nerușinată, tot trupul acela firav era răzbunat de privire și tocmai din cauza asta părea aproape o alcătuire monstruoasă. Bărbatul a urmărit-o toată vremea cu privirea, s-a apropiat de două sau de trei ori de ea și atunci întindea mâinile în față, în felul în care ar fi poruncit sau ar fi cerut,

fără s-o atingă, însă. Seara s-au așezat la masă și apoi au băut. În timpul mesei, toți trei au fost foarte veseli și mulțumiți, glumeau și se loveau ușor peste brațe și umeri ca niște vechi prieteni. Nicola a căutat ceva să le arate, o fotografie și, cât timp lipsea din cameră, a fost singura dată când bărbatul a întins mâna spre ea. Magdalena se aplecase deasupra mesei ca să ia un cuțit, iar el i-a pus palma pe ceafă, un gest care semăna foarte mult cu toate gesturile pe care le făcuseră ei până atunci. Atât numai, că palma lui era umedă și tremura, părea că degetele și-au pierdut reflexul de prindere și se mișcau independent unul de altul. Pentru o clipă, Magdalena s-a simțit apăsată de o forță insuportabilă, era ca și cum ar fi fost ținută printr-o lungă lamă de lemnul mesei. Apoi el și-a luat palma, punându-și mâinile pe masă. Nicola s-a întors. Au băut mai departe și erau tot veseli, dar o ușoară moleșală pusese stăpânire pe ei. Bărbatul nu a mai privit-o niciodată, avea liniștea celui care a luat ceva în stăpânire. Cel de al treilea a plecat să se culce. Nicola turna cu măsură. Ei doi își adânceau din ce în ce mai mult privirile unul în altul, nici nu mai aveau nevoie să-și vorbească. Nicola, îndeosebi, nu a mai scos decât un cuvânt sau două. Bucuria asta cuminte pe care o simțeau din cauza vinului și a nopții s-ar fi spus că îi apropia. De abia acum păreau că încep cu adevărat să fie prieteni. Târziu, Nicola a zis, mergem să ne culcăm. În afară de camera lor, mai erau încă două. Una, de cealaltă parte a culoarului, față în față cu camera lor și alta mică, în fundul culoarului. În bucătărie era o laviță. Celălalt bărbat se culcase în camera mică. Și-au spus noapte bună și s-au despărțit. După tăcerea lungă a lui Nicola de la masă, Magdalena simți că se pregătește ceva. S-au culcat. Nicola n-a întins mâna spre ea. După un timp, l-a auzit sculându-se. Când s-a întors, a închis ușa ușor. În cameră era întuneric. Nicola pășea cu grijă, mersul lui de felină grea și suplă.

Magdalena a simțit că în încăperea se afla ceva străin, nu putea înțelege ce s-a întâmplat, dar i se făcu teamă. O teamă care creștea, devenea din ce în ce mai puternică pentru că totul o privea pe ea; era sigură că o privește pe ea și nu putea face nimic. Își ridică trupul, sprijinindu-se de tăblia patului, se ghemui ca și cum s-ar fi pregătit de apărare. Apărarea de un lucru pe care încă nu-l înțelegea. Auzea mai departe mișcări încete, fără să poată deosebi semnificația lor... Nicola nu apăsase pe clanță, lăsase ușa întredeschisă când plecase și acum o împinsese numai.

Îl văzu aprinzând lampa. Ridică flacăra și, când fu destulă lumină, Magdalena își înăbuși un țipăt. Pe un scaun, la capătul patului, se afla bărbatul care o urmărise toată seara. Cu trupul lui mic, neputincios, mâinile mari și privirea aceea lucidă și înfometată, acoperindu-i tot chipul ca o plagă. Bărbatul era legat cu o frânghie de jos, la glezne, până sus, la umeri. Atașat de scaun și formând un corp comun cu el. Doar capul i s-ar fi putut mișca, dar îi era frică, se vedea ce imensă frică îi era, după țipătul ochilor. Nicola îl surprinsese în somn, poate nici nu îl surprinsese, însă celălalt nu îndrăznise să facă nimic, îi pusese un căluș în gură și îl legase de scaun. Dacă nu s-ar fi văzut sfoara groasă peste pieptul lui, peste coapsele și umerii lui, s-ar fi spus că este un om neîndemânatic sau uluit, care s-a așezat pe un scaun, lipindu-se de spătarul lui și așteptând.

Apoi Nicola veni spre Magdalena. Era atât de îngrozită, încât, o fracțiune de secundă, uită de prudența ei. Abandonă starea aceea de pasivitate, pe care i-o opunea când îl simțea pândind-o, gata să se repeadă asupra ei, ca un animal care nu poate sfârșia stârvuri. Își încordă picioarele și i le aruncă în față. Lovitura fu puternică și el își șterse cu dosul palmei fața. Nicola îi zări coapsele lungi, dezgolite până sus, deasupra abdomenului și pubisul de culoare ceva mai închisă decât a pielii,

luminile și umbrele nesigure pe care flacăra lămpii le punea pe corpul ei. Cuprins de o violență frenetică, o trase jos din pat. O târî lângă scaunul celui legat și acolo o acoperi cu imensa lui dorință.

Magdalena vedea, peste capul lui Nicola, care acum se adâncea în ea cu o liniște aproape duioasă, pulpele și trupul pipernicit ai celuilalt. Iar sila dinainte, față de acesta, se transforma sub povara bărbatului ei în ceva dezgustător. Un fel de dorință urâtă, vicioasă, ca și cum s-ar fi îmbinat un om cu animal, un faun cu picioare subțiri ar fi strâns-o, oprindu-i respirația, astupând-o, sufocând-o cu încetul. Dădu un țipăt și Nicola se prăbuși lângă ea.

Rămase o clipă cu spatele lipit de podea. Apoi întinse mâna, apucă unul din picioarele scaunului și trase. Scaunul căzu cu zgomot. Capul celuilalt se izbi de podea, ajungând aproape sub umărul lui. Era acum ca un copil infirm, pieptul îi tresălta la intervale regulate de gemete care nu se auzeau. Nicola desfăcu larg brațele. Stângul îl puse peste bărbat, dreptul peste femeie. Ca un stăpân cuminte. Îi era foarte sete; dă-mi o cană cu apă să beau, spuse.

— Nu mă ascuți, repetă Luca și Magdalena tresări.

— Nu.

— Mi se pare că ești obosită.

— Vreau să rămân singură. După aceea ridică privirea spre el. Cât o să dureze?

— Nu știu.

Luca plecă și Magdalena se întinse în pat. În cameră era un aer închis. Se ridică și deschise fereastra. Privi afară, spre perdeaua densă pe care o făcea frunzișul pomilor. Se simțea cu adevărat obosită. Era aproape obligată să se gândească la tot ceea ce fusese înainte, nu putea lăsa unele lucruri și lua altele de parcă ar fi ales bucățile bune sau atrăgătoare dintr-o farfurie, așa cum se întâmplase

până acum. De aceea începea să-și amintească de fapte foarte vechi și, într-un anumit fel, era ca și cum le-ar fi trăit din nou.

Cu toate acestea, unele perioade indefinite de timp pluteau în amintirea sa într-o anume senzație de culoare și tensiune, se încărcau cu un fel de densitate; ca tonalitatea unei muzici în care aproape nu se regăsesc particularitățile fragmentelor. Și persistența acestei senzații făcea de neînțeles, nesocotea chiar exactitatea brută a faptelor.

Nicola era stăpânit și binevoitor. Avea gesturi liniștite. Câteodată era afectuos. Își lăsa palma pe umărul ei, apăsând-o ușor, un fel de camaraderie sensibilă. Nu era o mână care se agăța să smulgă. Podul casei, amintirea primei zile și mirarea aceea dureroasă care o copleșise părea că încep să se destrame. Nicola făcea drumuri lungi, nu se plângea niciodată. Îi plăcea să umble, îi plăcea chiar și oboseala. Seara, mirosea totdeauna în bucătărie a mâncare proaspătă. Pleca dimineața devreme, se întorcea după-amiaza spre seară. Magdalena își spunea că e singură, dar o făcea fără nicio părere de rău, era un lucru pe care îl alesese. Altcineva, în locul ei, s-ar fi putut lăuda că ar fi fost în stare să trăiască, acum, din nenumăratele întâmplări vechi, din drojdia și parfumul lor. Ca un veteran burdușit de spaimă și noroi. Însă pentru ea nu era adevărat. Nu oboseala o împinsese, nici măcar faptul că aici se afla la adăpost.

În jurul ei nu se întâmpla nimic. Se afla între câmpie și pădure. Era înconjurată de un mare gol, care o despărțea de tot. Aproape dorise să ajungă aici. Forța ei de atracție asupra celorlalți, legând-o mai puternic, o împingea la evadare. Se temea de această forță ca de o infirmitate. Niciodată nu avusese nimic al ei, chiar și puterea asta era însoțită neîncetat de nevoia de a se desprinde de ceilalți. Fusesse ca un luptător, care caută lupta tocmai pentru a câștiga libertatea de a ieși din ea.

Poate că acceptase să vină în izolarea lui Nicola fiindcă i se făcuse frică de otrava din ea.

Temându-se că se plictisește, Nicola îi aducea mici cadouri, cărți, eșarfe colorate și plăci de patefon, îi prindea în capcană pui de animale sălbatice, încerca să o învețe să tragă cu arma, iar ea primea totul cu o încredere sinceră, deși nu avea cu adevărat nevoie de nimic din toate acestea. De asemenea, mergeau împreună în oraș, la sfârșitul fiecărei luni, uneori mai des, cu toate că distanța era mare; se întorceau obosiți și mulțumiți. Chiar dacă fiecare se prefăcea mai mulțumit decât era, dorind, ca în felul acesta să-l bucure pe celălalt. Raporturile dintre ei erau firești, mai mult încă, pline de o bunăvoință oarecum ademenitoare, astfel încât tot ceea ce îi povestise Magdalena lui Luca, la fel ca și ceea ce se pregătea să-i mai spună, nu era neadevărat. Cu toate acestea, întreg lanțul de fapte era încărcat cu o tensiune ascunsă, care, de abia în durata calmă a timpului, ieșea la iveală. Tot așa cum depărtarea, iar nu excesiva apropiere de un obiect, dă valoarea exactă a volumului său.

O singură dată, Nicola a întrebat-o: „Magdalena, tu ai fost un om nesupus, acum ești cuminte, ce s-a întâmplat cu tine? Poate că m-am înșelat...”.

I-a răspuns cu un fel de lăcomie: „Eram obligată să mă apăr, acum sunt lăsată în pace”.

Atunci când a întrebat-o, se întorceau de la oraș noaptea, într-un vechi camion militar și nu se vedeau unul pe altul. După aceea au tăcut. Altceva nu a mai fost. Era doar o lungă călătorie, ca filele albe ale unui jurnal.

Apoi a venit seara aceea ciudată, în care el s-a dezlănțuit. Fusesse ca un fel de criză, intervenită după o lungă perioadă de cenzură și, poate tocmai din cauza aceasta, cu atât mai puternică. Lucrul cel mai cumplit a fost însă tocmai liniștea și ordinea lui. O dezlănțuire lucidă, cu un plan gândit cu

răbdare, încât s-ar fi putut spune că totul exista în Nicola de multă vreme și așteptase doar momentul izbucnirii. Se aflase mereu la pândă, chiar dacă nu-și dăduse seama de ceea ce se întâmplă cu el. De abia mai târziu începuse să-și piardă această stăpânire. Nicola ar fi putut hăitui cu mâinile goale un vânat, adulmecându-i urmele, rămânând la pândă ore întregi, fugărindu-l, sărindu-i în spate cu nesecata bucurie a unui carnivor. Singurul fel și cel mai perfid, în care putea fi dejucată această furie, era pasivitatea. Teama și repulsia carnivorului față de cadavre, iar, cu timpul, oboseala și neputința.

Magdalena se întrebă ce ar putea să-i spună lui Luca din toate acestea. Apoi descoperi că nici nu o mai interesează. Că era în stare să gândească în liniște la ceea ce a fost, ca și cum ar fi fost vorba despre o altă persoană. Era singurul fapt care conta.

La următoarea întâlnire, Luca îi ceru să-i povestească despre inundație.

— Înainte ca Nicola să se fi hotărât să plece. Știu, nu-i prea plăcut, se scuză el. Dacă îți vine greu...

— Ai fost de față atunci, în școală, când am vorbit.

— Îmi amintesc. Mă gândeam că, poate, totuși, erai prea emoționată.

— Nu eram emoționată.

Schimbă brusc tonul. Fața i se luminează. Vorbi cu blândețe, în felul în care și-ar fi adus aminte de întâmplări foarte vechi, ale căror sensuri s-au pierdut; au mai rămas doar contururile unor fapte, la fel ca figurile tăiate într-o hârtie care s-a uscat și care, dacă ar fi apucată prea violent, s-ar sfărâma între degete.

— Am să-ți povestesc, Luca. Noi doi avem aproape aceeași vârstă. Poate că, într-adevăr, atunci nu mi-am adus aminte chiar totul.

...Când a început să plouă, știam că o să dureze mult. Am învățat să cunosc lucrurile astea. Există o anume culoare a aerului. Un gri deschis, aproape albicios și multă vreme ești convins că nu e decât un fel de pâclă, deasupra se află cerul limpede. Dar nu se schimbă nimic. Aceeași culoare a aerului, același miros de pământ răscolit, de frunze, de lemn ud. Și o mare imobilitate. Totul se petrece în acest spațiu intermediar, limitat, iar nemișcarea asta te înnebunește mai mult decât orice pentru că începi să crezi că nu mai poate fi schimbat nimic. O imensă oboseală te cuprinde. Nu oboseală, indiferența, așa cum trebuie să existe o indiferență a durerii sau a plăcerii, te ajunge lent, privești cum îți paralizează întâi degetele de la picioare, apoi glezna, pulpele, rotula genunchilor și acesta este chiar ritmul în care se înalță apa în jurul tău.

Zona era inundabilă. În fiecare primăvară, apele râului creșteau mult. Casa a fost construită pe un fel de dâmb. De două sau de trei ori, apele s-au revărsat și pe câmpie, niciodată însă nu au ajuns până la casă. Acum s-a întâmplat altceva. Nu știu exact ce. Apele râului au crescut dintr-odată brusc. Altădată vedeam numai partea dinspre câmpie acoperită, până la taluzul șoselei. Era ca un fel de lac liniștit. De cealaltă parte, înspre râu, se vedeau coroanele și trunchiurile copacilor, din ce în ce mai jos pământul lucios, boschetele și patul de frunze de sub pomi, iar asta îți dădea un sentiment de siguranță. Acum, însă, de jur-împrejurul nostru era apă. Trunchiurile copacilor se ridicau din apă, era o imagine nouă, care nu putea fi uitată, un joc tulburător al naturii și senzația dispariției oricărui punct de sprijin. Astfel că, dintr-odată, totul păru pierdut. Cred că ăsta e motivul pentru care lui Nicola i s-a făcut frică...

— Frică? repetă atent Luca.

— Credeam că vrei să știi de ce a plecat.

— Am înțeles din declarația ta de atunci că a plecat după ajutoare.

— Da, așa mi-a spus. Ți-ai amintit exact. Altceva n-am spus, pentru că bănuiam că nu vă interesează. Se opri un moment și-l privi, cu o lumină ciudată, aproape răutăcioasă, în ochi. Îmi pare bine că îmi pui mereu întrebări, Luca. Și nici nu mă privește, acum, de ce o faci. Mai târziu... sfârși ideea printr-un gest evaziv cu mâna. Să nu te bizui pe stăruința ta. Facem parte din aceeași lume... și adolescența noastră e aceeași... să nu uiți asta, Luca.

Apoi zâmbetul i se șterse. Reveni la tonul dinainte, puțin grav, puțin ezitant, ca și cum ar fi trebuit din nou să se concentreze ca să-și amintească lucruri foarte vechi.

— În magazie se afla întotdeauna o barcă. Era o barcă îngustă, cu fundul plat, pe care, altădată, el o folosisese pentru pândă la păsări. Cu ea a traversat într-un alt an câmpia inundată, până la taluzul șoselei. De atunci, se obișnuise să o păstreze în magazie. La râu avea alta. Scândurile erau uscate, se căscaseră goluri între ele și a început să o călăfătuiască. Apa ajunsese la prima treaptă. Făcea totul cu răbdare ca și cum și-ar fi curățat pușca, fără niciun motiv aparent, din obișnuință. Dar eu știam că încă spera. De câteva ori, s-a ridicat și a privit afară, pe fereastră. Barca era mică pentru doi oameni; chiar dacă n-ar fi fost vârtejurile, care se formau și, mai ales, curentul foarte puternic al apei. Iar el își dădea seama. Doi oameni n-ar fi încăput decât unul în fața celuilalt, jos, cu picioarele ghemuite sau așezați pe marginea bărcii, fiecare la câte un cap. La prima izbitură, primul val ar fi răsturnat-o. Totuși, el continua să o călăfătuiască, îndesa fâșii de pânză între scânduri și deasupra turna smoală topită, dintr-o cutie de metal, lucrând încet. Ca să topească smoala, a încins focul puternic, și-mi amintesc bine, mirosul de lemn ud, arzând, se amesteca în cel de smoală

topită, iar în bucătărie era un aer puțin înecăcios care-mi plăcea fiindcă mă făcea să mă gândesc la lucruri tihnite și cumini. Apoi, n-a mai rezistat, s-a uitat încă o dată pe fereastră și a spus, plecăm. Nu se poate, i-am răspuns, eu rămân. Se uita la mine și știam ce se întâmplă cu el. Încă nu se hotăra și tocmai lucrul ăsta m-a făcut să-mi dau seama că îi era cu adevărat frică. Frica pusese stăpânire pe el, ți-am spus cum, lent, ca o paralizie care te amortește încetul cu încetul și nu mai există scăpare. Atunci mi s-a făcut milă și i-am spus, te întorci cu ajutoare, iar el a lăsat capul în jos pentru că, orice se întâmplase până atunci, niciodată nu arătase că i-ar fi frică.

— La ce oră a plecat?

Nicola, se gândi Magdalena, urmărindu-și ideea și devenind brusc absentă la întrebarea celui alt, știa că nu are să mă mai găsească. Mă va pierde. Chiar dacă va scăpa, mai ales dacă va scăpa. Pentru că s-ar fi destrămat, puterea aceea oarbă și neistovită, care-l lega de mine, așa cum leagă cătușele paznicul de deținut. Mâna stângă a primului de mâna dreaptă a celui alt, obligându-l să-i imite gesturile, să copieze, să se confunde aproape în el. Ca o imagine într-o oglindă, astfel că, până la urmă, nici nu se mai știe care dintre ei este în realitate aservit. Acesta ar fi fost momentul lui de slăbiciune, de teamă, de neputință. Proba aceasta nu putea fi dată decât o singură dată. Chiar dacă deținutul ar fi din nou prins, întors în celulă, puterea celui alt s-ar spulbera. Cu toate acestea, Nicola a acceptat, s-a hotărât să plece. Pentru că i se făcuse o frică oarbă, de necontrolat. În fața căreia ceda orice. Frica animalului de apă și foc.

— La ce oră a plecat, repetă, cu răbdare Luca.

— Nu-mi amintesc bine.

— Dimineața?

— După-amiază. În timp ce lucra la barcă s-a oprit, s-a dus la bucătărie. Și-a tăiat o felie mare de pâine, pe care a început s-o mănânce. Un timp, apa

a crescut foarte puțin. Se vedea după treptele de piatră ale casei. Ploaia însă nu se oprise. Câteodată îmi obosea privirea și nu mai vedeam dunga aceea, subțire ca o umbră, pe care o făcea apa când atingea piatra. Câteva clipe nu mai știam dacă a urcat sau a scăzut. Culoarea pietrei ude ajunsese aproape aceeași ca a apei.

— Deci pe la douăsprezece, unu, a plecat.

— Cred că da. S-ar putea și două.

— Altfel ar fi intrat în noapte...

— Nu s-a gândit la asta. Noaptea se orienta tot atât de bine ca și ziua. Poate mai bine, chiar. Avea simțurile ascuțite ca ale unui animal.

— Cât făcea până în sat?

— Nu știu. Pe jos, tăind peste câmpie, cred în cinci-șase ore. Te interesează cu adevărat lucrurile astea?

Luca zâmbi îngăduitor.

— Oricând vrei, putem să ne oprim. Mă gândesc, însă, că și pentru tine e tot atât de important să-ți amintești exact ce s-a întâmplat,

— Am spus eu?

— Credeam că m-ai lăsat să înțeleg...

— Te-ai înșelat.

Magdalena făcu o mică pauză, apoi continuă, din nou foarte liniștită.

— Poate că, ajutat de curent, ar fi ajuns mai repede.

— Asta mi-am spus și eu. Ar fi fost greu să reziste atât.

— Nu știu.

— Ce și-a luat când a plecat?

— Pușca, o sticlă de țuică. Și câinele.

— Altceva?

— Bani.

— Bani?

...Nicola se întorcea dimineața. Dimineți târzii de toamnă, încărcate, greoaie. Ziua e continuarea albă, la fel de pustie, a nopții. În josul râului se află o zonă de mlaștini. Nicola se ducea

acolo, la pasajul păsărilor și rămânea toată noaptea. Dimineața, când venea, mantaua de ploaie era udă. O manta cauciucată, lungă, de un gri devenit cenușiu sub apă. O manta din timpul războiului. Nicola povestea. Toate lucrurile au fost adunate după plecarea lor, atunci când s-au retras, în două grămezi uriașe, în mijlocul cazărmii; acolo se găseau aparate de ras și tacuri de biliard și mănuși de box și motociclete, totul fusese adunat în două mormane uriașe în mijlocul careului; eu am luat o manta, *totdeauna mi-am dorit ceva care să mă acopere bine, să se scurgă apa pe mine așa cum se prelinge pe acoperișurile de olană ale caselor, fiindcă eu pot aștepta oricât*. Dimineți târzii de toamnă, cu un abur gros ca o halucinație, ridicându-se dinspre râu și, imediat, bucătăria se umplea de mirosul înecăcios al lemnelor ude...

— Ce-i trebuiau lui bani, întrebă încă o dată Luca.

— Nu știu.

— Ai spus că a plecat, după ajutoare.

— Da.

— Nu era sigur că o să se mai întoarcă?

Apoi Luca înțelese că întrebarea nu ducea nicăieri și se întrerupse.

— Altceva și-a mai luat?

— Mantaua de ploaie, zâmbi cald Magdalena.

— S-a întors?

Întrebarea fusese pusă cu multă înțelegere, direct, ca și cum ar fi fost urmarea firească a tot ceea ce discutaseră până atunci. Astfel că Magdalena nici nu-și dădu seama în prima clipă cât e de uimită.

— Nu înțeleg.

— Nu, nu e nimic. M-am gândit, la un moment dat, că s-ar fi putut întoarce. Poate că nu-și luase tot ceea ce avea nevoie, uitase vreun lucru pe care-l considera important...

Pe măsură ce Luca înainta cu întrebările, Magdalena devenea tot mai lucidă, încerca

senzația ciudată că se privește pe ea însăși de la distanță; alături de ea se mai afla cineva care urmărea totul cu detașare, o curiozitate lipsită de patimă...

— ... Poate i s-a părut că se grăbise, continuă el, apa era în scădere... ori i s-a făcut teamă, nu avea aproape niciun punct de reper... poate i-a părut rău că plecase singur... Bineînțeles, după aceea, a plecat din nou.

— Nu, nu s-a întors, repetă cu duritate Magdalena.

— Era o idee stupidă care-mi trecuse prin cap.

Făcu o mică pauză, apoi adăugă, ca și cum ar fi vorbit pentru sine.

— Era un tip încăpățânat. Așa am înțeles.

Se opri din nou și așteptă, dar Magdalena nu spuse nimic și atunci tot el continuă.

— De altfel, nici n-ar fi putut să se întoarcă. Adică ar fi fost foarte greu. De abia acum îmi dau seama. Curentul era puternic și-l ducea. Da, ai dreptate, bineînțeles, nu era posibil să se întoarcă.

— În câmpie curentul nu era puternic. Totuși nu s-a mai întors.

Încetaseră discuția. Amândoi înțeleseseră că, deocamdată, nu mai au ce vorbi despre Nicola.

Rămăseseră singuri. Se simțeau obosiți. Teribil de obosiți. Erau și surprinși. Până atunci nu rămăseseră niciodată singuri.

S-au dus la un restaurant unde se mânca foarte bine. Le era foame și așteptau nerăbdători să fie serviți. După un vechi obicei, redescoperit. Înainte de a li se lua comanda, erau prezentate pe un platou mare argintat bucăți de carne crudă, ficat, creier, fire lungi de măduvă și, printre toate, amestecate, frunze mari verzi și snopuri de ierburi aromate. Restaurantul era amenajat într-o veche brutărie. Fusesse păstrat cuptorul de pâine. O ușă de serviciu, care rămânea tot timpul deschisă, dădea

într-o curte mică din care se vedea o perdea groasă de viță-de-vie, coborând de pe coama unui zid.

— Îmi place mult carnea friptă, spuse Luca, friptă până prinde deasupra o crustă. O dată am fript carne pe o rețea de sârmă subțire încălzită la roșu.

— Ah, aş fi preferat să mâncăm pâine proaspătă cu brânză, izbucni Magdalena.

Totuși, într-un fel, îi părea bine de pauza asta, de oboseală, de faptul că totul se concentrează în foamea din ei. Întinse mâna, luă paharul și-l răsturnă cu gura în jos, plimbându-și podul palmei deasupra lui. Luca îi privi mâna. Observă liniile lungi, subțiri, ale degetelor. O clipă își imaginează mâna aceea frământând o pastă, un aluat. Ceva care să nu adere la piele, rămânând numai mișcarea nervoasă. Ca o neîncetată luare în posesie. Apoi văzură chelnerul venind la o altă masă cu un platou de prezentare. Amândoi priviră hămesii și, observând că nimic nu fusese schimbat, izbucniră în râs.

În sfârșit, li se aduse comanda. Totul era gustos și frumos prezentat. În mijlocul mesei, fu pusă o farfurie ovală pe care fuseseră aranjate șiruri alternative de roșii, ardei gras, castraveți, un desen geometric aproape perfect, decorat cu felii subțiri de ceapă și mășline verzi. Mâncară cu poftă, privirile întâlnindu-li-se de câteva ori într-un fel de complicitate înțelegătoare. Erau doi prieteni vechi, un bărbat și o femeie care s-au întâlnit după multă vreme, se cunosc bine și nu au nevoie să-și vorbească mereu. Dincolo de înțelegerea din aceste clipe nu se ascundea nimic. Un răgaz pe care și-l acordaseră amândoi și de care înțelegeau să profite cât mai mult.

După ce terminară, chelnerul îi convinse să comande o specialitate a restaurantului, clătite cu rom. La început refuzaseră, dar chelnerul insistă, adresându-i-se fiecăruia în parte, părând că e vorba de o surpriză pe care i-o pregătește partenerului.

Aduse clătitele pe o tavă de metal alb, turnă deasupra alcoolul și apoi dădu foc. Făcu totul cu gesturi largi, fără grabă și, când aprinse chibritul, rămase un timp cu el în aer ca și cum ar fi vrut să le ațâțe curiozitatea. Peste clătite se înalță o flacără gălbuie săracă. Privi satisfăcut la fiecare dintre ei. După ce chelnerul plecă, se simțiră ușurați.

Totuși, ceva din atmosfera de cordialitate și bunăvoință de până atunci se risipise. Fuseseră tratați ca o pereche și lucrul acesta îi neliniștise. O simpatie confuză, ușor apăsătoare.

— Am văzut o dată, la circ, un tip scoțând flăcări pe gură, spuse Luca. De obicei e invers, adică înghite flăcări. Era după război și i se spunea aruncătorul de flăcări. Nu am aplaudat. Eram destul de tânăr și suspectam orice.

Magdalena zâmbi cu înțelegere.

— N-ai fost niciodată naiv. Știi cum se spune, încântător de naiv.

— La școală, când știam răspunsul la o întrebare, chiar fiind foarte sigur de el, încă mai așteptam. Cred că asta ai vrut să spui, nu?

— Aproape.

— Poate te-ai gândit la ceva mult mai rău, insistă el. Acum îți pare rău.

Magdalena râse, înveselită.

— Așa e bine, spuse Luca. Am putea să bem ceva tare la urmă.

— Nu.

— Pot să te întreb ceva?

— Ascult.

— Ai fost un copil sărac?

— Am fost foarte îngrijit crescut. În timp ce vorbea începu să se joace cu un inel de lemn, suportul șervetului, rostogolindu-l cu podul palmei. Eram pedepsit numai pentru violențe. Nu am fost bătut; numai pedepsit. Asta îmi dădea uneori sentimentul că mi se ascunde ceva. Făcu o pauză aproape imperceptibilă. Poate nu înțelegi...

— Încerc să înțeleg. Mai târziu a trebuit să te întărești.

— Judeci prea repede. Luca lăsă inelul să cadă pe masă.

— Nu e nevoie să te aperi, răsă încet Magdalena. Întinse mâna fără grabă și reluă ea mișcarea lentă uniformă. A fost aproape la fel ca lipsa ta de înțelegere pentru omul care scoate flăcări.

— Nu are nicio legătură. Câteodată trebuie să fac un efort să te urmăresc.

— A fost bună masa. Hai să mergem.

Luca făcu semn chelnerului, ceru nota și plăti. Chelnerul se înclină ceremonios, dar gestul păru ușor desuet într-o cameră din care se vedea, prin ușa deschisă, o curte dosnică și un zid vechi îmbrăcat în viță-de-vie sălbatică.

Ieșiră în stradă strecurându-se printre mesele foarte apropiate. La trecerea lor, unele capete se întoarseră. Magdalena își spuse că asta s-ar putea întâmpla cu oricine. Totuși, o senzație vagă, umilitoare, de bucurie sau plăcere furată, ca și cum i s-ar fi pus pe față un fard gros, străin, o năpădi. Un bărbat lăsat pe speteaza scaunului se juca distrat cu firimiturile de pâine. Pe o masă, într-un pahar, era o garoafă roșie. Magdalena fu mulțumită să iasă afară, la aer. Era o seară caldă de vară, cu mirosuri grele de plante, de pietre încinse. Percepția era cu atât mai sigură cu cât schimbase brusc atmosfera aceea înăbușitoare dinăuntru. Pentru o clipă, încercă o bucurie plină, trupească, de parcă și-ar fi aruncat toate hainele de pe ea și căldura parfumată a nopții s-ar fi așezat direct pe piele.

— Mergem? îl auzi pe Luca și, de abia atunci, își dădu seama că rămăsese pe loc. Poate că făcuse și alte gesturi, își lăsase capul pe spate sau își lipise palmele de coapse ca să accentueze senzația aceea de dezgolire totală. Luca era la doi pași de ea și o aștepta.

— Îmi pare rău, se trezi spunând, aproape fără voia ei. Și din nou se simți cuprinsă de starea umilitoare pe care o încercase mai înainte, însă acum era și mai apăsătoare pentru să un singur om o privise. Și în ea începu să încolțească un sentiment ciudat de dușmănie și frică.

Merseră în tăcere până la locul unde o așteptase dimineața, cu câteva zile mai înainte. Acolo se despărțiră.

Magdalena intră în casă. Se așeză pe marginea patului și rămase câtva timp fără să facă nicio mișcare. Părea amorțită. O amorțeală lungă, nesfârșită.

Apoi se ridică și, cu mișcări precise, fără nicio ezitare, scoase valiza, începând să-și arunce lucrurile în ea. O parte din lucruri erau înăuntru, valiza nu fusese complet desfăcută. Puse pe masă niște bani și alături un bilet. După aceea ieși, din casă pornind-o spre gară.

Înainte de miezul nopții exista o cursă locală.

Se urcă în tren. Găsi un compartiment gol. Se întinse pe banchetă, sprijinindu-și capul de brațe. La prima stație se urcă un bătrân și ea ieși pe culoar rămânând în dreptul unei ferestre deschise. Nu fugea, pleca. Noaptea era foarte luminoasă. Peste două ore coborî într-o gară mare. Găsi o cișmea. Muie batista în apă și-și dădu cu ea pe față. Apa mirosea a funingine și cocs. Se așeză pe o bancă.

Ai vrut să evadezi., așa îi spusese când fusese găsită, seara, în parcul orașului.

De unde să evadez, întrebase ea uimită

Căută în geantă o monedă potrivită, se sculă de pe bancă și scoase dintr-un automat un tub de mentă. Desfăcu tubul luând o pastilă. Apoi își luă valiza și se întoarse la peron. Când sosi trenul, se urcă în el. Era trează, tot timpul rămăsese trează, ca și cum ar fi băut o cafea foarte tare, îi tremurau numai puțin brațele. Fu îndărăt în oraș la șase dimineața. Intră în casă. Se dezbracă și intră sub

dușul cu apă rece, dar corpul ei părea mai departe indiferent la orice senzație. Rupse biletul pe care-l lăsase.

Se îmbracă și plecă la spital.

Magdalena îl căută pe Eli toată dimineața la telefon. De câteva ori sună ocupat, o dată nu răspunse nimeni. Ieși din capul culoarului aruncându-și o privire prin curte, în speranța că tocmai atunci va trece, dar nu se întâmplă nimic.

Se sculase obosită și cu o stare de nemulțumire pe care în primele momente nu și-o explica. Era ca după un somn greu, chinuitor, încărcat de coșmaruri, însă îi era imposibil să-și amintească chiar și numai o frântură de vis și neputința asta sporea starea de neliniște ca și cum ar fi fost vorba de un semnal prevestitor a cărui semnificație n-o putea prinde. O parolă uitată. În cameră era foarte cald. Se sculă ca să deschidă fereastra. Se așeză pe marginea patului, își trecu mâinile prin păr, răsfirându-l. Părul mirosea a fum.

Apoi se gândi la Luca. De două zile nu o căutase.

Își aduse aminte de ultima seară, drumul de întoarcere, tăcut, încărcat, ca un fel de nevoie de pedeapsă pe care și-o impunea fiecare, fără să știe precis de ce e vinovat.

Trecerea printre mese, privirile agățate de ei. Două mâini subțiri, cu smocuri de păr roșcat, desfăcute pe o masă, pregătite parcă pentru un joc. Flacăra galbenă și tristă deasupra clătitelor. Chelnerul, încremenit, cu chibritul aprins în mână, brațele depărtate mult de corp. Și frazele, cuvintele înșelătoare, aruncate între ei ca niște punți nesigure. Imaginile i se reordonau firesc și precis în toate amănuntele și înțelese că de acolo se urca starea aceea de epuizare și de ușoară spaimă. Fiindcă tot ceea ce urmase – noaptea aceea bizară, ca o fugă într-un cerc închis – dispăruse. Nici nu existase o astfel de noapte.

Dorea să stea de vorbă cu Eli. Trebuia să-l vadă, să audă de la el că nu s-a schimbat nimic. Totul era la fel ca înainte. Stând de vorbă câteva minute cu Eli, trebuia să se simtă mai bine, indiferent despre ce ar fi discutat. Până atunci îl privise cu o anumită îngăduință, ca și cum, oferindu-i prilejul să facă ceva pentru ea, îi satisfăcea lui o anumită slăbiciune. Iar acum, descoperirea dintr-odată, mirată că ea era cea care avea cu adevărat nevoie de Eli. Descoperirea aceasta o făcu să surâdă, cu un fel de tandrețe: o prietenie de care de abia atunci lua cunoștință.

Dar Eli nu era de găsit. Magdalena își aduse aminte că nu-l văzuse de câteva zile. Mai exact din după-amiaza când îl cunoscuse pe Luca. Iar această absență, care, altădată, ar fi părut firească, asociată acum cu prezența lui Luca o surprinse. Astfel că, pentru a doua oară în cursul aceleiași dimineți, se simți străbătută de o undă de neliniște. De data asta era însă mult mai rău. Starea ei nu izvora din amintirile filtrate printr-o noapte tulbure. O descoperirea cu luciditate și era accentuată de dezamăgirea ce urmase momentului acela de elan, de căldură risipită, sugerând, într-un chip foarte curios, o trădare care ar putea veni.

În același timp, se instaură în ea convingerea că Eli evită să o întâlnească.

După sfârșitul programului, ieși în curte și porni fără nici o țință pe aleile parcului. Nu îi era foame, n-avea niciun motiv să se grăbească. Nu voia să se ducă acasă. Mai înainte îi trecuse prin cap să-l caute pe Eli la birou, în intenția nesigură de a-și risipi îndoielile. Apoi se întrebase ce ar putea să-i spună și totul părea să dobândească aerul unei confruntări ridicole. Renunțase.

Frunzele copacilor începuseră să se acopere de un praf albicios. Dacă ar bate vântul s-ar auzi un sunet metalic. Un vânt fierbinte și cald. Când bate vântul fierbinte și cald, oamenii se întind pe pământ și așteaptă. Porii pielii se îmbibă ca un

burete, carnea devine fragilă ca și cum s-ar încălca de amenințarea unei dureri. Un infirmier împingea un scaun cu roțile. Când trecu, pe lângă el, simți un miros puternic de usturoi și săpun. Nu plouase de multă vreme. Observă pe drum o urmă de lichid. Din bucătărie fuseseră încărcate marmite cu resturi de mâncare într-o căruță. Pe urma căruței rămăsese lichidul vărsat care acum se sleia sub dogoarea soarelui. Câteodată ajungea până la ea izul acela de mizerie și descompunere.

Ieși din drum trecând prin niște boschete. Pământul era uscat și bolovănos, acoperit din loc în loc de frunze, hârtii și excremente.

Mersul acesta fără țintă, în parcul spitalului, care, altădată, o înviora, acum devenea din ce în ce mai greoi. Se simțea pândită, apăsată de miasme înăbușitoare ca și cum în jurul ei s-ar fi deschis nenumărate guri de canal, s-ar fi ridicat mormane de viscere în putrefacție. Și atunci își aduse aminte de apa răcoroasă a râului. De nisipul alb, pe care stăteau risipite fructele negre uscate de arin, de liniștea apei și o imensă milă o cuprinse. Nu milă, un fel de duioșie stranie, pentru ceva definitiv dispărut din ea.

Ajunse, fără să-și fi dat seama, în fața pavilionului, la care începuseră lucrările de renovare. În jurul lui, nu erau schele, paravane proiectoare, geamurile nu erau stropite, niciun semn nu lăsa să se întrevadă că înăuntru s-ar lucra. Ușile pavilionului erau închise. Așteptă câteva clipe, nu se vedea nimic în jurul clădirii, forfota aceea obișnuită dintr-un șantier nu exista. Nu intra și nu ieșea nimeni. Poate este ora de pauză. Stau risipiți, ascunși sub boschete, dormind cu fețele în sus, ori s-au culcat înăuntru, la răcoarea zidurilor, întinși pe ziare și saci de hârtie.

Făcu câțiva pași și nimic nu se schimbă. Aceeași tăcere uscată, nefirească o întâmpină. De parcă s-ar fi aflat în fața unei case, brusc părăsită, din care toți au fugit. Se simți cuprinsă de o

senzație ciudată, care îngroșa neliniștea de până atunci. Se întâmplase ceva fără știrea ei, poate că lucrarea fusese oprită. Iar gândul acesta fu ca un spasm dureros, o surprinsă și o făcu să tresară. Era o lovitură neprevăzută, anulând totul. Un fel de pariu pe cale de a-l pierde.

Trebuia să intre. Un singur om dacă ar fi întâlnit, un zidar, așezând o cărămidă, o femeie, adunând molozul, un ucenic, cărând o găleată de apă, ar fi fost de ajuns. Fiecare pas făcea să crească miza și tensiunea pariului.

Urcă scările largi de piatră. Scările erau mărginite de două balustrade, la capătul de jos cu câte o sferă de piatră. Era cea mai frumoasă dintre clădirile încorporate spitalului. Lui Eli îi fusese destul de greu să o obțină.

Ușa nu era încuiată. Magdalena o împinse și se opri în prag. Un miros amestecat de dușumele vechi, mortar și insecte uscate o întâmpină. Marele hol de la intrare, fragmentat înainte, acum își recăpătase dimensiunile. Zidurile nu fuseseră dărâmate complet, în partea de jos mai erau un strat sau două de cărămizi subțiri, suprapuse pe latura îngustă. Dacă n-ar fi fost mortarul acela uscat s-ar fi putut crede tot atât de bine că de abia acum se ridică zidurile.

Magdalena cercetă totul. O anumită răbdare puse încet stăpânire pe ea. Începea vag să se elibereze de îndoielile ei. Se aplecă, apucă o bucată de mortar pietrificat și-l cântări. Apoi îl aruncă în sus așa cum ar fi aruncat o minge lăsându-l să cadă. Bucata de mortar se izbi de podea. Zgomotul rămase în aer. Ea tresări și așteptă. Dar nu se întâmplă nimic.

Porni mai departe, trecând peste rămășițele zidurilor. Era îmbrăcată cu o fustă strâmtă, trebuia să o ridice puțin pentru ca să facă pasul mare. Mișcarea părea dizgrațioasă, își apăsă cu putere palmele pe coapse. Ieși din hol pe una din ușile laterale și intră într-un culoar. Apăsă pe clanța

primei uși. Un miros fetid o izbi. Trânti ușa la loc și, la capătul celălalt al culoarului, se trezi într-o încăpere foarte mare, luminoasă, cu ferestrele dând spre parc. Paturile și noptierele albe de metal fuseseră scoase, iar acum era doar o încăpere goală care aștepta să fie curățată. Nu era nevoie decât ca totul să fie spălat, dezinfectat, aerisit.

Se apropie de fereastră. Privi afară. Soarele se afla de cealaltă parte a clădirii și, în fața ei, totul rămăsese în umbră. O bancă de lemn era răsturnată. Casa avusese altădată o peluză de iarbă și alei intersectate în spații simetrice. Mai târziu, în locul peluzei, fuseseră plantate, într-o dezordine delicată, flori. Printre flori se amestecau desigur globuri roșii și aurii de sticlă subțire, care prindeau lumina soarelui și o difuzau indecis. În globuri se reflectau fețe lunguiețe de copii și femei, deformate, cu urechile atârând ca două pungi de piele încrețite. Băncile erau înguste albe. Pe peluză se afla un scaun de rafie. De ce are Eli nevoie de pavilionul ăsta? Lui Eli nu-i plăceau lucrurile dezintegrate, prăbușite. Stătea în spatele ferestrei și privea. Eli era medic, aproape se uitase lucrul acesta. Pentru el nu însemna aproape nimic. Eli are nevoie de un building despre care foarte puțini știu că-i *aparține*; el este stăpânul. Își alege o încăpere retrasă, neînsemnată, se furișează pe ușa de serviciu și rămas singur, zâmbește.

Plecă de la fereastră, ieși din încăpere, străbătu repede culoarul și reveni în hol. Îl traversă și împinse o ușă în fața celei pe care ieșise. Cele două laturi ale casei nu erau simetric dispuse față de hol, în partea unde se afla acum fusese adăugat, în prelungire, un corp nou. Magdalena se trezi pe un coridor lung care primea lumină, la unul din capete, printr-o fereastră. Din coridor se desfăceau mai multe uși, la dreapta și la stânga. Ușile erau date de perete. Camerele fuseseră golite. Poate că înainte fuseseră rezervate. Mai mult de trei paturi, foarte înghesuite, nu ar fi încăput. Înainte de a fi

rezerve, la ce fuseseră folosite? Pavilionul model al lui Eli a fost altădată casă de toleranță. Ideea aceasta o înveseli. Paturi mari, uneori cu un fel de baldachin caraghios atârând deasupra, dulapul și bideul. Bideul era din tablă și putea fi mutat de colo până colo, câteodată exista și un tablou deasupra, la capătul patului, înfățișând femei voluptoase.

Amintirea unor voci stăruitoare, stridente, ascuțite ca țipetele unor mici animale o fulgeră. Fetele râdeau și se hârjoneau. *Ar trebui să ne spui o poveste cu dame, Maria Magdalena, tu poți să inventezi orice. Nu e nevoie, o să aflați singure.* O furie rece, distrugătoare o cuprinsese; și o nesfârșită scârbă. Trupul îi ardea, exalau din el mirosuri insuportabile. Se dusesse la spălător, își dăduse cămașa jos și se frecase pe corp cu palmele, cu pumnii, cu unghiile până când pieptul și coapsele i se brăzdaseră de urme subțiri roșii. Totuși, o dată, văzuse ceva; un colț din sofa și un scaun cu spetează înaltă, o bucată din sofa, acoperită cu o cuvertură verde, atât cât putea cuprinde cu privirea, în deschiderea ușii. Poate însă că atunci nu mai era nimic. Bărbații și femeile se strângeau osteniți sub garduri lungi și în gangurile întunecoase de lângă piața veche, dinlăuntrul căroră ziua se scurgea miros de carne friptă seu și cărbuni stropiți cu gaz.

Magdalena traversă coridorul de la un capăt la celălalt, oprindu-se în fața fiecărei camere. Într-una din ele era o chiuvetă mică de porțelan cu o oglindă deasupra.

Magdalena intră. Se duse la chiuvetă, se aplecă, deschise robinetul și întinse palmele. Își dădu cu apă pe față, după aceea își trecu mâinile umede pe gât și pe ceafă. Apa era caldă și avea un gust de metal. Ridică ochii și privi în oglindă. Acolo era o femeie de patruzeci și cinci de ani, indiferentă la ceea ce vedea. Se gândi la Albertina. Albertina se pregătea să moară. Nu era bolnavă, se

retrăsese doar și aștepta. Și Ana avea să se prăbușească. Nu se știe cum. Singura care a putut să scape a fost Marta. Marta reușise atunci să fugă, să alerge cu toți pe urmele ei. Chiar și atunci când crezuse că au prins-o – nu aveau decât să întindă mâinile și să o apuce, strânseseră cercul în jurul ei și urlau beți de plăcere în spasmele unei ciudate coride în care animalul fusese înlocuit de om – Marta reușise totuși să scape.

Luă apă în palme și își ridică mâinile spre față, fără să aplece capul. Totul e să-ți păstrezi convingerea că o să scapi. O convingere disperată nebună, un fel de furie a supraviețuirii. Ca un om peste care s-a prăbușit un munte, s-a surpat o galerie și e nevoie de o dorință sălbatică, nebună de a se mișca. Acum era foarte aproape, se simțea aerul proaspăt de afară și vocile. Chiar dacă nu acum, mai târziu avea să iasă. Apa i se scurse pe față. Își trecu limba peste buze. Cursese mult și era mult mai răcoroasă. Își ridică încă o dată, de două ori, palmele pline cu apă, bluza i se udă și se lipi de piele. Era din ce în ce mai bine.

„Crezi că ai să te descurci, nu ți-e teamă?” o întrebase, încăperea în care se aflau era mică, stăteau la o masă goală, amândoi de aceeași parte a mesei. Bărbatul o privea cu atenție, era foarte frig, peste tot era foarte frig.

„De ce? Pentru că nu sunt bărbat!”

„Cum ai spus că te cheamă?”

„Maria Magdalena.”

„Cam ciudat nume. Noroc.”

Un fior de prospețime îi străbătu corpul. Continuă să-și arunce apă pe față, pe gât, cu un fel de frenezie, de bucurie copilărească, simțind că o neașteptată seninătate o invadează. Trupul părea că se curăță de sudoare, de căldura umedă a hainelor.

Ieși din cameră, porni pe coridor cu pași repezi, traversând aproape în fugă holul. Deschise ușa de la intrare și se opri în prag, trăgând cu putere în piept aerul cald, ca și cum ar fi vrut să se

scutute de praful dinăuntru, de mirosul de gândaci morți.

La capătul scărilor, jos, era Eli.

Magdalena coborî încet, punând cu grijă un picior în fața celuiilalt. Se opri pe ultima treaptă. Eli o aștepta.

— Ce-i cu tine aici?

Magdalena se opri și-l privi. Zâmbi senină.

— Nimic, Eli. Mai devreme am întrebat de tine.

— Știu. Căutai ceva?

— Am făcut un pariu prostesc.

— Și? L-ai câștigat?

Ridică din umeri neputincioasă.

— Un pariu prostesc nici nu se pierde nici nu se câștigă.

Apoi făcu un lucru total neașteptat. Pentru că nu-și dădu seama ce o împinsese să-l facă. Sări de pe ultima treaptă și îl îmbrățișă. Își puse capul pe umărul lui, aproape îi atingea cu tâmpla obrazul. Era ca un fel de împăcare pe care ar fi oferit-o; dar o și aștepta.

Atunci, demult, în parcul orașului, o îmbrățișase soldatul. Își lăsase capul pe umărul lui, ca să inducă în eroare patrula, strângându-l cu putere. Fusesse tot ca o împăcare. Atâta numai că atunci nu era vorba de ea. Înțelegerea și mila erau pentru celălalt.

Rămase așa câțva timp, după aceea Eli o îndepărtă cu blândețe.

— Păcat că s-a distrus grădina, spuse, privind la hățișurile din jurul clădirii. Asta s-a întâmplat la început, când au dat jos gardul și au făcut drumul de acces. Deși cred că mult timp înainte începuse să cadă în paragină.

Ieșiră împreună din aleea principală, făcând câțiva pași în tăcere.

— Unde mergem, Eli?

— Ne plimbăm.

Ajunseră în zona din spate a spitalului, aproape de casa lui Matei. Multe bălării erau uscate, în unele locuri fuseseră aruncate cutii de conserve goale. Cărarea începea să fie năpădită de frunze de pălămidă și snopuri mici de iarbă țepoasă. Când venise prima dată, totul era verde avea un aer sălbatic, pur, ca într-o margine de pădure. Trecuse mai mult de jumătate de an de atunci. Dacă Matei lipsea mult, locul avea să se transforme într-un maidan, nici măcar gunoaie adevărate, niște plăgi vechi ca și cojile uscate, mereu reînnoite, de pe o piele bolnavă. Casa se va dărăpăna cu încetul, se va crăpa, se va sparge, prin găuri vor ieși cobaii. Își vor face drum nehotărâți, speriați, la început doar câțiva, apoi, într-o noapte, toți o dată, împroșcându-se în toate direcțiile ca semințele uscate, albe ale unui fruct secăt. Deasupra lor, păsări de noapte tăcute vor privi o clipă, uluite, risipa, înainte de a se dezlănțui.

— Matei, spuse Eli, nu va mai veni.

— De ce? tresări neliniștită Magdalena.

— Probabil se va vindeca. Se va întoarce de unde a plecat. Casa o s-o dărmăm. Aici vom face o sală de gimnastică, cabinete de masaj, poate o piscină...

— Matei a avut vreodată altă casă? surâse Magdalena.

— Sau poate vom face intrarea principală pe aici – continuă Eli. Este mai aproape de șoseaua națională, drumul ocolește orașul și dacă se va asfalta va fi probabil cea mai bună cale de acces. O autostradă cu conifere pe mijloc, suplă, septică.

— Primăvara este foarte frumos aici. O liniște verde, dacă înțelegi ce vreau să spun.

— Există și posibilitatea de a face o pistă pentru elicoptere. Bineînțeles, mai târziu. Totul este să obții supremația într-un singur domeniu. O singură specialitate. Bolile tubului digestiv sau, mai puțin, esofagul. Și mai puțin, nasul, urechea, urechea dreaptă, de ce nu. Pentru asta nu trebuie

decât doi specialiști. Ori unul. Imposibil să nu-i găsești. O comandă program. Din o sută, două sute, două mii...

— Eli!

— Știu, ai mai auzit toate astea.

— Eli, vorbe liniștită Magdalena, mai târziu vei spune și despre mine la fel ca despre Matei.

— Nu înțeleg...

— Înțelegi foarte bine. Vei putea spune că m-am refăcut. Am fost recuperată, un caz puțin mai dificil, dar rezolvat. Și am plecat îndărăt, în vechiul loc. Acolo unde trebuie să fiu. Există ceva de care tu ai început să te temi... dar se întrerupse aproape speriată. Vorbise mult mai mult decât ar fi dorit.

Eli o privi lung. O privire mirată, totuși Magdalena simți mai curând nesiguranța din ea. O cuprinse pentru o clipă o mare duioșie față de el, ca și cum ar fi fost pe punctul de a-i face o nedreptate. Nu pot, gândi Magdalena, să-i pretind lui să reziste mai bine decât mine. Prezența lui Luca aici l-a speriat. Nu, nu l-a speriat, e un reflex de apărare de care nici nu-și mai dă seama. Vrea să mă liniștească, să mă convingă că nu s-a schimbat nimic. În realitate, fără să-și dea seama, vrea să se convingă pe el. Eu sunt ca un om care a fost închis mult timp într-o cameră. După ce iese, observă, fără voia lui, gesturile stângace ale celorlalți. E un fel de martor artificial, o măsură rigidă a inocenței.

În timp ce își urmărea gândurile, se destinse. Eli o cuprinse pe după umeri și o trase spre el. Iar ea se lăsă mângâiată cu liniștea și blândețea cu care s-ar fi dăruit unui bărbat nesigur de el. Un fel de voluptate ciudată în care se amestecau și putere dar și umilință.

Magdalena se desprinsese din îmbrățișare și el nu făcu nimic să o rețină.

— Aș vrea să reluăm ultima discuție, spuse Luca. Începând dintr-un anume moment; e un

lucru pe care nu l-am înțeles prea bine. Sau poate nici n-am vorbit prea mult despre el.

Se opri, privind în sus ca și cum ar fi vrut să-și limpezească ideile. Apoi spuse:

— Ați stat în casă ultimele patru zile de când a început ploaia. Numai voi doi...

— Și jumătate din cea de a cincea.

— Ploaia începuse noaptea. Trebuie să fie greu de suportat. Patru zile și patru nopți. Cinci zile. Chiar și numai zgomotul.

— Cu el te obișnuiești. La un moment dat se întâmplă însă ceva. Se întrerupe starea asta de letargie, nu știu din ce cauză și auzi ploaia. Apoi cazi din nou în liniștea aceea curioasă.

— În tot timpul ăsta ce-ați făcut? întrebă precis Luca.

El stătea pe scaun, locul care acum îi aparținea, iar Magdalena pe pat, cu picioarele întinse și spatele sprijinit de barele de metal. Masa era goală, spălată, scândura avea o culoare alb gălbuie.

Magdalena nu răspunse imediat. Ferestrele erau închise, storurile trase. Reluaseră discuția atent, concentrați. Nu trebuiau să mai rămână singuri. Se simțea un iz vag de tutun, dar nimeni nu fumase, poate din părul unuia din ei.

— Nu ne-am certat. Asta ai vrut să știi, nu? Făcu o mică pauză, apoi continuă. N-am avut nicio discuție. Nu ne-am lovit, nu ne-am pândit unul pe altul. Te întrebai dacă așteptarea asta nu ne-a înnebunit. Ne-a încărcat nervii încet așa cum se umple o groapă cu nisipul spulberat de vânt, cu praful invizibil al aerului. Dacă în timpul ăsta nu ne-am amintit de lucruri vechi, pe care le credeam uitate, scoțându-le încetul cu încetul la iveală, făcându-ne să ne pândim, să ni le aruncăm cu abilitate, în felul unor luptători iscusiți care s-ar folosi doar de niște plase învârtite deasupra capului ori ascunse la spate cu gesturi ațățătoare, cuvinte murmurate doar pe jumătate, amintiri rele

îngropate. Așa se spune că se întâmplă cu oamenii închiși de vii. La început se cruță, apoi se atacă, un timp se înving pe ei înșiși, se stăpânesc.

În timp ce vorbea, se îndreptase, ținându-și capul sus. Se sprijinea în palme de marginile patului, cu umerii puțin trași înapoi. Ca și cum ar fi avut nevoie de aer.

— Asta e ceea ce doreai să afli? Nu, nu s-a întâmplat nimic. Eram obișnuiți să stăm unul lângă altul, singuri, de foarte mult timp, fără să ne facem nimic. Ne vorbeam, dar nu ne făceam nimic. Înțelegeți?...

— Da.

Magdalena schiță o mișcare, pregătindu-se să se dea jos. El stătea acum cu coatele pe masă, ținându-și capul sprijinit în mâini. Cu palmele își acoperea ochii și părea să nu fi observat nimic. Într-un târziu, vorbi, căutând cu greutate cuvintele.

— De cât timp erați așa?

— Nu știu.

— O lună, două...?

— Un an, doi — Magdalena ridică neputincioasă din umeri — nu știu. Crezi că e un moment precis?

— Da, înțeleg.

Totuși e nevoie de un capăt. Poate că noaptea în care Nicola îl silise pe străin să vadă și să asculte, fusese începutul. Până atunci existase doar o așteptare. Însă Nicola avusese multă răbdare, nu se trădase, iar uneori neliniștea ei se risipea. Câteodată amintirea gustului înecăcios de praf uscat, a mirosului de lemn încins, insecte, piei vechi de animale, din pod, se ridicau din adâncul ei, ca invazia de sânge într-o cicatrice aproape ștearsă, refăcându-i cu precizie conturul și așteptarea reîncepea. Mai târziu, după noaptea aceea, s-a schimbat ceva.

Nicola o simțea crispându-se, ori de câte ori se apropia de ea. Magdalena se lăsa moale, se abandona, în felul în care cineva și-ar produce un

leșin artificial. Iar asta îl descuraja mai mult decât orice, făcându-l nesigur. Întâi frica și un mare dezgust o duseseră aici (*Maria Magdalena nu ești femeie, n-ai să fi niciodată femeie, ești un fel de canonic răzvrătit*, cine spusese asta?) Apoi se transformase într-un exercițiu. Descoperi puterea extraordinară a pasivității. Nicola încercă să o surprindă. Se strecura pe urmele ei, pășind încet, ca o mare felină și ea se simțea mereu pândită. Îi ieșea în față din dosul unui boschet, când colinda în lunca largă, bogată, întunecoasă a râului. Sau se trezea cu el, în timp ce stătea întinsă pe mal cu brațele sub cap, ochii închiși, lăsându-se să alunece încet în nisipuri calde de liniște. Nu-l auzea venind, simțea numai că o umbră îi acoperea fața, deschidea ochii și el era acolo, la picioarele ei, înalt, cu mâinile atârând greu pe lângă trup. Pregătindu-se să se confunde cu umbra lui, să cadă peste ea. Și numai absența și inerția ei, care i se întindeau pe față, pe corp, în membre, ca o boală urâtă, îl împiedicau în ultima clipă s-o facă; pentru că nu ar fi putut să strângă în brațe corpul unei moarte.

Mai târziu, începuse s-o caute prin camere. Sosea pe neașteptate în timpul dimineții acasă, intra fără să facă niciun zgomot și apărea deodată lângă ea sau în spatele ei. Începuseră să-i dispară din ochi sclipirile acelea metalice, fulgurante. Pleoapele îi erau grele, umflate, ochii i se încercănaseră de o mare oboseală. Câteodată, părea la capătul puterilor ca un vânător sfârșit de hărțuială, devenit aproape indiferent, dar ea știa că cea mai mică slăbiciune a ei l-ar fi trezit. Noaptea, Nicola întindea mâna, ținând-o mult timp deasupra ei, ca și cum acolo i-ar fi căutat fața sau gâtul. Dar, de îndată ce o atinge, își retrăgea cu bruscete mâna, părând neputincios, sau scârbit să suporte tensiunea acelei atingeri. Iar de la un timp încetă să facă și acest gest. Rămânea întins lângă ea în pat. Ea dormea, se trezea, poate numai ațipise, poate

dormise mult timp. Îl simțea stând cu ochii deschiși și atunci ea se prefăcea că doarme, până când cădea într-un somn lung, greu, plin de coșmaruri. Iar dimineața totul reîncepea, el pândind-o, hăituind-o cu ultimele puteri, dar niciodată atât de sfârșit încât să se oprească.

— Dacă te-ai înșelat? auzi într-un târziu.

Tresări crispată. Luca părea să-i fi urmărit gândurile pas cu pas. Îl privi. El stătea în același loc, cu capul sprijinit în palme, ochii acoperiți. O clipă, Magdalena crezu că nici nu vorbise cu ea.

— Ce vrei să spui?

— Poate că totuși s-a întâmplat ceva, mai demult.

Magdalena ridică din umeri nesigură.

— Nu știu, nu-mi amintesc...

— Într-o noapte, ați fost la o nuntă...

— Da, acum știu.

Îi păru bine că se înșelase. Luca era încă departe. Ceea ce se întâmplase la nuntă, nu avea nicio importanță. O întâmplare mărunță. Luca o aflase. Un bărbat și o femeie se certaseră. N-ar fi putut să înțeleagă mai mult.

...Era o noapte de octombrie limpede. Își aminti că plecase direct peste câmp. Zâmbi. Pământul era uscat, fărâmicios. În aer plutea un fel de lumină ciudată, care părea să se ridice de jos. Nicola o silise să meargă cu el la petrecere. Era o nuntă bogată. Într-una din camere se afla un pian. Nicola o așezase lângă el, câteodată o apuca de încheietura mâinii și o strângea. Fetițele erau îmbrăcate în rochii de organdi alb și roz. O masă lungă străbătea casa de la un capăt la celălalt.

Spuse liniștită, întorcându-se spre Luca:

— Ne-am certat și eu am plecat. Nicola a venit după mine...

— Nu v-ați certat, o corectă el.

— Cum?

— Te-ai ridicat de la masă și ai plecat.

Era adevărat, nu se certaseră. Nicola o apuca din când în când de încheietura mâinii și o strângea. Alteori își lăsa palma pe brațul ei. În jurul lor era un amestec curios de oameni. Existau, la un cap al mesei, câțiva bătrâni, îmbrăcați în haine de postav negru. Stăteau cu trunchiurile aproape lipite de spetezele scaunelor. Pe peretele din fața ei se afla o coadă de păun. Oamenii vorbeau și râdeau fără zgomot. Câteodată cineva se ridica și închina. Nunta era tristă. Nicola își punea din când în când palma pe piciorul ei, ca și cum ar fi vrut să fie sigur că se află mai departe acolo. Erau ca doi prizonieri, legați unul de altul, de picioare, doar mâinile le rămăseseră libere. La un moment dat, Magdalena s-a ridicat. El a apucat-o de braț, forțând-o să se așeze. An rămas un timp așa încheștați. Apoi i-a dat drumul. Unul dintre copii lovea clapele pianului. Era fum, miros greu de mâncăruri și de humă proaspătă.

— Am ieșit afară, în curte, spuse Magdalena. Nu mă simțeam prea bine.

O izbise în față aerul proaspăt și rece. Trebuia, era ca un fel de liniștire a trupului. Pornise apoi spre fundul curții. Sub un șopron deschis, se afla o altă masă. Oamenii aceia erau veseli. Trecu repede, ținându-se departe de lumina galbenă uleioasă, care se răspândea din lămpile atârinate de grindă. Când se întoarse, o zăriră și cineva o pofti să bea un pahar cu vin. Vinul era puțin amar. Bău paharul până la fund. Oamenii râdeau și băteau din palme. Cineva îi întinse al doilea pahar și ea îl goli și pe acela. Apoi plecă. Dar nu se întoarse, trecu prin grădină și ieși mai departe în câmp. Exista o potecă pe câmp, care scurta mult drumul spre casă. Înainte de a ieși, nu se gândise niciun moment că ar vrea să plece.

— Am pornit spre casă.

— Nicola te-a ajuns din urmă și v-ai întors. Ați venit la masa de sub șopron. Când ai ajuns, erai veselă și râdeai tot timpul. Te-ai agățat de

gâtul lui Nicola și ai spus, el e bărbatul meu. Oamenii nu ziceau nimic. V-au dat să beți și tăceau.

— Da, așa a fost.

Își aminti din nou de câmpie. Mergea repede, ajunsese destul de departe și i se făcuse cald. Simțea bulgării sfărâmându-i-se sub picioare. Nu se gândea la nimic altceva decât la câmpia aceea nesfârșită din fața ei și la lumina ciudată care se ridica din ea. Apoi îl auzi pe Nicola strigând-o. Avea strigătul lung, prelungit, ca hăitașii. Se ascundea în umbra unui copac. Strigătul se apropie și atunci o luă la fugă. După aceea se opri. Știa că nu poate să scape. Nicola ajunsese lângă ea, îi puse mâna pe umăr și ea se întoarse.

— După ce ai plecat, Nicola a ieșit afară din casă. Te căuta și l-au auzit strigând, Maria Magdalena. Cei de sub șopron i-au recunoscut vocea. Râdeau. Au ascultat cum te striga și cineva a spus, ce-i picherule, ți-a fugit nevasta? Du-te după ea, hai du-te, ce, ți-e frică? oamenilor le plăcea să-l întărite. Numai când erau mulți. Caută-ți nevasta și ad-o înapoi. Ce mai aștepti.

— Așa îți închipui că s-a întâmplat?

— Nu. Așa s-a întâmplat. Nu mint niciodată. Cel cu care vorbesc ajunge totdeauna să-și dea seama de asta.

— Da, știu.

— Vrei să ne oprim?

— Nu încă.

Magdalena se aplecă puțin în față. Așteptă, înainte de a continua și el își îndepărtă palmele de pe față. Avea privirea puțin nesigură a unui om izbit brusc de lumină.

— Pentru ce ai vrut să știi toate astea?

— La nuntă a fost ultima dată când ați fost amândoi. După aceea n-ați mai fost văzuți niciodată împreună.

— Ești sigur?

— Nu sunt foarte sigur.

— Bine. Ai vrea să afli ce s-a petrecut de atunci înainte.

— Prima dată, așa mă gândiserăm. Cred însă că n-ai avea ce să-mi spui. Ce li s-ar putea întâmpla unor prizonieri?

— Prizonieri, ai zis?

— Am greșit? Oamenii care stau împreună singuri, vreme îndelungată...

Magdalena se crispă din nou. Luca o urmărea foarte atent. Nu numai cuvintele. Pătrundea încet, înlătura frunzișul, crăcile, trecea peste ferigile înalte desfăcând cu răbdare hățișul pădurii. Acum era foarte aproape. Ea avea senzația că este acoperită de un voal subțire și el nu avea decât să caute unghiul potrivit, să se miște în jurul ei până când ar fi zărit conturul. La fel de precis pe cât ar fi fost dacă și-ar fi aruncat deodată totul de pe ea.

— Nu cred că s-a mai petrecut ceva, încheie el cu convingere.

Luca avea dreptate. Nu se întâmplase aproape nimic. Nu existau fapte care să poată servi drept puncte de reper; arbori singuratici, bizari, risipiți pe întinsul unei câmpii.

Nicola continua să o urmărească. În felul în care ar fi făcut-o un animal foarte credincios. Dar de la o anumită distanță. Pornea după ea. Se oprea și iar pornea. Se sprijinea de un arbore și aștepta. Alteori rămânea întins de partea cealaltă a râului. De la un timp, încetă să se mai ascundă. Nu încerca să o surprindă. Încetase jocul de-a vânatul și vânătorul. Când ea se afla în casă, rămânea vreme îndelungată în curte, învârtindu-se pe acolo, reparând câte ceva, plivind florile, curățindu-și arma, pe care o folosea din ce în ce mai rar. Nu o împiedica de la nimic, nu se opunea vreodată, dar strângea totul în jurul ei, un fel de cerc invizibil. Acum, Magdalena părăsea din ce în ce mai rar casa. Nu cobora la râu și nici nu se afunda în desișul înșelător al luncii. Serile stăteau unul lângă altul, câteodată vorbeau, își împărțeau bucățile de

carne, se auzeau mestecând, câteodată ploua, alteori crengile copacilor trosneau, bătea un vânt uscat, venea toamna și apoi iarna.

Nicola se scula uneori noaptea și se ducea în bucătărie să bea apă. Apoi rămânea acolo. Se culca pe o laviță, pe care erau întinse piei de animale. Locul de lângă ea rămânea gol, însă ea nu se întindea niciodată până acolo. I se întâmpla ca, dormind foarte adânc, să se răsucescă pe spate, mâna și genunchiul să se întindă în latul patului. Un fel de veghe ascunsă, tenace, o trezea, tresărea și își retrăgea repede mâna sau genunchiul cu o senzație confuză de vinovăție. Câtva timp, rămânea nemișcată, temându-se că adormind își va pierde iarăși controlul asupra trupului său. Printre ușile, rămase deschise, se auzea târziu, către dimineată, răsuflarea greoaie a lui Nicola, ca un lung șir de gemete ale unui om doborât de oboseală. Dimineată, el se scula, ieșea afară din casă, spărgea lemne despicându-le în fâșii lungi, subțiri.

Când avea de lucru, pleca de dimineată, lăsa pe cineva care să-i țină locul și se întorcea acasă. Organiza echipe de noapte, dar el nu se ducea. Controale veneau rar, șoseaua fusese bine făcută, nu avea nevoie prea des de lucrări de întreținere. Oamenii pe care îi angaja erau conștiincioși și lucrau bine. Nu profitau de absența lui, deși le părea bine să rămână singuri, fiindcă picherul devenise foarte tăcut. Când vorbeau tare și glumeau, el nu spunea nimic, își ridica privirea în lungul șoselei sau peste câmpie. Avea fața unui orb și ei tăceau imediat.

Totuși, din când în când, Nicola era obligat să se ducă în oraș. Magdalena nu știa niciodată când va lipsi. Pleca, fără să-și ia nimic la el, ca și cum ar fi fost într-o zi obișnuită. Se întorcea în cursul aceleiași zile, oricât de târziu ar fi fost..

O dată, când s-a întors, nu a mai găsit-o.

Magdalena a ieșit pe câmp. Nu fusese demult pe câmp. Dăduse o bură de ploaie și aerul era proaspăt. Nicola lipsea de dimineață și ea își închipui că s-ar putea să fie plecat. Gândul acesta îi trecu prin cap liniștit, ca o imagine precisă, înregistrată dintr-un plan foarte îndepărtat, însă. Era târziu după-amiază. Razele soarelui cădeau pieziș, încărcând cu o strălucire sticloasă picăturile de apă de pe frunzele albe de pelin, lungind umbra tufelor de ciulini. Magdalena a vrut întâi să coboare la râu, dar o impresie neliniștitoare, că astfel ar grăbi venirea lui Nicola, o opri. Porni fără nicio țință. Își simțea trupul elastic, ascultător. Fără să-și dea seama, mări pasul. Câteodată ieșea din fâgașul cărării. Piciorul i se afunda, în iarba umedă înaltă, se lăsa dusă de bucuria acestei atingeri, schimba brusc direcția și iarăși regăsea cărarea. Apoi nu mai reveni. Spațiul din fața ei o înghițea. Înainta cu pași mari, ca și cum ar fi fost aspirată de concavitatea orizontului. O senzație de voluptoasă atracție și teamă o cuprinse. O nevoie chinuitoare de spațiul din fața ei. În momentul acela, înțelese că așa fusese întotdeauna. Siguranța locurilor închise, certitudinea liniștitoare a claustrării, a prizonieratului învinse, la un moment dat, de forța insuportabilă a fugit, departe, oriunde în afară. Întreg sistemul acela de siguranțe, cu care fusese deprinsă, prăbușit și, o dată cu el, născându-se deja teama irațională a singurătății. Era ca un animal născut în captivitate, bântuit de dorința dureroasă a unei evadări imposibile.

Înainta cu pași din ce în ce mai repezi, cuprinsă de un fel de bucurie sălbatică, dezlănțuită. Ochii îi sticleau. Trupul îi tremura. Se simțea pradă chinului dulce. Nostalgia sfâșietoare a eliberării.

Când reveni acasă, era noapte. În fereastră fusese pusă o lampă aprinsă. Urcă treptele și apăsă pe clanță. Nicola era în bucătărie, în întuneric, întins pe laviță. Închise ușa și se propti cu spatele în ea. Rămase un timp așa, apoi porni în lungul

culoarului, oprindu-se în pragul bucătăriei, îl auzi ridicându-se de pe laviță și venind spre ea. Se opri în fața ei. Îi simțea mirosul de sudoare și de praf. În clipa aceea îl dori. Cu o putere nebună de carne răzvrătită. Nicola întinse mâna în întuneric. Îi găsi obrazul și gâtul, iar vârfurile degetelor coborâră până sub lobul urechii fără să o atingă. Magdalena se simți prăbușindu-se. O foame vorace și duioasă o mistuia. Încerca să se agațe de aerul dintre ei. Întâlni mâna care nu o mângâiasc. Nicola tresări. Ca un om scuturat de frică. Își trase mâna și o lovi. O lovitură scurtă, ușoară, părând dată mai degrabă pentru a se dezmetici. Apoi o lovi încă o dată. De data asta, mișcarea porni de departe, puternică, palma era desfăcută și cuprinse obrazul femeii, răsturnând-o cu ușurință. Magdalena simți în gură gustul sângelui și al prafului. Se ridică. O senzație de bucurie și liniște o cuprinse.

A doua zi dimineata, Nicola începu să lucreze. Pregăti mortarul, dădu jos un rând de cărămizi de la ferestre. Barele de fier se aflau de multă vreme în magazie. Unele trebuiau ajustate. În timp ce lucra, îngâna o melodie. Munci toată ziua, fără să se întrerupă nici pentru masă. Seara, erau montate zăbrele la toate ferestrele.

Magdalena își întoarse capul spre Luca.

Îl privi atentă, concentrată, părând că uitase de prezența lui. Apoi fața i se destinse într-un zâmbet îngăduitor.

— Da, Luca, ai dreptate. Nu s-a întâmplat aproape nimic. Nimic de care să-mi pot aminti. Într-o zi, Nicola a pus zăbrele la ferestre...

— De ce? o întrerupse cu aviditate și Magdalena înțelese că întrebarea asta ar fi venit oricum.

— I se făcuse teamă de hoți. Bântuia un fel de bandă. A adus barele, dar nu se hotărî să le monteze. Le-a pus în magazie. După aceea a auzit de o spargere, la un morar, care stătea în capul satului, ceva mai depărtat și atunci s-a hotărât.

— Când s-a întâmplat asta?

Magdalena râse.

— Vrei să verifici?

— Nu. Un prost obicei. Zâmbi încurcat. De altfel, n-are nicio importanță când a făcut-o.

— Mă obișnuiserăm.

— Vrei să spui că la început te-ai împotrivit.

Magdalena își mușcă buzele. Ezită o clipă, înainte de a răspunde și el își dădu seama că n-ar fi vrut să vorbească,

— Mi-aduceam aminte de ferestrele dormitoarelor. Era o clădire veche, mi se pare o fostă cazarmă. O clădire veche și umedă. Cred că știi...

— Da, răspunse puțin încurcat, iar Magdalena își dădu seama, pentru prima dată, că mințea și îi fu recunoscătoare.

— Acum aș vrea să plecăm. Afară nu mai e atât de cald.

Se dădu jos din pat, rotindu-și trunchiul și picioarele. Mișcarea fusese făcută cu multă ușurință. Și un fel de naivitate. În momentul acela păru atât de tânără, încât Luca își spuse că totul, chiar și prezența lui acolo, este o absurditate.

— Când am intrat în casa asta, mi s-a spus că trebuie să rămân singură. Nu e voie să intre la mine nimeni. Niciun bărbat. M-am gândit că e o glumă. Nimeni nu mi-a vorbit așa vreodată.

— E o cameră prietenoasă.

— După ce te obișnuiești, da. La început, mi se părea chinuitoare. Mai ales din cauza plantelor. Noaptea...

Vorbea fără să se oprească și Luca își dădu seama că e puțin stingherită.

— Aș putea să aștept afară.

— Nu, — se stăpâni. Nu mi-e teamă de nimeni.

— Mă întorc cu spatele. Dacă vrei...

— Așa e mult mai bine și îi zâmbi recunoscătoare.

O auzi deschizând dulapul. Un timp, niciunul nu vorbea. Ea încerca să acopere zgomotul mișcărilor, pe care le făcea, iar el își dădea seama că și ea știe acest lucru. Luca începu să vorbească repede.

— Am stat o dată într-o cameră în care peste tot erau ghivece cu flori. Pervazul ferestrei, pe scaune, jos, de-a lungul pereților, sus, pe dulapuri. Aveam doar un culoar pe unde puteam trece. Și pe masă erau, dar acolo îmi lăsase o porțiune liberă, o fâșie îngustă, în care intra tocmai bine farfuria. De jur împrejur erau ghivece și, când mă aplecam, mi se părea că îmi bag capul într-o cutie cu tulpini verzi.

Magdalena râse. Apoi se auzi foșnetul unei țesături și el continuă la fel de repede.

— Numai patul era liber. Așa ne înțeleseserăm, mă costa foarte puțin. Ziceam că am avut un noroc extraordinar și, după ce mi-am adus lucrurile, i-am spus-o și lui. Era un bătrân sfios, care până atunci nu vorbise aproape deloc. A început să icnească, să vedem cât ai să rezisti și acum era aproape răutăcios.

— Îl iubesc pe bătrânul tău. Sunt gata.

Luca se întoarse. Magdalena era îmbrăcată cu o rochie urâtă. Părea total lipsită de orice grație, o femeie fără vârstă, indiferentă la ea însăși. Îl privi pe Luca atentă, sigură, urmărindu-i, cu un fel de curiozitate detașată reacția. Acesta sfârși calm ceea ce începuse.

— După șase luni, i-am spus, plec, aveți ceea ce vă datorez pentru luna următoare. Bătrânul chicoti vesel, ai rezistat cel mai mult, părea și mulțumit și nefericit, apoi a strigat, ia-ți banii de aici și mi i-a împins cu vârful degetelor.

Când au ieșit afară, s-a auzit la capătul verandei o ușă închizându-se încet.

Albertina a murit noaptea spre dimineață. În oraș nu exista un pastor protestant. Eli a plecat și a

adus un pastor din alt oraș. Era foarte cald, o căldură uscată seacă, sub care totul părea să se descompună. În camera Albertinei se găseau gravuri în sepia cu case acoperite de zăpadă. Brazi rari și, printre ei, urme sinuoase de schiuri. Magdalena a rămas singură cu ea. S-a plimbat în cameră mult timp când n-a mai putut, a ieșit afară, s-a așezat pe o bancă. Privind-o pe Albertina, și-a dat seama că nu murise. Se epuizase – ca o sursă de căldură, care nu mai este alimentată, se stinge încetul cu încetul. În afară de gravuri, totul fusese îndepărtat, demult, de pe pereți. Părea o cameră ciudat de goală și impresia asta venea de la faptul că în ea nu se mai zărea nimic inutil, neînsemnat.

Eli și cu pastorul au sosit după-amiază. Magdalena revenise. Stătea, sprijinindu-se cu spatele de canatul ferestrei, picioarele unul în fața celuilalt, în felul în care și-ar fi găsit poziția cea mai bună pentru o lungă așteptare. Când cei doi au intrat, a tresărit. Pastorul o salută cu o înclinare din cap.

— Vă mulțumesc că ați venit, părinte.

— Nu-mi spuneți așa.

Peste două ore, au înmormântat-o. Era o lumină dulce, de sfârșit de zi de vară. Mirosea a crini uscați. Groapa se afla în capătul îndepărtat al unei cărări, mai era un mormânt proaspăt la o mică distanță, iar, în rest, o iarbă uscată printre care se amestecau bolovani de pământ. Mai departe, dincolo de perdeaua de salcâmi, începea câmpul. Sicriul era dus de doi bărbați voinici. Dinspre oraș se auzi sirena unei fabrici și sunetul strident pluti peste cimitirul tăcut și gol. În urma pastorului, venea Eli și după el Magdalena și Marta.

Marta vorbi fără să se adreseze nimănui:

— Nu poate fi înmormântată după asfințitul soarelui.

Groparii au pus sicriul jos. Pastorul a deschis *Biblia* și Magdalena a îngenunchiat. Simțea pământul cald sub genunchi și căldura asta o făcu

să se simtă bine. Dintr-odată totul păru limpede, un fel de stare de înțelegere senină. Magdalena simți că nu se întâmplă nimic, nu fusese nimic. Ea se afla în Albertina și Albertina stătea în dreptul ei, dincolo, capul obosit și îmbătrânit al lui Eli. Cât timp stătuse singură în cameră cu Albertina nu se uitase deloc la ea, acum putea să o privească. Era fața ei, cu riduri adânci, dar erau amestecate printre ele și ridurile de mai târziu ale Martei. Îi fusese o teamă nebună, acum se simțea la adăpost de orice. O binecuvântă în gând pe Albertina. Pastorul termină de citit spunând amin.

Era aproape seara. Se vedeau păsări, plutind sus, deasupra lor și Magdalena își închipui că aude mișcarea leneșă a aerului de sub aripile lor.

Marta și cu Magdalena s-au întors singure. Până în centrul orașului, era o distanță lungă. Vechiul cimitir fusese înghesuit între străzi drepte, care rupseseră din el, acesta, unde fusese dusă Albertina, era, departe, în afara orașului. Mergeau încet, la oarecare distanță una de alta. Un autobuz veni din spate, claxonând. Câteodată treceau pe lângă case mici de țară. Văzute din apropiere, casele erau urâte, cârpite cu bucăți de tablă și carton asfaltat. La una din porți, o femeie bătrână le urmărea, de când le zărise, cu privirea. Marta se opri în dreptul gardului și-i ceru corcodușe galbene. Între case erau câmpuri cu porumb și maidane.

— Pe un drum ca ăsta, spuse Marta, mi-ar plăcea să merg într-o trăsură cu cai. O trăsură veche, puțin hodorogită. Când o vezi de departe, îți vine să râzi. Sau te simți puțin nefericit.

Făcură câțiva pași, apoi Marta vorbi din nou.

— Ar fi trebuit să existe un dric. E lucrul care s-ar fi potrivit cel mai bine.

Magdalena nu răspunse.

— Crezi că e necuviincios ce-am spus?

Cealaltă ridică din umeri.

— Albertina ar fi zis că e ridicol. Dar mie mi se pare că era foarte potrivit. Există o tristețe a lucrurilor demodate. Albertinei i se părea că e ridicol să și mori. De aceea a dispărut.

— Când am venit în spital, continuă Marta mai târziu, mi s-a spus că am să lucrez cu Albertina. I-am auzit numele și am izbucnit în râs. Mi se părea că cineva mă invită să mă așez într-un fotoliu larg, fastuos, cu plușul ros în dreptul brațelor. Și, închipuie-ți, chiar am făcut-o. Eu am iubit-o pe Albertina pentru ceea ce era. Nu pentru ce îi părea rău că n-a rămas. Vrei să tac?

— Nu.

O țigancă ieși în fața lor, cerând de pomană. Marta o îndepărtă cu mâna. După câțiva pași se întoarse și o strigă.

— Știi să ghicești?

— Da.

— Spune repede, o să plec sau nu?

Țiganka ezită, privind hârtia de cinci lei pe care Marta i-o flutura.

— Pleci și ai să fi fericită.

— Ești o proastă. Ia-ți banii.

Porniră mai departe. Dinspre oraș veneau grupuri de oameni. Era sfârșitul unei zile de lucru. Băuseră ținută ori bere ca să poată sta de vorbă, era ceasul lor de tihnă. Din sacoșe ieșeau capete de pâini lungi, în brațe duceau câte un pepene verde. Adam își dorise un pepene cu miezul roșu. Era sfârșitul verii.

— Albertina a trăit tot timpul cu spaima că a greșit, spuse Marta. Era ca un om, care, după ce-și dă foc casei, se întoarce să-l stingă cu o găleată. În felul ăsta nu-ți mai rămâne nimic. A rezistat totuși neașteptat demult.

— Nu mai vorbim despre Albertina.

— Nici nu vorbim. Moartea ei a fost un pretext...

— Ești odioasă.

— Mi se pare că ți-e frică.

— Marta!

— Bine. Atunci am să vorbesc despre altceva.

Erau obosite. Se aflau pe bulevardul mare. Începuse să se întunece. Printre pomi se zăreau fragmente de un albastru dens închis, culoarea aerului începea să se confunde cu cea a crengilor. Mergeau lipsite de vlagă. Frunzele uscate se sfărâmau sub tălpile pantofilor într-un fel de târșăit continuu, zgomot uscat, de plictiseală și neputință.

— Întâi să ne așezăm undeva, zise Marta. Mi-e sete.

Au băut cu lăcomie. O sticlă de apă minerală. Apa avea un ușor gust sulfuros, care se simțea la urmă. Marta se strâmbă.

— Mi-ajunge. Acum să beau și din plăcere.

Se așezaseră la o masă, pe trotuarul din fața barului de pe bulevardul gării. Lămpile încă nu erau aprinse. Dinăuntru se auzea muzică. Magdalena își aduse aminte că a mai fost o dată acolo. Își aminti de băiatul cu care stătuse de vorbă și-l căută din ochi. Acum serveau două fete. Marta îi făcu semn uneia din ele și-i ceru să-i aducă sifon, portocale, gheață și rom.

— Amestecul îl fac eu.

Cele două fete aveau bluze subțiri prin care li se vedeau corsajele negre. De pomi erau rezemate biciclete cu roți joase și ghidoanele în formă de coarne. Fetele care serveau erau îndemânatece, dar voiau să pară indolente. Câteodată, muzica era dată mai tare. Magdalena mătură două frunze uscate de pe masă cu dosul palmei.

După ce prepară cu atenție băutura în cele două pahare, Marta îi întinse unul dintre ele.

— Are să-ți placă. Nu te grăbi.

Băutura era gustoasă și parfumată. Părea lipsită total de alcool. Magdalena bău o înghițitură lungă. Un zgomot puternic de reactor năvăli dintr-odată peste ei din toate părțile, acoperind muzica. Cineva fluieră, apoi se auzi din nou muzica și începură să râdă.

— Am cunoscut un bărbat de la care am aflat o poveste foarte interesantă.

— Sunt obosită, o întrerupse Magdalena, însă lipsită de convingere.

Băutura era parfumată, naivă. Ea se simțea cuprinsă de o amorțeală plăcută. O clipă își aminti de drumul de întoarcere, șoseaua lungă și praful care se depunea cu încetul pe ea, verdeața înșelătoare, pomii cocârjați, cu fructe sărace, mici, gălbui. În fața ochilor îi defila șirul lung de case scunde, acoperite cu carton asfaltat și fâșii amestecate de tablă veche. O clipă se întrebă uimită ce căutase acolo.

— Atunci când l-am întâlnit, continuă Marta netulburată, era foarte cuminte. Duse paharul la buze, apoi îl lăsă jos fără să fi băut. Când a început era destul de tânăr. Alegerea s-a oprit asupra lui pentru că nu ar fi putut fi bănuț, era *curat*, dar și pentru că se pricepea la mecanică.

Se opri ca să-și adauge câteva picături de rom în pahar. Trotuarul și strada fuseseră stropite. Mirosea a praf umezit, iar câteodată se simțea în aer un parfum vag de flori de seară.

— S-a asociat cu doi inși, așa cum i se spusese, și au cumpărat un tractor. Suma de bani, reprezentând contribuția lui, i-a fost înmănată de un bărbat pe care nu-l cunoștea și cu care s-a întâlnit în gară. Au schimbat două ziare, apoi s-au despărțit, iar lucrul s-a petrecut atât de repede încât el a crezut la început să a fost o greșeală. A intrat în cabina unui closet, a stat puțin, după aceea a tras apa, în timp ce bazinul se golea cu zgomot a desfăcut ziarul și acolo a găsit plicul cu banii.

După aceea au început să lucreze. El se ocupa de întreținerea tractorului și uneori îl conducea, ceilalți, care cunoșteau oamenii din sat, angajau lucrările. Câștigurile le împărțeau în trei. El își oprea din partea lui o sumă mică pentru mâncare și ceva bani de buzunar, iar restul îl trimitea. Nu ținea nicio evidență, nici nu avea voie să facă vreo

însemnare. Sumele pe care le trimitea variau de la o săptămână la alta. Mânca măsurat, fără să se lipsească, însă, de ceea ce îi făcea plăcere, iar dacă într-o săptămână cheltuia pentru mâncare mai mult decât își reținuse, recupera din încasările următoare. Sâmbătă seara se ducea la cârciumă. Mai târziu și-a găsit și o femeie.

Magdalena o întrerupse, spunând:

— Mi-e sete.

Își descheiase nasturii de sus de la bluză, își ridicase mânecile. Bluza era albă, Marta comandă încă o dată sifon, portocale, gheață și rom. Tăie la început câteva felii de portocale subțiri, pe care le puse deoparte. Li se făcuse foame, dar tot ceea ce a putut să li se aducă a fost un pachet de biscuiți sărați. Din aer dispăruse mirosul de praf umed.

— Obțineau câștiguri din ce în ce mai mari pentru că nu refuzau nimic, oricât de greu ar fi fost. Ceilalți doi au învățat și ei să conducă tractorul. Lucrau pe rând, până seara târziu, iar uneori și noaptea. El era tânăr și nu se simțea obosit. Apoi s-au hotărât să se despartă. Fusesse ideea celorlalți, care erau deciși să lucreze fiecare pe cont propriu. El le-a răscumpărat părțile, rămânând unicul proprietar.

Când s-a întors de pe front, nu a mai găsit tractorul. Fusesse distrus în timpul unui bombardament de artilerie. El a plecat de acolo și s-a angajat într-o fabrică dintr-un oraș îndepărtat. Se obișnuise, însă, să fie singur pe câmpul liber, nu-i plăcea să rămână închis. S-a angajat la o stațiune de tractoare. La începutul primăverii, au rămas câteva tractoare pe câmp fiindcă erau vechi și el a fost trimis în judecată pentru sabotaj. În timpul judecății, a cerut ședință secretă, a fost refuzat și atunci și-a pierdut cumpătul. Nu a putut să indice numele nici uneia dintre persoanele de legătură, iar semnalmente pe care le dădea erau ridicole. A fost condamnat. Din închisoare a făcut memorii. Avea dreptul la o coală de hârtie pe

săptămână, fiindcă era disciplinat. Memoriile erau singura lui slăbiciune. Târziu, cineva a dat peste unul din ele. *Da, cred că-mi amintesc. Avea un nume conspirativ puțin obișnuit. Parcă Iov. Știu că a lucrat bine. Eram foarte mulțumiți cu ceea ce trimitea. Dar de ce n-a spus nimic până acum? Trebuia să insiste, să se zbată. Când ai dreptate, o strigi la toate colțurile. În sfârșit, probabil e o fire ceva mai slabă.* Iov terminase însă de executat pedeapsa.

— Nu-i adevărat.

— Bineînțeles. Te-am anunțat de la început că am să-ți spun o poveste. Ultima pe care mă hotărâserăm să ți-o spun înainte de a pleca.

— Nu-i nimic adevărat, continuă întunecată Magdalena și în vocea ei exista un tremur, un sunet nemilos pe care Marta nu-l știa. Am vândut ziare, am intrat în case de oameni și am vorbit, am făcut de gardă nopțile, am purtat un pistol, am dat cu pietre și am fost și lovită, m-am cocoțat pe mese, am fost huiduită, dar...

— Atunci de ce ai plecat?

— N-am fugit.

Își lăsă capul în piept. Totul deveni deodată foarte îndepărtat, străin, nu mai era nimeni lângă ea. Rămăsese singură, fusese lăsată singură, în mijlocul unei nopți încărcate de parfumuri voluptuoase de plante și flori care se pregătesc de moarte.

— Mi-a fost frică, mărturisi brusc. Continuă, după o lungă tăcere. Nu pentru alții mi-era frică, pentru mine. Unei femei i se face frică de puterea din ea. Începeam iarăși să-i târăsc după mine, regăsiserăm gustul acela pervers al fascinației exercitate asupra celorlalți, al nebuniei de a fi singur deasupra. M-am măritat. Voiam să mă îndepărtez, cel puțin pentru un timp. Să mă simt în siguranță, izolată. Mai ales izolarea, care mă apăra de orice tentație. Poate și pentru că mă

obişnuiserăm cu locurile închise. Acolo mă simţeam la adăpost.

— Dar mai târziu, îndrăzni Marta.

— Mai târziu?

Magdalena păru să se trezească dintr-un somn adânc. Dispăruse starea aceea de disoluţie, de minunat echilibru.

— N-are importanţă.

— Nu s-a întâmplat nimic?

Magdalena întinse mâna, prinse sifonul de capătul de metal şi-l scutură cu putere. Reuşi să-şi umple paharul pe sfert. Bău. Era cald. Avea gust sălcii. Spuse, liniştită:

— A fost interesantă povestea ta. Păcat că nu este adevărată.

— Nu este.

Magdalena găsi o bucată de coajă de portocală pe masă şi începu să o mestece.

— Crezi că ar fi putut să se întâmple aşa ceva?

— Nu cred.

— Nici eu.

Marta îi aruncă o privire străină.

— E ultima poveste pe care ţi-am spus-o. În curând am să plec. Nu ştiu când. Eu nu vreau să fiu condusă. N-am iubit-o pe Albertina, am minţit. Îi era teamă de mine. Ce proastă a fost Albertina. Trebuia să merg astăzi cu ea, ca să i-o spun.

Se opri o clipă şi o privi atent pe Magdalena.

— Mi s-a părut că-l zăresc aici în oraş, de curând, pe soţul meu...

— Nu mi-ai spus că eşti căsătorită.

— Zilele astea mi-am dat ultimele examene. Am terminat. Nimeni n-a ştiut în afară de Eli. Eli e un gropar bun. Păcat că nu te poţi îndrăgosti de el. Râse tare. Adio, Maria Magdalena.

Cele două fete strângeau scaunele. Le târau pe pavaj, scaunele se izbeau unele de altele, de mese, era un zgomot neruşinat pentru ora aceea, dar liniştitor fiindcă amintea ziua următoare.

Magdalena plecă spre casă pe drumul care trecea peste calea ferată. Ocoli de departe clădirea gării. Când trecea peste șine, se porni un vârtej care-i încolăci picioarele încălzindu-i genunchii. Ceva mai departe, sub lumina unui bec, se zărea silueta vagonului dormitor. Era o noapte foarte tăcută.

Luca o întâmpină, acolo unde se obișnuise s-o aștepte, când pleca de la spital. În apropiere, se afla o librărie, în care intra și frunzărea cărți. Supraveghea în tihnă strada și, când o vedea sosind, de departe, ieșea afară, traversa, venindu-i în întâmpinare. Magdalena îl observa în ultimul moment. Era ca un fel de joc de noroc în care se știe totdeauna dinainte câștigătorul. Totuși nu schimba drumul.

— Am descoperit un loc unde putem sta, liniștiți, de vorbă, spuse Luca.

Opri un taxi, care îi scoase în afara orașului, în zona lacului format prin barajul de acumulare. Pe malul celălalt, în jurul unui mic golf, format dintr-un intrând al terenului, era instalat un camping și un restaurant. Restaurantul se afla pe o platformă de beton, înaltă, la țărmul lacului. Nu exista un drum direct de acces, din oraș trebuia trecut departe, în sus, revenind pe un drum ocolit, plin de praf și de hârtoape. Din cauza asta campingul ca și restaurantul rămâneau aproape întotdeauna goale. În spate, era o pădure de goruni îmbrăcând o coastă lină.

Au traversat lacul cu o barcă. Apa era sticloasă, reflecta razele soarelui. Magdalena își lăsă capul pe spate ca să evite reflexul strălucitor metalic. Înaintau foarte încet, vâslele scoteau un clipocit ușor. De departe, păreau doi oameni care se iubesc.

Luca se dădu jos, legă barca de ponton cu lanțul.

— Putem sta oricât, glumi el, barca e a noastră.

Se întoarse, să o ajute, dar Magdalena sărise din barcă. Sus, pe terasă, se vedeau două umbrele mari colorate. Urcară treptele de piatră, care duceau la restaurant. Un băiat, îmbrăcat într-un tricou albastru, dormita, întins pe taluzul de iarbă. Întrerupt la jumătate de o mică platformă, pe care se afla o bancă. Magdalena se opri.

— Ai obosit? întrebă Luca.

— În camera mea era mai multă răcoare. Acolo e și masa ta. Masa la care te așezi și ascuți. Mă obișnuiserăm.

— Vrei să ne întoarcem?

— Nu. Trebuie să terminăm.

Băiatul care dormita pe taluz deschise ochii. Îi plimbă de la unul la altul. Apoi îi închise din nou.

Magdalena porni să urce a doua jumătate a scării și el o urmă. Ajunși sus, se așezară la o masă, lângă balustrada de metal, care proteja marginea platformei restaurantului. Erau la o înălțime de vreo trei metri față de suprafața lacului. Magdalena adună câteva firimituri de pâine și le aruncă. Așteptă câteva clipe, dar niciun pește nu veni să le culeagă, oglinda apei rămase neschimbată. De sus, părea un lac mort.

— Ți-am spus, începu Luca, aș fi vrut să-mi spui ce-a fost după noaptea în care ați fost la nuntă. Mi-am dat seama, însă, că era o întrebare inutilă și am renunțat. Nu se putea întâmpla nimic.

— De ce? păru surprinsă Magdalena. Pentru o clipă, își aduse aminte de cuvintele lui Luca, *unor prizonieri nu li se poate întâmpla nimic*. Era adevărat, el știa că nu avea ce să găsească (nu sunt *fapte, fapte* – un timp gol, lung, oare cât a durat, din care rămâne numai o urmă invizibilă, ca eroziunea unei pietre, a pământului). Chiar și atunci, seara, s-a petrecut ceva? Nu, mi-a dat o palmă, m-a lovit, a fost singura dată când a făcut-o, sunt foarte mulți oameni care-și lovesc o dată femeia. S-a întors și nu m-a găsit acasă, nu știu

când s-a întors, poate că a așteptat foarte mult, a aprins o lampă și a pus-o în fereastră ca să nu mă rătăcesc. Când am intrat în casă, tremuram. Eram murdară, pământ și scaieți, nu știu cum arătam, mi-era frig, un evadat care se întoarce. Poate i-a fost teamă cu adevărat. Nu fiindcă aş fi plecat. Teamă, pur și simplu, ceva de nesuportat, un trup care se golește de sânge. Și eu l-am dorit, am vrut într-adevăr să-l simt prăbușindu-se deasupra mea, acoperindu-mă, luându-mi lumina, până am fi căzut jos, în adânc, amândoi. Poate că totul s-a modificat încetul cu încetul în timp. S-au schimbat culorile, nuanțele în mine, ca o decolare treptată. Nu ca o decolare, dimpotrivă, ca o creștere imperceptibilă, sigură, până când a devenit roșu intens, roșul urii. Dar dacă el nu a înțeles? Dacă Nicola nu a fost așa și, tot timpul, eu m-am înșelat?

Magdalena simți o teamă rea urcându-i-se în trup. Ca o pierdere de care devenise conștientă în clipa aceea.

— De ce crezi că nu se putea întâmpla nimic, repetă încet și își auzi foarte limpede glasul.

— Erați liniștiți unul cu altul Maria Magdalena. Vă întregeați. Sunt sigur că vă înțelegeați.

— Ce știi, hai, spune-mi, ce știi? îl întrerupse cu brutalitate Magdalena, dar el păru să nu observe batjocura din vocea ei.

— A plecat după tine și, când v-ați întors, erați alături. Nu vă prefăceați. Ați fi putut să-i înșelați pe unul, pe doi, nu, pe toți, stăteați în fața lor și vă priveau cu atenție. Poate le-ar fi plăcut să vadă altceva. Băuseră și erau puțin amețiți. Nu a trebuit să faceți niciun efort ca să păreți liniștiți. Nu te lovise. Poate nici nu ați vorbit. Atâta doar, te-a strigat, apoi te-ai oprit, el s-a apropiat probabil, te-a luat de mână și v-ați întors.

— De unde știi? Era noapte și nimeni nu ne-a urmărit.

— N-am spus că va văzut cineva. S-ar fi putut să se petreacă așa. Și dușmănia poate fi un fel de înțelegere. Se opri. Mi se pare că am vorbit destul despre nunta asta.

Dar Magdalena nu renunță.

— Crezi, într-adevăr, că exista o dușmănie între noi?

— Nu știu. Am folosit cuvântul ăsta, ca să mă înțelegi mai bine.

— Vorbește deslușit.

— Încerc să înțeleg purtarea voastră din noaptea aceea. Și de mai târziu. Iar tu trebuie să mă ajuți.

— Dacă m-ar fi bătut, întrebă în batjocură Magdalena, ar fi fost mai limpede?

Luca luă întrebarea în serios. Păru să facă un efort ca să răspundă.

— Într-un fel, da.

Câteva clipe niciunul nu vorbi. Priveau fiecare suprafața calmă a lacului, verdele ei cenușiu. Se odihneau.

— Câteodată, începu brusc Luca, suntem obsedați de nevoia de fapte. Un fel de foame vorace și înjositoare. Ai nevoie de puncte de reper, niște pietricele albe rotunde, risipite la distanțe mari, după care refaci drumul. Uneori le așezi altfel, unele din ele le înlături. Un moment, trăiești cu iluzia intensă eliberatoare, ca într-un vis consumat până la sfârșit, că era posibil așa. Eu... și se întrerupse la fel de brusc pe cât începuse.

Vocea lui era încărcată cu o tensiune ciudată. Părase a fi pe pragul unei confesiuni. Magdalena ezită, întrebându-se dacă nu era doar un procedeu nou. Un procedeu foarte eficace, la care făcea apel atunci când nu mai putea înainta altfel. Din nou fusese foarte aproape de ea, dar, de data asta, ideea că s-a apropiat atât demult, nu o mai alarma, dimpotrivă, îi dădu un neașteptat sentiment de siguranță sau de liniște.

Apoi își reaminti bruschetea, violența chiar, cu care el se întrerupsese.

— Ce vrei să mai știi?

— Vorbește-mi de lucruri petrecute mai demult – iar vocea îi era acum din nou firească. Întâmplări mai vechi... Care au fost primele ciocniri?

Magdalena tăcea și el întreabă, alegându-și cu anumită precauție cuvintele:

— Nicola era un bărbat corect?

— Vrei să spui, dacă avea legături cu alte femei?

— Nu tocmai.

— Dacă eu știam de aceste legături?

— Trăiați destul de izolați. Nu era nevoie decât de puțină prudență. S-ar fi confundat în rutina zilnică. În sfârșit... neînsemnate absențe... fără nicio semnificație...

— Ce vrei să spui?

— Nu înțeleg pentru ce ar dori cineva cu orice preț să atragă atenția asupra lui. Știu, uneori există o perversiune a riscului. O atracție. Afară doar...

— Afară doar?

Magdalena începea să-și dea seama. Mai înainte, se înșelase crezându-l stăpânit de un moment de slăbiciune. Luca se pregătise cu grijă, demult timp se gândise că va trebui să ajungă în acest punct. Poate că în ultima vreme ajunsese totuși să se teamă că nu va reuși.

Luca se uita la ea stăpânindu-și o îndepărtată încordare.

— Într-o după-amiază. Spuse, în sfârșit, Magdalena, Nicola a venit cu o femeie.

Își amintea totul foarte bine.

Intraseră împreună și, după ce s-a închis ușa, l-a auzit pe Nicola spunând, *hai, de ce ai rămas acolo, vino o dată*. Vorbea tare și Magdalena nu înțelegea ce se petrece. Apoi îi văzu pe amândoi. Femeia era tânără, puternică. Când se trezi față în

față cu Magdalena, tresări uluită, dând să se întoarcă. Dar nu putea, fiindcă Nicola era lângă ea și o apucase de braț.

„Ea e Rozalia”, i se adresă Nicola, „o să-ți ajute”.

Nu, bâigui Rozalia.

„O să ai și cu cine sta de vorbă, Maria Magdalena”, insistă el, fără să-i dea nicio atenție femeii, „n-are să-ți mai fie atât de urât”.

„Nu,” zise din nou Rozalia și încercă să se elibereze din strânsoare. „Mi-ai spus că ești singur.”

Pe brațul ei se adânceau degetele lui Nicola, avea o piele albă, umbrită de un puf decolorat. Era tulburată, privirea îi alerga speriată de la unul la altul. În sfârșit, Nicola îi vorbi.

„În loc de unul, ai să slujești doi.”

— De ce a adus-o, întrebă Luca.

— A vrut s-o angajeze slujnică.

— Știai că o să vină?

— Nu-mi amintesc. Unde vrei să ajungi, acum ești ca un dihor, un animal rău... Luca... și el tresări.

— Nu înțeleg.

Magdalena se înfrână.

— De la ea ai aflat altceva?

— Nu.

Rozalia rămăsese mai departe în fața Magdalenei. Cineva o osândise. Nicola rânjea, îi strângea brațul cu putere, deși acum nu mai era nevoie.

„Vino să-ți arăt unde ai să dormi”, spuse Magdalena și îl dădu pe Nicola la o parte.

Pe brațul femeii rămăseseră urmele roșii ale degetelor. Avea umerii mari rotunzi, gâtul înalt. Magdalena o domina doar prin înălțime. Asta punea însă și mai mult în evidență slăbiciunea ei. Pentru o clipă, se trezi privind-o cu o dușmănie lipsită de patimă, îndepărtată ca și cum distanța dintre ele ar fi fost imensă. Ar fi fost separate de

nenumărați pereți de sticlă, prin care nu putea ajunge decât o simplă imagine.

— Când a plecat? îl auzi pe Luca.

— Nu știu.

— A alungat-o cineva?

— Nu. În timpul nopții, spre dimineață. Cred că atunci.

Mâncaseră împreună toți trei. Magdalena i-a servit. Nicola mânca repede, golea farfuria și o întindea din nou, o foame bolnavă, de neastâmpărat. Din când în când, se scula, se ducea la găleata de apă, afunda cana și bea. Femeia aproape nu s-a atins de mâncare. Magdalena i-a pregătit așternutul. A doua zi, au găsit camera încuiată. În timpul nopții, spre dimineață, deschisese fereastra și a sărit. Distanța era destul de mare. Ei doi au stat noaptea, întinși unul lângă altul, mult timp, fără să doarmă. Nicola crezuse că o să fie altfel. Sau poate nu se gândise la nimic, era orbit de furie și neputință. De dorința de a o vedea umilindu-se, sărind asupra femeii și lovind-o sau rugându-se de el să o alunge. Se ridicase în capul oaselor și Magdalena l-a întrebat:

„Ce vrei să faci?”

„Mă duc să-i spun să plece.”

„Las-o, nu acuma” și el se întinsese înapoi, înfrânt. Pe măsură ce încerca să se elibereze, se afunda mai mult. Și, o dată cu asta, o trăgea și pe ea, sufocând-o încetul cu încetul. Poate că din noaptea aia a știut că-l urăște. Îi era milă de el și îl ura. Din asta s-a născut ceva statornic, o dușmănie calmă, ca o așteptare. Și dușmănia poate fi un fel de înțelegere, spusese Luca. Înainte, ei îi fusese teamă și se apăra.

— Îl urai, nu-i așa, îl auzi pe Luca și vocea lui era a unui om obosit, lipsit de putere.

— Da.

Era cald de tot.

— Am reținut o căsuță. Înăuntru e răcoare. Găsești tot ce-ți trebuie. Fă un duș. Dacă vrei,

culcă-te, patul e curat. Am să aştept aici.

Magdalena îşi spuse că ar trebui să rămână. Dar amândoi ştiau că ar fi inutil să se prefacă. Întinse mâna, supusă şi luă cheile.

După plecarea ei, rămase câteva minute încă la masă. După aceea se sculă şi coborî spre lac. La trecerea lui, băiatul în tricou deschise ochii, se ridică pe jumătate şi privi întrebător. Luca îi făcu un semn prietenesc, coborând mai departe. Când era aproape jos, îşi aduse aminte, se opri şi se întoarse spre băiat. Acesta aştepta.

— Poţi să-mi dai ceva?

— O undiţă. Cu mulinetă e mai scumpă.

Luca scutură capul.

— O undiţă şi o barcă? Un tranzistor mic? Cu garanţie.

— Vreau să înot. N-am chiloţi de baie.

— Aha! băiatul păru un moment încurcat. Apoi privirea i se luminează. — S-a făcut. Ştiu o pereche de vânzare. Vin imediat.

Sări în picioare şi porni pe scară în sus. Peste cinci minute se întoarse cu chiloţii de baie. Luca îi plăti, fără să se tocmească şi băiatul strigă după el:

— Am şi o saltea de cauciuc. Nu cer nimic.

— Vreau să înot, îi aruncă Luca peste umeri.

Se dezbracă într-un boschet, îşi atârnă hainele de un pom, în aşa fel încât să le poată vedea oricând din apă. Înaintă până la capătul pontonului şi sări. La început apa păru răcoroasă. Sărise adânc şi, ieşind la suprafaţă, rămăsese câteva clipe pe loc, aruncându-şi pe faţă şi pe păr apă cu palmele. Privi în sus. O fată, sprijinită de balustradă, se pieptăna. Îl văzu şi îi făcu semn cu mâna. Căută din ochi masa unde stătuseră ei. Îşi spuse că, în momentul acela, Magdalena făcea, probabil, un duş. La un moment dat, fuseseră foarte încordaţi amândoi. Lipsea foarte puţin ca unul să cedeze. Să izbucnească ceva rău, ireparabil, care ar fi stricat echilibrul, ar fi tulburat starea de încredere, de

ciudată generozitate dintre ei. Acela ar fi putut fi el. Se gândi o clipă cu recunoștință la Magdalena.

Porni spre larg. Înota cu mișcări lente, rotind brațul în aer fără grabă și lăsându-l apoi să cadă. Apăsând palma pe apă ca și cum ar fi trebuit s-o treacă printr-un nisip fin aerat. Auzea lovitura ușoară a palmei pe suprafața apei și era singurul zgomot care-l însoțea. O cadență regulată, ca o pulsație mare a trupului. În mediul acela calm, înainta fără niciun efort, părând să alunece, numai din rotirea leneșă a corpului. Cu toate acestea, senzația de răcoare dispăru. Apa devenea grea, leșioasă, îi încărca picioarele, brațele cu picături uleioase. Se opri. Se scufundă, căutând apă mai rece, ridicându-și trunchiul drept în aer și lăsându-se să intre cât mai adânc, dar răcoarea nu-i ajungea decât la coapse. Atunci încerca să plonjeze cu capul în jos; o făcu o dată, de două ori, apoi renunță. Apa părea de plumb, un cenușiu opac ca un pământ mort.

Se întoarse. Avea soarele în ochi și nu vedea nimic. Când ajunse la țărm, sări pe ponton. Își trecu palmele peste umeri și brațe, adunând picăturile de apă. Apoi ridică privirea. Magdalena era pe terasă și îl aștepta.

— A fost foarte bine, spuse Luca, după ce se așeză lângă ea. Apa este caldă, doar când te lași mai la fund simți puțină răcoare. Un strat cald, altul mai puțin cald, unul și mai puțin, continuă el, glumind, ca la un tort.

Dar Magdalena îl întrerupse.

— Să continuăm. Nu mai avem mult timp.

Nu se odihnise deloc. Luca o observă pe furiș. Avea ochii încercănați, pielea obrazului cu pete vagi de umbră, își ținea capul puțin plecat într-o parte ca și cum ar fi încercat să și-l sprijine. Trupul ei răspândea un iz de căldură umedă. Nu dormise, nu intrase sub duș, rămăsese în cameră, așteptând. Poate că se așezase în dreptul ferestrei și, când îl văzuse revenind spre țărm, ieșise. Oboseala dădea

chipului o anumită transparență. Uneori nu semăna deloc cu ea însăși.

— Aș vrea să bem ceva rece. Așteaptă puțin.

Se ridică, se duse la bar. Se întoarse repede cu două pahare înalte cu o băutură rece.

— E singur. Se plictisește.

Bău o înghițitură lungă. Magdalena îl așteptă să termine. Nu băuse, își ținea doar palma pe sticla aburită a paharului. Umbrela nu o mai apăra. Ea stătea cu ochii în soare și, din cauza asta, trebuia să-i țină întredeschisi.

— Vrei să schimbi locul cu mine?

— Nu, mă simt bine aici.

Făcu o pauză, apoi spuse:

— Cred că e timpul să aflu pentru ce faci ancheta asta. Trebuie să terminăm.

Părea foarte calmă, aproape indiferentă. Dar Luca își dădu seama că nu mai putea amâna.

— Nicola nu s-a înecat.

Magdalena nu făcu nicio mișcare. Era cald, foarte cald. Căldura părea că e suptă din pământ, din oameni; din pietre. O dată cu ea era aspirat și sângele care începea să lovească în tâmples și în timpane. Luca își alesese un. prost moment pentru a spune lucrul acesta și el își dădu seama.

— Nu este sigur că s-a înecat.

— Trăiește? întrebă cu un zâmbet șters.

Apoi își aminti că îl auzise pe Luca pentru prima dată pronunțând numele acesta. Nicola, întins pe grătarul de lemn din camera de la subsol. O cameră rece și cineva se gândise că, punând sub el grătarul de lemn, va fi mai bine. Părea de necrezut ca o pardoseală de ciment să fie rece. Aceasta, pe care-și ținea acum picioarele, era fierbinte.

— Nu este sigur că a murit înecat.

Vestonul lui Nicola fusese verde. Apoi verdele devenise negru, sub grătar era o baltă de apă neagră.

— Examenul medicului a fost superficial. Atunci era obligat să se ocupe de cei vii. Era un medic foarte nervos. Muncise mult. Dimineata, ca să se trezească, își apropia țigara aprinsă de piele. Acolo, în școală, exista o fată care ne ajuta. Într-o noapte, a făcut o criză de isterie.

— De unde știi cum a murit?

— L-am deshumat.

— Eu n-am știut.

— Da.

— E permis?

Soldații alunecau pe pământul clisos. Nicola era greu. Învelit în pânza de sac, nu mai era decât un obiect greu și inform. Soldații păreau tineri. Înainte învățaseră cum se sapă tranșee și gropi individuale.

— Am cerut o autorizație de deshumare. S-a constatat o fractură în regiunea craniană.

— Erai de față?

— Da.

Magdalena luă paharul și bău. Băutura avea gust de ananas.

Își aruncă privirea jos, spre malul lacului. Băiatul în tricou alb stătea pe ponton și pescuia.

— De ce l-ai dezgropat?

— Trebuia să fim siguri.

— Acum sunteți?

Luca ezită un moment.

— Nu. Fractura e în partea din față, mai sus de frunte, continuă, după o pauză, Luca. Lovitura a fost foarte puternică. Pe apă pluteau arbori și bârne. Probabil întâi s-a răsturnat. A încercat să înoate și atunci ar fi putut fi izbit. Ai spus, cred, că era un bun înotător.

— Da.

— De unde știi?

— A fost o dată prins într-o bulboană. Nu și-a pierdut cumpătul.

— Asta mi-am spus-o și eu. N-ar fi putut fi lovit decât din spate, din față ar fi putut evita

lovitura.

— Nu înțeleg.

— Trebuia să se lase dus de curent. Dacă ar fi întâlnit ceva în cale, s-ar fi ferit. Ori s-ar fi apărat, în orice caz, nu putea fi proiectat cu atâta forță încât să-i producă o asemenea fractură.

— Poate că totuși a fost surprins, vorbi fără convingere Magdalena.

— Mai e și altceva. Linia fracturii. Ar trebui să se întindă dintr-o parte în alta a frunții. Sau, imediat deasupra ei. Explică foarte precis. Fractura este însă perpendiculară. Scurtă. Lovitura a primit-o așa – și Luca arată o linie care pornea dincolo de rădăcina părului. Seamănă cu urma pe care ar lăsa-o un obiect lung și destul de subțire. Un baston, coada unei lopeți... Cadavrul a stat mult timp în apă. Sângele a fost spălat fiindcă era proaspăt. Apa a îmbibat pielea, era o rană deschisă. Din cauza asta nu s-au observat imediat urmele rănii.

— Cine crezi că ar fi putut să-l lovească pe Nicola din față?

Luca tresări.

— Nu știu. Se opri nesigur. Când reîncepu, vocea îi era surdă, părând supus unui mare efort. Cineva care nu avea de ales. Din nou se opri. Vorbea din ce în ce mai greu. Nu știu dacă a fost lovit, Maria Magdalena.

Apoi tăcu și așteptă. Picături mici de transpirație îi alunecau pe față. Era ca într-o baie de aburi. O căldură înăbușitoare, nefirească, păreau închiși sub un imens clopot de sticlă. Luca își trecu dosul palmei pe frunte.

— Cred că o să vină furtuna, spuse Magdalena.

— Da.

— Să plecăm,

— Nu ți-am spus tot.

Întinse mâna și trase spre el o servietă, iar Magdalena de abia acum își dădu seama că o avea când ieșise în întâmpinarea ei. Deschise servieta și

scoase dinăuntru o placă de patefon. Era pusă între două foi de carton ondulat.

— Îți amintești, întrebă Luca și i-o întinse.

Magdalena o luă în mână și un zâmbet îndepărtat, transparent, îi lumină fața.

— Da..

Eticheta de pe una din fețe fusese dezlipită, dar nu avea nevoie să citească. Ținea placa în mână, jucându-se ușor cu ea. Nicola o cumpăraseră la un târg de vechituri, o dată, când fusese în oraș. Asta se întâmplase demult, la început. Vocea cântăreței, deși îngroșată de uzura discului, se auzea foarte clar. În seara aceea, Nicola a fost vesel. Era o melodie de o tristețe puțin comică „Oh, Maria Magdalena” și casa răsună ciudat sub ecoul vocii aceleia străine.

— Unde ați găsit-o?

— Lângă casă.

— Mă bucur că mi-ai adus-o.

— De ce ai aruncat-o?

În tonul cu care i se adresă Luca se petrecuse o schimbare și Magdalena deveni deodată conștientă de acest fapt.

— Nu mai aveai nevoie de ea? Ai mai aruncat și alte lucruri?

— Nu știu, cred că nu. Ce importanță au toate astea?

Luca, însă, continuă fără nicio ezitare și părea că erau întrebări pe care le pusese de multe ori, le formulase în gând, le schimbaseră de nenumărate ori, aruncaseră tot ce nu era de folos din ele.

— Nu voiai să te mai întorci, nu-i așa?

— Poate.

— Știai și în momentul acela o privi cu o intensitate neașteptată, că n-o să te mai întorci. Că nu trebuie să te mai întorci.

— Oh, Luca și vocea îi tremură de o nesfârșită tristețe. N-am făcut nimic.

Se ridică în picioare. Era o femeie aproape bătrână și asta se vedea nu după fața ei, ci din

marea oboseală a mâinilor. O pală de vânt izbi pânza umbrelei. Amândoi ridicară privirile mirați și abia în momentul acela își dădură seama că se apropia furtuna. Nori mari negri, purulenți, un imens abces care părea să se formeze sub ochii lor.

— Să mergem, spuse Magdalena.

Coborâră treptele și, când ajunseră la ponton, oglinda apei era încrețită de valuri mici. Soarele încă nu fusese acoperit, porțiunea aceea senină de cer dădea un aer de mascaradă. Băiatul cu tricoul alb îi privea cu nepăsare. Luca se aplecă și dezlegă lanțul bărcii. Apoi îi ajută ei să se urce. Reușiră să se desprindă imediat de ponton. Încă nu începuse să bată vântul cu putere, din cauza asta înaintau destul de repede. Câteodată, o scurtă rafală le schimba brusc direcția, dar Luca redresa imediat barca, orientându-se după punctul de reper pe care și-l luase pe mal.

Tăceau. Vântul părea încărcat cu o cenușă caldă. Se terminase. Niciunul nu avea să mai vorbească. Ar fi trebuit să se simtă epuizată, dar nu era decât un altfel de încordare. A unui gol, un spațiu liber ivit brusc în jurul ei. O ușă, care a fost mult timp baricadată. Rămăseseră ei singuri. O bucată de scândură se izbi de ramă. Magdalena își mută privirea în lungul bărcii. Apa părea să se scurgă pe lângă bordaj repede, ca și cum ei s-ar fi aflat în mijlocul unui curent puternic. Un verde amestecat cu o pulbere cenușie fină. O apă rece, numai o apă foarte rece ar putea avea culoarea asta.

Nu atingea apa, dar o simțea aproape, din ce în ce mai aproape, ca o răsuflare umedă așezată pe vârfurile degetelor.

Se întoarse puțin într-o parte lăsându-și mâna peste bord. O rafală de vânt aplecă barca în partea aceea. Îi aruncă fusta sus peste coapse. Luca strigă „nu te apleca” și tăcu. Soldații făceau din trei arme o piramidă. Se întindeau apoi pe pământul bun

adânc moale. Nicola se prăbușise. Trupul lui rigid și puternic nu mai servea la nimic.

Furtuna izbucni după ce făcuseră cam o treime din drum. Se instala cu o violență neobișnuită. În câteva secunde, Luca pierdu complet controlul bărcii. Apa era de un negru vâcos. O senzație de scârbă puse stăpânire pe Magdalena, păreau că plutesc pe o imensă suprafață murdară. Un uriaș canal colector, strângând apele abatoarelor și totul se încărca din adâncuri cu aburi pestilențiali, spărgându-se în bulboane sonore la suprafața apei.

Aștepta să simtă mirosurile, otrăvurile, dar nu veneau. O apă desfăcându-se în suprafețe metalice dure fierbinți, care alunecau unele peste altele. Planșe de oțel elastice frânte. O mișcare de o nebunie ascunsă trăgând totul dement înăuntru sau azvârlind afară. Erau împinși neconștienți într-un spațiu îngust, fiindcă totul se strângea în jurul lor.

Poate că Nicola țipase. Țipase de multe ori, ca un animal prost înjunghiat.

Întinse mâinile lateral și se apucă de marginile bărcii. Lemnul era alunecos. Întâlni privirea lui Luca. Era aspră, poruncitoare și ea se prinse cu mai multă forță, aproape înfigându-și unghiile în lemnul ud. Barca era acum izbită din toate părțile. O rupere bruscă, chinuitoare, fiindcă nicio mișcare nu se suprapunea pe alta. Luca se opri, din vâslit, ținând amândouă vâslele în apă și încercând să mențină în felul acesta echilibrul, dar era din ce în ce mai greu.

Un timp, evită valurile, așezând barca pe direcția lor. Apoi ritmul deveni complet dezordonat, un fel de compensare haotică a liniștii dinainte și atunci efortul lui păru aproape inutil. Câteodată, valuri puternice se spărgeau într-unul din borduri și, pentru o clipă, barca era pe punctul de a se răsturna. Înăuntru apa crescuse de două palme.

Se afundau încetul cu încetul. Ar fi trebuit să simtă lucrul acesta precis, ca pe o tortură exercitată lent asupra trupului ei. Dar nu vedea decât suprafața înaltă a apei din barcă, gunoaie și marginile galben noroioase. Își smulse picioarele din apă, se dezechilibra o clipă, apoi reveni, atingând din nou podeaua de scânduri a bărcii. Senzația de pierdere, de dispariție era numai în ea, apa o mințea. Cu o oră mai devreme fuseseră umbrelele mari colorate și linia lenevoasă a malului îndepărtat. Magdalena urî nepăsarea de atunci din ea.

Apa îi lovea neîncetat pulpele. Privi din nou în jos și văzu murdăria neagră și gălbuie, învârtindu-i-se în jurul picioarelor. Gura unui imens crematoriu absorbind-o fără grabă. Nu mai putea suporta. Un fel de furie frenetică, smintită puse stăpânire pe ea. Înainte de a-și da seama ce face, se aplecă și începu să arunce cu palmele împreunate apa peste bord. Execută mișcările cu precizie, adâncea mâinile în copastie, le scotea la suprafață și arunca. Sus, palmele rămâneau aproape goale. Degetele i se strâneau spasmodic deasupra apei, ca și cum ar fi prins între ele un pământ.

„Stai”, urlă Luca deodată și ea se opri supusă. Își îndepărtă mâinile, apucându-se, cuminte, din nou, de marginile bărcii. Zâmbea sălbătică. Acum știa că nu mai e nimic de făcut. Era sigur că se vor scufunda. Nu mai exista teamă. Va coborî lung, nesfârșit. Apa o va cuprinde repede.

Apoi începu ploaia.

O dată cu ploaia, direcția vântului se stabilizează. Bătea cu putere spre malul de unde veniseră și Luca începu să vâslească. Mâinile îi alunecau pe lemnul ud, barca era grea, totuși înaintau destul de repede datorită forței regulate a vântului.

Era o ploaie rece. Apa li se scurgea pe fețe, pe trupuri, dar senzația aceea de ostilitate dispăruse, o primeau aproape ca o binecuvântare. Ajunseră la

ponton, se agăţară cu palmele, cu vârfurile degetelor de scândurile ude. Luca o ajută să iasă, împingând-o de subţiori.

După aceea sări şi el, abandonând barca.

Urcară treptele de piatră fără grabă. Luca întinse braţul şi Magdalena îl apucă de încheietura mâinii. Nu scoteau niciun cuvânt, nu se uitau unul la altul. Păreau doi oameni, un bărbat şi o femeie, indiferenţi la tot ceea ce se întâmplă în jurul lor.

Luca porni înainte şi se întoarse cu cheia de la una din căsuţele campingului. Intrară. Mirosea a lemn proaspăt. Luca închise uşa. Era întuneric şi se afundară într-o căldură bună, liniştitoare. Apoi, fiecare căută, păşind cu grijă, câte unul din paturi. Începură să se dezbrace, lăsându-şi hainele să cadă de pe ei. În jurul picioarelor se făcuseră mici băltoace, în care lipăiau cu tălpile picioarelor, îşi auzeau mişcărilor, sunetele veneau limpezi, era mai mult decât dacă ar fi fost lumină şi ar fi stat unul în faţa celuilalt. După aceea luară cearceafurile şi fiecare se frecă pe corp. Mişcărilor lor păreau să se sincronizeze. Nu aveau nevoie să-şi spună nimic, un fel de logică riguroasă, căreia i se supuneau docili, îi conducea.

O clipă rămaseră dezbrăcaţi şi calzi.

O clipă nesfârşită, în care se afundau încetul cu încetul, cu o voluptate care amintea, răsturnat, abandonul cu care, la un moment dat, acceptaseră ideea de a pieri, a lungii căderi în apa de un negru violent a lacului.

Apoi se treziră. Frisoane reci le cutremurau trupurile.

Ieşiră la suprafaţă amândoi, în acelaşi timp, niciunul nu trebui să poarte povara disperată a întârzierii.

Se înveliră în păturile calde, se aşezară, fiecare în dreptul uneia din ferestrele mici din dreapta şi stânga uşii. Ploua puternic şi regulat. Zgomotul ploii îi acoperea.

Departe, se vedea în răstimpuri pânza albă tăcută a norilor, sub puterea unui fulger. O lumină albastră, îmbrăcând totul într-o puritate absolută. Nu exista niciun zgomot străin. Numai ploaia care îi apăra.

În incandescența unui fulger lung zăriră în mijlocul lacului silueta aproape îngropată a bărcii.

---- Sfârșit ----

